નમો તસ્સ ભગવતો અરહતો સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ.

રસવાહિની

પણામાદિકથા

૧. સત્થુપ્પસત્થચરણં સરણં જનાનં,
બ્રહ્માદિમોળિ મણિરંસિ સમાવહન્તં,
પઙ્કેરુહાભમુદુકોમલચારુવણ્ણં;
વન્દામિ ચક્કવરલક્ખણમાદધાનં.

૨. સિદ્ધં જિનેન ચિરકાલમતન્દિતેન,
યં ભાવકો સમધિગચ્છતિ ખેમમગ્ગં;
યં કપ્પરુક્ખ રુચિદાન મણિવ ભાતિ,
તં ધમ્મમગ્ગ મસમં પણમામિ નિચ્ચં.

૩. સન્તિન્દ્રિયં સુગતસૂનુવરં વિસુદ્ધં,
યં દક્ખિણેય્યમતદં સુચિપુઞ્ઞખેત્તં;
તાણેસિનં સરણમુજ્ઝિતસબ્બદુક્ખં,
વન્દામિ સઙ્ઘ મનઘં સિરસા મહગ્ઘં.

૪. યમ્પત્તમેત્થ રતનત્તયથોમનેન,
પુઞ્ઞેન તેન દુરિતં સકલં પણુજ્જ,
વક્ખામહં સુમધુરં રસવાહિનિન્તં,
ભો ભો સુણન્તુ સુજના ભિમુદાવહા સા.

૫. તત્થતત્થૂપપન્નાનિ, વત્થૂનિ અરહા પુરે;
અભાસું દીપભાસાય, ઠપેસું તં પુરાતના.

૬. મહાવિહારે તઙ્ગુત્ત, વઙ્કપરિવેણવાસિકો;
રઙપાલોતિ નામેન, સીલાચાર ગુણાકરો.

૭. હિતાય પરિવત્તેસિ, પજાનં પાળિભાસતો;
પુનરુત્તાદિદોસેહિ, તમાસિ સબ્બમાકુલં;
અનાકુલં કરિસ્સામિ, તં સુણાથ સમાહિતા.

૮. વિતરાગા પુરે વોચું, યસ્મા તસ્મા હિ ભાસિતં;
એતમાદરણીયઞ્હિ, સાધુ સાધૂહિ સબ્બદાતિ.

જમ્બુદીપુપ્પત્તિ વત્થૂનિ.

ધમ્મસોણ્ડકવગ્ગો

૧. ધમ્મસોણ્ડકસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

તત્થ તેસં વત્થૂન મુપ્પત્તિયો દ્વિધા ભવન્તિ જમ્બુદીપે સીહળદીપેચાતિ, તત્થ જમ્બુદીપે તાળીસ, સીહળદીપે તેસટ્ઠિ, તેસુ તાવ જમ્બુદીપુપ્પત્તિવત્થૂનિ આવિ ભવિસ્સન્તિ, તતોપિ ધમ્મસોણ્ડકસ્સ વત્થુ આદિ, કથં, અમ્હાકં કિર ભગવતો પુબ્બે ઇમસ્મિંયેવ ભદ્દકપ્પે કસ્સપોનામ સત્થા લોકે ઉદપાદિ, તસ્સ ખો પન ભગવતો સાસનન્તરધાનતો ન ચિરેનેવ કાલેન અમ્હાકં બોધિસત્તો બારાણસીરઞ્ઞો અગ્ગમહેસિયા કુચ્છિસ્મિં નિબ્બત્તિ, તસ્સુ પ્પત્તિ કાલસમનન્તરમેવ સબ્બસત્તાનં મનસિ ધમ્મસઞ્ઞા ઉદપાદિ, તસ્માસ્સ ધમ્મસોણ્ડોતિનામ મકંસુ, સો પનેસો કુમારો મહન્તેન પરિવારેન વડ્ઢેન્તો સબ્બસિપ્પેસુ નિપ્ફત્તિં પત્વા પિતરા ઉપરજ્જેન પૂજિતો હુત્વા દાનાદયો દસકુસલકમ્મપથે પૂરેન્તો પિતુઅચ્ચયેનામચ્ચેહિ રજ્જેનાભિસિઞ્ચિતો અહોસિ, સો પનેસ ધમ્મસોણ્ડકમહારાજા દેવનગરસદિસે બારાણસીનગરે ચક્કવત્તિસદિસં બારાણસીરજ્જં કારેન્તો માસદ્ધમાસચ્ચયેન સિરિસયનગતો એવં ચિન્તેસિ, મમેવં રજ્જસિરિમનુભવનં ન સોભતિ ધમ્મવિયોગેન, દિવાકર વિરહિતો નભો વિયાતિઆદિના નાનાકારણં ચિન્તેસિ, તેનેત્થ.

૧. પુઞ્ઞેન સીલાદિમયેન પુબ્બે,
કતેન પત્તોસ્મિ અતન્દિતેન,
મસક્કસારે વિય દેવરાજા;
રાજત્તમિદ્ધે પુરમુત્તમમ્હિ.

૨. રૂપેન હારીનયનુસ્સવેન,
સદ્દેન સમ્મા સવણામતેન,
ગન્ધેન ઘાનુસ્સવસોભનેન,
રસઞ્ઞપુઞ્ઞેન રસેનચાપિ.

૩. ફસ્સેન ગત્તસ્સ સુફસ્સદેન,
સમિદ્ધિપત્તોસ્મિ મહિદ્ધિકોહં,
નેવેત્તકેનેવ પમાદભાવ,
મા પજ્જિતું યુત્તરૂપન્તિ ઞત્વા.

૪. દસ્સામિ અઙ્ગઅપિ જીવિતઞ્ચ,
ધઞ્ઞં ધનં ચાપિ પસન્નચિત્તો,
સોસ્સામિ ધમ્મં સિવમાદધાનં,
જિનેરિતં જાતિજરાપહાણં.

૫. ન સોભતિ યથાકાસં, જલં ધામપતિંવિના,
રજ્જકરણં તથા મય્હં, વિના ધમ્મા ન સોભતિ.

૬. ન સોભતિ હથા રત્તિ, નિસાનાથં વિના સદા,
રજ્જકરણં તથા મય્હં, વિના ધમ્મા ન સોભતિ.

૭. અલઙ્કતોપિ ચે હત્થી, વિના દાઠા ન સોભતિ,
રજ્જકરણં તથા મય્હં, વિના ધમ્મા ન સોભતિ.

૮. યથા કલ્લોલમાલીયં,
વિના વેલા ન સોભતિ,
રજ્જકરણં તથા મય્હં,
વિના ધમ્મા ન સોભતિ.

૯. યથા સુમણ્ડિતો રાજા,
કુપટો નેવ સોભતિ,
રજ્જકરણં તથા મય્હં,
વિના ધમ્મા ન સોભતિ.

૧૦. ધમ્મમેવ સુણિસ્સામિ, ધમ્મે મે રમતી મનો,
ન હિ ધમ્મા પરં અત્થિ, ધમ્મમૂલં તિસમ્પદન્તિ.

એવં ચિન્તેત્વા પાતોવ સિરિગબ્ભા નિક્ખમ્મ સુસજ્જિતે સમુસ્સિતસેતચ્છત્તે રાજપલ્લઙ્કે અમચ્ચગણ પરિવુતો નિસીદિ દેવરાજાવિય વિરોચમાનો, નિસિન્નો પન રાજા અમચ્ચે એવમાહ, યો પનેત્થ ભોન્તો બુદ્ધભાસિતેસુ ધમ્મેસુ કિઞ્ચિધમ્મં જાનાતિ, સો ભાસતુ, સોતુમિચ્છામિધમ્મન્તિ, તે સબ્બેપિ મયં દેવ ન જાનામાતિ આહંસુ, તં સુત્વા અ ન ત્ત મ નો રાજા એવં ચિન્તેસિ, યન્નૂનાહં હત્થિક્ખન્ધે સહસ્સં ઠપેત્વા નગરે ભેરિંચરાપેય્યં, યં અપ્પેવનામ કોચિ ધનલોભેન ચાતુપ્પદિકાયપિ ગાથાય ધમ્મં દેસેય્ય. તં મે દીઘરત્તં હિતાય સુખાય ભવિસ્સતીતિ, તતો સો તથા કત્વાપિ ધમ્મદેસકં અલભન્તો પુન દ્વિસહસ્સં તિચતુપઞ્ચસહસ્સન્તિયાવકોટિપ્પકોટિંદમ્મીતિ, તતો ગામ નિગમ જનપદે, તતો સેટ્ઠિટ્ઠાનં સેનાપતિ ઉપરાજટ્ઠાના દયોપિ, પુન સેતચ્છત્તં દમ્મિ, રાજવેસં પહાય અત્તાનં દાસં સાવેત્વા ધમ્મદેસેન્તસ્સ દમ્મિતિ વત્વા ભેરિ ચરાપેત્વાપિ ધમ્મ દેસકમલભિત્વા સંવિગ્ગો કિમ્મે ધમ્મવિયોગેન રજ્જેનાતિ અમચ્ચાનં રજ્જં નીય્યાતેત્વા સદ્ધમ્મગવેસકો ધમ્મસોણ્ડકમહારાજા મહાવનં પાવિસિ ગામ નિગમ રાજધાનિ પરમ્પરાય, તેનેત્થ.

૧૧. પુરે ભેરિં ચરાપેત્વા,
ધમ્મસોણ્ડો નરાધિપો;
સદ્ધમ્મજ્ઝેસકં સત્થુ,
અલદ્ધા ધનકોટિહિ.

૧૨. દાસો હોમિ પહાયાહં,
રાજત્તં દેસકસ્સ મે;
ઇચ્ચાહ સો મહીપાલો,

અહો ધમ્મેસુ લોલતા.

૧૩. રજ્જં નીય્યાતયિત્વાન, અમચ્ચાનં મનોરમં,
વનં પાવિસિ સો રાજા, ગવેસં ધમ્મમુત્તમન્તિ.

મહાવનં પવિટ્ઠક્ખણે પન મહાસત્તસ્સ પુઞ્ઞતેજેન સક્કસ્સાસનં ઉણ્હાકારં દસ્સેસિ, અથ દેવરાજા ચિન્તેસિ અકામં મે પણ્ડુકમ્બલ સિલાસનં ઉણ્હમહોસિ, કિન્નુખો કારણન્તિ લોકં ઓલોકેન્તો સક્કો દેવરાજા ધમ્મસોણ્ડક મહારાજાનં સકલજમ્બુદીપં વિચિનિત્વા સદ્ધમ્મજ્ઝેસકં અલભિત્વા વનં પવિટ્ઠભાવં અદ્દસ, ધમ્મસોણ્ડકમહારાજા સદ્ધમ્મત્થાય રજ્જ ધન બન્ધુ જીવિતમ્પિ પહાય અરઞ્ઞં પવિટ્ઠો, ન સો વતાયં યોવા સોવા સત્તો, ઇમસ્મિંયેવ કપ્પે બુદ્ધો ભવિસ્સતિ, બુદ્ધબોધિસત્તો ચાયં અજ્જેવ મહારઞ્ઞં પવિટ્ઠો સદ્ધમ્મં અલદ્ધા મહાદુક્ખં પાપુણેય્ય, ન ચેતં યુત્તં, અજ્જ મયા તત્થ ગન્થબ્બં ધમ્મામતરસેન તમભિસિઞ્ચિત્વા રજ્જે પહિટ્ઠાપેતુન્તિ ચિન્તેત્વા અત્તભાવં વિજહિત્વા ભયાનકં મહન્તં રક્ખસવેસં નિમ્મિણિત્વા મહાસત્તાભિમુખો અવિદૂરે અત્તાનં દસ્સેસિ, તેનેત્થ.

૧૪. બ્યગ્ઘચ્છસીહમહિસો રગહત્થિદીપિ,
મિગાકુલં કણ્ટકસેલરુક્ખં;
નરાનમિન્દો પવિસિત્વકાનનં,
ઇતોચિતો વિબ્ભમિ ધમ્મકામો.

૧૫. તસ્સાનુભાવેન પુરિન્દદસ્સ,
સિલાસનં ઉણ્હમહોસિ કામં;
તેનેવ સો લોકમુદિક્ખમાનો,
અદ્દક્ખિ ધીરં વિપિને ચરન્તં.

૧૬. મયજ્જ તં ધમ્મરસેન સમ્મા,
સન્તપ્પયિત્વા ગમનં વરન્તિ;
મન્ત્વા સુભીમઞ્જનકૂટવણ્ણં,
મહામુખં નિગ્ગત ભીમદાઠં.

૧૭. દિત્તગ્ગિસઙ્કાસ વિસાલનેત્તં,
મજ્ઝેન ભગ્ગં ચિપિટગ્ગનાસં;
ખરતમ્બદાઠિં ઘનમસ્સુવન્તં,
નીલોદરં ગજ્જિતભીમઘોસં.

૧૮. કરોરુહં તિક્ખસલોહિતાયતં,
વિસાલધોતાયતખગ્ગહત્થં;
ગદાયુધેનઙ્કિતમઞ્ઞબાહું,
દટ્ઠોટ્ઠભીમં સવલીલલાટં.

૧૯. મનુસ્સમંસાદનરત્તપાનં,
ભયાનકં કક્ખલયક્ખવણ્ણં;
સુમાપયિત્વાન વનન્તરસ્મિં,
દસ્સેસિ અત્તં સ નરાધિપસ્સાતિ.

અથ મહાસત્તો અત્તનો અવિદૂરે ઠિતં રક્ખસં અદ્દક્ખિ, તં દિસ્વાનાસ્સ ભયંવા છમ્ભિતત્તંવા ચિત્થુત્રાસમત્તંવા નાહોસિ, કિમત્ર ચિન્તેસિ, અપિનામ એવરૂપો પિરક્ખસો ધમ્મં જાનેય્ય, યન્નૂનાહં તસ્સ સન્તિકે ધમ્મં સુણિસ્સામિ, તમ્મે દીઘરત્તં હિતાય સુખાય ભવિસ્સતીતિ ચિન્તેસિ. ચિન્તેત્વા ચપન અજ્જ મયા તમુપસઙ્કમ્મ પુચ્છિતં વટ્ટતીતિ ગન્ત્વા રક્ખસેન સદ્ધિં સલ્લપન્તો આહ.

૨૦. અસ્મિં વનસ્મિં તરુસણ્ડ મણ્ડિતે;
સુકુલ્લિતાનેકલતાકુલાકુલે;
અધિગ્ગહીતો સિ મહાનુભાવ,
પુચ્છામિ તં દેવ વદેહિ કઙ્ખં.

૨૧. ધમ્મં ગવેસં વનમાગતોમ્હિ,
પહાય રજ્જં અપિ ઞાતિસઙ્ઘં;
જાનાસિ ચે સમ્મ વદેહિ મય્હં,
એકમ્પિ ગાથં સુગતેન દેસિતં.

તતો યક્ખો આહ.

૨૨. ધમ્મં પજાનામહમેકદેસં,
જિનેરિતં સાધુતરં રસાનં,
દેસેમિ ચેહં તવ ધમ્મ મઞ્ઞં,
તુવઞ્હિ કિં કાહસિ દેસકસ્સાતિ.

અથ મહાસત્તો આહ.

૨૩. રજ્જે ઠિતો અસ્સમહં સચે ભો,
અનપ્પરૂપં પકરોમિ પૂજં;
ઇદાનિ એકો વનમજ્ઝપત્તો,
કરોમિ કિં દેહમિમં ઠપેત્વા.

૨૪. યદિચ્છસિ ત્વં મમ મંસલોહિતં,
કરોમહં સઙ્ગહમજ્જ તેન,
ન ચત્થિ અઞ્ઞં તવ અચ્ચનીયં,
દેસેહિ ધમ્મં સુગત પ્પસત્થન્તિ.

તતો યક્ખો આહ.

૨૫. ભુત્વાન મંસં સુહિતોવ સન્તો,
હન્ત્વા પિપાસં રુધિરં પિવિત્વા;
ધમ્મં કથેતું પભવામિ તુય્હં,
વત્તું ન સક્કોમિ ખુદાપરેતોતિ.

અથ મહાસત્તો આહ.

૨૬. ભુત્વા તુવં મં પથમઞ્હિ યક્ખ,
પચ્છા તુ દેસેસ્સસિ કસ્સ ધમ્મં;
ધમ્મસ્સ મય્હં તવ મંસલાભં,
ત્વમેવ જાનાહિ યથા ભવેય્યાતિ.

એવં વુત્તે સક્કો દેવાનમિન્દો સાધુ મહારાજ અહમેવ યુત્તં જાનામીતિ વત્વા તસ્સાવિદૂરે તિગાવુતુબ્બેધં અઞ્જનવણ્ણં મહન્તં પબ્બતં માપેત્વા મહારાજ ઇમમારુય્હ પબ્બતમુદ્ધનિટ્ઠિતો મમ મુખે પતતુ, અહં પતન્થસ્સ તે ધમ્મં દેસેસ્સામિ, એવં સન્તે તુય્હં ધમ્મપટિલાભો, મય્હંચ મંસપટિલાભો ભવિસ્સતીતિ. તં સુત્વા મહાસત્તો અનમતગ્ગે સંસારે સંસરતો મે સીહબ્યગ્ઘચ્છમચ્છકચ્છપવિહઙ્ગાદીનં ભક્ખભૂતસ્સ જાતીસુ પમાણં નત્તિ, અજ્જ મયા સમ્બુદ્ધસ્સ ધમ્મત્થાય જીવિતં પરિચ્ચજિતું વટ્ટતીતિ ચિન્તેત્વા એવમાહ.

૨૭. સંસારવટ્ટેસુ વિવટ્ટમાના,
પપ્પોન્તિ દુક્ખં જનતા અનેકા;
એતઞ્હિ ભો અત્તનો વા પરસ્સ,
અત્થાય નાહોસિ અહોસિ તુચ્છં.

૨૮. ત્વમદિન્નહારી તિચ પારદારિકો,
પાણાતિપાતીસિ મુસા અભાસિ;
ત્વ મજ્જપાયીતિ અકાસિ દોસં,
પગ્ગય્હ દુક્ખં બહુસો દદન્તિ.

૨૯. એતઞ્હિ ભો અત્તનો વા પરસ્સ,
અત્થાય નાહોસિ અહોસિ તુચ્છં;
રુક્ખા પપાતા પપતિત્વકેચિ,
દુબ્બન્ધિયા દુગ્ગવિસાદનેન.

૩૦. બ્યાધીહિ નાનાખરવેદનાહિ,
મરન્તિ સત્તા ઉતુવેદનાહિ;
એતઞ્હિ ભો અત્તનો વા પરસ્સ,

અત્થાય નાહોસિ અહોસિ તુચ્છં.

૩૧. બ્યગ્ઘચ્છમચ્છો રગકુચ્છિયઞ્હિ,
મતસ્સ મે નત્થિ પમાણસઞ્ઞા;
એતઞ્હિ ભો અત્તનો વા પરસ્સ,
અત્થાય નાહોસિ અહોસિ તુચ્છં.

૩૨. એતજ્જ મે દુચ્ચ જ મત્તદાનં,
ન હોતિ દેવિસ્સરિયાદિકાય;
સબ્બઞ્ઞુભાવં પન પાપુણિત્વા,
સંસારતો નિત્તરણાય સત્તે.

૩૩. ત્વં સમ્મ મય્હં બહુસો પકારી,
તસ્મા તવેતં વચનં કરોમિ;
અસંકિતો દેસય મય્હધમ્મં,
સમિજ્ઝતે દાનિ મનોરથો તેતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા મહાસત્તો પબ્બતમારુય્હ ઠિતો આહ, અહમજ્જ રજ્જેન સદ્ધિં જીવિતઞ્ચ સરીરમંસઞ્ચ સદ્ધમ્મત્થાય દમ્મીતિ સોમનસ્સપ્પત્તો હુત્વા સમ્મ ધમ્મં દેસેહીતિ વત્વા તસ્મિં મહાદાઠં મહામુખં વિવરિત્વા ઠિતે તસ્સાભિમુખો ઉપપતિ. અથ સક્કો દેવાનમિન્દો સોમનસ્સો અચ્છરિયપ્પત્તો અત્તભાવં વિજહિત્વા અલઙ્કતદિબ્બત્તભાવં માપેત્વા આકાસે તરુણસુરિયો વિય ઓભાસમાનો આકાસતો પતન્તં મહાસત્તં ઉભોહિ હત્થેહિ દળ્હં પતિગણ્હિત્વા દેવલોકં નેત્વા પણ્ડુકમ્બલ સિલાસને નિસીદાપેત્વા દિબ્બમયેહિ ગન્ધમાલાદીહિ પૂજેત્વા સયં ધમ્મં સુત્વા પસન્નો પસન્નાકારં કત્વા કસ્સપદસબલેન દેસિતાય અનિચ્ચાદિપરિદીપિકાય.

૩૪. અનિચ્ચાવ ત સઙ્ખારા, ઉપ્પાદવયધમ્મિનો;
ઉપ્પજ્જિત્વા નિરુજ્ઝન્તિ, તેસં વૂપસમો સુખોતિ.

ગાથાય ધમ્મદેસનેન તસ્સ મનોરથં મત્થકં પાપેત્વા દેવલોકે મહન્તં સિરિવિભવં દસ્સેત્વા આનેત્વા સકરજ્જેયેવ પતિટ્ઠાપેત્વા અપ્પમત્તો હોતિ મહારાજાતિ ઓવદિત્વા દેવલોકમેવ અગમાસીતિ.

૩૫. ઇતિ અમિતસિરિં વા જીવિતં વાપિ સન્તો,
ન સુમરિય પસત્થં ધમ્મમેવા ચરન્તિ;
તનુતર વિભવાનં અપ્પમાયૂનમમ્ભો,
ઇહ કુસલપમાદો કો નુ તુમ્હાદિસાનન્તિ.

ધમ્મસોણ્ડકવત્થું પઠમં.

૨. મિગલુદ્દકસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બિકથા

ઇતો કિર એક તિંસતિમે કપ્પે સિખીનામ સમ્માસમ્બુદ્ધો સમતિંસ પારમિયો પૂરેત્વા પરમાતિસમ્બોધિં પત્વા સદેવકં લોકં સંસારકન્તારા ઉત્તારેન્તો ધમ્મરતનવસ્સં વસ્સાપેન્તો ધમ્મભેરિંપહરન્તો ધમ્મકેતું ઉસ્સાપેન્તો એકસ્મિં સમયે વિવેક મનુબ્રૂહન્તો અરઞ્ઞાયતનં પાવિસિ, પવિસિત્વા ચપન સુપુપ્ફિતનાગપુન્નાગાદિનાનાતરુસણ્ડમણ્ડિતે સુકુલ્લસુમનમાલતિપ્પભુતિનાનાલતાકુલે અનેકવિધદિપદચતુપ્પદસઙ્ઘનિસેવિતે રમણીયે સીતલસિલાતલે ચતુગ્ગુણં સઙ્ઘાટિંપઞ્ઞપેત્વા નિસીદિ છબ્બણ્ણરંસીહિ દિસં પૂરયન્તો, તદા તત્થ દેવબ્રહ્મનાગસુપણ્ણાદયો સન્નિપતિત્વા દિબ્બમયેહિ ગન્ધમાલાદીહિ ભગવન્તં પૂજયમાના થોમયમાના નમસ્સમાના અટ્ઠંસુ, તસ્મિં પનસમાગમે ભગવા મધુરસ્સરં નિચ્છારેન્તો બ્રહ્મઘોસેન ચતુસચ્ચપટિસંયુત્તં ધમ્મં દેસેતિ અમતવસ્સં વસ્સાપેન્તોવિય. તદા એકો મિગલુદ્દકો વનં પવિટ્ઠો મિગસૂકરે હન્ત્વા મંસં ખાદન્તો તં ઠાનં પત્વા અદ્દસ ભગવન્તં ધમ્મં દેસેન્તં. દિસ્વા એકમન્તં ઠિતો ધમ્મં સુત્વા ચિત્તં પસાદેત્વા તતો ચુતો દેવલોકે નિબ્બત્તિત્વા છસુ કામસગ્ગેસુ મનુસ્સેસુચ અપરાપરં ઇસ્સરિયં અનુભવન્તો ઇમસ્મિં બુદ્ધુપ્પાદે સાવત્થિયં કુલગેહે નિબ્બત્તિત્વા વિઞ્ઞુતં પત્તો ભગવતો સાસને પબ્બજિત્વા એકદિવસં ધમ્મં દેસેન્તસ્સ ભગવતો ચતુસચ્ચપતિ સંયુત્તં ધમ્મકથં સુત્વા ચતુપટિસમ્ભિદાહિ અરહત્તં પત્વા એકદિવસં ભિક્ખુસઙ્ઘમજ્ઝગતો અત્તનો કતકમ્મપ્પકાસનેન પીતિવાચમુદાહરિ.

૧. એ ક તિં સે ઇતો કપ્પે,
લોકે ઉપ્પજ્જિ નાયકો;
પત્તિંસ લક્ખણાતિણ્ણો,
સમ્બુદ્ધો સ સિખીવ્હયો.

૨. જલન્તો દીપરુક્ખોવ, સૂરિયોવ નભ મુગ્ગતો;
મેરુરાજાવ સમ્બુદ્ધો, જનેસગ્ગો પતાપવા.

૩. પૂરેત્વા ધમ્મનાવાયં, સ નાથો સકલં પજં;
પતિટ્ઠપેન્તો સંસાર, કન્તારા સન્તિભૂમિયં.

૪. ધમ્મકેતું સમુસ્સેન્તો, હનન્તો ધમ્મદુન્દુભિં;
સત્તે દુક્ખા પમોચેન્તો, વસી તત્થ જિનો વસી.

૫. એકસ્મિં સમયે નાથો,
લોકપજ્જોતકો જિનો;
વિવેકકામો સમ્બુદ્ધો,
સુરમ્મં કાનનં ગતો.

૬. પુન્નાગનાગપૂગાદિ, નાનાપાદપસંકુલં;
લતા લિઙ્ગિતસાખાહિ, સા મોદકુસુમાયુતં.

૭. કુસુમા મોદસમ્મત્ત, છપ્પદાલિ નિસેવિતં;
નાનામિગ ગણાકિણ્ણં, મયૂરગણ નચ્ચિતં.

૮. સીતલચ્છોદિકાસાધુ, સુપતિત્થજલાસયં;
આસાર સારધારાહિ, નિજ્ઝરાસત સંકુલં.

૯. ગન્ત્વાન સો મહારઞ્ઞં,
સીતલં સિકતાતલં;
સિલાતલે નિસિન્નોસિ,
વિસ્સજ્જેન્તો છરંસિયો.

૧૦. દેવા તત્થ સમાગન્ત્વા, પૂજેસું દ્વિપદુત્તમં;
દિબ્બેહિ ગન્ધમાલાહિ, નચ્ચેહિ તુરિયેહિચ.

૧૧. દેવદેવો તદા દેવ, સઙ્ઘમજ્ઝે નિસીદિય;
ચતુસચ્ચ મદેસેસિ, નિચ્છરં મધુરં ગિરં.

૧૨. તદાહં લુદ્દકો આસિં, મિગસૂકરમારકો;
મિગમંસેન જિવામિ, તેન પોસેમિ દારકે [પોસેન્તોપુત્તદારકે ઇતિકત્થચિ].

૧૩. તદાહં મિગવં યાતો,
સબાણો સસરાસનો;
અદ્દસં વિરજં બુદ્ધં,
દેવસઙ્ઘપુરક્ખતં.

૧૪. ચન્દંવ તારકાકિણ્ણં, મેરુંવણ્ણવમજ્ઝગં;
વિરોચમાન માસીનં, ચતુસચ્ચપ્પકાસકં.

૧૫. એકપસ્સે ઠિતો તત્થ, અસ્સોસિં ધમ્મમુત્તમં;
તત્થ ચિત્તં પસાદેત્વા, સોમનસ્સં પવેદયિં.

૧૬. એકતિંસે ઇતો કપ્પે,
યં પુઞ્ઞં પસુતં મયા;
તેનાહં પુઞ્ઞકમ્મેન,
જાતોસિં દેવયોનિયં.

૧૭. સમ્પત્તિમનુભુત્વાન, છકામઞ્ઞે પરાપરં;
દેવસઙ્ઘપરિબ્બૂળ્હો, વિમાને રતનામયે.

૧૮. મનુસ્સેસુચ યં અગ્ગં, તસ્સ ભાગી ભવામહં;
ભોગે મે ઊનતા નત્થિ, સદ્ધમ્મસવણે ફલં.

१९. ઇમસ્મિં ભદ્દકે કપ્પે,
સાવત્તિપુરમુત્તમે;
અड्ढे મહદ્ધને સાલે,
જાતોહં ઉદિતે કુલે.

२०. મહતા પરિવારેન, પત્તો વુદ્ધિંચ વિઞ્ઞુતં;
ચારિકં ચરમાનોહં, પત્તો જેતવનં વરં.

२१. અદ્દસં સહ સિસ્સેહિ, નિસિન્નં સુગતં તદા;
અસ્સોસિં મધુરં ધમ્મં, ચતુસચ્ચપ્પકાસકં.

२२. સુત્વાન મધુરં ધમ્મં, પબ્બજિત્વાન સાસને;
અ જરા મરં સીતિભૂતં, પત્તો નિબ્બાણમુત્તમં.

२३. સુતં એકમુહુત્તં મે, તદા ધમ્મં સુદેસિતં;
તેનમ્હિ ચતુરાપાયે, ન જાતો ન કુતોભયં.

२४. કરમુક્ખિપ્પ વક્ખામિ, કરોથે કગિરં મમ;
મમો પમં કરિત્વાન, ધમ્મં સુણાથ સાધુકન્તિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા સત્તે ધમ્મસવણે નિયોજેસીતિ.

२५. ઇતિ તનુતરકાલં સાધુ ધમ્મં સુણિત્વા,
અધિગતવિભવાનં આનુભાવં સુણિત્વા;
ભવવિભવસુખં ભો પત્થયન્તા કુસીતં,
જહથ સુણથ ધમ્મં દુલ્લભં દુલ્લભસ્સાતિ.

મિગલુદ્દકસ્સ વત્થું દુતિયં.

૩. તિણ્ણંજનાનં વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપસ્મિં કિર પુબ્બે મહાનિદાઘો અહોસિ, તદા નિદાઘસુરિયેન સકિરણકરા વાપિ પોક્ખરણિ નદી ગિરિકન્દરનિજ્ઝરાદીસુ ઉદકં નિસ્સેસં કત્વા પીતમિવ ઉદકે પરિક્ખીણે મચ્છકચ્છપાદયો યેભુય્યેન વિનાસં પત્તા. અથ મહારઞ્ઞભૂમિયં રુક્ખતિણલભાદયો અતીવ મિલાતા અહેસું. મિગપક્ખિનોપિઘમ્માભિતત્તા પિપાસિતો મરીચિં તોયન્તિમઞ્ઞમાના ઇતોચિતોચ ધાવન્તા મહાદુક્ખપ્પત્તા અહેસું. તદા એકો સુવપોતકો પિપાસિતો તત્થ તત્થ પાનીયં પરિયેસન્તો મહારઞ્ઞે એકસ્મિં પૂતિપાદપે સછિરતને નરકાવાટે પાનીયગન્ધં ઘાયિત્વા લોભેન પાતું ઓતિણ્ણો અતિપાનેન ભારો તત્થેવ પતિત્વા ઉગ્ગન્તું નાસક્ખિ. અથાપરોપિ સપ્પોચ મનુસ્સોચાતિ દ્વે જના તત્થેવ પતિંસુ, સપ્પાનામ વિવેકં લદ્ધાવ અત્તં વિજહન્તિ. તસ્માયં અલદ્ધા વિવેકત્તં ઉગ્ગન્તું નાસક્ખિ. અનાલમ્બત્તા મનુસ્સોપિ. તે ઉગ્ગન્તું અસક્કોન્તા મરણભયભીતા અઞ્ઞમઞ્ઞ મવિહેઠેન્તા તત્થેવ વસિંસુ. અથેકો

બરાણસીવાસિકો મનુસ્સો વનં પવિટ્ઠો તથેવ પાનીયં પરિયેસમાનો તં ઠાનં પત્વા તે તયોપિ દિસ્વા કમ્પમાનહદયો વલ્લિયા પિટકં બન્ધિત્વા સિક્કાય પક્ખિપિત્વા ઓતારેત્વા તે તયોપિ ઉદ્ધરિ, અથાનેન તે અમ્હાકં જીવિતં દિન્નન્તિ સોમનસ્સા તસ્સેવમાહંસુ, સામિ મયં તુમ્હે નિસ્સાય જીવિતં લભિમ્હ, તુમ્હે ઇતો પટ્ઠાય અમ્હાકં સહાયો, મયમ્પિ તે સહાયા, અમ્હાકં વસનટ્ઠાનાનિ આગન્તુકામાતિ વત્વા તેસુ તાવ સુવપોતકો આહ, સામિ બારાણસિયં દક્ખિણદ્વારે મહાનિગ્રોધો અત્થિ, તત્થાહં વસામિ, તવ તથારૂપે કિચ્ચે સતિ મમ સન્તિકમાગમ્મ સુવાતિ સદ્દંકરોહીતિ વત્વા મેત્તિથિરં કત્વા પક્કામિ, સપ્પોપિ સમ્માહં તસ્સેવ નિગ્રોધસ્સા વિદૂરે મહન્તં વમ્મિકં અત્થિ, તત્થ વસામિ, તવત્થે સતિ તત્થાગન્ત્વા દીઘાતિસદ્દં કરોહીતિ વત્વા તથેવપક્કામિ, મનુસ્સોપિ બારાણસિયં અસુકાયનામ વીથિયા અસુકગેહે વસામિ, તવત્થે સતિ મમ સન્તિકં આગચ્છાતિ વત્વા પક્કામિ, અથા પરભાગે સો ઉપકારકો પુરિસો અત્તનો કિચ્ચે સઞ્જાતે મમ સહાયાનં સન્તિકં ગમિસ્સામીતિ સઙ્કેતાનુસારેન ગન્ત્વા નિગ્રોધમૂલે ઠિતો સુવસ્સ સદ્દમકાસિ, તં સુત્વા સુવપોતકો વેગેનાગન્ત્વા તેન સદ્ધિં પટિસમ્મોદિત્વાસમ્મ ચિરેના ગતોસિ, આગતકારણં મે આચિક્ખાતિ આહ. સોપાહ સમ્માહં જીવિતુ મસક્કોન્તો પુત્તદારકે ઞાતીનં પટિપાદેત્વા તવ સન્તિકમાગતોમ્હિતિ, સુવપોતકોપિ સાધુ સમ્મ તયા કતં મમ સન્તિકમાગચ્છન્તેન, તયા મમ જીવિતં દિન્નં, મયાપિ તવ જીવનુપાયં કાતું વટ્ટતિ, યાવાહં આગચ્છામિ, તાવેત્થ થોકં વિસ્સમાતિ વત્વા પક્કામિ જીવનુપાયં પરિયેસમાનો, તસ્મિં કિર સમયે બારાણસીરાજા નગરતો નિક્ખમ્મ સુસજ્જિતુય્યાનં પવિસિત્વા સપરિસો કીળિત્વા મજ્ઝન્તિકસમયે સુફુલ્લિતં પઞ્ચપદુમસઞ્છન્નં મઙ્ગલપોક્ખરણિં દિસ્વા નહાયિતુકામો સબ્બાભરણાનિ ઓમુઞ્ચિત્વા રાજપુરિસે પટિપાદેત્વા નહાયિતું ઓતરિ, તદા સુવપોતકો તં ઠાનં પત્તો સાખન્તરે નિલીનો રાજપુરિસાનં પમાદં દિસ્વા રઞ્ઞો મુત્તાહારં ડસિત્વા આકાસં પક્ખન્દિત્વા વેગેનાગન્ત્વા અત્તનો સહાયસ્સ દત્વા અપ્પમત્તો ઇમં વલઞ્જેહિ સમ્માતિ વત્વા અદાસિ, તતો સો નં ગહેત્વા ઇમં કુહિં પટિસામેસ્સામીતિ ચિન્તોન્તો મમેકો સહાયકો અન્તોનગરે વસતિ, તસ્મિં ઠપેસ્સામીતિ ચિન્તેત્વા યથાસઙ્કેતમુપગમ્મ તં દિસ્વા પટિસન્થારં કત્વા સુવપોતકેન કતો પકારં પકાસેત્વા ઇમં મુત્તાહારં સાધુકં ઠપેહીતિ વત્વા અદાસિ, તંખણે રાજા નહાત્વાનુલિત્તો આભરણાનિ પિલન્ધેન્તો મુત્તાહારં નાદ્દસ. તતો રાજપુરિસા અન્તોચ બહિચ પરિજને ઉપપરિક્ખિત્વા મુત્તાહારં અપસ્સન્તા નગરે ભેરિં ચરાપેસું, યો મુત્તાહારં પસ્સતિ, તસ્સ રાજા મહન્તં યસં દસ્સતીતિ. તં સુત્વા સો મિત્તદૂભી એવં ચિન્તેસિ, અહંચમ્હિ દુક્ખિતો, યન્નૂનાહં મુત્તાહારં રઞ્ઞો દસ્સેત્વા સુખેન વસેય્યં, કિમ્મે એતેનાતિ તેન કતં તથારૂપં ઉપકારં અસલ્લક્ખેન્તો મહામિત્તદૂભી પુરિસો રાજપુરિસે ઉપસઙ્કમ્મ મુત્તહારં અત્તનો સન્તિકે ઠપિતભાવં કથેસિ, ભો મમ સન્તિકે એકો પુરિસો મુત્તહારં ઠપેસીતિ. એવં અસપ્પુરિસસંસગ્ગોતિ, તથાહિ.

૧. યથા સંવડ્ઢિતો નિમ્બો, મધુખીરો દસિઞ્ચના;
ન યાતિ મધુરં તં વો, પકાર મસતં કતં.

૨. સીસેનુ દક માદાય, વડ્ઢિતોપિ નુહીતરુ;
ન યાતિ મધુરં તંવો, પકારમસતં કતં.

૩. નિચ્ચં ખીરોદપાનેન, વડ્ઢિતો સિવિસો યથા;
વિસંવ પરિવત્તેતિ, તથા નીચોપકારકં.

૪. યથાત્તના કતો અગ્ગિ, સીતલં ન દદે ખલુ;

તથા નીચે કતં કારં, અઞ્ઞીવ દહતે તનું.

૫. તસ્મા ઉપપરિક્ખિત્વા, હાવભાવેન બુદ્ધિયા;
કાતબ્બા મેત્તિ જન્તૂહિ, નામિત્તો લભતેસુખન્તિ.

અથસ્સ મિત્તદુભિનો વચનેન રાજપુરિસા મુત્તાહારંચતંચ ગહેત્વા સભણ્ડકં પુરિસં દસ્સેસું. અથ રાજા સભણ્ડકં ચોરં દિસ્વા કુદ્ધો ઇમં નેત્વા દક્ખિણદ્વારે જીવસૂલે ઉત્તાસેથાતિ આણાપેસિ, રાજપુરિસા તસ્સ રાજાણં કરોન્તો અગમંસુ, તેહિ નીયમાનો પુરિસો દક્ખિણદ્વારા નિક્ખમ્મ સપ્પસહાયં સરિત્વા અપ્પેવનામે તસ્સ સન્તિકા કિઞ્ચિ સોત્થિ ભવેય્યાતિ પુબ્બે વુત્તસઙ્કેતા નુસારેન વમ્મિકં દિસ્વા સમ્મ દીઘાતિ સદ્દમકાસિ, સો વમ્મિકા નિક્ખમ્મતં તથા નિયમાનં દિસ્વા સંવિગ્ગો દુક્ખપ્પત્તો સહાયસ્સમે અજ્જ અવસ્સયેન ઉપત્થમ્ભં ભવિતું વટ્ટતીતિ તં સમસ્સાસેત્વા અત્તભાવં વિજહિત્વા અઞ્ઞતરવેસેન રાજપુરિસે ઉપસઙ્કમ્મ ઇમં પુરિસં મુહુત્તંમા મારેથાતિ દળ્હં વત્વા મુહુત્તેન રઞ્ઞો અગ્ગમહેસિયા વસનટ્ઠાનં ગન્ત્વા સપ્પવણ્ણેન દેવિં ડસિત્વા તાય વિસેન મુચ્છિતકાલે મનુસ્સવણ્ણેન વજ્ઝપ્પત્તો વિસોસધં જાનાતિતી વત્વા તંખણેવ સહાયસ્સ સન્તિકં ગન્ત્વા રઞ્ઞા તવ પક્કો સિતકાલે ગન્ત્વા ઉદકપ્પસતેન દેવિયા સરીરે પહરિત્વા નિબ્બિસં કરાહીતિ વત્વા પક્કામિ, અથ રાજા વિસવેજ્જ પરિયેસન્તો તં પવત્તિં સુત્વા વજ્ઝપ્પત્તં આનેથાતિ આણાપેત્વા દેવિયા નિબ્બિસં કરોથાતિ આહ, સો નાગરાજેન વુત્તનયેન નિબ્બિસમકાસિ, સા સુખિતા અરોગા અહોસિ, રાજા તં દિસ્વા તુટ્ઠો તસ્સ ખેત્તવત્થુયાનવાહનાદિદાનેન મહાસક્કારમકાસિ, અથ સો રાજાનં ઉપસઙ્કમ્મ અત્તના કતં સબ્બં પકાસેસિ. તેન વુત્તં.

૬. એકદાહં મહારાજ, વનં કમ્મેન કેનચિ;
ગતોદ્દસં મહાવાટે, પતિતં સુવપોતકં.

૭. અથો રગં મનુસ્સંચ;
દુક્ખપ્પત્તે ખુદાપરે;
ઉક્ખિપિં કરુણાયાહં;
તે મે વોચું તદા તયો.

૮. અદાસિ જીવમમ્હાકં, ઉપકારોસિ નો તુવં;
તવ કિચ્ચે સમુપ્પન્ને, અમ્હાકં એહિ સન્તિકં.

૯. એવં તેહિ પવુત્તોહં, અગઞ્છિં સુવસન્તિકં;
તેન કતૂપકારોહં, મનુસ્સસ્સાપિ સન્તિકં.

૧૦. તેનાહં મરણપ્પત્તો, અદ્દસં ઉરગાધિપં;
સોદાસિ જીવિતં મય્હં, અલત્થં [અલદ્ધ ઇતિસબ્બત્થ] વિપુલં ધનં.

૧૧. સુજનો નાવમન્તબ્બો, ખુદ્દકોતિ નરાધિપ;
સુવોચ ઉરગોચેતે, મિત્તધમ્મે પતિટ્ઠિતા.

૧૨. કારણઞ્ઞૂ મનુસ્સેસો,

અમ્હેહિ સમજાતિકો;
કતૂપકારો એવમ્પિ,
દિસો જાતો નરાધમો.

૧૩. અકસ્મા દેવ કુપ્પન્તિ, પસીદન્તિનિમિત્તતો;
સીલં હેતમસાધૂનં, બાલાનમવિજાનતં.

૧૪. મનુસ્સાપિ મહારાજ, કેચિ વિસ્સાસિયા ન વે;
તિરચ્છાનાપિ હોન્તેવ, અજિમ્હમનસાસઠાતિ.

એવં સો અત્તનો પવત્તિં કથેસિ, રાજા તં સુત્વા પસન્નો ઇમસ્સ પુરિસસ્સ મહન્તં ગેહં કત્વા મહાપરિહારં કરોથાતિ આણાપેસિ, સો પન મમ ગેહં નિગ્રોધસ્સ ચ વમ્મિકસ્સ ચ અન્તરે કરોથાતિ વત્વા તથા કારેત્વા તત્થ વસન્તો રાજૂપટ્ઠાનં કરોન્તો તેહિ સહાયેહિ સદ્ધિં સમ્મોદમાનો યાવજીવં વસિત્વા આયુ પરિયોસાને તેહિ સદ્ધિં યથાકમ્મં ગતોતિ.

૧૫. ઇતિ પતિતસુખમ્હા અઞ્ઞતો વા ધનમ્હા,
પરમતરપતિટ્ઠા હોન્તિ મિત્તા સખાનં;
વિરહિતસખિનં ભો નત્થિ યસ્માભિવુદ્ધિ,
ચિણુથ કુસલધમ્મં મિત્તવન્તા મહન્તં.

તિણ્ણં જનાનં વત્થું તતિયં.

૪. બુદ્ધેનિયા વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપે કિર પુબ્બે પાટલિપુત્તનગરે સત્તાસીતીકોટિનિહિતધનં એકં સેટ્ઠિકુલં અહોસિ, તસ્સ પન સેટ્ઠિનો એકાયેવ ધીતા અહોસિ નામેન બુદ્ધેનિનામ, તસ્સા સત્તવસ્સિકકાલે માતાપિતરો કાલમકંસુ, તસ્મિં કુલે સબ્બં સાપતેય્યં તસ્સાયેવ અહોસિ, સા કિર અભિરૂપા પાસાદિકા પરમાય વણ્ણપોક્ખરતાય સમન્નાગતા દેવચ્છરપટિભાગા પિયાચ અહોસિ મનાપા, સદ્ધા પસન્ના રતનત્તયમામિકા પટિવસતિ, તસ્મિં પન નગરે સેટ્ઠિસેનાપતિઉપરાજાદયો તં અત્તનો પાદપરિચારિકં કામયમાના મનુસ્સે પેસેસું પણ્ણાકારેહિ સદ્ધિં, સા તં સુત્વા ચિન્તેસિ, મય્હં માતાપિતરો સબ્બં વિભવં પહાય મતા, મયા પન તથા અગન્તબ્બં, કિં મે પતિકુલેન, કેવલં વિત્તવિનાસાય ભવતિ, મયા પનિ મં ધનં બુદ્ધસાસનેયેવ નિદહિતું વટ્ટતીતિ ચિન્તેસિ, ચિન્તેત્વા ચ પન તેસં ન મય્હં પતિકુલેનત્થોતિ પટિક્ખિપિ, સા તતો પટ્ઠાય મહાદાનં પવત્તેન્તી સમણબ્રહ્મણે સન્તપ્પેસિ, તેનેત્થ.

૧. ચતુદ્દિસાયાતજિનત્રજાનં,
આપાનભૂતં ઘરમાસિ તસ્સા;
યદિચ્છિત પ્પચ્ચયલાભ હેતુ,
દેવદ્દુમોવાસિ મહાનુભાવો.

૨. પુપ્ફૂપહારાદિ વિતાનલઙ્કતા,

પદીપ પઞ્ઞત્ત સુભાસનાવલી;
સુખાસનાસીન વસીહિલઙ્કતા,
તસ્સાસિ તસ્મિં વરદાનસાલા.

૩. સુધોતહત્થા સુચિપુઞ્ઞચિત્તા,
સદાદરા રક્ખિતપઞ્ચસીલા;
બુદ્ધેનિનામા કરુણા ગુણગ્ગા,
અદા મહાદાનવરં પસત્થન્તિ.

અથાપરભાગે એકો અસ્સવાણિજકો અસ્સ-વાણિજ્જાય પુબ્બન્તાપરન્તં ગચ્છન્તો આગમ્મ ઇમિસ્સા ગેહે નિવાસં ગણ્હિ, અથ સો વાણિજો તં દિસ્વા ધીતુસિનેહં પતિ ટ્ઠા પે ત્વા ગન્ધમાલવત્થાલઙ્કારાદીહિ તસ્સા ઉપકારકો હુત્વા ગમનકાલે અમ્મ એતેસુ અસ્સેસુ તવ રુચ્ચનકં અસ્સં ગણ્હાહીતિ આહ, સાપિ અસ્સે ઓલોકેત્વા એકં સિન્ધવપોતકં દિસ્વા એતં મે દેહીતિ આહ, વાણિજો અમ્મ એસો સિન્ધવપોતકો, અપ્પમત્તા હુત્વા પટિજગ્ગાહીતિ વત્વા તં પટિપાદેત્વા અગમાસિ. સાપિ તં પટિજગ્ગમાના આકાસગામિભાવં ઞત્વા સમ્મા પટિજગ્ગન્તી એવં ચિન્તેસિ, પુઞ્ઞકરણસ્સ મે સહાયો લદ્ધોતિ, અગતપુબ્બાચ મે ભગવતો સમારં મારબલં વિધમેત્વા બુદ્ધભૂતસ્સ જયમહાબોધિભૂમિ, યન્નૂનાહં તત્થ ગન્ત્વા ભગવતો જયમહાબોધિં વન્દેય્યન્તિ ચિન્તેત્વા બ હૂ રજતસુવણ્ણમાલાદયો કારાપેત્વા એકદિવસં અસ્સ મભિરુય્હ આકાસેન ગન્ત્વા બોધિમાલકે ઠત્વા આગચ્છન્તુઅય્યા સુવણ્ણમાલા પૂજેતુંતિ ઉગ્ઘોસેસિ. તેનેત્થ.

૪. યતો પટ્ઠાયહં બુદ્ધ, સાસને સુદ્ધમાનસા;
પસન્ના તેન સચ્ચેન, મમાનુગ્ગહબુદ્ધિયા.

૫. આગચ્છન્તુ નમસ્સન્તુ, બોધિં પૂજેન્તુ સાધુકં;
સોણ્ણમાલાહિ સમ્બુદ્ધ, પુત્તા અરિયસાવકા.

૬. સુત્વા તં વચનં અય્યા, બહૂ સીહળવાસિનો;
આગમ્મ નભસા તત્થ, વન્દિં સુચ મહિંસુચાતિ.

તતો પ્પતુતિ સા કુમારિકા બુદ્ધસાસને અતીવ પસન્ના નિચ્ચમેવ અસ્સ મભિરુય્હ આગન્ત્વા અરિયેહિ સદ્ધિં મહાબોધિં સુવણ્ણમાલાહિ પૂજેત્વા ગચ્છતિ, અથ પાટલિપુત્તનગરોપવને વનચરા તસ્સા અભિણ્હં ગચ્છન્તિયા ચ આગચ્છન્તિયા ચ રૂપસમ્પત્તિં દિસ્વા રઞ્ઞો કથેસું. મહારાજ એવરૂપા કુમારિકા અસ્સ મભિરુય્હ આગન્ત્વા નિબદ્ધં વન્દિત્વા ગચ્છતિ. દેવસ્સાનુરૂપા અગ્ગમહેસી ભવિતુન્તિ, રા જા તં સુત્વા તેનહિ ભણે ગણ્હથ નં કુમારિં, મમ અગ્ગમહેસિં કરોમીતિ પુરિસે પયોજેસિ, તેન પયુત્તપુરિસા બોધિપૂજં કત્વા આગચ્છન્તિં ગણ્હામાતિ તત્થ નિલીના ગહણસજ્જા અટ્ઠંસુ, તદા સા કુમારિકા અસ્સ મભિરુય્હ મહાબોધિમણ્ડં ગન્ત્વા વીતરોગેહિ સદ્ધિં પુપ્ફપૂજં કત્વા વન્દિત્વા નિવત્તિ, અથ તેસુ એકો ધમ્મરક્ખિત ત્થેરોનામ તસ્સા એવ માહ, ભગિનિ તં અન્તરામગ્ગે ચોરા ગણ્હિતુકામા ઠિતા, અસુકટ્ઠાનં પત્વા અપ્પમત્તા સીઘં ગચ્છાતિ, સાપિ ગચ્છન્તી તં ઠાનં પત્વા ચોરેહિ અનુબન્ધિતા અસ્સસ્સ પણ્હિયા સઞ્ઞં દત્વા પક્કામિ, ચોરા પચ્છતો પચ્છતો અનુબન્ધિંસુ. અસ્સો વેગં જ ને ત્વા આકાસ મુલ્લઙ્ઘિ, કુમારિકા વેગં સન્ધારેતું અસક્કોન્તી અસ્સસ્સ પિટ્ઠિતો પરિગલિત્વા પતન્તી મયા કતૂપકારં સર

પુત્તાતિ આહ, સો પતન્તિં દિસ્વા વેગેના ગન્ત્વા પિટ્ઠિયં નિસીદાપેત્વા આકાસતો નેત્વા સ ક ટ્ઠા ને યેવ પતિટ્ઠાપેસિ. તસ્મા.

૭. તિરચ્છાનગતાપેવં, સરન્તા ઉપકારકં;
ન જહન્તીતિ મન્ત્વાન, કતઞ્ઞૂ હોન્તુ પાણિનોતિ.

તતો સા કુમારિકા સત્તા સીતિકોટિધનં બુદ્ધસાસનેયેવ ચજિત્વા યાવજીવં સીલં રક્ખિત્વા ઉપોસથકમ્મં ક ત્વા ત તો ચુતા સુત્ત પ્પબુદ્ધો વિય દેવલોકે નિબ્બત્તીતિ.

૮. અતિતરુણવયા ભો માતુગામાપિ એવં,
વિવિધકુસલકમ્મં કત્વ સગ્ગં વજન્તિ;
કુસલફલમહન્તં મઞ્ઞમાના ભવન્તા,
ભવથ કથ મુપેક્ખા દાનમાનાદિકમ્મે.

બુદ્ધેનિયા વત્થું ચતુત્થં.

૫. અહિતુણ્ડિકસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ઇમસ્મિં કિર ભદ્દકપ્પમ્હિ અમ્હાકં કિર ભગવતો પુબ્બે કસ્સપોનામ સત્થા લોકે ઉપ્પજ્જિત્વા સદેવકં લોકં સંસારસાગરા તારેત્વા સબ્બબુદ્ધકિચ્ચાનિ નિટ્ઠપેત્વા અત્થં ગતો દિવસકરોવિય સેતબ્યમ્હિ અનુપાદિસેસાય નિબ્બાણધાતુયા પરિનિબ્બાયિ, તદા સકલજમ્બુદીપવાસિનો મનુસ્સા સન્નિપતિત્વા એકેકં સુવણ્ણિટ્ઠકં કોટિઅગ્ઘનકં રતનવિચિત્તં બહિચિનનત્થાય એકેકં અટ્ઠકોટિઅગ્ઘનકં અબ્ભન્તરૂપપૂરણત્થં મનોસિલાય મત્તિકાકિચ્ચં કરોન્તા યોજનબ્બેધં થૂપં કત્વા મહન્તં સક્કારં કરોન્તિ. તદા એકો અહિતુણ્ડિકો ગામનિગમરાજધાનીસુ સપ્પે કીળાપેત્વા જીવિકં કપ્પેન્તો એકં ગામકં પત્વા તત્થ સપ્પે કીળાપેત્વા સન્તુટ્ઠેહિ ગામવાસીહિ દિન્નવિવિધોપાયનો ખાદનીયભોજનીયં ખા દિ ત્વા ભુઞ્જિત્વા તત્થેવ નિવાસં ગહેત્વા નિસીદિ. તસ્મિં કિર ગામકે મનુસ્સા યેભુય્યેન રતનત્તયમામકા. તસ્મા તે રત્તિભાગે સયન્તા ''નમો બુદ્ધાયાતિ'' એવમાદિં વદન્તિ. સો પન અહિતુણ્ડિકો મિચ્છાદિટ્ઠિકો તિણ્ણં રતનાનં ગુણં ન જાનાતિ. તસ્મા તેસં તં વચનં સુત્વા સયમ્પિ કે ળિં કુરુમાનો પરિહાસવસેન ''નમો બુદ્ધાયાતિ'' વદતિ, અથેકદિવસં સો અત્તનો કીળાપનસમત્થં એકં સપ્પં ભત્થ તત્થ પરિયેસમાનો આહિણ્ડતિ. તદા એકો નાગરાજા કસ્સપદસબલસ્સ થૂ પં ગ ન્ત્વા વન્દિત્વા એકં વમ્મિકં પવિસતિ. તં દિ સ્વા અહિતુણ્ડિકો વેગેના ગન્ત્વા નાગરાજં ગણ્હિતું મન્તં પરિજપિ, સો મન્તં સુત્વા કુજ્ઝિત્વા તં મારેતુકામો અનુબન્ધિ, તં દિ સ્વા અહિતુણ્ડિકો વે ગે ન પલાયન્તો એકસ્મિં પાસાણે પક્ખલિત્વા પતમાનો પુબ્બેવુત્તપરિહાસ વચનપરિચયેન ''નમો બુદ્ધાયાતિ'' વદન્તો પતિ. તસ્સ તં વચનં અનુબન્ધન્તસ્સ નાગરઞ્ઞો સોતપથે અમતંવિય પતિ. અથ સો રતનત્તયગારવેન તસ્મિં કોધં નિબ્બાપેત્વા સમ્મ મા ભાયિ. અહં રતનત્તયમન્તાનુભાવપાસેન બદ્ધો. તસ્મા તુ વં ડસિતું મય્હં અનનુરૂપં. અજ્જ ત યિ પસન્નોમ્હિ, પણ્ણાકારં તેદમ્મિ, ગણ્હાતિ તીણિ સુવણ્ણપુપ્ફાનિ અદાસિ. એવં રતનત્તયં નામ ઘોરાસિવિસાનમ્પિ સપ્પાનં મનં પીણેતિ. હોન્તિ ચેત્થ.

૧. બુદ્ધોતિ વચનં સેટ્ઠં, બુદ્ધોતિ પદ મુત્તમં;

નત્થિ તેન સમં લોકે, અઞ્ઞં સોતરસાયનં.

૨. ધમ્મોતિવચનં સેટ્ઠં, ધમ્મોતિ પદમુત્તમં;
નત્થિ તેન સમં લોકે, અઞ્ઞં સોતરસાયનં.

૩. સઙ્ઘોતિ વચનં સેટ્ઠં, સઙ્ઘોતિ પદમુત્તમં;
નત્થિ તેન સમં લોકે, અઞ્ઞં સોતરસાયનં.

૪. તસ્સ મુખં મુખં નામ, યં વત્તતિ મુખે સદા;
દુલ્લભં બુદ્ધવચનં, સબ્બસમ્પત્તિદાયકં.

૫. તસ્સ મનો મનો નામ, યં ચે મનસિ વત્તતિ;
દુલ્લભં બુદ્ધવચનં, સબ્બસમ્પત્તિદાયકં.

૬. તમેવ કવચં દેહે, તમેવ મણિ કામદો;
તમેવ સુરભી ધેનુ, તમેવ સુરપાદપો.

૭. તસ્સેવ સોતં સોતંવ, યં સુણાતિ જનો અયં
દુલ્લભં બુદ્ધવચનં, સબ્બસમ્પત્તિદાયકં.

૮. એવં વિધો રગો ધોરો, હળાહળવિસો સદા;
બુદ્ધોતિ વચનં સુત્વા, સન્તુટ્ઠો દાસિ જીવિતં.

૯. સોણ્ણપુપ્ફત્તયંચાપિ, મહગ્ઘં બહલં અદા;
પસ્સ બુદ્ધોતિ વાચાય, આનુભાવમહન્તતન્તિ.

અથ નાગરાજા તસ્સ તાનિ સુવણ્ણપુપ્ફાનિ દત્વા એવમાહ. સમ્મ એતેસુ એકં તવ પુઞ્ઞત્તાય એકં મમ પુઞ્ઞત્થાય પૂજેહિ. ઇતરેન યાવજીવં સુખેન જીવન્તો પુત્તદારે પોસેન્તો દાનાદીસુ અપ્પમજ્જન્તો જીવિકં કપ્પેહિ. મા હીનકમ્મે બ્યવટો હોહિ, મિચ્છાદિટ્ઠિઞ્ચ પજહાતિ ઓવદિત્વા પક્કામિ. અહિતુણ્ડિકોપિ સોમનસ્સપ્પત્તો તેન વુત્તનયેનેવ દ્વિહિ પુપ્ફેહિ ચેતિયં પૂજેત્વા એકેન સ હ સ્સં લભિત્વા તે ન પુત્તદારે પોસેન્તો કપણદ્ધિકવણિબ્બકાદીનં દાનં દેન્તો અહિતુણ્ડિકકમ્મં પહાહ કુસલમેવ ઉપચિનન્તો આયુપરિયોસાને સગ્ગપરાયનો અહોસિ.

૧૦. ઇતિ અવિદિતસત્તો કિઞ્ચિ બુદ્ધાનુભાવં,
લભતિ ધનવિસેસં યસ્સ નામપ્પકાસા;
વિદિતજનનિકાયો કિન્નુ તસ્સાનુભાવં,
ન લપતિ જિનનામં કિચ્ચ મઞ્ઞપ્પહાયાતિ.

અહિતુણ્ડિકસ્સ વત્થું પઞ્ચમં.

૬. સરણત્થેરસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

સાવત્થિયં કિર સુમનો નામે કો ગહપતિ અહોસિ. તસ્સ ભરિયા સુજમ્પતિકા નામ. તે અગારં અજ્ઝાવસન્તા અપરભાગે પુત્તંચ ધીતરંચ લભિંસુ. અથ તેસં દહરકાલેયેવ માતાપિતરો કાલં કરોન્તા જેટ્ઠકંપક્કોસિત્વા મયં પુત્ત તુવં પતિરૂપે ઠાને નિવેસિતું નાસક્ખિમ્હ, યં નો ઘરે વિભવં, સબ્બં તં ગણ્હ. ઇમાયચ તે કણિટ્ઠિકાય વુદ્ધિંત્વમેવ જાનાહીતિ વત્વા જેટ્ઠકસ્સ હત્થે કણિટ્ઠિકાય હત્થં ઠપેત્વા કાલમકંસુ. અથ સો માતાપિતુન્નં અચ્ચયેન આળાહનકિચ્ચં કત્વા વસન્તો કાલન્તરેન કણિટ્ઠિકં પતિરૂપેન કુલેન સમ્બન્ધિત્વા સયમ્પિ દારપરિગ્ગહમકાસિ. અથાપરભાગે તસ્સ કણિટ્ઠિકા ગબ્ભિની હુત્વા એકદિવસં સામિકં આહ, સામિ મમ ભાતરં દટ્ઠુકામામ્હીતિ. સોપિ સાધુ ભદ્દેતિ અનુરૂપેન પણ્ણાકારેન તાય સદ્ધિં નિક્ખમિ. તદા પન ભગવા સુનિવત્થો સુપારુતો ભિક્ખુસઙ્ઘપરિવુસો પિણ્ડાય નગરં પાવિસિ છબ્બણ્ણઘનબુદ્ધરંસિયો વિસ્સજ્જેન્તો, ત તો તે ભગવન્તં દિસ્વા પસન્નચિત્તા પઞ્ચપતિટ્ઠિતેન વન્દિત્વા અટ્ઠંસુ, અથ સત્તા તેસં જયમ્પતિકાનં ઉપનિસ્સયસમ્પત્તિંદિસ્વા તે સરણેસુચ સીલેસુચ પતિટ્ઠાપેત્વા એવમાહ, કદાચિ વો દુક્ખે ઉપ્પન્ને તથાગતો અનુસ્સરિતબ્બોતિ. તથાહિ.

૧. યંકિઞ્ચિ ભયમુપ્પન્નં, રાજચોરાદિસમ્ભવં;
તદા સરેય્ય સમ્બુદ્ધં, નિચ્છન્તોત દુપદ્દવં.

૨. યં વે ઉપદ્દવં હોતિ, યક્ખપેતા દિસમ્ભવં;
તદા સરેય્ય સમ્બુદ્ધં, નિચ્છન્તો તદુપદ્દવં.

૩. સીહબ્યગ્ઘતરચ્છાદિ, પુણ્ડરીકાદિસમ્ભવં;
તદા સરેય્ય સમ્બુદ્ધં, નિચ્છન્તો તદુપદ્દવં.

૪. યમાતપગ્ગિ વાતાદિ, ઉદકાસનિસમ્ભવં;
તદા સરેય્ય સમ્બુદ્ધં, નિચ્છન્તો તદુપદ્દવં.

૫. પજ્જરાદીહિ રોગેહિ, વિસમો તુહિસમ્ભવં;
તદા સરેય્ય સમ્બુદ્ધં, નિચ્છન્તો તદુપદ્દવં.

૬. મચ્ચુના ચે યદા યુદ્ધં, કરે તેનાપિ જન્તુના;
સરિતબ્બો તદા બુદ્ધો, પત્થેન્તેનત્તનો જયન્તિ.

તતો તે ભગવતો વચનં પટિનન્દિત્વા વન્દિત્વા અગમંસુ. અથ જેટ્ઠકો આગતે તે દિસ્વા યથાનુરૂપં સક્કાર મકાસિ. તસ્સા સામિકો કતિપાહં તત્થ વસિત્વા ભરિયં જેટ્ઠકસ્સ પટિપાદેત્વા મમ ગામે કિચ્ચં અત્થીતિ વત્વા પક્કામિ. અથસ્સા ભાતા ભરિયં પક્કોસિત્વા આહ ભદ્દે ઇમિસ્સા સબ્બં કત્તબ્બં કરોહીતિ. સા તતો પટ્ઠાય તસ્સા ઉદકન્ન પાના દિના વેય્યાવચ્ચં કુરુમાના એતિસ્સા હત્થપાદગીવૂપગેસુ આભરણેસુ લોભં ઉપ્પાદેત્વા તં વૂપસમેતું અસક્કોન્તી આહારૂ પચ્છેદં કત્વા ગિલાનાવિય મઞ્ચકં ઉપગૂહિત્વા નિપતિ. અથ સો ગેહં ગન્ત્વા તં તથા સયિતં દિસ્વા મઞ્ચકે નિસિન્નો કિં ભદ્દે અફાસુકન્તિ પુચ્છિ, સા તુણ્હી હુત્વા કતિપયવારે પુચ્છિતા ન સક્કા કથેતુન્તિ આહ. પુન સામિકેન ગાળ્હં નિબન્ધિતે સા ચિન્તેસિ, ઉજુકં મયા તસ્સા પિળન્ધનં પત્થેમીતિ વુત્તે ન પ્પતિરુપં, તસ્સા

પઞ્ચમધુર મંસં પત્થેમીતિ વુત્તે તં મારેસ્સતિ, તદા પિળન્ધનાનિ મય્હમેવાતિ, તતો સામિ તવ કણિટ્ઠિકાય પઞ્ચમધુરમંસં પત્થેમિ, અલભમાનાય મે જીવિતં નત્થીતિ આહ, તં સુત્વા સો અનેકપરિયાયેન મનુસ્સમારણં નામ ભારિયન્તિ વત્વા નિવારેન્તોપિ નિવારેતું નાસક્ખિ, અથ તાય પટિબદ્ધચિત્તો કામમુચ્છિતો મોહમૂળ્હો હુત્વા સાધુ લભિસ્સસીતિ તસ્સા વચનં સમ્પટિચ્છિ. તથાહિ.

૭. હાયન્તિ ઇધલોકત્થા, હાયન્તિ પારલોકિકા;
હાયન્તિ મહતા અત્થા, યે ઇત્થીનં વસઙ્ગતા.

૮. એસા માતા પિતા એસો, ભગિની ભાતરો ઇમે;
ગરુતબ્બે ન જાનન્તિ, યે ઇત્થીનં વસઙ્ગતા.

૯. કારણાકારણન્તેતં, કત્તબ્બંવા ન વા ઇદં;
કામન્ધત્તા ન જાનન્તિ, યે ઇત્થીનં વસઙ્ગતા.

૧૦. પાણં વા અતિપાતેન્તિ, હોન્તિ વા પારદારિકા;
ભાસન્તિ અલિકં વાચં, યે ઇત્થીનં વસઙ્ગતા.

૧૧. સન્ધિચ્છેદાદિકં થેય્યં, મજ્જપાનંચ પેસુનં;
કરોન્તિ સાહસં સબ્બં, યે ઇત્થીનં વસઙ્ગતા.

૧૨. અહો અચ્છરિયં લોકે, સરન્તાનં ભયા વહં;
ભરિયાય વસં ગન્ત્વા, સોદરિંહન્તુમિચ્છતીતિ.

અથ સો સાહસિકો પુરિસો ભગિનિ એવ માહ, એહિ અમ્મ અમ્હાકં માતાપિતુન્નં ઇણં સાધેસ્સામ, અપ્પેવનામ નો દિસ્વા ઇણાયિકા ઇણં દસ્સન્તીતિ, તં સુત્વા તાય સમ્પટિચ્છિતે સુખયાનકે નિસીદાપેત્વા ઇણાયિકાનં ગામં ગચ્છન્તો વિય મહાઅટવિંપત્વા યાનં મગ્ગા ઓક્કમ્મ ઠપેત્વા વિરવન્તિમેવ નં હત્થે ગહેત્વા છિન્દિસ્સામીતિ ચિન્તેત્વા કેસે ગહેત્વા ભૂમિયં પાતેસિ, તસ્મિં ખણે તસ્સા કમ્મજવાતા ચલિંસુ. સા ભાતુલજ્જાય સામિ કમ્મજવાતા મે ચલિંસુ, યા વા હં વિજાયામિ, તાવ ઉપધારેહીતિ વદન્તીપિ અપનેતું અસક્કોન્તી પુત્તં વિજાયિ, અથ સો તં સમીપે વટરુક્ખમૂલે મારેસ્સામીતિ ચિકુરે ગહેત્વા આકડ્ઢિ, તસ્મિં કાલે સા સામિ તવ ભાગિનેય્યસ્સ મુખં ઓલોકેત્વા તસ્સ સિનેહેનાપિ મં ન મારેહીતિ વદન્તી યાચિ, અથ સો કક્ખળો તસ્સા તં કારુણિકવચનં અસુણન્તો વિય મારેતું ઉસ્સહતેવ, તતો સા કુમારિકા અત્તનો અસરણા ચિન્તેસિ, મમ સદ્દેના ગન્ત્વા યો કોચિ મમ ભાતુ અનયં કરેય્ય, તં ન પ્પતિરૂપન્તિ ભાતુસિનેહેન નિસ્સદ્દા અત્તના ગતિતસરણં આવજ્જમાના નિપજ્જિ, અથસ્સા ભા ત રિ મેત્તાનુભાવેનચ અનુસ્સરિતસરણાનુભાવેનચ તસ્મિં નિગ્રોધે અધિવત્થા દેવતા એવરૂપો માતુગામો એત્થ મારિતા અભવિસ્સા, અદ્ધાહં દેવસમાગમં પવિસિતું ન લભિસ્સામીતિ ચિન્તેત્વા એતિસ્સા સા મિ કો વિય તં ત જ્જે ત્વા પલાપેત્વા ત્વં મા ભાયીતિ સમસ્સાસેત્વા યા ન કે સ પુ ત્તં કુમારિં નિસીદાપેત્વા તં દિવસમેવ સાવત્થિમાગમ્મ અન્તોનગરે સા લા ય નં નિપજ્જાપેત્વા અન્તરધાયિ. તથાહિ.

૧૩. સબ્બસમ્પત્તિદાતારં, સબ્બલોકેકનાયકં;

મનસાપિ યો વિભાવેતિ, તં વે પાલેન્તિ દેવતા.

૧૪. મુહુત્તમ્પિચ યો મેત્તં, ભાવેતિ યદિ સાધુકં;
તં વે પાલેન્તિ દેવાપિ, તોસયન્તિ ઉપાયનાતિ.

તતો તસ્સા પન સામિકો નગરા નિક્ખમ્મ ગચ્છન્તો અત્તનો ભરિયં દિસ્વા ત્વં કદા આગતા, કેનાનીતાસીતિ પુચ્છિ. સા દેવતાય આનીતભાવં અજાનન્તી કિં ત્વં ભણસિ, નનુ તયા આનીતામ્હીતિ, સોપિ કિંભોતિ ભણસિ, તવ ભાતુગામે દિટ્ઠકાલતો પ્પતુતિ અજ્જ ચત્તારો માસા જાતા, એત્તકં કાલં ત્વં ન દિટ્ઠપુબ્બા, કથં ત્વં મયા સદ્ધિંઆગતાતિ પુચ્છિ. સા તં સુત્વા તેનહિ માઞ્અસ્સ ઇમં રહસ્સં કથેહિ સામીતિ વત્વા ભા ત રા અત્તનો કતં સબ્બં વિત્થારેન કથેસિ. તં સુત્વા તસ્સ સામિકો સંવિગ્ગો ભયપ્પત્તો હુત્વા તં અત્તનો ગેહં પાપેસિ, તતો કતિપાહં તાય વિસ્સમિતે તે ઉભોપિ સત્થારં નિમન્તેત્વા મહાદાનં દત્વા વન્દિત્વા એકમન્તે નિસીદિંસુ, અથ સા ભગવતો સરણસીલાનુભાવેન અત્તનો જીવિતપટિલાભં પકાસેત્વા અત્તનો પુત્તં ભગવન્તં વન્દાપેત્વા સરણોતિનામમકંસુ, સત્થા તે સં અજ્ઝાસયં ઞત્વા તદનુરૂપં ધમ્મં દેસેસિ, દેસનાવસાને ઉભોપિ સોતાપન્ના અહેસું, અથસ્સા પુત્તો સરણકુમારો વીસતિમે વસ્સે બુદ્ધસાસને પબ્બજિત્વા વિપસ્સનં વડ્ઢેત્વા અરહત્તં પત્તો સરણત્થેરોનામ પઞ્ઞાયીતિ.

૧૫. ખણમપિ મનસેવં દેવદેવં સરન્તા,
પરમતરપતિટ્ઠં પાપુણન્તીતિ મન્ત્વા;
ભવગતિ ગુણરાસિં જાનમાના જના ભો;
ભજથ સરણસીલં સબ્બથા સબ્બકાલન્તિ.

સરણત્થેરસ્સ વત્થું છટ્ઠમં.

૭. વેસ્સામિત્તાય વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપે કિર કોસમ્બિનગરે કોસમ્બિરઞ્ઞો વેસ્સામિત્તાનામ અગ્ગમહેસી અહોસિ. તદા ભગવા કોસમ્બિયં પટિવસતિ મહતા ભિક્ખુસઙ્ઘેન સદ્ધિં ચારિકં ચરમાનો. તસ્મિં સમયે સા રઞ્ઞા સદ્ધિં વિહારં ગન્ત્વા અનોપમાય બુદ્ધલીળાય મધુરેન સરેન દેસેન્તસ્સ ભગવતો ધમ્મં સુત્વા પસન્ના સરણેસુ પતિટ્ઠાય બુદ્ધમામિકા હુત્વા વિહરતિ. અથા પરભાગે તસ્સ રઞ્ઞો રજ્જત્થાય પચ્ચન્તરાજા યુદ્ધસજ્જો રજ્જં વા દેતુ, યુદ્ધંવાતિ પણ્ણં પહિણિ. તં સુત્વા રાજા મહતિયા સેનાય પરિવુતો યુદ્ધભૂમિં ગચ્છન્તો મહેસિયા સદ્ધિં ગન્ત્વા ખન્ધાવારં નિવાસેત્વા તસ્સા એવમાહ. ભદ્દે સઙ્ગામસીસે જયપરાજયો નામ ન સક્કા વિઞ્ઞાતું. સચે મે પરાજયો અભવિસ્સ, પુરેતરમેવ રત્તપતાકં ઉસ્સાપેસ્સામિ, તેન અભિઞ્ઞાણેન ત્વં કોસમ્બિમેવ ગચ્છાહીતિ અનુસાસિત્વા સઙ્ગામ મણ્ડલં ગન્ત્વા મહારણં કરોન્તો અત્તનો પરાજયભાવં ઞત્વા માતુગામં સરિત્વા રત્તદ્ધજં ઉસ્સાપેત્વા યુજ્ઝન્તો રણે પતિ. અથ સા રત્તપતાકં દિસ્વા પરાજિતો નૂન મે સામિકોતિ ભયેન પલાયિતુમારભિ. અથ તં ચોરરઞ્ઞો મનુસ્સા દિસ્વા નૂનાયં રઞ્ઞો અગ્ગમહેસીતિ ઞત્વા અત્તનો રાજાનં દસ્સેસું, રાજા તં દિસ્વા પટિબદ્ધચિત્તો મમેતં અભિસેકં કરોથાતિ અમચ્ચે આણાપેસિ. અમચ્ચા તં અભિસેકત્થાય યાચિંસુ, સા ન મે ભણે અભિસેકેનત્થોતિ ન ઇચ્છિ. અમચ્ચા તમત્થં રઞ્ઞો આરોચેસું. રાજા નં પક્કોસાપેત્વા કસ્મા ન ઇચ્છસીતિ પુચ્છિ. સા એવમાહ.

૧. સુણોહિ સાધુકં દેવ, ભાસમાનાય મે વચો;

ભત્તા મય્હં મતો અજ્જ, સબ્બસમ્પત્તિદાયકો.

૨. કત્વાન સોભિસેકં મં, અત્તનો હદયં વિય;
પાલેતિ તં સરન્તસ્સા, સોકગ્ગિ દહતે મનં.

૩. મહારાજ સયગ્ઞસ્સ, અસ્સ મગ્ગમહેસિકા;
તમ્હા દુક્ખા ન મુચ્ચામિ, તેનાહં તં ન પત્થયે.

૪. સોકગ્ગિના પદિત્તાહં, સોકે સોકં કથં ખિપે;
જલન્તગ્ગિમ્હી કો નામ, પલાલં પક્ખિપે બુધો.

૫. પિયવિપ્પયોગદુક્ખં, તં ચિન્તયન્તી પુનપ્પુનં;
તમ્હા દુક્ખા ન મુચ્ચામિ, તસ્માહં તં ન પત્થયેતિ.

તં સુત્વા રાજા કોધેનાભિભૂતો સચે નાભિસિઞ્ચિસ્સસિ, અગ્ગિમ્હિ તં પક્ખિપિસ્સામીતિ વત્વા મહન્તં દારુચિતકં કારાપેત્વા અગ્ગિં દત્વા એકપજ્જોતે જાતે એત્ત પવિસાતિ આહ. અથ સા યાચન્તી રાજાનં આહ.

૬. પાપો નિપ્પાપિનં રાજ, પાતનં ખલુ પાવકે;
હોતિ પાપફલં તસ્સ, પચ્ચત્તેચ પરત્થચ.

૭. પુરાતનેહિ ભૂપાલ, સમણબ્રહ્મણેસુચ;
માતાપિતુસુ બાલેસુ, રોગેના તુરઇત્થિસુ;
નપ્પસત્થો વધો દેવ, તસ્માહં ન વધારહાતિ.

તં સુત્વાપિ રાજા અસદ્દહન્તો મનુસ્સે આણાપેસિ. એતાય હત્થપાદે ગહેત્વા અગ્ગિમ્હિ પક્ખિપથાતિ તે તથા કરિંસુ, અથ સા અગ્ગિમ્હિ પક્ખિપમાના નત્થેત્થ મે કોચિ પટિસરણોતિ સરણમેવ સરણં કરોમીતિ ચિન્તેત્વા "બુદ્ધં સરણં ગચ્છામિ, ધમ્મં સરણં ગચ્છામિ, સઙ્ઘં સરણં ગચ્છામીતિ" વદન્તી મનસાચ અનુસ્સરન્તી અગ્ગિમ્હિ પતિ, તથાવિધોપિ અગ્ગિ તસ્સા સરીરે લોમકૂપમત્તમ્પિ ઉણ્હાકારં કાતું નાસક્ખિ. પદુમગબ્ભં પવિટ્ઠા વિય સીતિભૂતસરીરા અહોસિ. રાજા તં અચ્છરિયં દિસ્વા સંવિગ્ગો લોમહટ્ઠજાતો વેગેન તં ઉપસઙ્કમિત્વા ઉભોહિ હત્થેહિ પગ્ગય્હ ઉરે નિપજ્જાપેત્વા રાજાસને નિસીદાપેત્વા અઞ્જલિં ગગ્ગય્હ ઠિતો કસ્મા તે તં અગ્ગિ સરીરં મા પરિદહીતિ પુચ્છિ. સા તં કારણં કથેન્તી એવ માહ.

૮. માતા પિતાચ ઞાતીચ, પરિવારાચ સોહદા;
મન્તો સધાદયોચાપિ, મહેસક્ખાચ દેવતા.

૯. એતેચ ઞ્ઞેચ ભૂપાલ, સત્તાનં ભય માગતે;
રક્ખિતું નેવ સક્કોન્તિ, હિત્વાન સરણત્તયં.

૧૦. અગાહં બુદ્ધં સરણં, બુદ્ધો મે સરણં ઇતિ;

તેન તેજેન મં રાજ, જલન્તો અગ્ગિ નો દહિ.

૧૧. અગાહં ધમ્મં સરણં, ધમ્મો મે સરણં ઇતિ;
તેન તેજેન મં રાજ, જલન્તો અગ્ગિ નો દહિ.

૧૨. અગાહં સઙ્ઘં સરણં, સઙ્ઘો મે સરણં ઇતિ;
તેન તેજેન મં રાજ, જલન્તો અગ્ગિ નો દહિ.

૧૩. એવં મહાનુભાવન્તં, પચ્ચક્ખં એહિપસ્સિકં;
નાનો પદ્દવ વિદ્ધંસિં, નાનાસમ્પત્તિદાયકં.

૧૪. સરણત્તયમ્હિ યો સત્તો, ન સમાદાય ગણ્હતિ;
ઇધવા પરત્થવા લોકે, સો સુખં નાનુભોસ્સતિ.

૧૫. સરણત્તયમ્હિ યો સત્તો, સુસમાદાય ગણ્હતિ;
ઇધવાપરત્થવા લોકે, સો સુખા ન વિહાયતિ.

૧૬. તસ્મા તુવમ્પિ ભૂપાલ, ગણ્હાહિ સરણત્તયં;
તં તે ભવતિ સબ્બત્થ, તાણં લેણં પરાયણન્તિ.

તં સુત્વા રાજા અતિવિય પસન્નમાનસો તં ખમાપેત્વા મહન્તં સક્કારસમ્માનં કત્વા અજ્જપ્પટ્ઠાય ત્વં મમ માતાતિ તં માતુટ્ઠાને ઠપેત્વા સરણ મગમાસિ. તસ્મિં સન્નિપતિત્વા ઠિતમહાજના તં પાટિહારિયં દિસ્વા સરણેસુચ સીલેસુચ પતિટ્ઠાય દાનાદીનિ પુઞ્ઞકમ્માનિ કત્વા યથાકમ્મં ગતાતિ.

૧૭. ઇતિ સરણવરં સા કેવલં ઉગ્ગહેત્વા,
જલિતદહનમજ્ઝે સીતિભાવં અલત્થ;
પરમસરણસીલં પાલયન્તા કથં વો,
ન લભથ ભવભોગં નિબ્બુતિઞ્ચાપિ અન્તેતિ.

વેસ્સામિત્તાપ વત્થું સત્તમં.

૮. મહામન્ધાતુવત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ઇતો કિર એકનવુતિકપ્પમત્થકે વિપસ્સીનામ સમ્માસમ્બુદ્ધો લોકે ઉપ્પજ્જિત્વા પવત્તવરધમ્મચક્કો સદેવકેહિ લોકેહિ પૂજિયમાનો બન્ધુમતીનગરે પટિવસતિ. તદા સો મન્ધાતા તસ્મિં નગરે તુન્નકારો હુત્વા નિબ્બત્તિ. તુન્નકારકમ્મેન જીવિકં કપ્પેન્તો વિહરતિ. તદા સકલનગરવાસિનો બુદ્ધપમુખં ભિક્ખુસઙ્ઘં નિમન્તેત્વા મહાદાન મદંસુ. અથ સો એવં ચિન્તેસિ, સબ્બેપિમે નગરવાસિનો દાનં દદન્તિ. અહમેકોવ સેસો દુગ્ગતત્તા, યજ્જાહમજ્જ બીજં ન રોપેમિ, ઇમમ્હા દુક્ખા ન પરિમુચ્ચિસ્સામીતિ. સો વેગેન તુન્નકારકમ્મં પરિયેસિત્વા કિઞ્ચિમૂલં લભિત્વા તેન એકસ્સાપિ દાનં દાતું ઓકાસ મલદ્ધા આપણં ગન્ત્વા રાજમાસકે ગહેત્વા ચઙ્કોટકં પૂરેત્વા આદાય

બુદ્ધપમુખસ્સ ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ ભત્તગ્ગં ગન્ત્વા ઠિતો એવં ચિન્તેસિ, નત્થિ દાનિ ઓકાસં એકસ્સાપિ ભિક્ખુનો પત્તે ઓકિરિતું, અદ્ધાહં ઇમે આકાસે વિકિરિસ્સામીતિ અપ્પેવનામ પતમાનાનં એકસ્સાપિ ભિક્ખુનો પત્તે એકમ્પિ પતેય્ય, તં મે ભવિસ્સતિ દીઘરત્તં હિભાય સુખાયાતિ પસન્નમાનસો ઉદ્ધં ખિપિ, ત તો પતમાના તે પરિવારિકદેવતાનઞ્ચ ભગવતો આનુભાવેનચ બહિ અપતિત્વા ભગવન્તમાદિં કત્વા સબ્બેસં ભિક્ખૂનં પત્તેયેવ પતિંસુ. અથ સો તં અચ્છરિયં દિસ્વા પસન્નમાનસો સિરસિ અઞ્જલિં પગ્ગય્હ ઠિતો એવં પત્થનમકાસિ.

૧. ઇમિના મે અધિકારેન, પસાદેન યતિસ્સરે;
કામભોગીનહં અગ્ગો, ભવેય્યં જાતિજાતિયં.

૨. પહરિત્વા યદા પાણિં, ઓલોકેમિ નભોતલં;
સત્તરતનસમ્પન્નં, વસ્સં વસ્સતુ સબ્બદાતિ.

સો તતો પટ્ઠાય દેવમનુસ્સેસુ સંસરન્તો મહન્તં દિબ્બસમ્પત્તિં અનુભવિત્વા ઇમસ્મિં ભદ્દકપ્પે આદિમ્હિ મહાસમ્મતો નામ રાજા અહોસિ. તસ્સ પુત્તો રોજો નામ. તસ્સ પુત્તો વરરોજો નામ, તસ્સ પુત્તો કલ્યાણો નામ, તસ્સ પુત્તો વરકલ્યાણો નામ. વરકલ્યાણસ્સ પુત્તો ઉપોસથો નામ. ઉપોસથસ્સ પુત્તો મન્ધાતા નામ હુત્વા નિબ્બત્તિ. સો સત્તહિ રતનેહિ ચતૂહિ ચ ઇદ્ધીહિ સમન્નાગતો ચક્કવત્તિરજ્જં કારેસિ, તસ્સ વામહત્થં સમ્મિઞ્જિત્વા દક્ખિણહત્થેન અપ્પોટ્ઠિતે આકાસતો દિબ્બમેઘા વિય જણ્ણુપ્પમાણં સત્તરતનવસ્સં વસ્સતિ. એવરૂપો અચ્છરિયો અહોસિ. સો ચતુરાસીતિવસ્સસહસ્સાનિ કુમારકીળં કીળિ. ચતુરાસીતિવસ્સસહસ્સાનિ ઓપરજ્જં કારેસિ. ચતુરાસીતિવસ્સસહસ્સાનિ ચક્કવત્તિરજ્જં કારેસિ, આયુ પનસ્સ અસઙ્ખ્યેય્યં અહોસિ. સો એકદિવસં કામતણ્હં પૂરેતું અસક્કોન્તો ઉક્કણ્ઠિતાકારં દસ્સેસિ, અમચ્ચા દેવ કિન્નખો ઉક્કણ્ઠા સીતિ પુચ્છિંસુ. સો ભણે મય્હં પુઞ્ઞકમ્મે ઓલોકિયમાને ઇમં રજ્જં નપ્પહોતિ, કતરન્નુ ખો ઠાનં રમણીયન્તિ. દેવલોકો મહારાજાતિ. સો ચક્કરતનં અબ્ભુક્કિરિત્વા પરિસાય સદ્ધિં ચાતુમહારાજિકદેવલોકં અગમાસિ, અથસ્સ ચત્તારો મહારાજાનો દિબ્બમાલગન્ધ-હત્થા દેવગણપરિવુતા પચ્ચુગ્ગમનં કત્વા તં આદાય ચાતુમહારાજિકદેવલોકં ગન્ત્વા રજ્જં અદંસુ, તસ્સ પરિસાય પરિવુતસ્સ તસ્મિં રજ્જં કરોન્તસ્સ દીઘો અદ્ધા વીતિવત્તો. સો તત્થપિ તણ્હં પૂરેતુ મસક્કોન્તો ઉક્કણ્ઠિતા કારં દસ્સેસિ. તતો ચત્તારો મહારાજાનો કિન્નુખો મહારાજ ઉક્કણ્ઠિતોતિ પુચ્છિંસુ. ઇમમ્હા દેવલોકા કતરન્નુ ખો ઠાનં રમણીયન્તિ, દેવ પરેસં ઉપટ્ઠાકમનુસ્સસદિસા મયં. તાવતિંસદેવલોકો ઇતો સતગુણેન રમણીયોતિ. મન્ધાતા ચક્કરતનં અબ્ભુક્કિરિત્વા અત્તનો પરિસપરિવુતો તાવતિંસાભિમુખો પાયાસિ, અથસ્સ સક્કો દેવરાજા દિબ્બમાલગન્ધહત્થો દેવગણપરિવુતો પચ્ચુગ્ગમનં કત્વા તં હત્થે ગહેત્વા ઇતો એહિ મહારાજાતિ આહ. તતો રઞ્ઞો દેવગણપરિવુતસ્સ ગમનકાલે પરિણાયકરતનં ચક્કરતનં આદાય સદ્ધિંપરિસાય મનુસ્સપથં ઓતરિત્વા અત્તનો ઘરં પાવિસિ. સક્કો મન્ધાતું સક્કભવનં નેત્વા દેવતા દ્વે કોટ્ઠાસે કત્વા અત્તનો રજ્જં મજ્ઝે ભિન્દિત્વા અદાસિ. તતો પટ્ઠાય દ્વેપિ રાજનો રજ્જં કારેસું. એવં કાલે ગચ્છન્તે સક્કો સટ્ઠિસતસહસ્સાધિકાનિ તિસ્સોચ વસ્સકોટિયો આયું ખેપેત્વા ચવિ. અઞ્ઞો સક્કો નિબ્બત્તિ, સોપિ તથેવ દેવરજ્જં કારેત્વા આયુક્ખયેન ચવિ, એતેનુ પાયેન છત્તિંસ સક્કા ચવિંસુ, મન્ધાતા પન મનુસ્સપરિહારેન દેવરજ્જં કારેસિયેવ, તસ્સેવં કાલે ગચ્છન્તે ભીય્યોસો મત્તાય કામતણ્હા ઉપ્પજ્જિ, સો કિમ્મે ઉપડ્ઢરજ્જેન. સક્કં મારેત્વા એકરજ્જં કરિસ્સામીતિ ચિન્તેસિ. સક્કં પન મારેતું ન સક્કા, કામતણ્હા પનેસા વિપત્તિમૂલા. તથાહિ.

3. વરમત્ર સુખન્ત્યત્ર, અત્રિચ્છાવિહતો નરો;

ઇધવા પરત્થવા કિઞ્ચિ, ન સાતં વિન્દતે સદા.

૪. તણ્હાય જાયતે સોકો,
તણ્હાય જાયતે ભયં;
તણ્હાય વિપ્પમુત્તસ્સ,
નત્થિ સોકો કુતો ભયં.

૫. તણ્હાદાસો નરો એત્થ, રાજચોરાદિસમ્ભવં;
હત્તચ્છેદાદિકં દુક્ખં, પાપુણાતિ વિહઞ્અતિ.

૬. યેન લોભેન જાતેન, સદા જીયન્તિ પાણિનો;
ખેત્તં વત્થું હિરઞ્અંચ, ગવાસ્સં દાસપોરિસં;
સબ્બત્થામેન સો લોભો, પહાતબ્બોવ વિઞ્ઞુનાતિ.

તતો અત્રિચ્છાવિહતસ્સ તસ્સ આયુસઙ્ખારો પરિહાયિ, જરા સરીરં પહરિ, મનુસ્સસરીરઞ્હિ નામ ન દેવલોકેભિજ્જતિ, તથ સો દેવલોકા ભસ્સિત્વા બન્ધુમતીનગરુય્યાનં પાવિસિ, ઉય્યાનપાલો તસ્સ આગતભાવં રાજકુલં નિવેદેસિ. રાજા રાજકુલા આગન્ત્વા ઉય્યાનેયેવ આસનં પઞ્આપેસિ. તતો મન્ધાતા ઉય્યાને પઞ્અત્તવરાસને નિપન્નો અનુટ્ઠાનસેય્યં કપ્પેસિ. તતો અમચ્ચા દેવ તુમ્હાકં પરતો કિઞ્ચુ કથેસામાતિ પુચ્છિંસુ, મમ પરતો તુમ્હે ઇમં સાસનં મહાજનસ્સ કથેય્યાથ, મન્ધાતુમહારાજા દ્વિસહસ્સદીપપરિવારેસુ ચતૂસુ મહાદીપેસુ ચક્કવત્તિરજ્જં કારેત્વા ચાતુમહારાજિકેસુ રજ્જં કારેત્વા છત્તિંસસક્કાનં આયુપરિમાણેન દેવલોકે રજ્જં કારેત્વા કાલમકાસીતિ. સો એવં વત્વા કાલંકત્વા યથાકમ્મં ગતોતિ ઇમમત્થં પકાસેતું ભગવા ચતુમહાપરિસમજ્ઝે ઇમા ગાથાયો આહ.

૭. યાવતા ચન્દિમસુરિયા, પરિહરન્તિ દિસા ભન્તિ વિરોચના;
સબ્બેવ દાસા મન્ધાતા, યે પાણા પથવિનિસ્સિતા.

૮. ન કહાપણવસ્સેન, તિત્તિ કામેસુ વિજ્જતિ;
અપ્પસ્સદા દુખા કામા, ઇતિ વિઞ્આય પણ્ડિતો.

૯. અપિ દિબ્બેસુ કામેસુ, રતિંસો નાધિગચ્છતિ;
તણ્હાક્ખયરતો હોતિ, સમ્માસમ્બુદ્ધસાવકોતિ.

તં સુત્વા બહૂ સોતાપત્તિફલાદીનિ પાપુણિંસૂતિ.

૧૦. ઇતિ ગતિનિયતાનં બોધિયા ઉત્તમાનં;
સકવસમુપનેત્વા દેતિ દુક્ખાતિતણ્હા;
અનિયતગતિકાનં કા કથા માદિસાનં;
જહથ તમિતિ મન્ત્વા ભો ભજવ્હો તિવત્થુંતિ.

૯. બુદ્ધવમ્મવાણિજકવત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપે કિર પાટલિપુત્તનગરે બુદ્ધવમ્મો નામ વાણિજકો અહોસિ વાણિજકકમ્મેન જીવમાનો. સો અપરભાગે સત્થવાહેહિ સદ્ધિં ગામનિગમજનપદ રાજધાનીસુ વાણિજ્જં પયોજયમાનો વિચરતિ, તસ્મિં સમયે ભગવાનેકભિક્ખુસહસ્સપરિવુતો જનપદચારિકં ચરતિ બહૂ દેવમનુસ્સે સંસારકન્તારા ઉત્તારેન્તો. તદા સો ભગવન્તં અદ્દસ દ્વત્તિંસલક્ખણાનુબ્યઞ્જનપતિમણ્ડિતં જલમાનસુવણ્ણમેરું વિયવિરોચમાનં મહાભિક્ખુસઙ્ઘપરિવુતં, દિસ્વા પરમપીતિયા ફુટસરીરો અઞ્જલિં પગ્ગય્હ ભગવન્તં ઉપસઙ્કમિત્વા વન્દિત્વા સાયણ્હે ભગવન્તં ભત્તેન નિમન્તેસિ બુદ્ધસાસને અપરિચિતભાવેન. અથસ્સ ભગવા વિકાલભોજના પટિવિરતા તથાગતાતિ આહ. અથ સો ભગવન્તં વન્દિત્વા કિં ભન્તે ભગવન્તા વિકાલે ભુઞ્જિસ્સન્તીતિ, અથસ્સ કથં પટિચ્ચ ભગવા અટ્ઠવિધં પાનં તથાગતાનં વિકાલે ભુઞ્જિતું કપ્પતિ. સેય્યથિદં, અમ્બપાનં જમ્બુપાનં ચોચપાનં મોચપાનં ફારુસકપાનં મધુપાનં મુદ્દિકપાનં સાલૂકપાનન્તિ. તં સુત્વા વાણિજો સહસક્કારારસેહિ મુદ્દિકપાનં કત્વા બુદ્ધપમુખસ્સ ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ અદાસિ, સભિક્ખુસઙ્ઘો સત્થા પરિભુત્તપાનીયરસો તસ્સ ધમ્મં દેસેત્વા જનપદચારિકં પક્કામિ. સોપિ પસન્નમાનસો હુત્વા નિવત્તો સદ્ધિં વાણિજકેહિ તેસુ તેસુ જનપદેસુ વાણિજ્જં પયોજેન્તો મહાવત્તનીયંનામ કન્તારં પાપુણિ, તત્ત તેસં સબ્બેસુયેવ સકટેસુ પાનીયં પરિક્ખયમગમાસિ. તત્થ સબ્બમનુસ્સાનંચ બલીવદ્દાનંચ પાનીયં નાહોસિ. અથ સો વાણિજો પિપાસાભિભૂતો તેસુ તેસુ સકટેસુ પાનીયં પરિયેસન્તો વિચરતિ. અથેકસ્મિં સકટે મનુસ્સા તં દિસ્વા કારુઞ્ઞેન એત્થાગચ્છ, ઇમસ્મિં કોળમ્બે થોકં પાનીયં અત્થિ પિવાતિ વદિંસુ. ત તો સો ગન્ત્વા પાનીયં પિવિ. તસ્સ તં રસં મુદ્દિકપાનરસસદિસં અહોસિ, પિવન્તોવ સો એવં ચિન્તેસિ. સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ તદા મે દિન્નમુદ્દિકપાનસ્સ નિસ્સન્દો અજ્જ સમ્પત્તો ભવિસ્સતીતિ અચ્છેરબ્ભુતચિત્તો સોમનસ્સજાતો ગન્ત્વા સયમેવ ચાટિયા પિધાનં વિવરિ. સકલાપિ સા ચાટિ મુદ્દિકપાનેન પરિપુણ્ણા અહોસિ. તતો સો ર સવ ન્તં ઓજવન્તં અપરિક્ખયં દિબ્બપાનસદિસં પાનીયં દિસ્વા પરમાય પીતિયા ફુટસરીરો ઉગ્ઘોસેસિ સબ્બે પાનીયં પિવન્તૂતિ. તં સુત્વા સબ્બે સન્નિપતિત્વા પાનીયં દિસ્વા અબ્ભુતચિત્તા જાતા. વાણિજો તેસં મજ્ઝે બુદ્ધાનુભાવં પકાસેન્તો આહ.

૧. પસ્સથેદં ભવન્તો ભો, આનુભાવં મહેસિનો;
અચિન્તનીયમચ્છેરં, સન્દિટ્ઠિક મકાલિકં.

૨. પસન્નમનસા બુદ્ધે, દિન્નં પાનીયકં મયા;
વિપચ્ચતિ ઇદાનેવ, તં દાનં મુનિવાહસા.

૩. ઓજવન્તં સુખન્નંવ, સીતલં મધુરો દકં;
દિબ્બપાનંવ દેવાનં, જાતમબ્ભુતમક્ખયં.

૪. સીલવન્તેસુ કો નામ, ન દદેય્ય વિચક્ખણો;
ઇધ લોકે પરત્તેચ, સુખદં દાન મુત્તમં.

૫. યથિ ચ્છિતં ગહેત્વાન, પિવન્તુ મધુરો દકં;
ભાજનાનિચ પૂરેત્વા, યન્તુ સબ્બે યથિચ્છિતન્તિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા સબ્બે મનુસ્સેચ બલીવદ્દેચ મુદ્દિકરસેનેવ સન્તપ્પેસિ. તતો તતો આગતાપિ પાનીયં પિવન્તોચ પાનીયં અક્ખયં અહોસિ. તતો વાણિજો સત્થવાહેહિ સદ્ધિં વાણિજ્જં પયોજેત્વા સકનગરં આગચ્છન્તો ભગવન્તં પસ્સિત્વા ગમિસ્સામીતિ વેળુવનં ગન્ત્વા સત્થારં વન્દિત્વા કતાનુઞ્ઞો એકમન્તે નિસીદિ. સત્થાપિ તેન સદ્ધિં મધુરપટિસન્થારમકાસિ. ઉપાસકોપિ ભન્તે તુમ્હાકં પાટિહારિયં દિસ્વા પસન્નો વન્દિત્વા ગમિસ્સામીતિ આગતોમ્હિ, એવઞ્ચે વઞ્ચ પાટિહારિયન્તિ વિત્થારેન કથેસિ. અથસ્સ ભગવા ધમ્મં દેસેસિ. સો ધમ્મં સુત્વાન સત્થારં સ્વાતનાય નિમન્તેત્વા મહાદાનં દત્વા અત્તનો ગેહમેવ અગમાસિ. સો તતો પટ્ઠાય દાનાદીનિ પુઞ્ઞાનિ કત્વા તતો ચુતો દેવલોકે દ્વાદસયોજનિકે કનકવિમાને દેવચ્છરાપરિવુતો દેવિસ્સરિયસમન્નાગતો નિબ્બત્તિ. તસ્સ પુબ્બકમ્મપકાસનત્થં તત્થ તત્થ રતનભાજનેસુ દિબ્બમયેહિ મુદ્દિકપાનેહિ પરિપુણ્ણં અહોસિ. પાનીયં પિવિત્વા દેવા નચ્ચન્તિ વાદેન્તિ કીળન્તીતિ.

૯. ન વિપુલજિનસારં જાનમાનો જનેવં,
લભતિ વિપુલભોગં તોયમત્તસ્સ દાના;
વિદિતગુણગણા ભો તીસુ વત્થૂસુ તુમ્હે,
લભથ ખલુ વિસેસં સીલવન્તેસુ દાનાતિ.

બુદ્ધવમ્મવાણિજકસ્સ વત્થું નવમં.

૧૦. રૂપદેવિયા વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અતીતે કિર વિપસ્સિસ્સ ભગવતો કાલે તસ્મિં નગરે એકા ગામદારિકા વિહારે આહિણ્ડન્તી એકં ગિલાનભિક્ખું દિસ્વા કમ્પમાનહદયા ઉપસઙ્કમિત્વા વન્દિત્વા ભન્તે કોતે આબાધો સરીરં પીળેતીતિ પુચ્છિ. તેનાપિ ભગિનિ ખરાબાધો મે પીળેતીતિ વુત્તે સા તેનહિ ભન્તે અહં તં રોગં વૂપસમેસ્સામીતિ નિમન્તેત્વા ગેહં ગન્ત્વા તં પવત્તિં માતાપિતુન્નં કથેત્વા તેહિ અનુઞ્ઞાતા પુન દિવસે નાનગ્ગરસેન ભેસજ્જાહારં સમ્પાદેસિ, તતો સો ભિક્ખુ પુનદિવસે ચીવરં પારુપિત્વા ભિક્ખાય ચરન્તો તસ્સા ગેહં ગન્ત્વા અટ્ઠાસિ. સા થેરં આગતં દિસ્વા સોમનસ્સજાતા પત્તં ગહેત્વા આસનં પઞ્ઞાપેત્વા અદાસિ. તત્થ નિસિન્નં તં આહારેન સાધુકં પરિવિસિત્વા સક્કાર મકાસિ. અથસ્સા સદ્ધાબલેન ભુત્તમત્તેયેવ સો આબાધો વૂપસમિ. તતો સો વૂપસન્તરોગો દુતિયદિવસે તસ્સા ગેહં ના ગમાસિ. અથ સા વિહારં ગન્ત્વા તં વન્દિત્વા કસ્માનાગતત્થાતિ પુચ્છિત્વા તેન મે ભગિનિ બ્યાધિ વૂપસમિ, તસ્મા નાગતોસ્મીતિ વુત્તે સા સાધુ ભન્તેતિ સોમનસ્સજાતા ગેહમેવ અગમાસિ. સા તેન પુઞ્ઞકમ્મેન કાલં કત્વા દેવલોકે નિબ્બત્તિ. તસ્સા તત્થ દ્વાદસયોજનિકં કનકવિમાનં નિબ્બત્તિ. સા તત્થ દેવિસ્સરિયં અનુભવન્તી છબુદ્ધન્તરં ખેપેત્વા અમ્હાકં ભગવતો કાલે જમ્બુદીપે દેવપુત્તનગરે ઉદિચ્ચબ્રહ્મણકુલે જેટ્ઠબ્રાહ્મણસ્સ ભરિયાય કુચ્છિમ્હિ પટિસન્ધિં ગણ્હિ, સા પરિપાક મન્વાય માતુકુચ્છિતો નિક્ખમિ. તસ્સા માતુકુચ્છિતો નિક્ખન્તકાલતો પટ્ઠાય દિવસે દિવસે અટ્ઠટ્ઠનાલિમત્તં તણ્ડુલં નિબ્બત્તતિ. તસ્સા રૂપસમ્પત્તિં દિસ્વા પસન્ના માતાપિતરો રૂપદેવીતિ નામ મકંસુ. પચ્છા તં પતિરૂપેન દારકેન નિયોજેસું. અથસ્સા તણ્ડુલ- નાલિમત્તં ગહેત્વા પચિતું આરદ્ધે ઇચ્છિતિચ્છિતમંસાદિબ્યઞ્જનઞ્ચ સપ્પિનવનીતદધિખીરાદિગોરસઞ્ચ જીરમરિચાદિકટુકભણ્ડઞ્ચ કદલિપનસમધુગુળાદિઉપકરણઞ્ચ ભાજનાનિ પૂરેત્વા નિબ્બત્તતિ, તાય હત્થેન ગહિતં કિઞ્ચિ ખાદનીયં ભોજનીયંવા પૂતિભાવં ન ગચ્છતિ, ભત્તુક્ખલિં ગહેત્વા સકલનગરવાસિનો ભોજેન્તિયાપિ એકકટચ્છુમત્તં ભત્તં ગહિતટ્ઠાનં ન પઞ્ઞાયતિ. એવં અપરિક્ખયપુઞ્ઞા અહોસિ, સકલદેવપુત્તનગરે ચન્દસુરિયાવ પાકટા અહોસિ, અથ સા

પઞ્ચસતભિક્ખૂ નિમન્તેત્વા નિચ્ચં સકનિવેસનેયેવ ભોજેતિ, તદા તેસં અન્તરે પટિસમ્ભિદાપત્તો મહાસઙ્ઘરક્ખિતત્થેરોનામ ઇમિસ્સા પુઞ્ઞાનુભાવં દિબ્બચક્ખુના દિસ્વા ન જાનાતિ એસા અત્થના પુબ્બે કતકમ્મં. યન્નૂનાહં અસ્સા પકાસેય્યન્તિ એકદિવસં તસ્સા નિવેસને ભુઞ્જિત્વા અનુમોદનં કરોન્તો જાનાસિ ભગિનિ તયા પુબ્બે કતકમ્મન્તિ પુચ્છિ, ન જાનામિ ભન્તે. સોતુમિચ્છામીતિ, અથસ્સા સો પુબ્બકમ્મં પકાસેન્તો.

૧. એકનવુતે ઇતો કપ્પે,
વિપસ્સીનામ નાયકો;
અહોસિ લોકે લોકેક,
નાયકો છિન્નબન્ધનો.

૨. તદા તસ્મિં પુરે રમ્મે, આસિ ત્વં ગામદારિકા;
આહિણ્ડન્તી વિહારસ્મિં, અદ્દક્ખિ જિનસાવકં.

૩. રોગાતુરં કિસં પણ્ડું, અસ્સસન્તં મુહું મુહું;
દિસ્વાન કમ્પિતા ચિત્તા, નિમન્તેત્વાન તં મુનિં.

૪. ભેસજ્જઞ્ચેવ ભત્તઞ્ચ, અદા ત્વં તેન સો યતિ;
અબ્યાબાધો અનીઘોચ, અહોસિ અનુપદ્દવો.

૫. તતો ત્વં તેન કમ્મેન, સુકતેન તતો ચુતા;
જાતાસિ દેવલોકસ્મિં, સબ્બકામસમિદ્ધિની.

૬. તત્થ તે પુઞ્ઞતેજેન, પાસાદો રતનામયો;
મણિથૂપિસતાકિણ્ણો, કૂટાગારેહિ લઙ્કતો.

૭. નેકગબ્ભસતાકિણ્ણો, સયનાસનમણ્ડિતો;
અચ્છરાસતસંકિણ્ણો, નચ્ચગીતાદિસંકુલો.

૮. રમ્ભામ્બજમ્બુસન્નીર, પૂગપુન્નાગપાટલી;
નાગાદિતરુસણ્ડેહિ, મણ્ડિતુય્યાનપન્તિહિ.

૯. પદુમુપ્પલકળાર, કુન્દકાનનમણ્ડિતે;
મધુમત્તાલિપાલીહિ, સારસીસરસંકુલે.

૧૦. દેવપુત્તેહિ નેકેહિ, તથા દેવચ્છરાહિચ;
નિચ્ચુસ્સવે મહાભોગે, વિમાને મનનન્દને.

૧૧. ત્વમેવં દેવલોકમ્હિ, વિન્દમાના મહાયસં;
અદ્ધાનં વીતિનામેત્વા, નિબ્બુતે ગોતમે જિને.

૧૨. જમ્બુદીપે ઇદાનિ ત્વં, નિબ્બત્તા ઉદિતે કુલે;
પુઞ્ઞપઞ્ઞાગુણાવાસા, રૂપેનગ્ગા પિયંવદા.

૧૩. એતં તે દેવલોકસ્મિં, દેવિસ્સરિયમબ્ભુતં,
ઇમં તે ઇધ લોકસ્મિં, સબ્બં માનુસિકં સુખં.

૧૪. વિપસ્સિમુનિનો કાલે, ત્વં તસ્સેકસ્સ ભિક્ખુનો;
અદા દાનં ગિલાનસ્સ, તસ્સ તં ફલમીદિસં.

૧૫. કાતબ્બઞ્હિ સદા પુઞ્ઞં, ઇચ્છન્તેન સુખપ્પદં;
તસ્મા ત્વં સબ્બદા ભદ્દે, ઉસ્સુક્કા કુસલે ભવાતિ.

એવં સો તસ્સ પુરિમત્તભાવે કતકમ્મં પકાસેત્વા ઇદાનિ પુઞ્ઞકમ્મે અપ્પમાદા ભવાતિ અનુસાસિ. સા થેરસ્સ ધમ્મદેસનં સુત્વા પરમસોમનસ્સા તતો પટ્ઠાય દાનાદીસુ નિરતા પુઞ્ઞાનિ કરોન્તી તેનેવ સોમનસ્સેન સોતાપન્ના અરિયસાવિકા અહોસીતિ.

૧૬. ઇતિ તરુણકુમારી પુઞ્ઞકમ્મેસુ સારં,
અવિદિતગુણમત્તા દત્વ ભિક્ખુસ્સ દાનં;
દિવિમનુજસુખં સાલત્થ તુમ્હે ભવન્તા,
વિદિતકુસલપાકા કિં ન લબ્ભેથ સન્તિં.

રૂપદેવિયા વત્થું દસમં.

ધમ્મસોણ્ડકવગ્ગો પથમો.

નન્દિયરાજવગ્ગો

૧૧. નન્દિયરાજસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ઇતો કિર કપ્પસતસહસ્સમત્થકે પદુમુત્તરો નામ સત્થા લોકે ઉદપાદિ સદેવકં લોકં સંસારકન્તારા ઉત્તારેન્તો. તસ્મિં કિર સમયે એકો કુટુમ્બિકો સત્થુ ધમ્મદેસનં સુત્વા પસન્નમાનસો બુદ્ધપમુખં ભિક્ખુસઙ્ઘં નિમન્તેત્વા મહાદાનં સજ્જેત્વા અત્તનો ભવનં દેવભવનમિવ અલઙ્કરિત્વા બુદ્ધારહં મહાસનં પઞ્ઞાપેત્વા ગન્ત્વા ભગવન્તં યાચિ કાલોયં ભન્તે ભગવતો ભત્તગ્ગસ્સ ઉપસઙ્કમનાયાતિ. અથ ભગવા ભિક્ખુસઙ્ઘપરિવુતો મહતા બુદ્ધાનુભાવેન ગન્ત્વા નિસીદિ પઞ્ઞત્તવરબુદ્ધાસને, તતો કુટુમ્બિકો હટ્ઠો ઉદગ્ગો સપરિસો ભગવન્તં પરિવિસતિ અનેકેહિ મધુરન્નપાનાદીહિ. તદા તસ્સ ભગવતો સાસને ધુતઙ્ગધરાનં અગ્ગો વસભત્થેરોનામ મહાસાવકો સપદાનવત્તેન પિણ્ડાય ચરમાનો તસ્સ કુટુમ્બિકસ્સ ગેહદ્વારે અટ્ઠાસિ, અથ સો થેરં દિસ્વા ભન્તે સત્થા અન્તોગેહે નિસિન્નો, તુમ્હેપિ પવિસથાતિ યાચિ, થેરો અપવિસિત્વાવ અગમાસિ, કુટુમ્બિકો ભગવન્તં ઉપસઙ્કમિત્વા તમત્તં વત્વા કિં ભન્તે સદેવકે લોકે ભગવતાપિ ઉત્તરિતરો ગુણેન સંવિજ્જતીતિ આહ. અથસ્સ સત્થા પુત્તોપમં દસ્સેત્વા થેરસ્સ ગુણે વણ્ણેન્તો એવમાહ.

૧. પાલેન્તિ નિમ્મલં કત્વા, પાતિમોક્ખાદિસંવરં;
સમાદિન્નધુતઙ્ગાચ, અપ્પિચ્છા મુનિસૂનવો.

૨. નિચ્ચ મન્તકયુદ્ધમ્હિ, નદ્ધા યોધાવ દપ્પિતા;
પુઞ્ઞાનં વત્થુભૂતા તે, દેવમાનુસકા દિનં.

૩. ધારેમહં વણ્ણવન્તં, સીવેય્યમ્પિચ ચીવરં;
બુદ્ધપુત્તા મહાનાગા ન ધારેન્તિ તથાવિધં.

૪. ધારેન્તિ તે પંસુકૂલં, સઙ્ઘાટેત્વા પિલોતિકે;
વણચ્છાદનચોલંવ, ઇચ્છાલોભ વિવજ્જિતા.

૫. સાદિયામિ સદા હમ્ભો, ઉપાસકનિમન્તનં;
નેવ સાદેન્તિ સમ્બુદ્ધ, પુત્તો પાસકયાચનં.

૬. સપદાનેન યં લદ્ધં, લૂખંવાપિ પણીતકં;
તેન તુસ્સન્તિ મે પુત્તા, રસગેધવિવજ્જિતા.

૭. નિપજ્જામિ અહં સાધુ, સન્થતે સયને સુભે;
ન તે સેય્યં પકપ્પેન્તિ, સંસારભયભીરુકા.

૮. ઠાના સનગમનેન, કપ્પેન્તિ ઇરિયાપથં;
નેકભૂમિસમાકિણ્ણ, પાસાદેસુ વસામહં.

૯. બુદ્ધપુત્તા તથાચ્છન્નં, ન કદા પવિસન્તિ તે;
રુક્ખમૂલે સુસાનસ્મિં, અબ્ભોકાસે રમન્તિ તે.

૧૦. ભાવેત્વા ભવનાસાય, હેતું ભાવનમુત્તમં;
અહં ગામે વસિસ્સામિ, પાપેન્તો જનતં સિવં.

૧૧. રમન્તિ મમ પુત્તા તે, પન્તસેનાસને કકા;
તેસં મહત્તરો સન્તો, થેરોયં વસભો મહા;
ધુતપાપો ધુતઙ્ગઞ્ઞો, ઞાતોયં મમ સાસનેતિ.

એવં ભગવા હત્થં ઉક્ખિપિત્વા ચન્દમણ્ડલે પહરન્તો વિય થેરસ્સ ગુણે પકાસેસિ, તતો સો તસ્સ ગુણકથં સુત્વા સયમ્પિતં ઠાનન્તરં કામયમાનો યન્નૂનાહં અનાગતે અઞ્ઞતરસ્સ સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ સાસને ધુતઙ્ગધરાનં અગ્ગો ભવિસ્સામીતિ તં ઠાનન્તરં પત્થેન્તો ભગવતો પાદમૂલે નિપજ્જિ, સત્થા તં કારણં ઉપપરિક્ખિત્વા ઇતો કપ્પસતસહસ્સમત્થકે ગોતમો નામ સત્થા ઉપ્પજ્જિસ્સતિ. ત્વં તદા ધુતઙ્ગધરાનં અગ્ગો હુત્વા કસ્સ પોતિ પઞ્ઞાયિસ્સતીતિ બ્યાકરણ મદાસિ. તતો પટ્ઠાય સો સોમનસ્સો પુઞ્ઞકમ્મં કત્વા તતો ચુતો દેવમનુસ્સેસુ દેવિસ્સરિયં અનુભવન્તો વિપસ્સીસમ્માસમ્બુદ્ધકાલે એકસાટકો નામ બ્રાહ્મણો હુત્વા મહાદાનં અદાસિ. તતો ચુતો કસ્સપસમ્માસમ્બુદ્ધે પરિનિબ્બુતે બારાણસીનગરે બારાણસીસેટ્ઠિ હુત્વા નિબ્બત્તો દાનાદીનિ પુઞ્ઞાનિ કત્વા તતો ચવિત્વા સંસારે સંસરન્તો દસવસ્સસહસ્સા યુકેસુ મનુસ્સેસુ બારાણસિયં એકો કુટુમ્બિકો હુત્વા નિબ્બત્તિ. સો પનાયં કુટુમ્બિકો અરઞ્ઞે જઙ્ઘાવિહારં અનુવિચરન્તો પચ્ચન્તિમે જનપદે અરઞ્ઞાયતને અઞ્ઞતરં પચ્ચેકબુદ્ધં અદ્દસ. સો ચ પચ્ચેકબુદ્ધો તત્થ ચીવરકમ્મં કરોન્તો અનુવાતે અપ્પહોન્તે સંહરિત્વા ઠપેતું આરદ્ધો. કુટુમ્બિકો તં દિસ્વા ભન્તે કિં કરોથાતિ પુચ્છિ. સો પચ્ચેકબુદ્ધો અપ્પિચ્છતાય તેન પુટ્ઠો ન કિઞ્ચિ વુત્તો હોતિ. સો ચીવરદુસ્સં નપ્પહોતીતિ ઞત્વા અત્તનો ઉત્તરસાટકં પચ્ચેકબુદ્ધસ્સ પાદમૂલે ઠપેત્વા અગમાસિ. પચ્ચેકબુદ્ધો તં ગહેત્વા અનુવાતકં આરોપેન્તો ચીવરં કત્વા પારુપિ. કુટુમ્બિકો જીવિતપરિયોસાને કાલં કત્વા તાવતિંસભવને નિબ્બત્તિત્વા તત્થ યાવતાયુકં દિબ્બસમ્પત્તિં અનુભવિત્વા તતો ચવિત્વા બારાણસિતો તિયોજનમત્તકે ઠાને અઞ્ઞતરસ્મિં નગરે નિબ્બત્તિ, તસ્સ માતાપિતરો નન્દિયોતિ [નન્દીતિનામં ઇતિસબ્બત્થ] નામં અકંસુ, તસ્સ સત્ત ભાતરો અહેસું, સેસા છ ભાતરો નાનાકમ્મન્તેસુ બ્યાવટા માતાપિતુન્નં પોસેન્તિ. નન્દિયો પન અકમ્મસીલો ગેહેયેવ વસતિ. તસ્મા તસ્સ સેસા કુજ્ઝન્તિ. માતાપિતરોપિ નન્દિયં આમન્તેત્વા ઓવદન્તિ. સો તુણ્હી હોતેવ. અથાપરસ્મિં સમયે ગામે નક્ખત્તં સઙ્ઘુટ્ઠં, તદા સો માતરં આહ. અમ્મ સાટકં દેહિ, નક્ખત્તં કીળિસ્સામીતિ, સા ધોત- વત્થં નીહરિત્વા અદાસિ, અમ્મ થૂલં ઇદન્તિ, સા અઞ્ઞં નીહરિત્વા અદાસિ, તમ્પિ પટિક્ખિપિ. અથ નં માતા આહ. તાત યાદિસે મયં ગેહે જાતા, નત્થિ ઇતો સુખુમતરસ્સ પટિલાભાય પુઞ્ઞન્તિ, લભનટ્ઠાનં ગમિસ્સામિ અમ્માતિ. પુત્ત અહં અજ્જેવ તવ બારાણસીનગરે રજ્જપટિલાભં ઇચ્છામીતિ આહ. સો સાધુ અમ્માતિ માતરં વન્દિત્વા પદક્ખિણં કત્વા પક્કામિ. માતુયા પનસ્સ એવં અહોસિ. કહં સો ગમિસ્સતિ, પુબ્બેવિય ઇધવા એત્થવા ગેહે નિસીદિત્વા આગચ્છતીતિ, સો પન પુઞ્ઞનિયામેન ચોદિયમાનો ગામતો નિક્ખમિત્વા બારાણસિં ગન્ત્વા સેનગુત્તસ્સ ગેહે પટિવસતિ, અથેકદિવસં સો તસ્સ કમ્મકારેહિ સદ્ધિં સલ્લપન્તો નિસીદિત્વા પચલાયન્તો સુપિનં અદ્દસ. મુખેન અન્તં નિક્ખમિત્વા સકલજમ્બુદીપે પત્થરિત્વા અન્તોકુચ્છિમેવ પાવિસિ. પબુદ્ધો સો ભીતો મહાસદ્દમકાસિ. અથ નં મહાસેનગુત્તો પુચ્છિ. નન્દિયો સુપિનં અદ્દસન્તિ આહ. અથ તેન કીદિસન્તિ પુટ્ઠો કથેસિ, તતો સેનગુત્તો તં અત્તનો કુલૂપગં પરિબ્બાજિકં પુચ્છિ કો તસ્સ વિપાકોતિ. પરિબ્બાજિકા યદિ ભો ઇત્થી પસ્સતિ. સત્તદિવસબ્ભન્તરેયેવ

અભિસેકં લભતિ, યદિ પુરિસો પસ્સતિ, તથેવ રાજા હોતીતિ કથેસિ. સેનગુત્તો તસ્સા તં કથં સુત્વા ઇમં મમ ઞાતિં કરોમીતિ અત્તનો સત્ત ધીતરે પક્કોસિત્વા પટિપાટિયા પુચ્છિ. નન્દિયસ્સ સન્તિકે વસથાતિ, સેસા સબ્બા ન ઇચ્છિંસુ, ન મયં જાનામ એતં અધુનાગતં કુલવન્તં વા દુક્કુલવન્તંવાતિ. અથ કણિટ્ઠિકં પુચ્છિ. સા યસ્સ મં માતાપિતરો દસ્સન્તિ. તેસં વચનં ન ભિન્દિસ્સામીતિ સમ્પટિચ્છિ, અથ સેનગુત્તો નન્દિયં પક્કોસિત્વા અત્તનો ધીતરં દત્વા તસ્સ મહાસમ્પત્તિ મદાસિ. તતો સત્તમે દિવસે નન્દિયો તત્થ તત્થ આહિણ્ડન્તો રઞ્ઞો મઙ્ગલુય્યાનં પસ્સિસ્સામીતિ ગન્ત્વા ધઙ્ગલસિલાપટ્ટેસસીસં પારુપિત્વા નિપજ્જિ, સો ચ બારાણસીરઞ્ઞો કાલઙ્કતસ્સ સત્તમો દિવસો હોતિ. અમચ્ચાચ પુરોહિતોચ રઞ્ઞો સરીરકિચ્ચં કારેત્વા રાજઙ્ગણે નિસીદિત્વા મન્તયિંસુ. રઞ્ઞો એકાવ ધીતા અત્થિ, પુત્તો પનસ્સ નત્થિ. અરાજિકં રજ્જં ન તિટ્ઠતિ. ફુસ્સરથં વિસ્સજ્જેસ્સામાતિ. તે કુમુદપત્તવણ્ણે ચત્તારો સિન્ધવે યોજેત્વા સેતચ્છત્તપમુખંપઞ્ચવિધરાજકકુધભણ્ડં રથસ્મિંયેવ ઠપેત્વા રથં વિસ્સજ્જેત્વા પચ્છતો તુરિયાનિ પગ્ગણ્હાપેસું. રથો પાચીદ્વારેન નિક્ખમિત્વા ઉય્યાનાભિમુખો અહોસિ. પરિચયેન ઉય્યાનાભિમુખો ગચ્છતિ. નિવત્તેમાતિ કેચિ આહંસુ. પુરોહિતો મા નિવારયિત્થાતિ આહ. રથો કુમારકં પદક્ખિણં કત્વા આરોહણસજ્જો હુત્વા અટ્ઠાસિ. પુરોહિતો પારુપણકણ્ણં અપનેત્વા પાદતલાનિ ઓલોકેન્તો તિટ્ઠતુ અયં દીપો. દ્વિસહસ્સદીપ પરિવારેસુ ચતૂસુ મહાદીપેસુ એકરજ્જં કાતું સમત્થોતિવત્વા તસ્સ ધિતિં ઉપધારેતું તિક્ખત્તું તુરિયાનિ પગ્ગણ્હાપેસિ. અથ કુમારો મુખં વિવરિત્વા ઓલોકેત્વા કેન કારણેન આગતત્થાતિ આહ, દેવ તુમ્હાકં રજ્જં પાપુણાતીતિ, રાજા કહન્તિ, દેવત્તં ગતો સામીતિ, કતિ દિવસા અતિક્કન્તાતિ, અજ્જ સત્તમો દિવસોતિ. પુત્તો વા ધીતા વા નત્થીતિ, ધીતા અત્થિ દેવ. પુત્તો ન વિજ્જતીતિ, તેનહિ કરિસ્સામિ રજ્જન્તિ, તે તાવદેવ અભિસેકમણ્ડપં કારેત્વા રાજધીતરં સબ્બાલઙ્કારેહિ અલઙ્કારિત્વા ઉય્યાનં નેત્વા કુમારસ્સ અભિસેકં અકંસુ, અથસ્સ કતાભિસેકસ્સ સતસહસ્સગ્ઘનકં વત્થં આનેસું, સો કિમિદં તાતાતિ આહ, નિવાસનવત્થં દેવાતિ, નનુ તાતા થૂલંતિ, મનુસ્સાનં પરિભોગવત્થેસુ ઇતો સુખુમતરં નત્થિ દેવાતિ, તુમ્હાકં રાજા એવરૂપં નિવાસેસીતિ, આમ દેવાતિ. ન મઞ્ઞે પુઞ્ઞવા તુમ્હાકં રાજાતિ વત્વા હન્દ સુવણ્ણભિઙ્ગારં આહરથ, લભિસ્સામ વત્થન્તિ, તે સુવણ્ણભિઙ્ગારં આહરિંસુ, સો ઉટ્ઠાય હત્થે ધોવિત્વા મુખં વિક્ખાલેત્વા હત્થેન ઉદકં આદાય પુરત્થિમદિસાય અબ્ભુક્કિરિ, તાવદેવ ઘનપથવિં ભિન્દિત્વા સોળસકપ્પરુક્ખા ઉટ્ઠહિંસુ, પુન ઉદકં હત્થેન ગહેત્વા દક્ખિણં પચ્છિમં ઉત્તરન્તિ એવં ચતસ્સોપિ દિસા અબ્ભુક્કિરિ, સબ્બદિસાસુ સોળસ સોળસ હુત્વા ચતુસટ્ઠિકપ્પરુક્ખા ઉટ્ઠહિંસુ, સો એકં દિબ્બદુસ્સં નિવાસેત્વા એકં પારુપિત્વા નન્દિયરઞ્ઞો વિજિતે સુત્તકન્તિકા ઇત્થિયો મા સુત્તં કન્તન્તૂતિ ભેરિં ચરાપેથાતિ વત્વા છત્તં ઉસ્સાપેત્વા અલઙ્કતપટિયત્તો હત્થિક્ખન્ધવરગતો નગરં પવિસિત્વા પાસાદમભિરુય્હ મહાસમ્પત્તિં અનુભવિ. અહો તદા પચ્ચેકબુદ્ધસ્સ દિન્નાનુવાતકસ્સ વિપાકો. તેનાહુ પોરાણા.

૧૨. યથા સાસપમત્તમ્હા, બીજા નિગ્રોધપાદપો;
જાયતે સતસાખટ્ઠો, મહાનીલમ્બુદોપમો.

૧૩. તથેવ પુઞ્ઞકમ્મમ્હા, અણુમ્હા વિપુલં ફલં;
હોતીતિ અપ્પપુઞ્ઞન્તિ, નાવમઞ્ઞેય્ય પણ્ડિતોતિ.

એવં ગચ્છન્તે કાલે એકદિવસં દેવી રઞ્ઞો સમ્પત્તિં દિસ્વા અહો તપસ્સીતિ કારુઞ્ઞાકારં દસ્સેસિ. કિમિદં દેવીતિ ચ પુટ્ઠા અતિમહતી તે દેવ સમ્પત્તિ. અતીતમદ્ધાનં કલ્યાણં કતત્તા. ઇદાનિ અનાગતસ્સત્થાય કુસલં કરોથાતિ આહ. કસ્સ દસ્સામ. સીલવન્તા નત્થીતિ. અસુઞ્ઞો દેવ જમ્બુદીપો અરહન્તેહિ, તુમ્હે દાનં સજ્જેથ, અહં અરહન્તે લચ્છામીતિ આહ. પુનદિવસે રાજા મહારહં દાનં સજ્જાપેસિ. દેવી સચે ઇમિસ્સા દિસાય અરહન્તો

અત્થિ, ઇધા ગન્ત્વા અમ્હાકં ભિક્ખં ગણ્હન્તૂતિ ઉત્તરહિમવન્તાભિમુખી પુપ્ફાનિ ઉદ્ધં ખિપિત્વા ઉરેન નિપજ્જિ. અથ તાનિ પુપ્ફાનિ આકાસતો ગન્ત્વા હિમવન્તપદેસે વસન્તાનં પદુમવતિયા પુત્તાનં પઞ્ચસતાનંપચ્ચેકબુદ્ધાનં જેટ્ઠકમહાપદુમપચ્ચેકબુદ્ધસ્સ પાદમૂલે પતિંસુ. તથાહિ.

૧૪. અહો પસ્સથ ભો દાનિ, વિમ્હયં પુઞ્ઞકમ્મુનો;
અચેતનાપિ પુપ્ફાનિ, દૂતકિચ્ચેસુ બ્યાવટા.

૧૫. કત્તુકામેન લોકસ્મિં, સકલં અત્તનો વસં;
સબ્બત્થામેન કત્તબ્બં, પુઞ્ઞં પઞ્ઞવતા સદાતિ.

તતો મહાપદુમપચ્ચેકબુદ્ધો તં ઞત્વા સેસભાતરે આમન્તેસિ. મારિસા નન્દિયરાજા તુમ્હે નિમન્તેસિ. અધિવાસેથ તસ્સ નિમન્તનન્તિ. તે અધિવાસેત્વા તાવદેવ આકાસેના ગન્ત્વા ઉત્તરદ્વારે ઓતરિંસુ. મનુસ્સા પઞ્ચસતા દેવ પચ્ચેકબુદ્ધા આગતાતિ રઞ્ઞો આરોચેસું, રાજા સદ્ધિં દેવિયા ગન્ત્વા વન્દિત્વા પત્તે ગહેત્વા પચ્ચેકબુદ્ધે પાસાદં આરોપેત્વા તત્થ તેસં દાનં દત્વા ભત્તકિચ્ચાવસાને રાજા સઙ્ઘત્થેરસ્સ દેવી સઙ્ઘનવકસ્સ ચ પાદમૂલે નિપજ્જિત્વા અય્યા પચ્ચયેહિ ન કિલમિસ્સન્તુ, મયં પુઞ્ઞેન ન હાયિસ્સામ, અમ્હાકં ઇધ વાસાય પટિઞ્ઞં દેથાતિ પટિઞ્ઞં કારેત્વા ઉય્યાને નિવાસટ્ઠાનાદયો કારેત્વા યાવજીવં પચ્ચકબુદ્ધે ઉપટ્ઠહિત્વા તેસુ પરિનિબ્બુતેસુ સાધુકીળનં કારેત્વા ચન્દના ગરુઆદીહિ સરીરકિચ્ચં કારેત્વા ધાતુયો ગહેત્વા ચેતિયં પતિટ્ઠાપેત્વા એવરૂપાનમ્પિ મહાનુભાવાનં મહેસીનં મરણં ભવિસ્સતિ, કિમઙ્ગં પન માદિસાનન્તિ સંવેગજાતો જેટ્ઠપુત્તં રજ્જે પતિટ્ઠાપેત્વા સયં પબ્બજં પબ્બજિ, દેવીપિ રઞ્ઞે પબ્બજિતે અહં કિંકરિસ્સામીતિ પબ્બજિત્વા દ્વેપિ ઉય્યાને વસન્તા ઝાનાભિઞ્ઞં નિબ્બત્તેત્વા ઝાનસુખેન વીતિનામેન્તા આયુપરિયોસાને બ્રહ્મલોકે નિબ્બત્તિંસુ. તે અમ્હાકં ભગવતો કાલે બ્રાહ્મણકુલે નિબ્બત્તિત્વા બુદ્ધસાસને પબ્બજિંસુ, તદા નન્દિયરાજા ધુતઙ્ગધરાનં અગ્ગો મહાકસ્સપત્થેરોનામ હુત્વા ચન્દો વિય સુરિયો વિયચ લોકે પાકટો હુત્વા ભગવતિ પરિ- નિબ્બુતે બુદ્ધસાસનં અતિવિય સોભેતિ. ભરિયાપિસ્સ ભદ્દકાપિળાની નામ અહોસીતિ.

૧૬. દત્વા પુરેકો વિપિને ચરન્તો,
પચ્ચેકબુદ્ધસ્સનુવાતમત્તં;
કત્વા સરટ્ઠં કુરુદીપસોભં,
મહાનુભાવો વસુધા ધિપોસિ.

૧૭. તુમ્હેચ ભોન્તો ખલુ સીલવન્તે,
દદાથ દાનાનિ અનપ્પકાનિ;
તં વો પતિટ્ઠાચ ભવન્તરસ્મિં,
ચિન્તામણિં કપ્પતરુંવ સારન્તિ.

નન્દિયરાજસ્સ વત્થું પથમં.

૧૨. અઞ્ઞતરમનુસ્સસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અમ્હાકં ભગવતિ પરિનિબ્બુતે પાટલિપુત્તસમીપે અઞ્ઞતરસ્મિં ગામે અઞ્ઞતરો દુગ્ગતમનુસ્સો વસતિ, સો પનેકદિવસં અઞ્ઞતરં ગામં ગચ્છન્તો દ્વે સાટકે નિવાસેત્વા મહન્તં અટવિંપાપુણિ, તદેવં ગચ્છન્તં દિસ્વા એતસ્સ વત્થં ગણ્હિસ્સામીતિ એકો ચોરો અનુબન્ધિ, સો દૂરતોવ આગચ્છન્તં ચોરં દિસ્વા ચિન્તેસિ, અહમેતસ્મા પલાયિતું વા તેન સદ્ધિંયુજ્ઝિતું વા ન સક્કોમિ, અયમાગન્ત્વા અવસ્સં અનિચ્છન્તસ્સાપિ મે વત્થં ગણ્હિસ્સતિ. મયાપિસ્સ નિરત્થકેન હરિતું ન સક્કા, દાનવસેનસ્સ દસ્સામીતિ સન્નિટ્ઠાન મકાસિ, અથ ચોરો આગન્ત્વા વત્થકં પરામસિ, અથ સો પુરિસો ચિત્તં પસાદેત્વા ઇમં મમ વત્થદાનં ભવભોગસુખત્થાય પચ્ચયો હોતૂતિ વત્થં દત્વા દુચ્છાદિતત્તા મહામગ્ગં પહાય અઞ્ઞેન જઙ્ઘામગ્ગેન ગચ્છન્તો આસિવિસેન દટ્ઠો કાલં કત્વા હિમવન્તપ્પદેસે દ્વાદસયોજનિકે કનકવિમાને નેકચ્છરાસહસ્સપરિવુતો નિબ્બત્તિ. વિમાનં પનસ્સ પરિવારેત્વા તિયોજનિકે ઠાને કપ્પરુક્ખા નિબ્બત્તિંસુ, સો મહન્તં દિબ્બસમ્પત્તિં દિસ્વા સોમનસ્સં પવેદેન્તો આહ.

૧. પરિણામિતમત્તેન, દાનસ્સ સકસન્તકં;
દદાતિ વિપુલં ભોગં, દિબ્બમિસ્સરિયં વરં.

૨. દ્વાદસયોજનુબ્બેધં, દુદ્દિક્ખં ચક્ખુમૂસનં;
કૂટા ગારવરુપેતં, સબ્બસોવણ્ણયં સુભં.

૩. મમ પુઞ્ઞેન નિબ્બત્તં, નેકરાગદ્ધજાકુલં,
તથેવ પરિસુદ્ધેહિ, વિતાનેહિ ચ લઙ્કતં.

૪. પાસાદપરિયન્તમ્હિ, દિબ્બવત્થાનિ લમ્બરે;
વાતેરિતા તે સોભન્તિ, અવ્હેન્તાવ સુધાસિનો.

૫. પાસાદસ્સ સમન્તા મે, ભૂમિભાગે તિયોજને;
ઇચ્છિતિચ્છિતદાતારો, જાતાસું સુરપાદપા.

૬. તત્થ નચ્ચેહિ ગીતેહિ, વાદેહિ તુરિયેહિ ચ;
ને કચ્છરાસહસ્સેહિ, મોદામિ ભવને મમ.

૭. ન સમ્મા દિન્નવત્થસ્સ, અક્ખેત્તે ફલમી દિસં;
ખેત્તે સમ્મા દદન્તસ્સ, કો ફલં વણ્ણયિસ્સતીતિ.

૮. એવં વિધમ્પિ કુસલં મનુજો કરિત્વા,
પપ્પોતિ દિબ્બવિભવં મુનિવણ્ણનીયં;
મન્ત્વાન ભો દદથ દાનવરં સુસીલે,
સદ્ધાય સુદ્ધમનસાસ્સ વિસેસભાગીતિ.

અઞ્ઞતરમનુસ્સસ્સ વત્થું દુતિયં.

૧૩. વિસમલોમકુમારસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અતીતે કિર ઇમસ્મિં જમ્બુદીપે કસ્સપો નામ સમ્માસમ્બુદ્ધો પારમિયો પૂરેત્વા સબ્બઞ્ઞુતં પત્તો લોકસ્સ દુક્ખાપનુદો સુખાવહો પટિવસતિ લોકં નિબ્બાણમહાનગરવરે પરિપૂરેન્તો. તસ્મિં સમયે અઞ્ઞતરો પુરિસો સત્થુ ધમ્મદેસનં સુત્વા પસન્નો ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ દાનં દેન્તો સીલં રક્ખન્તો ઉપોસથકમ્મં કરોન્તો નાનાવિધાનિ પુઞ્ઞકમ્માનિ કત્વા સુત્તપ્પબુદ્ધોવિય ગન્ત્વા દેવલોકે નિબ્બત્તિ સબ્બરતનમયે દિબ્બવિધાને દેવચ્છરાસહસ્સપરિવુતો. તત્થ યાવતાયુકં ઠત્વા તતો ચુતો અમ્હાકં ભગવતિ પરિનિબ્બુતે જમ્બુદીપે પાટલિપુત્તનગરે આણાચક્કવત્તિધમ્માસોકમહાનરિન્દસ્સ અઞ્ઞમહેસિયા કુચ્છિમ્હિ નિબ્બત્તિ. તસ્સ નામં કરોન્તો સીસે લોમં વિસમં હુત્વા જાતત્થા વિસમલોમકુમારોતિ સઞ્જાનિંસુ. સો કમેન વિઞ્ઞુતં પત્તો બલસમ્પન્નો અહોસિ. મહાથામો અભિરૂપોચ અહોસિ. દસ્સનીયો પાસાદિકો યસપરિવારસમ્પન્નો પટિવસતિ. તતો અપરેન સમયેન ધમ્માસોકમહાનરિન્દો ચતુરાસીતિસહસ્સરાજપરિવુતો અનન્તબલવાહનો કી ળા પ રો હિમવન્તં ગન્ત્વા યથાભિરન્તં કીળિત્વા આગચ્છન્તો ચન્દભાગં નામ ગઙ્ગં સમ્પાપુણિ. સા પન યોજનવિત્થતા તિગાવુતગમ્ભીરા અહોસિ. તદા સા અધુનાગતેહિ ઓઘેહિ મહાફેણસમાકુલા બહૂમિયો ઉભોકૂલે ઉત્તરન્તી મહાવેગા [મહાવેગાગચ્છન્તી ઇતિસબ્બત્થ] ગચ્છન્તિ. તદા રાજા ગઙ્ગં દિસ્વા કો નામેત્થ પુરિસો એવંવિધં મહાગઙ્ગં તરિતું સમત્થો ભવિસ્સતીતિ આહ. તં સુત્વા વિસમલોમ કુમારો આગન્ત્વા વન્દિત્વા અહં દેવ ગઙ્ગં તરિત્વા ગન્તુઞ્ચ આગન્તુઞ્ચ સક્કોમીતિ આહ. રાજા સાધૂતિ સમ્પટિચ્છિ. અથ કુમારો ગાળ્હં નિવાસેત્વા મકરદન્તિયા કેસે બન્ધિત્વા ગઙ્ગાકૂલે ઠિતો અટ્ઠારસહત્થં અબ્ભુગ્ગન્ત્વા ઉસભમત્તટ્ઠાને પતિત્વા તરિતુ મારભિ. તતો ચણ્ડસોતં છિન્દિત્વા તરન્તો ગમના ગમનકાલે ગણ્હનત્થાય આગતે ચણ્ડસુંસુમારે પાણિના પહરિત્વા ચુણ્ણવિચુણ્ણં કરોન્તો વીસસતં મારેત્વા ઉત્તારેત્વા તલમુગ્ગમ્મ રાજાનં વન્દિત્વા અટ્ઠાસિ. રાજા તં કારણં દિસ્વા ભયપ્પત્તો એસો ખો મં મારેત્વા રજ્જમ્પિ ગહિતું સમત્થો. એતં મારેતું વટ્ટતીતિ ચિન્તેત્વા નગરં સમ્પત્તો કુમારં પક્કોસાપેત્વા અમચ્ચે આહ. ઇમં ભણે બન્ધનાગારે કરોથાતિ. તે તથા કરિંસુ, અથસ્સ બન્ધનાગારે વસન્તસ્સ ચત્તારો માસા અતિક્કન્તા. તતો રાજા ચતુમાસચ્ચયેન દીઘતો સટ્ઠિહત્થપ્પમાણે સટ્ઠિવેળુકલાપે આહરાપેત્વા ગણ્ઠિયો સોધાપેત્વા અન્તો અયોસારં પૂરેત્વા રાજઙ્ગણે ઠપાપેત્વા વિસમલોમકુમારં બન્ધનાગારતો આહારાપેત્વા [આણાપેત્વા ઇતિસબ્બત્થ] અમચ્ચે એવમાહ. ભણે સ્વાયં કુમારો ઇમિના ખગ્ગેન ઇમે વેળુકલાપે ચતુરઙ્ગુલં કત્વા છિન્દતુ. નો ચે છિન્દિતું સક્કોતિ. તં મારેથાતિ આહ, તં સુત્વા કુમારો અહં બન્ધનાગારે ચિ ર વુ ત્થો જિઘચ્છાપીળિતો આહારેન કિલમિં, યન્નૂનાહં આહારં ભુઞ્જિત્વા છિન્દેય્યન્તિ. તે નત્થિ દાનિ તુય્હં આહારન્તિ આહંસુ. તેનહિ પોક્ખરણિયા પાનીયં પિવિસ્સામીતિ આહ. તે સાધૂતિ પોક્ખરણિં નેસું. કુમારો પોક્ખરણિં ઓતરિત્વા નહાયિત્વા નિમુગ્ગો યાવદત્થં કલલં ભુઞ્જિત્વા પાનીયં પિવિત્વા ઉટ્ઠાય અસિપત્તં ગહેત્વા મહાજનાનં [મહાજનાનંપસ્સન્તમેવ ઇતિસબ્બત્થ] પસ્સન્તાનમેવ અટ્ઠાસીતિહત્થટ્ઠાનં આકાસં ઉલ્લઙ્ઘિત્વા સબ્બવેળુકલાપે ચતુરઙ્ગુલમત્તેન ખણ્ડાખણ્ડં કુરુમાનો ઓતરિત્વા મૂલે થૂલઅયસલાકં પત્વા કિણીતિ સદ્દં સુત્વા અસિપત્તં વિસ્સજ્જેત્વા રોદમાનો અટ્ઠાસિ. તતો રાજપુરિસેહિ કિમત્તં રોદસીતિ વુત્તે એત્તકાનં પુરિસાનમન્તરે મય્હં એકોપિ સુહદો નત્તિ. સચે ભવેય્ય, ઇમેસં વેળુકલાપાનમન્તરે અયો સારં અત્થિભાવં કથેય્ય, અહં પન જાનમાનો ઇમે વેળુ કલાપે અઙ્ગુલઙ્ગુલેસુ છિન્દેય્યન્તિ આહ. તતો રાજા કુમારેન કતકમ્મં ઓલોકેત્વા પસન્નો ઉપરાજટ્ઠાનં બહુઞ્ચ વિભવં દાપેસિ, એવમસ્સ બલસમ્પત્તિલાભો નામ ન જાતિગોત્તકુલપદેસાદીનં બલં. ન પાણાતિપાતાદિદુચ્ચરિતાનં બલં. કસ્સેતં બલન્તિ. કસ્સપસમ્માસમ્બુદ્ધકાલે ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ દિન્નદાનાદિસુચરિતકમ્મવિપાકં. તેન વુત્તં.

૧. કસ્સપસ્સ મુનિન્દસ્સ, કાલે અઞ્ઞતરો નરો;
સમ્બુદ્ધમુપસંકમ્મ, સુત્વા ધમ્મં સુદેસિતં.

૨. પટિલદ્ધસદ્ધો હુત્વા, સીલવન્તાન ભિક્ખુનં;
મધુરન્નપાને પચુરે, અદાસિ સુમનો તદા.

૩. અદાસિ ચીવરે પત્તે, તથેવ કાયબન્ધને;
અદા ખીરસલાકઞ્ચ, બહૂ કત્તરયટ્ઠિયો.

૪. અદા સુપસ્સયં દાનં, મઞ્ચપીઠાદિકં તથા;
પાવાર કમ્બલાદીનિ, અદા સીતનિવારણે.

૫. અદા ભેસજ્જદાનાનિ, આરોગ્યત્થાય ભિક્ખુનં;
એવં નાનાવિધં પુઞ્ઞં, કત્વાન તિદિવં ગતો.

૬. તત્થ દિબ્બવિમાનમ્હિ, ઉપ્પન્નો સો મહિદ્ધિકો;
દેવચ્છરાપરિવુતો, દેવસેનાપુરક્ખતો.

૭. દિબ્બેહિ નચ્ચગીતેહિ, દિબ્બવાદિતતન્તિહિ;
મોદમાનો અનેકેહિ, દિબ્બસમ્પત્તિયા સહ.

૮. યાવતાયું તહિં ઠત્વા, જમ્બુદીપે મનોરમે;
પુરે પાટલિપુત્તમ્હિ, ધમ્માસોકસ્સ રાજિનો.

૯. પુત્તો હુત્વાન નિબ્બત્તિ, મહાથામો મહાબલો;
મહાયસો મહાભોગો, આસિ બુદ્ધાદિમામકો.

૧૦. કાતબ્બં કુસલં તસ્મા, ભવસમ્પત્તિ મિચ્છતા;
પાલેતબ્બ મથો સીલં, ભાવેતબ્બઞ્ચ ભાવનન્તિ.

તતો કુમારો ઉપરાજટ્ઠાનં લભિત્વા સમ્પત્તિંઅનુભવમાનો મોગ્ગલિપુત્તતિસ્સત્થેરમાદિં કત્વા મહાભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપચ્ચયદાના દિવસેન સક્કારં કત્વા સીલં રક્ખિત્વા ઉપોસથકમ્મં કત્વા આયુપરિયોસાને યથાકમ્મં ગતોતિ.

૧૧. એવંવિધં સુચરિતં સુમનો કરિત્વા,
ભાગિસ્સ નેકવિભવસ્સ ભવાભવેસુ;
તુમ્હેપિ ભો સુચરિતં વિભવાનુરૂપં,
કત્વાન નિબ્બુતિપદં કરગં કરોથાતિ.

વિસમલોમકુમારસ્સ વત્થું તતિયં.

૧૪. કઞ્ચનદેવિયા વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપે કિર દેવપુત્તનગરં નામ દસ્સનીયં એકં નગરં અહોસિ. તસ્મિં સમયે મનુસ્સા યેભુય્યેન પત્તમહં નામ પૂજં કરોન્તિ, ભગવતા પરિભુત્તપત્તં ગહેત્વા કતાનેકપૂજાવિધાના ઉસ્સવં કરોન્તિ. તં પત્તમહન્તિ વુચ્ચતિ. તસ્મિં સમયે દેવપુત્તનગરે રાજા સબ્બરતનમયં રથં સબ્બાલઙ્કારેહિ અલઙ્કારાપેત્વા કુમુદપત્તવણ્ણે ચત્તારો સિન્ધવે યોજેત્વા સુસિક્ખિતસિપ્પાચરિયેહિ સત્તરતનપરિનિટ્ઠિતે અસીતિહત્થવેળગ્ગે સત્થુના પરિભુત્તં સેલમયપત્તં મુત્તાજાલાદીહિ અલઙ્કરિત્વા વેળગ્ગં આરોપેત્વા વેળું રથે ઠપાપેત્વા નગરં દેવનગરં વિય અલઙ્કરિત્વા ધજપતાકાદયો ઉસ્સાપેત્વા તોરણગ્ઘ કપન્તિયોચ પુણ્ણઘટદીપમાલાદયોચ પતિટ્ઠાપેત્વા અનેકેહિ પૂજાવિધાનેહિ નગરં પદક્ખિણં કારેત્વા નગરમજ્ઝે સુસજ્જિતરતનમણ્ડપે પત્તધાતું ઠપેત્વા સત્તમે દિવસે મહાધમ્મસવણં કારાપેસિ. તદા તસ્મિં જનપદે બહૂ મનુસ્સાચ દેવતાચ યક્ખરક્ખસનાગસુપણ્ણાદયોચ મનુસ્સવેસેન યેભુય્યેન તં સમાગમં ઓતરન્તિ, એવમચ્છરિયં તં પૂજાવિધાનં અહોસિ.

તદા એકો નાગરાજા ઉત્તમરૂપધરં અગતપુબ્બપુરિસં એકં કુમારિકં ધમ્મપરિસન્તરે નિસિન્નં દિસ્વા તસ્સા પટિબદ્ધચિત્તો અનેકાકારેહિ તં યા ચિ ત્વા તસ્સા અલદ્ધમાનો કુજ્ઝિત્વા નાસાવાતં વિસ્સજ્જેસિ ઇમં મારેસ્સામીતિ. તં તસ્સા સદ્ધાબલેન કિઞ્ચિ ઉપદ્દવં કાતું સમત્થો નાહોસિ. અથસ્સા નાગો પાદતો પટ્ઠાય યાવસકલસરીરં ભોગેન વેઠેત્વા સીસે ફણં કત્વા ભાયાપેન્તો અટ્ઠાસિ. અનઞ્ઞવિહિતાય તાય ધમ્મસવણબલેન અણુમત્તમ્પિ દુક્ખં નાહોસિ. પભાતાય રત્તિયા તં દિસ્વા મનુસ્સા કિમેતન્તિ કારણં પુચ્છિંસુ, સાપિ તેસં કથેત્વા એવં સચ્ચકિરિયમકાસિ. તથાહિ.

૧. બ્રહ્મચારી અહોસાહં, સઞ્ઞાતા ઇધ માનુસે;
તેન સચ્ચેન મં નાગો, ખિપ્પમેવ પમુઞ્ચતુ.

૨. કામાતુરસ્સ નાગસ્સ, નોકાસમકરિંયતો;
તેન સચ્ચેન મં નાગો, ખિપ્પમેવ મુઞ્ચતુ.

૩. વિસવાતેન ખિત્તસ્સ, કુપિતસ્સોરગસ્સહં;
અકુદ્ધા તેન સચ્ચેન, સો મં ખિપ્પં પમુઞ્ચતુ.

૪. સદ્ધમ્મં સુણમાનાહં, ગરુગારવભત્તિયા;
અસ્સોસિં તેન સચ્ચેન, ખિપ્પં નાગો પમુઞ્ચતુ.

૫. અક્ખરંવા પદંવાપિ, અવિનાસેત્વાવ આદિતો;
અસ્સોસિં તેન સચ્ચેન, ખિપ્પં નાગો પમુઞ્ચતૂતિ.

સચ્ચકિરિયાવસાને નાગરાજા તસ્સા અતીવ પસન્નો ભોગં વિનિવેઠેત્વા ફણસતં માપેત્વા તં ફણગબ્ભે નિસીદાપેત્વા બહૂહિ નાગમાનવકેહિ સદ્ધિં ઉદકપૂજં નામ પૂજ મકાસિ, તં દિસ્વા બહૂ નગરવાસિનો અચ્છરિયબ્ભુતજાતા અટ્ઠારસકોટિધનેન પૂજ મકંસુ. તથાહિ.

૬. નત્થિ સદ્ધાસમો લોકે, સુહદો સબ્બકામદો;
પસ્સથસ્સા બલં સદ્ધા, પૂજેન્તેવં નરો રગા.

૭. ઇધ લોકેવ સાલત્થ, ભવભોગ મનપ્પકં;
તસ્મા સદ્ધેન કાતબ્બં, રતનત્તયગારવન્તિ.

અથેવં સા પટિલદ્ધમહાવિભવા યાવજીવં કોમારિય બ્રહ્મચારિણી હુત્વા આયુપરિયોસાને કાલં કત્વા તસ્મિંયેવ નગરે રઞ્ઞો અગ્ગમહેસિયા કુચ્છિમ્હિ પટિસન્ધિં ગણ્હિત્વા દસમાસચ્ચયેન માતુકુચ્છિતો નિક્ખમિ. નિક્ખન્તદિવસે પનસ્સા સકલદેવપુત્તનગરે રતનવસ્સં વસ્સિ. તેનસ્સા કઞ્ચનદેવીતિ નામં કરિંસુ. સમન્તપાસાદિકા અહોસિ. અભિરૂપા દેવચ્છરપટિભાગા. મુખતો ઉપ્પલગન્ધો વાયતિ. સરીરતો ચન્દનગન્ધો વાયતિ. સકલસરીરતો બાલસુરિયો વિય રંસિયો નિચ્છારેન્તી ચતુરતનગબ્ભે પદીપકિચ્ચં નામ નત્થિ. સબ્બો ગબ્ભો સરીરા લોકેન એકો ભાસો હોતિ, તસ્સા રૂપસમ્પત્તિ સકલજમ્બુદીપે પાકટા અહોસિ. તતો સકલજમ્બુદીપવાસી રાજાનો તસ્સા અત્થાય પિતુરઞ્ઞો પણ્ણાકારાનિ પહિણિંસુ. સા પન પઞ્ચકામે અનનુલિત્તા પિતરં અનુજાનાપેત્વા ભિક્ખુનૂ પસ્સયં ગન્ત્વા પબ્બજિત્વા વિપસ્સનં વડ્ઢેત્વા સહ પટિસમ્ભિદાહિ અરહત્તં પાપુણીતિ.

૮. સુત્વાન સાદરવસેન કુમારિકેવં;
ધમ્મઞ્હિ સીલમમલં પરિપાલયન્તી;
લદ્ધાન નેકવિભવં વિભવં પયાતા,
મા ભો પમજ્જથ સદા કુસલપ્પયોગેતિ.

કઞ્ચનદેવિયા વત્થું ચતુત્થં.

૧૫. બ્યગ્ઘસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપે ચૂલરટ્ઠ સઞ્ઞે બારાણસીનગરે એકં પંસુપબ્બતં વિનિવિજ્ઝિત્વા મહામગ્ગો હોતિ, તત્થ વેમજ્ઝે એકો બ્યગ્ઘો અત્તનો અન્ધપિતરં પબ્બતગુહાયં કત્વા પોસેન્તો વસતિ. તસ્સેવ પબ્બતસ્સ વનદ્વારે તુણ્ડિલો નામ એકો સુવપોતકો રુક્ખસ્મિં વસતિ. તે ઉભોપિ અઞ્ઞમઞ્ઞં પિયસહાયા અહેસું, તસ્મિં સમયે પચ્ચન્તગામવાસી એકો મનુસ્સો અત્તનો માતુગામેન સદ્ધિં કલહં કત્વા બારાણસિં ગચ્છન્તો તં વનદ્વારં સમ્પાપુણિ. અથ સુવપોતકો પરિહીનત્તભાવં દુક્ખિતં તં દિસ્વા કમ્પમાનહદયો તં પક્કોસિત્વા ભો કુહિં ગચ્છસીતિ આહ, તેન પરખણ્ડં ગચ્છામીતિ વુત્તે તુણ્ડિલો ભો ઇમસ્મિં વનખણ્ડમજ્ઝે એકો બ્યગ્ઘો વસતિ. કક્ખલો ફરુસો સમ્પત્તસમ્પત્તે મારેત્વા ખાદતિ. મા ત્વં તેન ગચ્છાતિ આહ. સ્વાયં દુબ્ભગો મનુસ્સો હિતકામસ્સ તસ્સ વચનં અનાદિયિત્વા ગચ્છામેવાતિ આહ. તુણ્ડિલો તેનહિ સમ્મ યદિ અનિવત્તમાનો ગચ્છસિ. એસો બ્યગ્ઘો મમ સહાયો. મે વચનં તવ સન્તિકા સુત્વા ન ગણ્હાતીતિ. તસ્સ તં અનાદિયન્તો સો સુવરાજે પદુટ્ઠચિત્તો મુગ્ગરેન પહરિત્વા મારેત્વા અરણિં અગ્ગિં કત્વા મંસં ખાદિ. અસપ્પુરિસસંસગ્ગો નામે સ ઇધ લોકપરલોકેસુ દુક્ખાવહોયેવ. તથાહિ.

૧. મયા કતં મય્હમિદં, ઇતિ વેસ્સાનરં નરો;
સમાલિઙ્ગતિ સપ્પેમો, દહતેવસ્સ વિગ્ગહં.

૨. મધુખીરાદિદાનેન, પેમસા પરિપાલિતો;
સોરગો કુપિતોવસ્સ, ડસતેવસ્સ વિગ્ગહં.

૩. એવં નિહીનજચ્ચેન, પાપેન અકતઞ્ઞુના;
નરા ધમેન દીનેન, કતોપિ ખણસઙ્ગમો.

૪. અસાધુકો અયંતેવં, જાનમાનેન જન્તુના;
મુહુત્તમ્પિ ન કાતબ્બો, સઙ્ગમો સો અનત્થદોતિ.

તતો સો અસપ્પુરિસો મંસં ખાદિત્વા ગચ્છન્તો વનખણ્ડમજ્ઝં સમ્પાપુણિ. અથ બ્યગ્ઘો તં દિસ્વા મહાનાદં કરોન્તો ગહણત્થાય ઉટ્ઠાસિ. સો બ્યગ્ઘં દિસ્વા ભયપ્પત્તો તુણ્ડિલસ્સ વચનં સરિત્વા અહં ભો તવ સહાયતુણ્ડિલસ્સ સન્તિકા આગતોમ્હીતિ આહ, તં સુત્વા બ્યગ્ઘો અત્તમનો એહિ સમ્માતિ તં પક્કોસિત્વા અત્તનો વસનટ્ઠાનં નેત્વા ખાદિતબ્બાહારેન તં સન્તપ્પેત્વા પિતુસન્તિકે નિસીદાપેત્વા પુન વનખણ્ડ મગમાસિ. અથસ્સ પિતા પુત્તસ્સ ગતકાલે તેન સદ્ધિં સલ્લપન્તો તસ્સ વચનાનુસારેન તુણ્ડિલં મારેત્વા ખાદિતભાવં અઞ્ઞાસિ. તતો સો પુત્તસ્સ આગતકાલે તવ સહાયો તેન મારિતોતિ આહ. તં સુત્વા બ્યગ્ઘો અનત્તમનો વેગેન તસ્સ વસનટ્ઠાનં ગન્ત્વા સમ્મ તુણ્ડિલાતિ સદ્દં કત્વા અપસ્સન્તો લુઞ્ચિતપત્તંચસ્સ દિસ્વા નિસ્સંસયં તેન મારિતો મે સહાયોતિ સોચન્તો પરિદેવન્તો આગઞ્છિ. અથ સો અસપ્પુરિસો તસ્મિં તત્થ ગતે તસ્સ પિતરં પાસાણેન પહરિત્વા મારેત્વા બ્યગ્ઘંચ દાનિ મારેસ્સામીતિ બ્યગ્ઘાગમનમગ્ગં ઓલોકેન્તો નિલીનો અટ્ઠાસિ. તસ્મિં ખણે બ્યગ્ઘોપિ આગઞ્છિ. સો તસ્સા ગતકાલે તસ્સ તેજેન ભીતો ગન્ત્વા જીવિતં મે સામિ દેહીતિ પાદમૂલે ઉરેન નિપજ્જિ, બ્યગ્ઘો પન તેન કતકમ્મં દિસ્વા તસ્મિં ચિત્તં નિબ્બાપેત્વા મમ સહાયસ્સ સાસનમાદાયાગતસ્સ દુબ્ભિતું ન યુત્તન્તિ ચિન્તેન્તો તં સમસ્સાસેત્વા ગચ્છ સમ્માતિ સુખં પેસેસિ. એવઞ્હિ સપ્પુરિસસમાગમો નામ ઇધ લોકપરલોકેસુ સુખાવહોયેવ, વુત્તંહિ.

૫. સબ્ભિરેવ સમાસેથ, સબ્ભિ કુબ્બેથ સન્થવં;
સબ્બત્થ સન્થવો તેન, સેય્યો હોતિ ન પાપિયો.

૬. સુખાવહો દુક્ખનુદો, સદા સબ્ભિ સમાગમો;
તસ્મા સપ્પુરિસેહેવ, સઙ્ગમો હોતુ જન્તુનં.

તતો સો બ્યગ્ઘો તેન મેત્તચિત્તાનુભાવેન કાલં કત્વા સગ્ગે નિબ્બત્તોતિ.

૭. એવંવિધોપિ ફરુસો પરમંસભોજી;
બ્યગ્ઘો દયાયુપગતો સુગતિં સુમેધો;
તસ્મા કરોથ કરુણં સતતં જનાનં,
તં વો દદાતિ વિભવઞ્ચ ભવેસુ ભોગન્તિ.

બ્યગ્ઘસ્સ વત્થું પઞ્ચમં.

૧૬. ફલકખણ્ડદિન્નસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

સાવત્થિયં કિરેકો મનુસ્સો ઉત્તરાપથં ગચ્છામીતિ અદ્ધાનમગ્ગપટિપન્નો ગિમ્હાનમાસે મજ્ઝણ્હે બહલાતપેન કિલન્તો હુત્વા રુક્ખચ્છાયં પવિસિત્વા તમ્બુલં ખાદન્તો ફલકે નિસીદિ. અથ ઉત્તરાપથેનાગચ્છાન્તો એકો તથેવ

આતપેન કિલન્તો આગન્ત્વા પુરિમસ્સ સન્તિકે નિસીદિત્વા ભો પાનીયં અત્થીતિ પુચ્છિ. ઇતરો પાનીયં નત્થીતિ આહ. અથસ્સ સો મય્હમ્પિ ભો તમ્બુલં દેહિ પિપાસિતોમ્હિતિ વત્વાપિ ન લભિ. ચતુકહાપણેન એકં તમ્બુલપણ્ણં કિણિત્વા લદ્ધો તત્થેવ નિસીદિત્વા ખાદિત્વા પિપાસં વિનોદેત્વા તેન ઉપકારેન તસ્સ સિનેહં કત્વા અત્તનો ગમનટ્ઠાન મગમાસિ, અથા પરભાગે સો પટ્ટનં ગન્ત્વા નાવાય વણિજ્જત્થાય ગચ્છન્તો સમુદ્દમજ્ઝં પાપુણિ. તતો સત્તમે દિવસે નાવા ભિજ્જિ. મનુસ્સા મચ્છકચ્છપાનં ભક્ખા જાતા. સો એવ પુરિસો અરોગો હુત્વા એકં ફલકખણ્ડં ઉરે કત્વા સમુદ્દં તરતિ. અથે તરોપિ તથેવ નાવાય ભિન્નાય સેસો હુત્વા સમુદ્દં તરન્તો પુરિમેન સમાગમિ. અથ તે સત્તદિવસં સમુદ્દે તરન્તા અઞ્ઞમઞ્ઞં સઞ્જાનિંસુ. તેસુ કહાપણે દત્વા તમ્બુલં ગહિતો એકં ફલકખણ્ડં ઉરે કત્વા તરતિ. ઇતરસ્સેતં નત્થિ. અથ સો કહાપણે ગહેત્વા દિન્નતમ્બુલમત્તસ્સો પકારં સરિત્વા અત્તનો ફલકખણ્ડં તસ્સ અદાસિ. સો તસ્મિં સયિત્વા તરન્તો તં પહાય અગમાસિ, અપરો અનાધારકેન તરન્તો ઓસ્સટ્ઠવિરિયો ઉદકે ઓસીદિતુમારતિ. તસ્મિં ખણે સમુદ્દે અધિવત્થા મણિમેખલા નામ દેવધીતા ઓસીદન્તં તં દિસ્વા સપ્પુરિસોતિ તસ્સ ગુણાનુસ્સરન્તી વેગેના ગન્ત્વા તં અત્તનો આનુભાવેન સમુદ્દતીરં પાપેસિ. ઇતરંપિ સા એતસ્સેવ ગુણાનુભાવેન તીરં પાપેસિ. અથ ફલકેનોતિણ્ણપુરિસો તં દિસ્વા વિમ્હિતો કથં પુરતો અહોસિ સમ્માતિ પુચ્છિ. સો ન જાનામિ. અપિચ ખો સુખેનેવ તીરં પત્તોસ્મીતિ આહ. અથ દેવધીતા દિસ્સમાનકસરીરેનેવ અત્તના આનીતભાવં આરોચેન્તી આહ.

૧. યો માતરં પિતરંવા, ધમ્મેન ઇધ પોસતિ;
રક્ખન્તિ તં સદા દેવા, સમુદ્દે વા થલેપિ વા.

૨. યો ચે બુદ્ધઞ્ચ ધમ્મઞ્ચ, સંઘઞ્ચ સરણં ગતો;
રક્ખન્તિ તં સદા દેવા, સમુદ્દે વા થલેપિ વા.

૩. પઞ્ચવિધં અટ્ઠવિધં, પાતિમોક્ખઞ્ચ સંવરં;
પાલેતિ યો તં પાલેન્તિ, દેવા સબ્બત્થ સબ્બદા.

૪. કાયેન વાચા મનસા, સુચરિત્તં ચરતી ધ યો;
પાલેન્તિ તં સદા દેવા, સમુદ્દે વા થલેપિ વા.

૫. યો સપ્પુરિસધમ્મેસુ, ઠિતો ધ કતવેદિકો;
પાલેન્તિ તં સદા દેવા, સમુદ્દે વા થલેપિ વા.

તતો સો આહ.

૬. નેવ દાનં અદાસાહં, ન સીલં પરિપાલયિં;
કેન મે પુઞ્ઞકમ્મેન, મમં રક્ખન્તિ દેવતા;
પુચ્છામિ સંસયં તુય્હં, તં મે અક્ખાહિ દેવતેતિ.

દેવતા આહ.

૭. અગાધા પારગે ભીમે, સાગરે દુરિતા કરે;

ભિન્નનાવો તરન્તો ત્વં, હદયે કત્વા કલિઙ્ગરં.

૮. ઠત્વા સપ્પુરિસે ધમ્મે, અત્તાન મનવેક્ખિય;
ખણસન્થવસ્સ પુરિસસ્સ, અદાસિ ફલકં સકં.

૯. તં તુય્હં મિત્તધમ્મઞ્ચ, દાનઞ્ચ ફલકસ્સ તે;
પતિટ્ઠાસિ સમુદ્દસ્મિં, એવં જાનાહિ મારિસાતિ.

એવઞ્ચ વત્વા સા તે દિબ્બાહારેન સન્તપ્પેત્વા દિબ્બવત્થાલઙ્કારેહિ અલઙ્કરિત્વા અત્તનો આનુભાવેન સાવત્થિનગરેયેવ તે પતિટ્ઠાપેસિ. તતો પટ્ઠાય તમેવ આરમ્મણં કત્વા તે દાનં દદન્તા સીલં રક્ખન્તા ઉપોસથકમ્મં કરોન્તા આયુપરિયોસાને સગ્ગપરાયણા અહેસું.

૧૦. એવં પરિત્તકુસલેનપિ સાગરસ્મિં,
સત્તા લભન્તિ સરણં ખલુ દેવતાહિ;
તુમ્હેપિ સપ્પુરિસતં ન વિનાસયન્તા,
મા ભો પમજ્જથ સદા કુસલપ્પયોગેતિ.

ફલકખણ્ડદિન્નસ્સ વત્થું છટ્ઠમં.

૧૭. ચોરસહાયસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અમ્હાકં ભગવતિ પરિનિબ્બુતે જમ્બુદીપે દેવદહનગરે એકો મનુસ્સો દુક્ખિતો તત્થ તત્થ વિચરન્તો પચ્ચન્તે અઞ્ઞતરં ગામં ગન્ત્વા તત્થ એકસ્મિં કુલગેહે નિવાસં કપ્પેસિ. તત્થ મનુસ્સા તસ્સ યાગુભત્તં દત્વા પોસેસું, તતો સો તત્થ મનુસ્સેહિ મિત્તસન્થવં કત્વા કતિપાહં તત્થ વસિત્વા અઞ્ઞટ્ઠાનં ગન્ત્વા અપરભાગે ચોરકમ્મં કરોન્તો જીવિકં કપ્પેતિ. અથેકદિવસં ચોરેન્તં તં રાજપુરિસા ગહેત્વા રઞ્ઞો દસ્સેસું. રાજા તં બન્ધનાગારે કરોથાતિ આણાપેસિ, તે તં બન્ધનાગારં નેત્વા સઙ્ખલિકાહિ બન્ધિત્વા આરક્ખકાનં પટિપાદેત્વા અગમંસુ, બન્ધનાગારે વસન્તસ્સ તસ્સ દ્વાદસસંવચ્છરાનિ અતિક્કન્તાનિ. તતો અપરભાગે તસ્સ પુબ્બસહાયો પચ્ચન્તગામવાસી મનુસ્સો કેનચિ કમ્મેન દેવદહ માગતો તત્થ તત્થ આહિણ્ડન્તો બન્ધનાગારે બદ્ધં તં અદ્દસ. દિસ્વા તસ્સ હદયં કમ્પિ, સો રોદિત્વા પરિદેવિત્વા કિં તે મયા કત્તબ્બં સમ્માતિ પુચ્છિ. તતો તેન સમ્મ બન્ધનાગારે વસન્તસ્સ મે ઇદાનિ દ્વાદસસંવચ્છરાનિ અતિક્કન્તાનિ, એત્તકં કાલં દુબ્ભોજનાદિના મહાદુક્ખં અનુભોમિ. યાવાહં આહારં પરિયેસિત્વા ભુઞ્જિત્વા આગમિસ્સામિ. તાવ મં ઇતો મુઞ્ચનુપાયં જાનાહીતિ વુત્તે સો સપ્પુરિસો.

૧. રૂપેન કિન્તુ ગુણસીલવિવજ્જિતેન,
મિચ્છાલયસ્સ કિતવસ્સ ધિયા કિમત્થં;
દાના દિચાગવિગતેન ધનેન કિં વા;
મિત્તેન કિં બ્યસનકાલપરમ્મુખેનાતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા સાધુ સમ્મ કરોમિ તે વચનન્તિ આરક્ખકાનં સન્તિકં ગન્ત્વા ભોન્તો યાવેસો ભત્તં ભુઞ્જિત્વા આગચ્છતિ. તાવાહં તસ્સ પાટિભોગો ભવિસ્સામિ. વિસ્સજ્જેથ નન્તિ આહ, તેહિ ન સક્કા ભો એતં વિસ્સજ્જેતું,

અપિ ચ ખો યાવાયં આગચ્છતિ. તાવ ત્વં અયસઙ્ખલિકાય બદ્ધો નિસીદિસ્સસિ, એવં તં વિસ્સજ્જેસ્સામ, નો ચે ન સક્કાતિ આહંસુ, સો એવમ્પિ હોતુ સમ્માતિ વત્વા તસ્સ પાદતો સઙ્ખલિકં મુઞ્ચિત્વા અત્તનો પાદે કત્વા બન્ધનાગારં પવિસિત્વા ઇતરં મુઞ્ચાપેસિ. સોપિ અસપ્પુરિસો બન્ધના મુત્તો ન પુન તં ઠાન મગમાસિ, અહો અકતઞ્ઞુનો પકતિં ઞાતું ભારિયં. યથાહ.

૨. વારિપૂરે યથા સોબ્ભે, નેવન્તો વિસમં સમં;
પઞ્ઞાયતેવંસાધુસ્સ, ભાવં મનસિ સમ્ભવં.

૩. ભાસન્તિ મુખતો એકં, ચિન્તેન્તિ મનસા પરં;
કાયેનેકં કરોન્તેવં, પકતાયમસાધુનં.

૪. તેસં યો ભાવમઞ્ઞાસિ, સોવ પણ્ડિતજાતિકો;
બહુસ્સુતોપિ સોયેવ, પરચિત્તવિદૂપિ સો.

અથસ્સ બન્ધનાગારે વસન્તસ્સ દ્વાદસસંવચ્છરાનિ અતિક્કન્તાનિ. એત્તકં કાલં જિઘચ્છાપીળિતેન તેન આહારત્તાય પરો ન યાચિતપુબ્બો, અનુચ્છિદ્દાહારં લભનદિવસતો અલભનદિવસાયેવ બહુતરા હોન્તિ, અથ દ્વાદસસંવચ્છરાતિક્કમે રઞ્ઞો પુત્તો નિબ્બત્તિ. તદા રાજા અત્તનો વિજિતે સબ્બબન્ધનાગારાનિ વિવરાપેસિ. અન્તમસો મિગપક્ખિનોપિ બન્ધના મુઞ્ચાપેસિ. દ્વારે વિવટમત્તેયેવ બન્ધનાગારે મનુસ્સા ઇચ્છિતિચ્છિતટ્ઠાનં અગમંસુ. સો પનેકોવ તેહિ સદ્ધિં અગન્ત્વા ઓહીયિ. આરક્ખકેહિ ત્વં ભો કસ્મા ન ગચ્છસીતિ વુત્તે અહં ભો પઞ્ઞાતભાવેન ઇદાનિ ન ગમિસ્સામિ. અતીવ પરિહીનગત્તોસ્મિ. અન્ધકારે ગમિસ્સામીતિ વત્વા અન્ધકારે આગતે નિક્ખમ્મ અન્તોનગરે વિસ્સાસિકાનં અભાવેન કુતો આહારં લભિસ્સામીતિ ચિન્તેન્તો નિક્ખમ્મ રત્તન્ધકારે આમકસુસાન મગમાસિ. એત્થાહારં લભિસ્સામીતિ. તત્થ સો અધુના નિક્ખિત્તમતમનુસ્સં દિસ્વા મનુસ્સટ્ઠિના મંસં છિન્દિત્વા સીસકપાલે પક્ખિપિત્વા તીહિ મનુસ્સસીસેહિ કતઉદ્ધને ઠપેત્વા ચિતકતો ઓમુક્કઅલાતેહિ અગ્ગિં કત્વા સુસાનં નિબ્બાપનત્થાયા ભતઉદકેન મનુસ્સટ્ઠિના આલોલેન્તો મંસં પચિત્વા ઓતારેત્વા સાખાભઙ્ગેન હિરિકોપીણં પટિચ્છાદેત્વા નિવત્થપિલોકિકં વાતાવરણં કત્વાનિસીદિ. તસ્મિં ખણે તત્થ પિપ્પલીરુક્ખે અધિવત્થા દેવતા તસ્સ તં કિરિયં દિસ્વા પુચ્છિસ્સામિ તાવ નન્તિ તં ઉપસઙ્કમિત્વા એવમાહ. ભો ત્વં ઘનતરતિમિરાકુલે મહારત્તિયં તત્થ તત્થ વિકિણ્ણનરટ્ઠિસમાકિણ્ણે સોણસિગાલાદિકુણપાદકાકુલે મનુસ્સમંસભક્ખયક્ખરક્ખસાકુલે તત્થ તત્થ પજ્જલન્તાનેકચિતકભયાનકે સુસાને મનુસ્સમંસં પચિત્વા કિંકરોસીતિ પુચ્છન્તી આહ.

૫. રત્તન્ધકારે કુણપાદકેહિ,
સમાકુલે સીવથિકાય મજ્ઝે;
મનુસ્સમંસં પચસી ધ સીસે,
વદેહિ કિં તેન પયોજનં તેતિ.

અથ સો આહ.

૬. ન યાગહેતુ ન ચ દાનહેતુ,
સુસાનમજ્ઝમ્હિ પચામિ મંસં;

ખુદાસમં નત્થિ નરસ્સ અઞ્ઞં,
ખુદાવિનાસાય પચામિમમ્ભોતિ.

તતો દેવતા તં તથા હોતુ, ઇમિના પિલોતિકેન વાતાવરણં કરોસિ. કિમત્થમેતન્તિ પુચ્છન્તી.

૭. નિવત્થસાખો હિરિસંવરાય,
પિલોતિકં તત્થ પસારયન્તો;
કરોસિ વાતાવરણઞ્ચ સમ્મ,
કિમત્થમેતં વદ પુચ્છિતો મેતિ.

સો તસ્સા ચિક્ખન્તો આહ.

૮. સુભા સુભામિસ્સિતસીતવાતો,
સયં અચિત્તોવ અચિત્તભાવા;
દેહં કુસિત્વાન અસાધુકસ્સ,
અકતઞ્ઞુનો મિત્તપધંસકસ્સ.

૯. સમાવહન્તો યદિ મે સરીરે,
કુસાતિ [કુસાતિસાસઙ્કતિમજ્જદાનિ ઇતિકત્તચિ] તં વાયુ મમા વિસિત્વા;
દુક્ખં દદાતીતિ વિસંવ તં ભો,
પરિવજ્જિતું બદ્ધમિમં કુચેલન્તિ.

દેવતા આહ.

૧૦. કિ મકાસિ ભો સો કતનાસકો તે,
ધનઞ્ચ ધઞ્ઞં તવ નાસયી ચ;
માતા પિતા બન્ધવો ખેત્ત વત્થૂ,
વિનાસિતા તેન વદેહિ કિં તેતિ.

તતો સો આહ.

૧૧. યં રાજતો હોતિ ભયં મહન્તં,
સબ્બસ્સ હરણાદિવધાદિકઞ્ચ;
અકતઞ્ઞુના સપ્પુરિસેન હોતિ,
આરાવ સો ભો પરિવજ્જનીયો.

૧૨. યમત્થિ ચોરારિભયમ્હિ લોકે,
અથો દકેનાપિ ચ પાવકેન;
અકતઞ્ઞુના તં સકલમ્પિ હોતિ,

આરાવ સો ભો પરિવજ્જનીયો.

૧૩. પાણાતિપાતમ્પિ અદિન્નદાનં,
પરસ્સ દારૂપગમં મુસા ચ;
મજ્જસ્સ પાનં કલહઞ્ચ પેસુનં,
સમ્ફં ગિરં ધુત્તજનેહિ [અક્ખધુત્તાદિયોગં ઇતિકત્થચિ] યોગં.

૧૪. સબ્બં અનત્થં અસિવં અનિટ્ઠં,
અપાયિકં [અપાયિકં ઇતિકત્થચિ] દુક્ખમનન્ત મઞ્ઞં;
અકતઞ્ઞુના સપ્પુરિસેન હોતિ;
આરાવ સો ભો પરિવજ્જનીયોતિ.

વત્વા અત્તના અસપ્પુરિસસંસગ્ગેનાનુભૂતં સબ્બં દુક્ખં કથેસિ, તતો દેવતા અહમ્પિ ભો સત્થુનો મઙ્ગલસુત્તદેસનાદિવસે ઇમસ્મિંયેવ રુક્ખે નિસિન્નો.

અસેવના ચ બાલાનં, પણ્ડિતાનઞ્ચ સેવના;
પૂજા ચ પૂજનીય્યાનં, એતં મઙ્ગલ મુત્તમન્તિ.

ગાથાય બાલસ્સ દોસે અસ્સોસિંતિ વત્વા તસ્સ પસન્નો તં અત્તનો વિમાનં નેત્વા ન્હાપેત્વા દિબ્બવત્થાલઙ્કારેહિ અલઙ્કરિત્વા દિબ્બન્નપાનં દત્વા મહન્તં સક્કારસમ્માનં કત્વા અત્તનો આનુભાવેન તસ્મિં નગરે રજ્જે અભિસિઞ્ચાપેસિ. સો તત્થ રજ્જં કરોન્તો દાનાદીનિ પુઞ્ઞાનિ કત્વા આયુપરિયોસાને યથાકમ્મં ગતોતિ.

૧૫. એવં અસાધુજનસઙ્ગમસન્નિવાસં,
સઞ્ચજ્જ સાધુસુચિસજ્જનસઙ્ગમેન;
દાનાદિ નેકકુસલં પરિપૂરયન્તા,
સગ્ગા પવગ્ગવિભવં અભિસમ્ભુનાથાતિ.

ચોરસહાયસ્સ વત્થું સત્તમં.

૧૮. મરુત્તબ્રાહ્મણસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપે ચન્દભાગા નામ ગઙ્ગાતીરે હોમગામં નામ અત્થિ. તસ્મિં એકો મરુત્તો નામ બ્રાહ્મણો પટિવસતિ. તદા સો વોહારત્થાય તક્કસીલં ગન્ત્વા ગેહં આગચ્છન્તો અન્તરામગ્ગે એકાય સાલાય કુટ્ઠરોગા તુરં સુનખં દિસ્વા તસ્મિં કારુઞ્ઞેન નીલવલ્લિતક્કમ્બિલેન મદ્દિત્વા પાયેસિ. સુનખો વૂપસન્તરોગો પાકતિકો હુત્વા બ્રાહ્મણેન અત્તનો કતૂપકારં સલ્લક્ખેન્તો તેનેવ સદ્ધિં અગમાસિ. અપરભાગે બ્રાહ્મણસ્સ ભરિયા ગબ્ભં પટિલભિ, પરિપુણ્ણગબ્ભાય તાય વિજાયનકાલે દારકો તિરિયમ્પતિત્વા અન્તોગબ્ભેયેવ મતો. તદા તં સત્થેન ખણ્ડાખણ્ડિકં છિન્દિત્વા નીહરિંસુ, અથ બ્રાહ્મણો તં દિસ્વા નિબ્બિન્દહદયો ઘરાવાસં પહાય ઇસિપબ્બજ્જં પબ્બજિત્વા અરઞ્ઞે વિહરતિ. અથસ્સ ભરિયા અઞ્ઞેન સદ્ધિં સંવસન્તી અયં મં પહાય પબ્બજિતોતિ બ્રાહ્મણે પદુટ્ઠચિત્તા ભો બ્રાહ્મણં મારેહીતિ સામિકેન સદ્ધિં મન્તેસિ. તેસં મન્તનં સુનખો સુત્વા બ્રાહ્મણેનેવ સદ્ધિં ચરતિ. અથેકદિવસં તસ્સા સામિકો તા પ સં

મારેસ્સામીતિ ધનુ કલાપં ગહેત્વા નિક્ખમિ, તદા તાપસો ફલાફલત્થાય અરઞ્ઞં ગતો. સુ ન ખો અસ્સમેયેવ ઓહી યિ. પુરિસો તાપસસ્સાગમનમગ્ગં ઓલોકેન્તો ગચ્છન્તરે નિલીનો અચ્છિ. સુનખો તસ્સ પમાદં ઓલોકેત્વા ધનુનો ગુણં ખાદિત્વા છિન્દિ. સો પુન ગુણં પાકતિકં કત્વા આરોપેસિ. એવં સો આરોપિતં આરોપિતં ખાદતેવ, અથ સો પાપપુરિસો તાપસસ્સાગમનં ઞત્વા તં મારેસ્સામીતિ ધનુના સદ્ધિં અગમાસિ. અથસ્સ સુનખો પાદે ડસિત્વા પાતેત્વા તસ્સ મુખં ખાદિત્વા દુબ્બલં કત્વા ભુક્કારમકાસિ, એવઞ્હિ સપ્પુરિસા અત્તનો ઉપકારકાનં પચ્ચુપકારં કરોન્તિ. વુત્તઞ્હિ.

૧. ઉપકારં કરોન્તો સો, સુનખો કતવેદિકો;
સત્તૂપઘાતકં કત્વા, ઇસિનો દાસિ જીવિતં.

૨. તિરચ્છાનાપિ જાનન્તિ, ગુણમત્તનિ કતં સદા;
ઇતિ ઉત્વાન મેધાવી, કતઞ્ઞૂ હોન્તુ પાણિનોતિ.

તતો તાપસો સુનખસ્સ સદ્દેના ગન્ત્વા તસ્સ તં વિપ્પકારં દિસ્વા કારુઞ્ઞેન પટિજિગ્ગિત્વા વૂપસન્તવણં બલપ્પત્તં પોસેત્વા તત્થેવ વસન્તો ઝાનાભિઞ્ઞં નિબ્બત્તેત્વા આયુપરિયોસાને બ્રહ્મલોકપરાયણો અહોસીતિ.

3. સુત્વાન સાધુ સુનખેન કતૂપકારં,
મેત્તિંદિસસ્સ પકતં ઇસિના ચ સુત્વા;
સમ્મા કરોથ કરુણઞ્ચ પરૂપકારં,
તં સબ્બદા ભવતિ વો ભવભોગહેતૂતિ.

મરુત્તબ્રાહ્મણસ્સ વત્થું અટ્ઠમં.

૧૯. પાનીયદિન્નસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપે અઞ્ઞતરસ્મિં જનપદે કિરે કો મનુસ્સો રટ્ઠતો રટ્ઠં જનપદતો જનપદં વિચરન્તો અનુક્કમેન ચન્દભાગાનદીતીરં પત્વા નાવં અભિરુહિત્વા પરતીરં ગચ્છતિ. અથાપરા ગબ્ભિનિત્થી તાય એવ નાવાય ગચ્છતિ, અથ નાવા ગઙ્ગામજ્ઝપ્પત્તકાલે તસ્સા કમ્મજવાતા ચલિંસુ. તતો સા વિજાયિતુમસક્કોન્તી કિલન્તા પાનીયં મે દેથ, પિપાસિતામ્હિતિ મનુસ્સે યાચિ. તે તસ્સા વચનં અસુણન્તા વિય પાનીયં નાદંસુ, અથ સો જાનપદિકો તસ્સા કરુણાયન્તો [કરુણાયપાનીયં, કરુણાયન્તોપાનીયં, કરુણાયતોયં ઇતિચકત્થચિ] તોયં ગહેત્વા મુખે આસિઞ્ચિ, તસ્મિં ખણે સા લદ્ધસ્સાસા સુખેન દારકં વિજાયિ, અથ તે તીરં પત્વા કતિપયદિવસેન અત્તનો અત્તનો ઠાનં પાપુણિંસુ. અથાપરભાગે સો જાનપદિકો અઞ્ઞતરકિચ્ચં પટિચ્ચ તસ્સા ઇત્થિયા વસનનગરં પત્વા તત્થ તત્થ આહિણ્ડન્તો નિવાસનટ્ઠાનં અલભિત્વા નગરદ્વારે સાલં ગન્ત્વા તત્થ નિપજ્જિ. તસ્મિંયેવ દિવસે ચોરા નગરં પવિસિત્વા રાજગેહે સન્ધિં છિન્દિત્વા ધનસારં ગહેત્વા ગચ્છન્તા રાજપુરિસેહિ અનુબન્ધા ગન્ત્વા તાયેવ સાલાય છડ્ડેત્વા પલાયિંસુ. અથ રાજપુરિસા આગન્ત્વા ચોરે અપસ્સન્તા તં જાનપદિકં દિસ્વા અયં ચોરોતિ ગહેત્વા પચ્છાબાહં ગાળ્હં બન્ધિત્વા પુન દિવસે રઞ્ઞો દસ્સેસું. રઞ્ઞા કસ્મા ભણે ચોરકમ્મ મકાસીતિ પુચ્છિતો નાહં દેવ ચોરો, આગન્તુકોમ્હીતિ વુત્તે રાજા ચોરે પરિયેસિત્વા અલભન્તો અયમેવ ચોરો, ઇમં મારેથાતિ આણાપેસિ. રાજપુરિસેહિ તં ગાળ્હં બન્ધિત્વા આઘાતનં નીતે સા ઇત્થી તં તથા નીયમાનં દિસ્વા સઞ્જાનિત્વા

કમ્પમાનહદયા મુહુત્તેન રઞ્ઞો સન્તિકં ગન્ત્વા વન્દિત્વા દેવ એસો ન ચોરો આગન્તુકો મુઞ્ચથેતં દેવાતિ આહ. રાજા તસ્સા કથં અસદ્દહન્તો યજ્જેતં મોચેતુ મિચ્છસિ. તસ્સગ્ઘનકં ધનં દત્વા મુઞ્ચાપેહીતિ, સા સામિ મમ ગેહે ધનં નત્થિ. અપિચ મમ સત્તપુત્તેહિ સદ્ધિં મં દાસિં કરોહિ, એતં મુઞ્ચ દેવાતિ આહ, અથ રાજા ત્વં એતં અધુનાગતોતિ વદસિ. એતં નિસ્સાય પુત્તેહિ સદ્ધિં અત્તાનં દાસત્તં સાવેસિ. કિમેસો તે ઞાતિ વા, ઉદાહુ ઉપકારકોતિ પુચ્છન્તો આહ.

૧. કિંતે ભોતિ અયં પોસો, તુવં પુચ્છામિ સંસયં;
ભાતા વા તે પિતા હોતિ, પતિ વા દેવરો તવ.

૨. ઞાતિ સાલોહિતો કિન્નુ, ઉદાહુ ઇણદાયકો;
અથોપકારકો કિન્નુ, કસ્માસ્સ દેસિ જીવિતંતિ.

તતો સા આહ.

૩. એસો મે પુરિસો દેવ, કતપુબ્બોપકારકો;
અતાણમેકિકં [અત્તાનમેકિકં ઇતિકત્થચિ] ચેસો, દુક્ખિતં મરણે ઠિતં.

૪. વિજાયિતુ મસક્કોન્તિં, ગબ્ભિનિં દુક્ખવેદિનિં;
તોયેન મં ઉપટ્ઠાસિ, તેનાહં સુખિતા તદા.

૫. ભઙ્ગકલ્લોલમાલાય, ઉત્તરન્તં મહણ્ણવં;
પહાય પાતું કૂપસ્સ, યાતિ લોકો પિપાસિતો.

૬. તથેવ વિજ્જમાનેસુ, જનેસુ મનુજાધિપ,
એકસ્સેવ મનસ્મિંહિ, ગુણં તિટ્ઠતિ સાધુકં.

૭. પહત્વાન મતં હત્થિં, મંસત્થી કેચિ જન્તુનો;
અનુબન્ધન્તિ મંસત્થં, સસં ધાવન્ત મેકકં.

૮. તથેવ વિજ્જમાનેસુ, જનેસુ મનુજાધિપ;
ગુણવન્ત મનુબન્ધન્તિ, સપ્પુરિસં કતવેદિકં.

૯. તસ્મા સપ્પુરિસે ધમ્મે, પતિટ્ઠાસ્મિ નરાધિપ;
અનુસ્સરન્તિ એતેન, કતપુબ્બૂ પકારકં.

૧૦. અહઞ્ચ મમ પુત્તા ચ, એતેનમ્હ સુખાપિતા;
જીવિતમ્પિ પરિચ્ચજ્જ, મુચ્ચનીયો અયં મયાતિ.

તતો રાજા દોવારિકં પક્કોસિત્વા તમ્પિ પુચ્છિત્વા અધુનાગતભાવં ઞત્વા તસ્સા સપ્પુરિસધમ્મે સન્તુટ્ઠો તેસં ઉભિન્નમ્પિ મહન્તં યસં અનુપ્પદાસિ. તે લદ્ધયસા ત તો પટ્ઠાય દાનાદીનિ પુઞ્ઞકમ્માનિ કત્વા સગ્ગપરાયણા

અહેસુન્તિ.

૧૧. ધમ્મે પતિટ્ઠિતમના અપિ માતુગામા,
એવં લભન્તિ વિભવઞ્ચ પસંસનઞ્ચ;
ધમ્મઞ્ચ સાધુચરિતં મનસીકરોન્તો,
ધમ્મેસુ વત્તથ સદા સુચિસજ્જનાતિ.

પાનીયદિન્નસ્સ વત્થું નવમં.

૨૦. સહાયસ્સ પરિચ્ચત્તજીવિતકસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ભગવતિ પરિનિબ્બુતે સાવત્થિયં સોમબ્રાહ્મણો સોમદત્તબ્રાહ્મણોતિ દ્વે બ્રાહ્મણા વસન્તિ. તત્થ સોમદત્તબ્રાહ્મણેન સદ્ધિં સોમબ્રાહ્મણો યેભુય્યેન દૂતં કીળતિ. અથેકદિવસં સોમદત્તો સોમબ્રાહ્મણં તેન પરાજેત્વા તસ્સ ઉત્તરાસઙ્ગઞ્ચ લઞ્છનમુદ્દિકઞ્ચ ગહેત્વા અત્તનો ગેહં ગચ્છન્તો સોમબ્રાહ્મણસ્સ એહિ ગેહં ગચ્છા- માતિ આહ. તતો સોમો નાહં સમ્મ એકસાટકો હુત્વા અન્તરવીથિં ઓતરિતું સક્કોમિ. ગમનતો એત્થેવ મે ઠાનં વરતરન્તિ આહ, સોમદત્તેન એવં સતિ સમ્મ ઇમં ઉત્તરાસઙ્ગં ગણ્હાતિ તસ્સ તં દત્વા ઇદાનિ સમ્મ એહીતિ વુત્તોપિ નાગચ્છતિ. પુન તેન ભો કસ્મા નાગચ્છસીતિ પુટ્ઠો સમ્મ મમ હત્થે મુદ્દિકં અપસ્સન્તા મે પુત્તદારાદયો મયા સદ્ધિં કલહં કરોન્તીતિ આહ, અથ સો એવં સન્તે યદા તે પહોતિ. તદા મય્હં દેહીતિ મુદ્દિકમ્પિ દત્વા તં ગહેત્વા ગેહં અગમાસિ. અથ તે એત્તકેન સહાયા અહેસું. અપરભાગે સોમદત્તબ્રાહ્મણં અયં પરદારકમ્મં અકાસીતિ મનુસ્સા ગહેત્વા રઞ્ઞો દસ્સેસું. રાજા તસ્સ રૂપસમ્પત્તિં દિસ્વા રાજાણં અકત્વા મા ભો પુન એવમકાસીતિ ઓવદિત્વા વિસ્સજ્જેસિ. રાજા નં યાવતતિયવારં ઓવદન્તો વિસ્સજ્જેત્વા ચતુત્થેવારે ગચ્છથેતં આઘાતનં નેત્વા મારેથાતિ આણાપેસિ. એવં પાપકમ્મે નિરતા અનેકાકારેન ઓવદન્તાપિ ન સક્કા નિવારેતું. તથાહિ.

૧. સોણા ચેવ સિગાલા ચ, વાયસા નીલમક્ખિકા;
ઇચ્ચેતે કુણપે સત્તા, ન સક્કા તે નિસેધિતું.

૨. તથા પાણાતિપાતેસુ, પરદારે સુરાય ચ;
મુસાવાદેસુ થેય્યેસુ, સત્તસત્તા ન વારિયાતિ.

તતો રાજપુરિસા તં બન્ધિત્વા પક્કમિંસુ. તદા સોમબ્રાહ્મણો સોમદત્તં તથા નીયમાનં દિસ્વા કમ્પમાનહદયો રાજપુરિસાનં સન્તિકં ગન્ત્વા ઇમં ભો મુહુત્તં મા મારેથ. યાવ રાજાનં જાનાપેસ્સામીતિ વત્વા રઞ્ઞો સન્તિકં ગન્ત્વા વન્દિત્વા ઠિતો દેવ મમ જીવિતં સોમદત્તસ્સ બ્રાહ્મણસ્સ દસ્સામિ. એતં મુઞ્ચથ. યદિ મારેતુકામા, મં મારેથાતિ આહ. રાજા તુણ્હી [તુટ્ઠો ઇતિકત્થચિ] અહોસિ, રાજપુરિસા સોમદત્તં મુઞ્ચિત્વા સોમબ્રાહ્મણં આઘાતનં નેત્વા મારેસું, અહો કતઞ્ઞુનો કતવેદિતા.

હોતિ ચેત્થ.

3. કતૂપકાર મત્તાનં, સરન્તા કેચિ માનુસા;
જીવિતં દેન્તિ સોમોવ, સોમદત્તસ્સ અત્તનોતિ.

સો તેન જીવિતદાનેન દેવલોકે નિબ્બત્તિત્વા મહન્તે કનકવિમાને દેવચ્છરાસહસ્સપરિવુતો દિબ્બસમ્પત્તિમનુભોન્તો પટિવસતિ. તદા સોમદત્તબ્રાહ્મણો એસો મં મરણપ્પત્તં મોચેસીતિ વત્વા તસ્સત્થાય દાનં દત્વા પત્તિં અદાસિ. તાવદેવસ્સ તતો બહુતરં દેવિસ્સરિયં અહોસિ દેવાનુભાવઞ્ચ. તતો સો સોમદેવો અત્તનો દેવિસ્સરિયં ઓલોકેન્તો સહાયસ્સ અત્તનો જીવિતદાનં અદ્દસ. દિસ્વા અત્તભાવં વિજહિત્વા માણવકવણ્ણેન સોમદત્તબ્રાહ્મણં ઉપસઙ્કમિત્વા પટિસન્થારં કત્વા અત્તાનં દેવલોકે નિબ્બત્તભાવં પકાસેત્વા તં ગહેત્વા અત્તનો આનુભાવેન દેવલોકં નેત્વા યથાકામં સમ્પત્તિ મનુભવાતિ વત્વા સત્તાહં દેવસ્સરિયં દત્વા સત્તમે દિવસે નેત્વા તસ્સ ગેહેયેવ પતિટ્ઠાપેસિ. તત્થ હિ દિબ્બસમ્પત્તિ મનુભૂતસ્સ મનુસ્સસમ્પત્તિ પટિક્કુલા હોતિ. તતો સો દિબ્બસમ્પત્તિમનુસ્સરન્તો કિસો દુબ્બલો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો અહોસિ. અથેકદિવસં દેવપુત્તો તં ઓલોકેન્તો તથા દુક્ખપ્પત્તં દિસ્વા ન સક્કા મનુસ્સેન દિબ્બસમ્પત્તિમનુભવિતુન્તિ ઇચ્છિતિચ્છિતસમ્પત્તિદાયકં એકં ચિન્તામણિં દત્વા તસ્સ ભરિયમ્પિ અત્તનો આનુભાવેન રૂપવન્થં યસવન્તં વણ્ણવન્તં અતિક્કન્તમનુસ્સિત્થિવણ્ણં અકાસિ, અપરભાગે તે જયમ્પતિકા પચ્ચક્ખતો દિટ્ઠદિબ્બસમ્પત્તિવિભવા દાનં દત્વા સીલં રક્ખિત્વા સહાયદેવપુત્તસ્સ સન્તિકેયેવ નિબ્બત્તિંસૂતિ.

૪. મન્દેન નન્દિતમના ઉપકારકેન,
પાણમ્પિ દેન્તિ સુજના ઇતિ ચિન્તયિત્વા;
મિત્તદ્દુ મા ભવથ ભો ઉપકારકસ્સ;
પાસંસિયા ભવથ સાધુજનેહિ નિચ્ચંતિ.

સહાયસ્સ પરિચ્ચત્તજીવિતકસ્સ વત્થું દસમં.

નન્દિયરાજવગ્ગો દુતિયો.

યક્ખવગ્ગિતવગ્ગો

૨૧. યક્ખવગ્ગિત વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ભગવતિ પરિનિબ્બુતમ્હિ કોસલરઞ્ઞો કિર જનપદે તુણ્ડગામોનામ અહોસિ. તત્થેકો બુદ્ધદાસો નામ મનુસ્સો ''યાવજીવં બુદ્ધં સરણં ગચ્છામિ. બુદ્ધો મે સરણં તાણં લેણં પરાયણન્તિ'' એવં જીવિતપરિયન્તં બુદ્ધં સરણં ગતો પટિવસતિ, તસ્મિં સમયે એકો જનપદવાસિકો તત્થ તત્થ આહિણ્ડન્તો તં તુણ્ડગામં પત્વા તસ્સેવ ઘરે નિવાસં કપ્પેસિ, તસ્સ પન જાનપદિકસ્સ સરીરે એકો યક્ખો આવિસિત્વા પીળેતિ, તદા તસ્સ ગામસ્સ પવિસનકાલે યક્ખો બુદ્ધદાસો પાસકસ્સ ગુણતેજેન તસ્સ ગેહં પવિસિતું અસક્કોન્તો તં મુઞ્ચિત્વા બહિગામે સત્તાહં અટ્ઠાસિ તસ્સાગમનં ઓલોકેન્તો. તતો સો જાનપદિકો સત્તદિવસં તત્થ વસિત્વા સત્તમે દિવસે સકરટ્ઠં ગન્તુકામો ગામા નિક્ખમિ. અથ તં તથા નિક્ખન્તં દિસ્વા યક્ખો અગ્ગહેસિ, અથ સો તં એત્તકં કાલં કુહિંગતોસીતિ પુચ્છિ. યક્ખો ભો તવત્થાય એત્થ વસન્તસ્સ મે સત્તાહં અતિક્કન્તન્તિ. તતો સો કો તે મયા અત્થો, કિં તે દમ્મીતિ, અથ યક્ખેન ભો અહં ખુદાય પીળિતો ભત્તેન મે અત્થોતિ વુત્તો સો એવં સતિ કસ્મા મં અન્તોગેહે વસન્તં ન ગણ્હીતિ આહ. યક્ખેન ભો તસ્મિં ઘરે બુદ્ધં સરણં ગતો એકો ઉપસકો અત્થિ, તસ્સ સીલતેજેન ગેહં પવિસિતુમસક્કોન્તો અટ્ઠાસિન્તિ વુત્તો જાનપદિકો સરણં નામ કિન્તિ અજાનન્તો કિન્તિ વત્વા સો સરણં અગ્ગહેસીતિ યક્ખં પુચ્છિ. યક્ખો ''બુદ્ધં સરણં ગચ્છામી''તિ વત્વા સરણં અગ્ગહેસીતિ આહ. તં સુત્વા જાનપદિકો ઇદાનિ ઇમં વઞ્ચેસ્સામીતિ ચિન્તેત્વા તેનહિ યક્ખ અહમ્પિ બુદ્ધં સરણં ગચ્છામીતિ આહ. એવં વુત્તમત્તેયેવ યક્ખો મહાસદ્દં કરોન્તો ભ યે ન ભમન્તો પલાયિ, એવં સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ સરણં ઇધલોકે ભયો પદ્દવ નિવારણત્થં હોતિ, પરલોકે સગ્ગમોક્ખાવહં. તથાહિ.

૧. બુદ્ધોતિ વચનં એતં, અમનુસ્સાનં ભયાવહં;
બુદ્ધભત્તિકજન્તૂનં, સબ્બદા મુદમાવહં.

૨. સબ્બોપદ્દવનાસાય, પચ્ચક્ખદિબ્બમોસધં;
દિબ્બમન્તં મહાતેજં, મહાયન્તં મહબ્ભુતં.

૩. તસ્મા સો દારુણો યક્ખો,
દિસ્વા તં સરણે ઠિથં;
ઉબ્બિગ્ગો ચ ભયપ્પત્તો,
લોમહટ્ઠો ચ છમ્ભીતો.

૪. ભમન્તો ધાવિતં દિસ્વા, તિમિરોવ સુરિયુગ્ગતે,
સિમ્બલિતૂલભઙ્ગંવ, ચણ્ડવાતેન ખણ્ડિતં.

૫. યં દુક્ખં રાજચોરારિ, યક્ખપેતા દિસમ્ભવં;
નિચ્છન્તેન મનુસ્સેન, ગન્તબ્બં સરણત્તયંતિ.

તતો જાનપદિકો સરણાગમને મહાગુણં મહાનિસંસં ઓલોકેત્વા બુદ્ધે સગારવો સપ્પેમો ‘‘જીવિતપરિયન્તં બુદ્ધં સરણં ગચ્છામી’’તિ સરણં ગન્ત્વા તેનેવ સરણાગમનાનુભાવેન જીવિતપરિયોસાને સુત્તપ્પબુદ્ધોવિય દેવલોકે નિબ્બત્તીતિ.

૬. દિસ્વાન એવં સરણં ગતં તં,
અપેન્તિ યક્ખાપિ મહબ્ભયેન;
પાલેથ સીલં સરણઞ્ચ તસ્મા,
જહાથ દુરિતં સુગતિં ભજવ્હોતિ.

યક્ખવઞ્ચિતવત્થું પથમં.

૨૨. મિચ્છદિટ્ઠિકસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ભગવતિ ધરમાને રાજગહનગરે કિર એકો બ્રહ્મભત્તિકો મિચ્છાદિટ્ઠિકો પટિવસતિ, તત્થેવ સમ્માદિટ્ઠિકોપિ. તેસં ઉભિન્નમ્પિ દ્વે પુત્તા અહેસું. તે એકતો કીળન્તા વડ્ઢન્તિ. અથાપરભાગે ગુળકીળંકીળન્તાનં સમ્માદિટ્ઠિકસ્સ પુત્તો ‘‘નમો બુદ્ધયા’’તિ વત્વા ગુળ્હં ખિપન્તો દિવસે દિવસે જિનાતિ. મિચ્છાદિટ્ઠિકસ્સ પુત્તો ‘‘નમો બ્રહ્મુનો’’તિ વત્વા ખિપન્તો પરાજેતિ, તતો મિચ્છાદિટ્ઠિકસ્સ પુત્તો નિચ્ચં જિનન્તં સમ્માદિટ્ઠિકં કુમારં દિસ્વા સમ્મ ત્વં નિચ્ચમેવ જિનાસિ, કિં વત્વા ગુળં ખિપસીતિ પુચ્છિ. સોહં સમ્મ ‘‘નમો બુદ્ધાયા’’તિ વત્વા ખિપામીતિ આહ. સોપિ તતો પટ્ઠાય ‘‘નમો બુદ્ધાયા’’તિ વત્વા ખિપતિ, અથ તે યેભુય્યેન દૂતે સમસમાવ હોન્તિ. અપરભાગે મિચ્છાદિટ્ઠિકસ્સ પુત્તો પિતરા સદ્ધિં દારુનમત્થાય વનં ગન્ત્વા સકટેન દારું ગહેત્વા આગચ્છન્તો નગરદ્વારસમીપે સકટં વિસ્સજ્જેત્વા તિણે ખાદનત્થાય ગોણે વિસ્સજ્જેસિ, ગોણા તિણં ખાદન્તો અઞ્ઞેહિ ગોરૂપેહિ સદ્ધિં અન્તોનગરં પવિસિંસુ. અથસ્સ પિતા ગોણે પરિયેસન્તો સકટં ઓલોકેહીતિ પુત્તં નિવત્તેત્વા નગરં પવિટ્ઠો અહોસિ, અથ સાયણ્હે જાતે મનુસ્સા નગરદ્વારં પિદહિંસુ, તતો કુમારો બહિનગરે દારુસકટસ્સ હેટ્ઠા સયન્તો નિદ્દૂપગતો અહોસિ. અથ તસ્સા રત્તિયા સમ્માદિટ્ઠિકો ચ મિચ્છાદિટ્ઠિકો ચાતિ દ્વે યક્ખા ગોચરં પરિયેસમાના સકટસ્સ હેટ્ઠા નિપન્નં કુમારં અદ્દસંસુ, તેસુ મિચ્છાદિટ્ઠિકો ઇમં ખાદામીતિ આહ. અથાપરો મા એવ મકાસિ, ‘‘નમો બુદ્ધાયા’’તિ વાચકો એસોતિ, ખાદામેવેતન્તિ વત્વા ઇતરેન યાવતતિયં વારિયમાનોપિ ગન્ત્વા તસ્સ પાદે ગહેત્વા આકડ્ઢિ. તસ્મિં ખણે દારકો પુબ્બપરિચયેન ‘‘નમો બુદ્ધાયા’’તિ આહ તં સુત્વા યક્ખો ભયપ્પત્તો લોમહટ્ઠો હત્થં વિસ્સજ્જેત્વા પટિક્કમ્મ અટ્ઠાસિ. અહો અચ્છરિયં બુદ્ધાનુભાવં અબ્ભુતં, એવં અત્તં અનીય્યાતેત્વા પરિચયેન ‘‘નમો બુદ્ધાયા’’તિ વુત્તસ્સપિ ભયં છમ્ભિતત્તં ઉપદ્દવં વા ન હોતિ. પગેવ અત્તં નીય્યાતેત્વા યાવજીવં બુદ્ધં સરણં ગતસ્સાતિ. વુત્તઞ્હિ.

૧. યથાપિ સિખિનો નાદં, ભુજઙ્ગાનં ભયાવહં;
એવં બુદ્ધોતિ વચનં, અમનુસ્સાનં ભયાવહં.

૨. યથા મન્તસ્સ જપ્પેન, વિલયં યાતિ કિબ્બિસં;
એવં બુદ્ધોતિ વચનેન, અપયન્તિ [પહાયન્તિ ઇતિસબ્બત્થ] પિસાચકા.

૩. અગ્ગિં દિસ્વા યથા સિત્થં, દૂરતોવ વિલીયતિ;
દિસ્વાનેવં સરણગતં, પેતા પેન્તિવ [પેતાપેન્તાવ ઇતિકત્થચિ] દૂરતો.

૪. પવરં બુદ્ધઇચ્ચેત, મક્ખરદ્વયમબ્ભુતં;
સબ્બો પદ્દવનાસાય, થિરપાકાર મુગ્ગતં.

૫. સત્તરતનપાસાદં, તમેવ વજિરં ગુહં;
તમેવ નાવં દીપં તં, તમેવ કવચં સુભં.

૬. તમેવ સિરસિ ભાસન્તં, કિરીટં રતનામયં;
લલાટે તિલકં રમ્મં, કપ્પૂરં નયનદ્વયે.

૭. તાડઙ્કં કણ્ણયુગલે, સોણ્ણમાલા ગલે સુભા;
એકાવળિ તારહાર, ભારા જત્તુસુ લઙ્કતા.

૮. અઙ્ગદં બાહુમૂલસ્સ, કરગ્ગે વલયં તથા;
અઙ્ગુલિસ્વઙ્ગુલિયઞ્ચ, ખગ્ગં મઙ્ગલસમ્મતં.

૯. સોણ્ણા તપત્ત મુણ્હીસં, સબાણંવ સરાસનં;
તમેવ સબ્બાલઙ્કારં, તમેવ દુરિતાપહં.

૧૦. તસ્મા હિ પણ્ડિતો પોસો,
લોકલોચનસત્થુનો;
સરણં તસ્સ ગન્તેવ,
ગુણનામં એહિપસ્સિકં.

૧૧. નમોતિ વચનં પુબ્બં, બુદ્ધાયેતિ ગિરં તદા;
સુપન્તેન કુમારેન, મિચ્છાદિટ્ઠિકસૂનુના.

૧૨. સુત્વા વુત્તં પિસા ચાપિ, મનુસ્સકુણપે રતા;
ન હિંસન્તિ અહો બુદ્ધ, ગુણસારમહન્તતાતિ.

અથ સમ્માદિટ્ઠિકયક્ખો મિચ્છાદિટ્ઠિકસ્સ યક્ખસ્સ એવમાહ, અયુત્તં ભો તયા કતં. બુદ્ધગુણે પહારો દિન્નો, દણ્ડકમ્મં તયા કાતબ્બંતિ, તેન કિંમયા સમ્મ કાતબ્બન્તિ વુત્તે બુભુક્ખિતસ્સ આહારં દેહીતિ આહ. તતો સો સાધૂતિ વત્વા યાવાહં આગચ્છામિ, ત્વં તાવેત્થ વચ્છાહીતિ વત્વા બિમ્બિસારરઞ્ઞો કઞ્ચનતટ્ટકે વટ્ઠિતં રસભોજનં આહરિત્વા કુમારસ્સ પિતુવણ્ણેન દારકં ભોજેત્વા પુન કુમારેન વુત્તબુદ્ધવચનઞ્ચ અત્તના કતવાયામં ચાતિ સબ્બં તટ્ટકે લિખિત્વા ઇદં રઞ્ઞોયેવ પઞ્ઞાયતૂતિ અધિટ્ઠાય અગમંસુ, અથ પભાતાય રત્તિયા રઞ્ઞો ભોજનકાલે રાજપુરિસા તત્થ તટ્ટકં અદિસ્વા નગરં ઉપપરિક્ખન્તા સકટે દારકઞ્ચ તટ્ટકઞ્ચ દિસ્વા તટ્ટકેન સદ્ધિં તં ગહેત્વા રઞ્ઞો દસ્સેસું. રાજા તટ્ટકે અક્ખરાદીનિ દિસ્વા વાચેત્વા તસ્સ ગુણે પસન્નો મહન્તેન યસેન સદ્ધિં સેટ્ઠિટ્ઠાનમદાસિ.

૧૩. જિનસ્સ નામં સુપિનેન પેવં,
ન હોતિ ભીતિં લપનેન યસ્મા;

તસ્મા મુનિન્દં સતતં સરાથ,
ગુણે સરન્તા સરણઞ્ચ યાથાતિ.

મિચ્છાદિટ્ઠિકસ્સ વત્થું દુતિયં.

૨૩. પાદપીઠિકાય વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપે મહાબોધિતો કિર દક્ખિણપસ્સે એતં પચ્ચન્તનગરં અહોસિ. તત્થ સદ્ધાસમ્પન્નો રતનત્તયમામકો એકો ઉપાસકો પટિવસતિ. તદા એકો ખીણાસવો ભગવતા પરિભુત્તં પાદપીઠં થવિકાય પક્ખિપિત્વા ગતગતટ્ઠાને પૂજેન્તો અનુક્કમેન તં નગરં સમ્પાપુણિત્વા સુનિવત્થો સુપારુતો પત્તં ગહેત્વા અન્તરવીથિં પટિપજ્જિ યુગમત્તદસો પબ્બજ્જાલીલાય જનં પરિતોસેન્તો. અથ સો ઉપાસકો તથા ગચ્છન્તં થેરં દિસ્વા પસન્નમાનસો ઉપગન્ત્વા પઞ્ચપતિટ્ઠિતેન વન્દિત્વા પત્તં ગહેત્વા ભોજેત્વા નિબદ્ધં મમ ગેહં આગમનમિચ્છામિ, મમાનુકમ્પાય એત્થેવ વસથ સામીતિ યાચિત્વા નગરાસન્ને રમણીયે વનસણ્ડે નદીકૂલે પણ્ણસાલં કત્વા થેરસ્સ તં નીય્યાતેત્વા ચતુપચ્ચયેહિ પટિજગ્ગન્તો માનેન્તો પૂજેન્તો વસતિ. થેરોપિ તત્થ ફાસુકટ્ઠાને ભગવતા પરિભુત્તપાદપીઠધાતું નિધાય વાલુકાહિ થૂપં કત્વા નિચ્ચં ગન્ધધૂપદીપપુપ્ફપૂજાદીહિ પૂજયમાનો વાસં કપ્પેતિ. તસ્મિં સમયે તસ્સો પાસકસ્સ અનન્તરગેહવાસિકો એકો ઇસ્સરભત્તિકો અત્તનો દેવતં નિબદ્ધં નમસ્સતિ. તં દિસ્વાસ્સ ઉપાસકો બુદ્ધગુણે વત્વા અખેત્તે સમ્મ મા વિરિયં કરોહિ. પજહેતં દિટ્ઠિંતિ આહ. તતો સો કેરાટિકો ઇસ્સરભત્તિકો કો તે સત્થુ ગુણાનુભાવો, અમ્હાકં ઇસ્સરસ્સ ગુણોવ મહન્તોતિ વત્વા તસ્સ અગુણં ગુણન્તિ કથેન્તો આહ.

૧. તિપુરં સો વિનાસેસિ, લલાટનયનગ્ગિના;
અસુરેચ વિનાસેસિ, તિસૂલેન મહિસ્સરો.

૨. જટાકલાપમાવત્તં, નચ્ચતી દિનસન્ધિયં;
વાદેતિ ભેરિવીણાદિં, ગીતંચાપિ સ ગાયતિ.

૩. ભરિયાયો તસ્સ તિસ્સો, જટાયેકં સમુબ્બહે;
એકમેકેન પસ્સેન, પસ્સમાનો ચરેકકં.

૪. હત્થિચમ્મમ્બરધરો, તેનેવ વારિતા તપો;
અસાદિસેહિ પુત્તેહિ, રૂપેન ચ સુપાકટો.

૫. રતિયા ચ મધુપાને ચ, બ્યાવટો સબ્બદા ચ સો;
મનુસ્સટ્ઠિધરો સીસ, કપાલેનેસ ભુઞ્ઞકિ.

૬. ન જાતો ન ભયં તસ્સ, મરણં નત્થિ સસ્સતો;
ઈદિસો મે મહાદેવો, નત્થઞ્ઞસ્સીદિસો ગુણોતિ.

તં સુત્વા ઉપાસકો સમ્મ તુય્હં ઇસ્સરસ્સ એતે ગુણા નામ તાવ હોન્તુ. અગુણા નામ કિત્તકા હોન્તીતિ વત્વા ભગવતો સકલગુણે સંહરિત્વા કથેન્તો આહ.

૭. લોકે સબ્બસવન્તીનં, આધારો સાગરો યથા;
સબ્બેસં ગુણરાસીનં, આધારોવ તથાગતો.

૮. ચરાચરાનં સબ્બેસં, આધારાવ ધરા અયં;
તથા ગુણાનં સબ્બેસં, આધારોવ તથાગતો.

૯. એવં સન્તો વિયત્તોચ [વિયન્તો ઇતિકત્થચિ], એવં સો કરુણાપરો;
એવ મિદ્ધિવિધા તસ્સ, એવમેવં ગુણા ઇતિ.

૧૦. બુદ્ધોપિ સક્કોતિ ન યસ્સ વણ્ણે,
કપ્પમ્પિ વત્વા ખયતં ગમેતું;
પગેવ ચ બ્રહ્મસુરા સુરેહિ,
વત્તું ન હાનન્તગુણસ્સ વણ્ણન્તિ.

એવં વદન્તા પન તે ઉભોપિ અમ્હાકં દેવો ઉત્તમો અમ્હાકં દેવો ઉત્તમોતિ કલહં વડ્ઢેત્વા રઞ્ઞો સન્તિકમગમંસુ, રાજા તેસં કથં સુત્વા તેનહિ તુમ્હાકં દેવતાનં મહન્તભાવં ઇદ્ધિપાટિહારિયેન જાનિસ્સામ. દસ્સેથ તેહિ નો ઇદ્ધિંતિ નગરે ભેરિં ચરાપેસિ. ઇતો કિર સત્તાહચ્ચયેન ઇમેસં દ્વિન્નં સત્થારાનં પાટિહારિયાનિ ભવિસ્સન્તિ. સબ્બે સન્નિપતન્તૂતિ તં સુત્વા નાનાદિસાસુ બહૂ મનુસ્સા સમાગમિંસુ, અથ મિચ્છાદિટ્ઠિકા અજ્જ અમ્હાકં દેવસ્સ આનુભાવં પસ્સામાતિ મહન્તં પૂજં કરોન્તો તત્થ સારં નાદ્દસંસુ, સમ્માદિટ્ઠિકાપિ અજ્જ અમ્હાકં ભગવતો આનુભાવં પસ્સિસ્સામાતિ વાળુકાથૂપં ગન્ત્વા ગન્ધમાલાદીહિ પૂજેત્વા પદક્ખિણં કત્વા અઞ્જલિમ્પગ્ગય્હ અટ્ઠંસુ. અથ રાજાપિ બલવાહનપરિવુતો એકમન્તે અટ્ઠાસિ. નાનાસમયવાદિનોપિ અજ્જ તેસં પાટિહારિયં પસ્સિસ્સામાતિ મઞ્ચાતિમઞ્ચં કત્વા અટ્ઠંસુ. તેસં સમાગમે સમ્માદિટ્ઠિકા વાળુકાથૂપ મભિમુખં કત્વા અઞ્જલિમ્પગ્ગય્હ સામિ અમ્હાકં ભગવા સબ્બબુદ્ધકિચ્ચાનિ નિટ્ઠાપેત્વા અનુપાદિસેસાય નિબ્બાણધાતુયા પરિનિબ્બાયિ.
સારિપુત્તમહામોગ્ગલ્લાનાદયો અસીતિમહાસાવકાપિ પરિનિબ્બાયિંસુ, નત્થેત્થ અમ્હાકં અઞ્ઞં પટિસરણન્તિ વત્વા સચ્ચકિરિયં કરોન્તા આહંસુ.

૧૧. આપાણકોટિં બુદ્ધસ્સ, સરણં નો ગતા યદિ;
તેન સચ્ચેન યં ધાતુ, દસ્સેતુ પાટિહારિયં.

૧૨. આપાણકોટિં ધમ્મસ્સ, સરણં નો ગતા યદિ;
તેન સચ્ચેન યં ધાતુ, દસ્સેતુ પાટિહારિયં.

૧૩. આપાણકોટિં સઙ્ઘસ્સ, સરણં નો ગતા યદિ;
તેન સચ્ચેન યં ધાતુ, દસ્સેતુ પાટિહારિયં.

૧૪. રામકાલે મુનિન્દસ્સ, પાદુકા ચાસિ અબ્ભુતા;
તેન સચ્ચેન યં ધાતુ, દસ્સેતુ પાટિહારિયં.

૧૫. છદ્દન્તકાલે મુનિનો, દાઠા છરંસિરઞ્જિતા;

તેન સચ્ચેનયં ધાતુ, નિચ્છારેતુ છ રંસિયો.

૧૬. જાતમત્તો તદા બુદ્ધો, ઠિતો પઙ્કજમુદ્ધનિ;
નિચ્છારેસાસભિંવાચં, અગ્ગો સેટ્ઠોતિઆદિના;
તેન સચ્ચેનયં ધાતુ, દસ્સેતુ પાટિહારિયં.

૧૭. નિમિત્તે ચતુરો દિસ્વા, નિક્ખન્તો અભિનિક્ખમં;
તેન સચ્ચેન યં ધાતુ, દસ્સેતુ પાટિહારિયં.

૧૮. મારસેનં પલાપેત્વા, નિસિન્નો બુજ્ઝિ બોધિયં;
તેન સચ્ચેન યં ધાતુ દસ્સેતુ પાટિહારિયં.

૧૯. ધમ્મચક્કં પવત્તેસિ, જિનો સિપતને તદા;
તેન સચ્ચેન યં ધાતુ, દસ્સેતુ પાટિહારિયં.

૨૦. નન્દોપનન્દભોગિન્દં, નાગં નાલાગિરિવ્હયં;
આળવકા દયો યક્ખે, બ્રહ્માનો ચ બકા દયો.

૨૧. સચ્ચકાદિનિગણ્ઠે ચ, કૂટદન્તા દયો દ્વિજે;
દમેસિ તેન સચ્ચેન, દસ્સેતુ પાટિહારિયંતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા ઉપાસકા અમ્હાકં અનુકમ્મં પટિચ્ચ મહાજનસ્સ મિચ્છાદિટ્ઠિભેદનત્તં પાટિહારિયં દસ્સેથ સામીતિ આરાધેસું. અથ બુદ્ધાનુભાવઞ્ચ થેરાનુભાવઞ્ચ ઉપાસકાનં સચ્ચકિરિયાનુભાવઞ્ચ પટિચ્ચ વાળુકાથૂપં દ્વિધા ભિન્દિત્વા પાદપીઠધાતુ આકાસ મબ્ભુગ્ગન્ત્વા છબ્બણ્ણરંસિયો વિસ્સજ્જેન્તી વિલાસમાના અટ્ઠાસિ. અથ મહાજના ચેલુક્ખેપસહસ્સાનિ પવત્તેન્તા સાધુકીળ્હં કીળન્તા મહાનાદં પવત્તેન્તા મહન્તં પૂજમકંસુ. મિચ્છાદિટ્ઠિકાપિ ઇમં અચ્છરિયં દિસ્વા વિમ્હિતમાનસા મિચ્છાદિટ્ઠિં ભિન્દિત્વા રતનત્તયપરાયણા સરણ મગમંસૂતિ.

૨૨. કુટ્ઠોપિ પાદેન જિનસ્સ એવં,
કલિઙ્ગરો પા સિ મહાનુભાવો;
લોકેકનાથસ્સ અનાસવસ્સ,
મહાનુભાવો હિ અચિન્તનીયોતિ.

પાદપીઠિકાય વત્થું તતિયં.

૨૪. ઉત્તરસામણેરસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

સો કિર પુરિમબુદ્ધેસુ [પુરિમબુદ્ધે ઇતિસબ્બત્થ] કતાધિકારો તત્થ તત્થ ભવે વિવટ્ટૂપનિસ્સયં પુઞ્ઞં ઉપચિનન્તો સુમેધસ્સ ભગવતો કાલે વિજ્જાધરો હુત્વા હિમવતિ પટિવસતિ. તદા સુમેધો નામ સમ્માસમ્બુદ્ધો વિવેક મનુબ્રૂહન્તો હિમવન્તં ગન્ત્વા રમણીયે પદેસે પલ્લઙ્કં આભુજિત્વા નિસીદિ. તદા વિજ્જાધરો આકાસેન

ગચ્છન્તો છબ્બણ્ણરંસીહિ વિરાજમાનં ભગવન્તં દિસ્વા તીહિ કણિકારપુપ્ફેહિ પૂજેસિ, પુપ્ફાનિ બુદ્ધાનુભાવેન સત્થુ ઉપરિ છત્તાકારેન અટ્ઠંસુ, સો તેન ભીય્યોસો મત્તાય પસન્નચિત્તો હુત્વા અપરભાગે કાલંકત્વા તાવતિંસભવને નિબ્બત્તિત્વા ઉળારં દિબ્બસમ્પત્તિમનુભવન્તો યાવતાયુકં તત્થ ઠત્વા તતો ચુતો દેવમનુસ્સેસુ સંસરન્તો ઇમસ્મિં બુદ્ધુપ્પાદે રાજગહનગરે બ્રાહ્મણમહાસાલસ્સ પુત્તો હુત્વા નિબ્બત્તિ. ઉત્તરોતિસ્સ નામં અહોસિ. સો ઉત્તમરૂપધરો વિઞ્ઞુતં પત્તો બ્રાહ્મણવિજ્જાસુ નિપ્ફત્તિં પત્વા જાતિયા રૂપેન વિજ્જાય સીલાચારેન ચ લોકસ્સ મહનીયો જાતો, તસ્સ તં પઞ્ઞાસમ્પત્તિંદિસ્વા વસ્સકારો મગધમહામત્તો અત્તનો ધીતરં દાતુકામો હુત્વા અત્તનો અધિપ્પાયં પવેદેસિ. સો નિસ્સરણજ્ઝાસયતાય તં પટિક્ખિપિત્વા કાલેનકાલં ધમ્મસેનાપતિં પયિરુપાસન્તો તસ્સ સન્તિકે ધમ્મં સુત્વા પટિલદ્ધસદ્ધો પબ્બજિત્વા વત્તસમ્પન્નો હુત્વા થેરં ઉપટ્ઠહતિ. તેન ચ સમયેન થેરસ્સ અઞ્ઞતરો આબાધો ઉપ્પન્નો હોતિ, તસ્સ ભેસજ્જત્થાય ઉત્તરસામણેરો પાતોવ પત્તચીવર માદાય વિહારતો નિક્ખમ્મ અન્તરામગ્ગે તળાકસ્સ તીરે પત્તં ઠપેત્વા ઉદકસમીપં ગન્ત્વા મુખં ધોવતિ, તદા અઞ્ઞતરો ઉમ્મગ્ગચોરો કતકમ્મો આરક્ખપુરિસેહિ અનુબદ્ધો અગ્ગદ્વારેનેવ નગરતો નિક્ખમિત્વા પલાયન્તો અત્તના ગહિતં રતનભણ્ડિકં સામણેરસ્સ પત્તે પક્ખિપિત્વા પલાયિ. સો સામણેરોપિ પત્તસમીપં [સત્તુસમીપં ઇતિપિ કત્થચિ] ઉપગતો હોતિ, ચોરં અનુબન્ધન્તા રાજપુરિસા સામણેરસ્સ પત્તે ભણ્ડિકં દિસ્વા અયં ચોરો, ઇમિના ચોરિયં કતન્તિ સામણેરં પચ્છાબાહં બન્ધિત્વા વસ્સકારસ્સ બ્રાહ્મણસ્સ દસ્સેસું. વસ્સકારો ચ તદા રઞ્ઞો વિનિચ્છયે નિયુત્તો હુત્વા છેજ્જભેજ્જં અનુસાસતિ. સો એસો પુબ્બે મમ વચનં નાદિયિ. સુદ્ધપાસણ્ડિયેસુ પબ્બજીતિ ચ બદ્ધાઘાતત્તા તં કમ્મં અસોધેત્વાવ જીવન્તમેવેતં સૂલે ઉત્તાસેથાતિ આણા પેસિ, રાજપુરિસા તં નિમ્બસૂલે ઉત્તાસેસું. સામણેરો સૂલગ્ગે નિસિન્નો ઉપજ્ઝાયસ્સ મે કો ભેસજ્જં આહરિસ્સતીતિ સારિપુત્તત્થેરં સરિ. તતો થેરો તં પવત્તિં ञત્વા સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ કથેસિ, ભગવાપિ મહાસાવકપરિવુતો તસ્સ ञાણપરિપાકં ઓલોકેત્વા તં ઠાનમગમાસિ. તતો ભગવતો નિક્ખન્તભાવા સકલનગરે કોલાહલં અહોસિ, મહાજનકાયો સન્નિપતિ. અથ ભગવા વિપ્ફુરન્તહત્થતલે નખમણિમયૂખસમ્ભિન્નપીતાભાસતાય પગ્ઘરન્તજાતિહિઙ્ગુલકસુવણ્ણરસધારાવિય જાલાવગુણ્ઠિતમુદુતલુનઙ્ગુલં હત્થં ઉત્તરસ્સ સીસે ઠપેત્વા ઉત્તર ઇદં તે પુબ્બે કતપાપકમ્મસ્સ ફલં ઉપ્પન્નં, તત્થ તયા પચ્ચવેક્ખણબલેન અધિવાસના કાતબ્બાતિ આહ. તેનેવ આહ.

૧. અતીતે કિર એકસ્મિં, ગામે ત્વ મસિ દારકો;
દારેકેહિ સમાગમ્મ, કીળન્તો કેળિમણ્ડલે.

૨. ગહેત્વા સુખુમં સૂકં, તદા ત્વં નિમ્બજલ્લિયા;
ઉત્તાસેસિ તત્થ સૂલે, જીવમાનકમક્ખિકં.

૩. અપરમ્પિ તે પાપકમ્મં, પવક્ખામિ સુણોહિ મે;
ઓવદન્તિં હિતેન ત્વં, અતીતે સકમાતરં.

૪. જીવસૂલે નિસીદાતિ, કોપેનાભિસપી તુવં;
ઇમેહિ દ્વીહિ પાપેહિ, સરં સંસારસાગરે.

૫. પઞ્ચજાતિસતે અચ્છિ, જીવસૂલમ્હિ નિમ્બજે;
અયં તે ચરિમા જાતિ, એત્થાપિચ વિપચ્ચિ સોતિ.

એવમાદિના નયેન તસ્સ અજ્ઝાસયાનુરૂપેન ધમ્મં દેસેસિ, ઉત્તરો અમતાભિસેકસદિસેન સત્થુનો હત્થસમ્ફસ્સસઞ્જાતપસાદસોમનસ્સતાય ઉળારં પીતિપામોજ્જં પટિલભિત્વા યથાપરિચિતં વિપસ્સનામગ્ગં સમારૂળ્હો ઞાણસ્સ પરિપાકં ગતત્તા સત્થુ દેસનાવિલાસેન મગ્ગપટિપાટિયા સબ્બકિલેસે ખેપેત્વા છળભિઞ્ઞો અહોસિ. ધમ્મં સુત્વા તત્થ સમાગતાનં દેવમનુસ્સાનં ચતુરાસીતિપાણસહસ્સાનં ધમ્માભિસમયો અહોસીતિ વદન્તિ. ઉત્તરો પન છળભિઞ્ઞો હુત્વા સૂલતો ઉટ્ઠહિત્વા આકાસે ઠત્વા પાટિહારિયં દસ્સેસિ. મહાજના અચ્છરિયબ્ભુતચિત્તા જાતા અહેસું. તાવદેવસ્સ વણોરુન્ધિ, સો ભિક્ખૂહિ આવુસો તાદિસં દુક્ખં અનુભવન્તો કથં ત્વં વિપસ્સનં અનુયુઞ્જિતું સક્ખીતિ પુટ્ઠો પગેવ મે આવુસો સંસારે આદીનવો સઙ્ખારાનઞ્ચ સભાવો સુદિટ્ઠો. તસ્માહં તાદિસં દુક્ખં અનુભવન્તોપિ અસક્ખિં વિપસ્સનં વડ્ઢેત્વા વિસેસં અધિગન્તુંતિ આહ. અથાપરભાગે સો ભિક્ખુસઙ્ઘમજ્ઝે અત્તનો પુબ્બચરિતા પદાનં પકાસેન્તો ઇમા ગાથા અભાસિ.

૬. સુમેધો નામ સમ્બુદ્ધો, દ્વત્તિંસવરલક્ખણો;
વિવેકકામો સમ્બુદ્ધો, હિમવન્ત મુપાગમિ.

૭. અજ્ઝોગહેત્વા હિમવન્તં, અગ્ગો કારુણિકો મુનિ;
પલ્લઙ્કં આભુજિત્વાન, નિસીદિ પુરિસુત્તમો.

૮. વિજ્જાધરો તદા આસિં, અન્તલિક્ખચરો અહં;
તિસૂલં સુકતં ગય્હ, ગચ્છામિ અમ્બરે તદા.

૯. પબ્બતગ્ગે યથા અગ્ગિ, પુણ્ણમાસેવ ચન્દિમા;
વનં ઓભાસતે બુદ્ધો, સાલરાજાવ ફુલ્લિતો.

૧૦. વનગ્ગા નિક્ખમિત્વાન, બુદ્ધરંસી વિધાવરે;
નળગ્ગિવણ્ણસઙ્કાસા, દિસ્વા ચિત્તં પસાદયિં.

૧૧. વિચિનં અદ્દસં પુપ્ફં, કણિકારં દેવગન્ધિકં;
તીણિ પુપ્ફાનિ આદાય, બુદ્ધસેટ્ઠં અપૂજયિં.

૧૨. બુદ્ધસ્સ આનુભાવેન, તીણિ પુપ્ફાનિ મે તદા;
ઉદ્ધવણ્ટા અધોપત્તા, છાયં કુબ્બન્તિ સત્થુનો.

૧૩. તેન કમ્મેન સુકતેન, ચેતનાપણિધીહિચ;
જહિત્વા માનુસં દેહં, તાવતિંસમગચ્છહં.

૧૪. તત્થ મે સુકતં બ્યમ્હં, કણિકારીતિ ઞાયતિ;
સટ્ઠિયોજન મુબ્બેધં, તિંસયોજનવિત્થતં.

૧૫. સહસ્સખણ્ડં સતભેણ્ડુ, ધજાલુ હરિતામયં;
સતસહસ્સાનિ બ્યૂહાનિ, બ્યમ્હે પાતુરહંસુ મે.

૧૬. સોણ્ણમયા મણિમયા, લોહિતઙ્કમયા પિચ;
ફલિકા પિચ પલ્લઙ્કા, યદિચ્છક યદિચ્છકા.

૧૭. મહારહઞ્ચ સયનં, તૂલિકં વિકતીયકં;
ઉદ્દલોમિકએકન્તં, બિમ્બોહનસમાયુતં.

૧૮. ભવના નિક્ખમિત્વાન, ચરન્તો દેવચારિકં;
યદા ઇચ્છામિ ગમનં, દેવસંઘપુરક્ખતો.

૧૯. પુપ્ફસ્સ હેટ્ઠા તિટ્ઠામિ, ઉપરિચ્છદનં મમ;
સમન્તા યોજનસતં, કણિકારેહિ છાદિતં.

૨૦. સટ્ઠિતુરિયસહસ્સાનિ, સાયં પાતં ઉપટ્ઠહું;
પરિવારેન્તિ મં નિચ્ચં, રત્તિન્દિવમતન્દિતા.

૨૧. તત્થ નચ્ચેહિ ગીતેહિ, તાલેહિ વાદિતેહિ ચ;
રમામિ ખિટ્ટારતિયા, મોદામિ કામકામહં.

૨૨. તત્થ ભુત્વા ચ પિત્વા ચ, મોદામિ તિદસે તદા;
નારીગણેહિ સહિતો, મોદામિ બ્યમ્હમુત્તમે.

૨૩. સતાનં પઞ્ચક્ખત્તુઞ્ચ, દેવરજ્જ મકારયિં;
સતાનં તીણિક્ખત્તુંચ, ચક્કવત્તી અહોસહં;
પદેસરજ્જં વિપુલં, ગણનાતો અસંખિયં.

૨૪. ભવાભવે સંસરન્તો, મહાભોગં લભામહં;
ભોગે મે ઊનતા નત્થિ, બુદ્ધપૂજાયિ દં ફલં.

૨૫. દ્વે મે ભવે સંસરામિ, દેવત્તે અથ માનુસે;
અઞ્ઞં ગતિં ન જાનામિ, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૨૬. દ્વે મે કુલે પજાનામિ, ખત્તિયે ચાપિ બ્રાહ્મણે;
નીચે કુલે ન જાનામિ, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૨૭. હત્થિયાનં અસ્સયાનં, સિવિકં સન્દમાનિકં;
લભામિ સબ્બમેવે તં, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૨૮. દાસીગણં દાસગણં, નારિયો ચ અલઙ્કતા;
લભામિ સબ્બ મેવે તં, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૨૯. કોસેય્યકમ્બલિયાનિ, ખોમકપ્પાસિકાનિચ;
લભામિ સબ્બમેવેતં, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૩૦. નવવત્થં નવફલં, નવગ્ગરસભોજનં;
લભામિ સબ્બમેવેતં, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૩૧. ઇમં ખાદ ઇમં ભુઞ્જ, ઇમમ્હિ સયને સય;
લભામિ સબ્બમેવેતં, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૩૨. સબ્બત્થ પૂજિતો હોમિ, યસો અચ્ચુગ્ગતો મમ;
મહેસક્ખો ઘદા હોમિ, અભેજ્જપરિસો સદા;
ઞાતીનં ઉત્તમો હોમિ, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૩૩. સીતં ઉણ્હં ન જાનામિ, પરિળાહો ન વિજ્જતિ;
અથો ચેતસિકં દુક્ખં, હદયે મે ન વિજ્જતિ.

૩૪. સુવણ્ણવણ્ણો હુત્વાન, સંસરામિ ભવાભવે;
વેવણ્ણિયં ન જાનામિ, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૩૫. દેવલોકા ચવિત્વાન, સુક્કમૂલેન ચોદિતો;
સાવત્થિયં પુરે જાતો, મહાસાલે સુઅડ્ઢકે.

૩૬. પઞ્ચકામગુણે હિત્વા, પબ્બજિંઅનગારિયં;
જાતિયા સત્તવસ્સોહં, અરહત્તમપાપુણિં.

૩૭. ઉપસમ્પાદયી બુદ્ધો, ગુણમઞ્ઞાય ચક્ખુમા;
તરુણોવ પૂજનીયો હં, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૩૮. દિબ્બચક્ખું વિસુદ્ધં મે, સમાધિકુસલો અહં;
અભિઞ્ઞાપારમિપ્પત્તો, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૩૯. પટિસમ્ભિદા અનુપ્પત્તો, ઇદ્ધિપાદેસુ કોવિદો;
સદ્ધમ્મે પારમિપ્પત્તો, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૪૦. તિંસકપ્પસહસ્સમ્હિ, યં બુદ્ધમભિપૂજયિં;
દુગ્ગતિં નાભિજાનામિ, બુદ્ધપૂજાયિદં ફલં.

૪૧. કિલેસા ઝાપિતા મય્હં, ભવા સબ્બે સમૂહતા;
નાગોવ બન્ધનં છેત્વા, વિહરામિ અનાસવો.

૪૨. સ્વાગતં વત મે આસિ, બુદ્ધસેટ્ઠસ્સ સન્તિકં;
તિસ્સો વિજ્જા અનુપ્પત્તો, કતં બુદ્ધસ્સ સાસનં.

૪૩. પટિસમ્ભિદા ચતસ્સો ચ, વિમોક્ખા પિચ અટ્ઠિમે;
છળભિઞ્ઞા સચ્છિકતા, કતં બુદ્ધસ્સ સાસનંતિ;
તં સુત્વા બહૂ કુસલકમ્મપરાયણા અહેસું.

૪૪. સહેતુકા પચ્છિમિકાપિ સત્તા,
પાપં ન સક્કોન્તિ જહાતુમેવં;
અનિચ્છમાનેહિ જનેહિ દુક્ખં,
આરાવ પાપં પરિવજ્જનીયંતિ.

ઉત્તરસામણેરસ્સ વત્થું ચતુત્થં.

૨૫. કવીરપટ્ટન વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

જમ્બુદીપે કિર ચોળરટ્ઠે કાવીરપટ્ટનં નામ અહોસિ. તત્થ માહિસ્સરિકા બહૂ મિચ્છાદિટ્ઠિકા વસન્તિ. તત્થેકસ્મિં દેવાલયે ચિત્તકમ્મં કરોન્તા એકસ્મિં ફલકે ઇસ્સરસ્સ ઓનમિત્વા વન્દનાકારં ભગવતો રૂપં અકંસુ. તસ્મિં સમયે તત્થ બહૂ ઉપાસકા તં દેવકુલં ગન્ત્વા તત્થ તત્થ ચિત્તકમ્માનિ ઓલોકેન્તા તસ્મિં ફલકે તં ચિત્તકમ્મં અદ્દસંસુ. દિસ્વાન તે અહો અમ્હેહિ અપસ્સિતબ્બં પસ્સિતં. સદેવકે લોકે સમારકે સબ્રહ્મકે સસ્સમણબ્રાહ્મણિયાસદેવમનુસ્સાય પજાય ચ અપરિમાણેસુ ચક્કવાળેસુ ભગવતો ઉત્તરિતરં ઠપેત્વા સમસમોપિ નત્થિ. સકલેહિ સત્તનિકાયેહિ વન્દનીયો પૂજનીયો ભગવા. અનનુરૂપં તસ્સ એતેહિ કતંતિ રોદન્તા પરિદેવન્તા રાજદ્વારં ગન્ત્વા ઉગ્ઘોસેસું, તં સુત્વા રાજા તે પક્કોસાપેત્વા કસ્મા તુમ્હે ઉગ્ઘોસેથાતિ પુચ્છિ, તે એવ માહંસુ. દેવ અમ્હાકં ભગવા દેવાતિદેવો સક્કાતિસક્કો બ્રહ્માતિબ્રહ્મા મેરુવ અચલો સાગરો ગમ્ભીરો આકાસોવ અનન્તો પથવીવ પત્થટોતિઆદીહિ ભગવતો ગુણં વણ્ણેસું. તેન વુત્તં અપદાને.

૧. બત્તિંસલક્ખણધરો, સુનક્ખત્તોવ ચન્દિમા;
અનુબ્યઞ્જનસમ્પન્નો, સાલરાજાવ ફુલ્લિતો.

૨. રંસિજાલપરિક્ખિત્તો, દિત્તોવ કનકાચલો;
બ્યામપ્પભાપરિવુતો, સતરંસિ દિવાકરો.

૩. સોણ્ણા નનો જિનવરો, સમણીવ સિલુચ્ચયો;
કરુણાપુણ્ણહદયો, વિવટ્ટો વિય સાગરો.

૪. લોકવિસ્સુતકિત્તીવ, સિનેરુવ નગુત્તમો;
યસસા વિતતો ધીરો, આકાસસદિસો મુનિ.

૫. અસઙ્ગચિત્તો સબ્બત્થ, અનિલો વિય નાયકો;

પતિટ્ઠા સબ્બભૂતાનં, મહીવ મુનિસુત્તમો.

૬. અનૂપલિત્તો લોકેન, તોયેન પદુમં યથા;
કુવાદગચ્છદહનો, અગ્ગિક્ખન્ધોવ સોભતિ.

૭. અગદો વિય સબ્બત્થ, કિલેસવિસનાસકો;
ગન્ધમાદનસેલોવ, ગુણગન્ધવિભૂસિતો.

૮. ગુણાનં આકરો ધીરો, રતનાનંવ સાગરો;
સિન્ધૂવ વનરાજીનં, કિલેસમલહારકો.

૯. વિજયીવ મહાયોધો, મારસેનપ્પમદ્દનો;
ચક્કવત્તીવ સો રાજા, બોજ્ઝઙ્ગરતનિસ્સરો.

૧૦. મહાભિસક્કસઙ્કાસો, દોસબ્યાધિતિકિચ્છકો;
સલ્લકત્તો યથા વેજ્જા, દિટ્ઠિગણ્ડવિફાલકો.

૧૧. સત્થા નો ભગવા દેવ, મહાબ્રહ્મેહિ વન્દિતો;
દેવિન્દસુરસિદ્ધેહિ, વન્દનીયો સદા દરા.

૧૨. સબ્બેસુ ચક્કવાળેસુ, યે અગ્ગા યે ચ પૂજિતા;
તેસમગ્ગો મહારાજ, ભગવા નો પતાપવાતિ.

અયુત્તં દેવ દેવકુલેહિ કતંતિ આહંસુ. તં સુત્વા રાજા ભો સબ્બેપિ મનુસ્સા અત્તનો અત્તનો દેવતાનં મહન્તભાવં કથેન્તિ. તુમ્હાકં પન સત્થુનો મહન્તભાવં કથં અમ્હાકં જાનાપેથાતિ, ઉપાસકા ન ગરુ ત્વં મહારાજ ફલકં આહરાપેત્વા સુદ્ધવત્થેન વેઠેત્વા તં અત્તનો મુદ્દિકાય લઞ્છિત્વા સુરક્ખિતસુગોપિતે એકસ્મિં દેવકુલે ઠપેત્વા સત્તાહચ્ચયેન આહરાપેત્વા તં ઓલોકેથ, તદા નો સત્થુનો મહન્તાનુભાવં જાનાથાતિ આહંસુ, અથ રાજા તેસં વુત્તનિયામેનેવ કારાપેત્વા અન્તોદેવકુલે ઠપેત્વા સબ્બદ્વારાનિ પિદહિત્વા લઞ્છેત્વા રક્ખેય્યાથાતિ નિયોજેસિ. તતો તે ઉપાસકા સબ્બે સન્નિપતિત્વા સત્તાહં દાનં દેન્તા સીલં રક્ખન્તા ઉપોસથકમ્મં કરોન્તા સબ્બસત્તેસુ મેત્તિં ભાવેન્તા સબ્બસત્તાનં અત્તના કતપુઞ્ઞેસુ પત્તિં દેન્તા તિણ્ણં રતનાનં પૂજં કરોન્તા એવં ઉગ્ઘોસેસું. અમ્હાકં કતકુસલનિસ્સન્દેન લોકે મહિદ્ધિકા મહાનુભાવા સબ્બે દેવા ચ લોકં પાલેન્તા ચત્તારો મહારાજાનો ચ અમ્હાકં સત્થુનો ઉપટ્ઠાનાય [ઉપટ્ઠાય ઇતિસબ્બત્થ] ઠિતભાવં દસ્સેન્તૂતિ સચ્ચકિરિયં અકંસુ. અથ તેસં પુઞ્ઞાનુભાવેન તસ્મિં ખણે સક્કસ્સ દેવરઞ્ઞો પણ્ડુકમ્બલસિલાસનં ઉણ્હાકારં દસ્સેસિ. તતો સો મનુસ્સલોકં ઓલોકેન્તો મિચ્છાદિટ્ઠીહિ કતં તં વિપ્પકારં દિસ્વા સંવિગ્ગો આગન્ત્વા ઇસ્સરં ભગવતો પાદે વન્દિત્વા સચિતાકારં કત્વા તં પવત્તિં ઉપાસકાનં કથેત્વા સકટ્ઠાનમેવ અગમાસિ. તતો સત્તમે દિવસેપાતોવ તે સબ્બેપિ રઞ્ઞો સન્તિકં ગન્ત્વા વન્દિત્વા એવમાહંસુ. દેવ ઇસ્સરો અમ્હાકં ભગવતો પાદે સિરસા વન્દિત્વા નિપન્નોતિ. અથ રાજા તેસં કથં સુત્વા નગરે ભેરિં ચરાપેત્વા મહાજને સન્નિપાતેત્વા તેહિ પરિવુતો દેવકુલં ગન્ત્વા લઞ્છં ભિન્દાપેત્વા દ્વારં વિવરિત્વા ફલકં આહરાપેત્વા વેઠિતસાટકે મોચાપેસિ. અથ રાજા ચ મહાજનો ચ તં મહન્તં પાટિહારિયં દિસ્વા મિચ્છાદિટ્ઠિં

પહાય સબ્બે સત્થુનો સરણં અગમંસુ. અથ રાજા તં દેવકુલં ભિન્દાપેત્વા મહન્તં રમણીયં વિહારં કારાપેત્વા યાવજીવં પુઞ્ઞકમ્મં કત્વા દેવલોકે નિબ્બત્તિ.

૧૩. અનબ્ભુતં સત્થુ ધરીયમાને,
કરોન્તિ દિસ્વા કુસલાનિ ઇદ્ધિં;
યે તં મુનિન્દે પરિનિબ્બુતમ્હિ,
કરોન્તિ પુઞ્ઞાનિ મહબ્ભૂતં યેતિ.

કાવીરપટ્ટનવત્થું પઞ્ચમં.

૨૬. ચોરઘાતકવત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

એકસ્મિં કિર સમયે અમ્હાકં ભગવા સાવત્થિયં ઉપનિસ્સાય જેતવને વિહરતિ ધમ્મદેસનાય મહાજનસ્સ સગ્ગમોક્ખસમ્પદં દદમાનો. તસ્મિંસમયે પઞ્ચસતા ચોરા અટવિતો નગરં આગન્ત્વા રત્તિભાગે ચોરકમ્મં કત્વા તેન પુત્તદારે પોસેન્તિ. અથેકદિવસં ચોરા ચોરકમ્મત્થાય નગરં પવિસન્તા નગરદ્વારે એકં દુક્ખિતં જનપદમનુસ્સં પસ્સિત્વા હમ્ભો કત્થ વસતીતિ પુચ્છિંસુ, સો અત્તજના જનપદવાસિભાવં પકાસેસિ. અથસ્સ તે કસ્મા ભો ઇમિના દુક્ખવાસેન વસિસ્સસિ, એહિ અમ્હેહિ સદ્ધિં ચોરકમ્મં કરોન્તો વત્થાલઙ્કારસમ્પન્નો પુત્તદારં પોસેહિ. ઇમિના કપણવાસેન ન વસાતિ આહંસુ. સો પનિમે યુત્તં કથેન્તીતિ તેસં વચનં સમ્પટિચ્છિ. અથ તે એવં સતિ અમ્હેહિ સદ્ધિં આગચ્છાહીતિ વત્વા નં ગહેત્વા અન્તોનગરં પવિટ્ઠા તત્થ તત્થ વિલુમ્પન્તા ચોરકમ્મં અકંસુ. તદા જાનપદિકો લદ્ધવિભવો ઇમમેવ વરતરન્તિ તેહિ સદ્ધિં ચોરકમ્મં કરોન્તો જીવિકં કપ્પેસિ, અથેકદિવસં રાજપુરિસા કતકમ્મે તે સબ્બેવ ગહેત્વા પચ્છાબાહં ગાળ્હં બન્ધિત્વા કોસલરઞ્ઞો દસ્સેસું, રાજા તે દિસ્વા એવમાહ, ભણે તુમ્હાકં અન્તરે યો એતેસં મારેત્વા જીવિતક્ખયં પાપેસ્સતિ, તસ્સ જીવિતદાનં દમ્મીતિ, તં સુત્વા તે ચોરા સબ્બે અઞ્ઞમઞ્ઞઞાતિસુહદસમ્બન્ધભાવેન તં ન ઇચ્છિંસુ. સો પન જનપદવાસી મનુસ્સો અહમેતે સબ્બે મારેસ્સામીતિ રઞ્ઞો વત્વા તેનાનુઞ્ઞાતો તે સબ્બે મારેસિ. તં દિસ્વા તુટ્ઠો રાજા તસ્સ ચોરઘાતકમ્મં અદાસિ. સો ચોરે ચ વજ્ઝપ્પત્તે ચ મારેન્તો પઞ્ચવીસતિવસ્સાનિ વસન્તો અપરભાગે મહલ્લકો અહોસિ. અથ સો મન્દબલત્તા કતિપયપહારેનાપિ ચોરં મારેતું ન સક્કોતિ, રાજા તં ઞત્વા અઞ્ઞસ્સ ચોરઘાતકમ્મં અદાસિ. અથ સો ચોરઘાતકમ્મા [ચોરઘાતકમ્મ ઇતિપિકત્થચિ] પરિહીનો અત્તનો ગેહે વસતિ. તદા અઞ્ઞતરો મનુસ્સો મન્તં પરિવત્તેત્વા નાસાવાતેન મનુસ્સમારણકમન્તં જાનાતિ. તથાહિ હત્થપાદકણ્ણનાસસીસાદીસુ યંકિઞ્ચિ છેજ્જભેજ્જં કત્તુકામો મન્તં પરિવત્તેત્વા નાસાવાતં વિસ્સજ્જેતિ. તં તં ઠાનં છિજ્જતિ ભિજ્જતિ, એવં મહાનુભાવો સો મન્તો, અથ સો તં પુરિસં ઉપટ્ઠહિત્વા મન્તં લભિત્વા રઞ્ઞો સાસનં પેસેસિ . અહં ઇતો પુબ્બે મહલ્લકત્તા ચોરાનં હત્થપાદાદયો દુક્ખેન છેજ્જ ભેજ્જં કરોમિ, મારેતબ્બેપિ દુક્ખેન મારેમિ. ઇદાનિ પનાહં તથા ન કરોમિ, મમ મન્તાનુભાવેન છેજ્જભેજ્જકમ્મં કરિસ્સામીતિ. રાજા તં સાસનં સુત્વા સાધૂતિ તં પક્કોસાપેત્વા ઠાનન્તરં તસ્સેવ પાકતિક મકાસિ. સો તતો પટ્ઠાય તં કમ્મં કરોન્તો પુન પઞ્ચવસ્સાનિ અતિક્કામેસિ. સો મહલ્લકો ખીણાયુકો દુબ્બલો મરણમઞ્ચપરાયણો હુત્વા મરણવેદનાદુક્ખેન મહન્તેન ભયાનકેન સદ્દેન વિસ્સરં વિરવન્તો નિમીલિતેન ચક્ખુના ભયાનકં નરકગ્ગિજાલાપજ્જલન્તઅયકૂટમુગ્ગરધરે નિરયપાલે ચ પસ્સન્તો નિપન્નો હોતિ, તતો તસ્સ પટિવિસ્સકગેહે મનુસ્સા તસ્સ ભયાનકસદ્દસવણેન ગેહં છડ્ડેત્વા પલાયિંસુ. તસ્મિં કિર દિવસે મહાસારિપુત્તત્થેરો દિબ્બચક્ખુના લોકં ઓલોકેન્તા તં ચોરઘાતકં તદહેવ કાલંકત્વા નિરયે નિબ્બત્તમાનં દિસ્વા મયિ તત્થ ગતે

પનેસ મયિ પસાદેન સગ્ગે નિબ્બત્તતીતિ ઞત્વા અજ્જ મયા તસ્સાનુગ્ગહં કાતું વટ્ટતીતિ પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા તસ્સ ઘરદ્વાર મગમાસિ. અથ સો થેરં દિસ્વા કુદ્ધો કોપેન તટતટાયમાનદેહો અજ્જ તં વિજ્ઝિત્વા ફાલેત્વા મારેસ્સામીતિ નિપન્નોવ મન્તં પરિવત્તેત્વા નાસાવાતં વિસ્સજ્જેસિ, થેરો તસ્મિં ખણે નિરોધસમાપન્નો નિરોધા વુટ્ઠાય સુરિયો વિય વિરોચમાનો અટ્ઠાસિ, અથ સો થેરસ્સ તયો વારે તથેવ કત્વા કિઞ્ચિ કાતું અસક્કોન્તો અતિવિય વિમ્હિતચિત્તો થેરે ચિત્તં પસાદેત્વા અત્તનો પટિયત્તં પાયસં થેરસ્સ દાપેસિ, થેરો મઙ્ગલં વડ્ઢેત્વા વિહારમેવ અગમાસિ, ચોરઘાતકો થેરસ્સ દિન્નદાનં અનુસ્સરન્તો તસ્મિં ખણે કાલં કત્વા સગ્ગે નિબ્બત્તિ. અહો વીતરાગાનં બુદ્ધપુત્તાનં આનુભાવો. એવં નરકે નિબ્બત્તમાનોપિસ્સ બલેન સગ્ગે નિબ્બત્તોતિ. તથાહિ.

૧. દાનં તાણં મનુસ્સાનં, દાનં દુગ્ગતિવારણં;
દાનં સગ્ગસ્સ સોપાનં, દાનં સન્તિકરં પરં.

૨. ઇચ્છિતિચ્છિતદાનેન, દાનં ચિન્તામણી વિય;
કપ્પરુક્ખોવ સત્તાનં, દાનં ભદ્દઘટોવિય.

૩. સીલવન્તસ્સ દાનેન, ચક્કવત્તિસિરિમ્પિ ચ;
લભન્તિ સક્કસમ્પત્તિં, તથા લોકુત્તરં સુખં.

૪. પાપકમ્મેસુ નિરતો, ઠિતોયં નરકાયને [નરકાવને ઇતિપિકત્થચિ];
સારિપુત્તસ્સ થેરસ્સ, પિણ્ડપાતસ્સ વાહસા.

૫. અપાયં પરિવજ્જેત્વા, નેકદુક્ખસમાકુલં;
દેવસઙ્ઘપરિબ્બૂળ્હો, ગતો દેવપુરં વરં.

૬. તસ્મા સુખેત્તે સદ્ધાય, દેથ દાનાનિ કામદં;
દાનં દેન્તેહિ સીલમ્પિ, પાલનીયંતિસુન્દરન્તિ [પાલનંચાતિસુન્દરં ઇતિપિકત્થચિ].

અથ ભિક્ખૂ ધમ્મસભાયં સન્નિપતિત્વા નિસિન્ના ભગવન્તં પુચ્છિંસુ, કિંભન્તે સો પાપો ચતૂસુ અપાયેસુ કતરસ્મિં નિબ્બત્તોતિ. અથ સત્થા અજ્જેસ ભિક્ખવે સારિપુત્તસ્સ દિન્નદાનાનુભાવેન દેવલોકે નિબ્બત્તો, તસ્સેવ નિસ્સન્દેન અનાગતે પચ્ચેકબુદ્ધો ભવિસ્સતીતિ બ્યાકાસીતિ.

૭. ભો સારિપુત્તે નિહિતપ્પદાનં,
ખણેન પાપેતિ હિ સગ્ગમગ્ગં;
તસ્મા સુખેત્તેસુ દદાથ દાનં,
કામત્થ ચે સગ્ગમોક્ખં પરત્થ.

ચોરઘાતકવત્થું છટ્ઠમં.

૨૭. સદ્ધોપાસકસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અતીતે કિર કસ્સપદસબલસ્સ કાલે એકો પુરિસો સદ્ધો રતનત્તયેસુ પસન્નો ઉચ્છુયન્તકમ્મેન જીવિકં કપ્પેન્તો પટિવસતિ. અથ સો એકં ગિલાનભિક્ખું દિસ્વા તસ્સ ઉળુઙ્કમત્તં સપ્પિં અદાસિ, તથેવેકસ્સ ભિક્ખુસ્સ એકં ગુળપિણ્ડં અદાસિ, અથાપરસ્મિંદિવસે એકં છાતજ્ઝત્તં સુનખં દિસ્વા તસ્સ ભત્તપિણ્ડેન સઙ્ગહ મકાસિ, અથેકસ્સ ઇણટ્ઠકસ્સ એકં કહાપણં અદાસિ, અથેકદિવસં ધમ્મં સુણમાનો ધમ્મદેસકસ્સ ભિક્ખુસ્સ સાટકં પૂજેસિ, સો એત્તકં પુઞ્ઞકમ્મં કત્વા ભવેસુ ચરમાનોહં સમુદ્દપબ્બતાદીસુપિ યં યં ઇચ્છામિ. તં તં સમિજ્ઝતૂતિ પત્થનં અકાસિ, સો અપરભાગે કાલં કત્વા તેહેવ કુસલમૂલેહિ સુત્તપ્પબુદ્ધો વિય દેવલોકે નિબ્બત્તિત્વા તત્થ મહન્તં દિબ્બસમ્પત્તિં અનુભવિત્વા તતો ચુતો અમ્હાકં ભગવતો કાલે સાવત્થિયં મહદ્ધને મહાસાલકુલે નિબ્બત્તિત્વા તતો સો વિઞ્ઞુતં પત્તો કાલેન કાલં ધમ્મં સુણન્તો ઘરાવાસે આદીનવં પબ્બજ્જાય ચ આનિસંસં સુત્વા પબ્બજિતો ન ચિરેનેવ અરહત્તં પાપુણિ. સો અપરભાગે સત્થારં વન્દિત્વા પઞ્ચસતભિક્ખુપરિવારો ઉગ્ગનગરં અગમાસિ, તત્થ સેટ્ઠિનો ભરિયા સદ્ધા અહોસિ પસન્ના. સા થેરં પઞ્ચહિ ભિક્ખુસતેહિ સદ્ધિં ભિક્ખાય ચરન્તં દિસ્વા તુરિતતુરિતા ગન્ત્વા થેરસ્સ પત્તં ગહેત્વા સદ્ધિં પઞ્ચસતેહિ ભિક્ખૂહિ ભોજેત્વા થેરં તત્થ નિબદ્ધવાસત્થં યાચિત્વા પઞ્ચસતકૂટાગારાનિ કારાપેત્વા અલઙ્કરિત્વા પઞ્ચસતભિક્ખૂ તત્થ વાસેન્તી નિબદ્ધં ચતુપચ્ચયેહિ ઉપટ્ઠાનમકાસિ. તતો થેરો તં પઞ્ચસુ સીલેસુ પતિટ્ઠાપેત્વા તત્થ યથાભિરન્તં વિહરિત્વા અઞ્ઞત્ત ગન્તુકામો અનુપુબ્બેન પટ્ટનગામં અગમાસિ, તત્થ વસિત્વા તતો નાવં અભિરુય્હ પઞ્ચસતભિક્ખૂહિ પરિવુતો સમુદ્દપિટ્ઠેન ગચ્છતિ, સમુદ્દં તરન્તસ્સ તસ્સ સાગરમજ્ઝે ઉદરવાતો સમુટ્ઠહિત્વા પીળેતિ, તં દિસ્વા ભિક્ખૂ ભન્તે ઇદં પુબ્બે કેન વૂપસમેસ્સતીતિ પુચ્છિંસુ, થેરો પુબ્બે મે આવુસો ઉલુઙ્કમત્તે સપ્પિપીતે રોગો વૂપસમ્મતીતિ આહ, ભિક્ખૂ ભન્તે સમુદ્દપિટ્ઠે કથં સપ્પિં લભિસ્સામ, અધિવાસેથાતિ આહંસુ, તં સુત્વા થેરેન [થેરોનનોઆયસ્મન્તા ઇતિસબ્બત્થ] ન નો આયસ્મન્તા સપ્પિ દુલ્લભા, મમ પત્તં ગહેત્વા સમુદ્દોદકં ઉદ્ધરિત્વા આનેથાતિ વુત્તે ભિક્ખૂ તથા અકંસુ. ઉદ્ધટમત્તમેવ તંઉદકં પરિવત્તેત્વા સપ્પિ અહોસિ, અથ ભિક્ખૂ તં દિસ્વા અચ્છરિયબ્ભુતચિત્તા જાતા થેરસ્સ સપ્પિં ઉપનામેસું, થેરેન સપ્પિનો [સપ્પિના ઇતિસબ્બત્થ] પીતમત્તે સો આબાધો વૂપસમિ, અથસ્સ ભિક્ખૂહિ કિ મેતં ભન્તે અચ્છરિયં, ન નો ઇતો પુબ્બે એવરૂપં દિટ્ઠપુબ્બંતિ વુત્તે થેરો તેનહિ કતપુઞ્ઞાનં પુઞ્ઞવિપાકં પસ્સિસ્સથાતિ વત્વા સમુદ્દં ઓલોકેસિ ઇદં સપ્પિ હોતૂતિ. અથસ્સ ચક્ખુપથે સમુદ્દે સબ્બોદકં પરિવત્તેત્વા સપ્પિ અહોસિ. અથસ્સ ભિક્ખૂ અબ્ભુતચિત્તા અઞ્ઞમ્પિ ઈદિસં પુઞ્ઞં અત્થિ ભન્તેતિ પુચ્છિંસુ, તતો થેરો તેનહિ પસ્સથાયસ્મન્તા મમ પુઞ્ઞન્તિ વત્વા સમન્તા તત્થ તત્થ ઘનસેલપબ્બતે ઓલોકેસિ, સબ્બાનિ તાનિ ગુળપિણ્ડાનિ અહેસું, તતો ચક્ખુપથે સમન્તા ભત્તભાજનાનિ દસ્સેસિ સબ્યઞ્જનં સોપકરણં. તતો હિમવન્તં ઓલોકેસિ, સબ્બં તં સુવણ્ણમયં અહોસિ. અથાભિમુખટ્ઠાને મહન્તં વનસણ્ડં ઓલોકેસિ, સકલવનસણ્ડંનાનાવિરાગવત્થેહિ સઞ્છન્નં અહોસિ, ભિક્ખૂ તં તં પાટિહારિયં દિસ્વા અતીવ વિમ્હિતા ભન્તે કેન તે પુઞ્ઞકમ્મેન એતાદિસાનિ પાટિહારિયાનિ ભવિસ્સન્તીતિ પુચ્છિંસુ, થેરો કસ્સપદસબલસ્સ કાલે અત્તના કતં સબ્બં તં કુસલં પકાસેસિ. તેનેત્થ.

૧. ઇમસ્મિં ભદ્દકે કપ્પે, કસ્સપો નામ નાયકો;
સબ્બલોકહિતત્થાય, લોકે ઉપ્પજ્જિ ચક્ખુમા.

૨. તદાહં ઉચ્છુયન્તમ્હિ, નિયુત્તો ગુળકારકો;
તેન કમ્મેન જીવામિ, પોસેન્તો પુત્તદારકે.

૩. કિલન્તિન્દ્રિયમદ્દક્ખિં, ભિક્ખું રોગાતુરં તદા;
ભિક્ખાચારકવત્તેન, ઘતત્થં [ઘતમત્તમુપાગતં ઇતિસબ્બત્થ] સમુપાગતં.

૪. ઉલુઙ્કમત્તં સપ્પિસ્સ, અદદં તસ્સ ભિક્ખુનો;
સદ્દહન્તો દાનફલં, દયાયુ દગ્ગમાનસો.

.૫ તેન કમ્મેન સંસારે, સંસરન્તો ભવાભવે;
યત્થિચ્છામિ ઘતં તત્થ, ઉપ્પજ્જતિ અનપ્પકં.

૬. ઇચ્છામહં સમુદ્દસ્મિં, ફલમ્પિ ઘતમત્તનો;
તં તં સબ્બં ઘતં હોતિ, ઘતદાનસ્સિદં ફલં.

૭. સુણાથ મય્હં અઞ્ઞમ્પિ, પુઞ્ઞકમ્મં મનોરમં;
તદા દિસ્વાનહં ભિક્ખું, રોગેન પરિપીળિતં.

૮. ગુળપિણ્ડં ગહેત્વાન, પત્તે તસ્સ સમાકિરિં;
તેન સો સુખિતો આસિ, રોગં બ્યપગતં તદા.

૯. તેન મે ગુળદાનેન, સંસરં દેવમાનુસે;
યત્થયત્થોસ્મિ ગુળેનાહં, તત્થ તં સુલભં મમ.

૧૦. સેલાચ વિપુલા મય્હં, હોન્તિ ચિત્તાનુવત્તકા;
મહન્તગુળપિણ્ડાવ, ગુળદાને ઇદં ફલં.

૧૧. અથાપિ મે કતં પુઞ્ઞં, સુણાથ સાધુ ભિક્ખવો;
છાતજ્ઝત્તં ફન્દમાનં, દિસ્વાન સુનખં તદા.

૧૨. ભત્તપીણ્ડેન સઙ્ગિણ્હિં, તમ્પિ દાનં ફલાવહં;
તતો પટ્ઠાય નાહોસિ, અન્નપાનેન ઊનતા.

૧૩. સુલભન્નપાનો સુખિતો, અહોસિંજાતિજાતિયં;
અજ્જાપિ યદિ ઇચ્છામિ, ભોજનેન પયોજનં.

૧૪. ચક્ખુપથે સમન્તા મે, જાયન્તુક્ખલિયો બહૂ;
અથાપરમ્પિ કુસલં, અકાસિંતં સણાથ મે.

૧૫. ઇણટ્ટકસ્સ પોસસ્સ, અદાસેકં કહાપણં;
તેન મે પુઞ્ઞકમ્મેન, અનોમભવસમ્પદં.

૧૬. પચુરં જાતરૂપઞ્ચ, લભામિ જાતિજાતિયં;
સચજ્જ ધનકામોહં, ધનસેલોપિ પબ્બતો;
હોતિ હેમમયં સબ્બં, ઇણતો મોચને ફલં.

१७. અઞ્ઞમ્પિ મમ પુઞ્ઞં ભો, સુણાથ સુતિસોભનં;
કસ્સપસ્સ ભગવતો, સાસનેકં બહુસ્સુતં.

१८. દેસેન્તં મુનિનો ધમ્મં, સુત્વા પીણિતમાનસો;
પૂજેસિંસાટકં મય્હં, ધમ્મસ્સ ધમ્મસામિનો.

१९. તેનાહં પુઞ્ઞકમ્મેન, સંસરં દેવમાનુસે;
લભામિ પચુરં વત્થં, યં લોકસ્મિં વરં પરં.

२०. ઇચ્છમાનો સચે અજ્જ [જાનમાનોપહંઅજ્જ; જાનધાનોચહંઅજ્જ ઇતિકત્થચિ], હિમવન્તમ્પિ પબ્બતં;
નાનાવિરાગવત્થેહિ, છાદયિસ્સં સમન્તતો.

२१. સચે ઇચ્છામિ અજ્જેવ, વત્થેનચ્છાદયા મિતે;
જન્તવો ચતુદીપસ્મિં, વત્થદાનસ્સિદં ફલં.

२२. એતેસં પુઞ્ઞકમ્માનં, વાહસા કામભૂમિયં;
સમ્પત્તિ મનુભુત્વાન, સાવત્થિપુર મુત્તમે.

२३. જાતો કુલે મહાભોગે,
વુદ્ધિપ્પત્તો સુખેધિતો;
તસ્સ ધમ્મં સુણિત્વાન,
પબ્બજિત્વાન સાસને.

२४. લોકુત્તરં અગ્ગરસં, ભુઞ્જન્તો મુનિવાહસા;
કિલેસે પજહિત્વાન, અરહત્તમપાપુણિં.

२५. કુસલં ના વમન્તબ્બં, ખુદ્દકન્તિ કદાચિપિ;
અનન્તફલદં હોતિ, નિબ્બાણમ્પિ દદાતિ તં.

અથસ્સ ધમ્મદેસનં સુત્વા ભિક્ખૂ ચ મહાજનો ચ દાનાદિકુસલકમ્મં કત્વા યેભુય્યેન સગ્ગપરાયણા અહેસુંતિ.

२६. મનોપસાદેનપિ અપ્પપુઞ્ઞં,
એવં મહન્તં ભવતીતિ ઞત્વા;
મા અપ્પપુઞ્ઞન્તિ પમજ્જથમ્ભો;
સરાથ દેવિં ઇધ લાજદાયિં.

સદ્ધોપાસકસ્સ વત્થું સત્તમં.

२८. કપણસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અમ્હાકં ભગવતિ પરિનિબ્બુતે બારાણસીનગરવાસી એકો દુગ્ગતપુરિસો પરગેહે ભતિંકત્વા જીવિકં કપ્પેતિ, તસ્મિં સમયે નગરવાસિનો યેભુય્યેન તસ્મિં તસ્મિં ઠાને મણ્ડપાદયો કારાપેત્વા મહાદાનં દેન્તિ, તં દિસ્વા દુગ્ગતો એવં ચિન્તેસિ, અહં પુબ્બે અકતપુઞ્ઞત્તા પરગેહે ભતિં કત્વા કિચ્છેન કસિરેન જીવામિ. નિવાસનપારુપનમ્પિ વાસટ્ઠાનમત્તમ્પિ દુક્ખતો લભામિ. ઇદાનિ બુદ્ધુપ્પાદો વત્તતિ ભિક્ખુસઙ્ઘોપિ.

સબ્બે ઇમે દાનં દત્વા સગ્ગમગ્ગં સોધેન્તિ. મયાપિ દાનં દાતું વટ્ટતિ. તમ્મે દીઘરત્તં હિતાય સુખાય ભવિસ્સતિ. અપિ ચ મય્હં તણ્ડુલનાલિમત્તમ્પિ નત્થિ, અકતવીરિયેન તં મત્થકં પાપેતું ન સક્કા, એતદત્થાયાહં ઉય્યોગં કત્વા દાનં દસ્સામીતિ ચિન્તેત્વા તતો પટ્ઠાય ભતિં પરિયેસમાનો ગન્ત્વા તત્થ તત્થ ભતિં કત્વા લદ્ધનિવાપે ચ ભિક્ખાચરિયાય લદ્ધતિલતણ્ડુલાદયો ચ એકત્થ સંહરિત્વા મનુસ્સે સમાદાપેત્વા તસ્મિં મણ્ડપં કારાપેત્વા વનકુસુમાદીહિ તં અલઙ્કરિત્વા ભિક્ખૂ નિમન્તેત્વા મણ્ડપે નિસીદાપેત્વા સબ્બેસં પાયસં [પાયાસં ઇતિસબ્બત્થ] પટિયાદેત્વા ભોજેસિ. અથ સો મરણકાલે અત્તના કતં તં દાનવરં અનુસ્સરિ. સો તેન કુસલકમ્મેન સુત્તપ્પબુદ્ધો વિય દેવલોકે નિબ્બત્તિ. તસ્મિં તેન કતપુઞ્ઞાનુરૂપં મહન્તં કનકવિમાનં નિબ્બત્તિ. સમન્તા તિગાવુતટ્ઠાને દેવતા નાના વિધાનિ તુરિયાનિ ગહેત્વા ઉપહારં કરોન્તિ. નિચ્ચં દેવચ્છરાસહસ્સાનિ [દેવચ્છરાસહસ્સં ઇતિસબ્બત્થ] તં પરિવારેત્વા તિટ્ઠન્તિ. એવં સો મહન્તં સમ્પત્તિં અનુભવતિ. અથેકદિવસં સુવણ્ણસેલવિહારવાસી મહાસઙ્ઘરક્ખિતત્થેરો પત્તપટિસમ્ભિદો દેવચારિકં ચરમાનો તં દેવપુત્તં અનુપમાય દેવસમ્પત્તિયા વિરોચમાનં દિસ્વા ઉપસઙ્કમ્મ ઠિતો તેન કતકમ્મં પુચ્છિ. સોપિસ્સ યથાભૂતં બ્યાકાસિ, તેનત્થ.

૧. સબ્બસોવણ્ણયો આસિ, પાસાદો રતનામયો;
સોણ્ણસિઙ્ગસતાકિણ્ણો, દુદ્દિક્ખો ચ પભસ્સરો.

૨. કૂટાગાર સતાકિણ્ણો, સોણ્ણમાલાસમાકુલો;
મુત્તાકલાપાલમ્બન્તિ, તત્થ તત્થ મનોરમા.

૩. નેકગબ્ભસતાકિણ્ણો, સયનાસનમણ્ડિતો;
વિભત્તો ભબ્બભાગેહિ, પુઞ્ઞવડ્ઢકિના કતો.

૪. નચ્ચન્તિ પમદા તત્થ, ભેરિમણ્ડલમજ્ઝગા;
ગાયન્તિ કાચિ કીળન્તિ, વાદેન્તિ કાચિ તન્તિયો.

૫. તતો તિગાવુતે ઠાને, પાસાદસ્સ સમન્તતો;
સહચ્છરા દેવપુત્તા, ગહેત્વા આતતાદયો.

૬. મોદન્તિ પરિવારેત્વા, નચ્ચગીતાદિના સદા;
ઉલ્લઙ્ઘન્તિચ સેલેન્તિ, સિલાઘન્તિ સમન્તતો.

૭. એવં મહિદ્ધિકો દાનિ, તુવં વન્દોવ ભાસતિ;
પુચ્છામિ તં દેવપુત્ત, કિં કમ્મમકરી પુરા.

દેવપુત્તો આહ.

૮. અહોસિં દુગ્ગતો પુબ્બે, બારાણસીપુરુત્તમે;
દાનં દેન્તિ નરા તત્થ, નિમન્તેત્વાન ભિક્ખવો.

૯. જીવન્તો ભતિયા સોહં, દાનં દેન્તે મહાજને;
તુટ્ઠહટ્ઠે પમુદિતે, એવં ચિન્તેસહં તદા.

૧૦. સમ્પન્નવત્થાલઙ્કારા, દાનં દેન્તિ ઇમે જના;
પરત્થપિ પહટ્ઠાવ, સમ્પત્તિમનુભોન્તિ તે.

૧૧. બુદ્ધુપ્પાદો અયં દાનિ, ધમ્મો લોકે પવત્તતિ;
સુસીલા દાનિ વત્તન્તિ, દક્ખિણેય્યા જિનોરસા.

૧૨. અનાવટ્ઠિતો [અવટ્ઠિતોચ; અન્ધટ્ઠિતોચ ઇતિપિકત્તચિ] સંસારો, અપાયા ખલુ પૂરિતા;
કલ્યાણવિમુખા સત્તા, કામં ગચ્છન્તિ દુગ્ગતિં.

૧૩. ઇદાનિ દુક્ખિતો હુત્વા, જીવામિ કસિરેનહં;
દલિદ્દો કપણો દીનો, અપ્પભોગો અનાલયો.

૧૪. ઇદાનિ બીજં રોપેમિ, સુખેત્તે સાધુસમ્મતે;
અપ્પેવનામ તેનાહં, પરત્થ સુખિતો સિયા.

૧૫. ઇતિ ચિન્તિય ભિક્ખિત્વા, ભતિં કત્વાન નેકધા;
મણ્ડપં તત્થ કારેત્વા, નિમન્તેત્વાન ભિક્ખવો.

૧૬. આયાસેન અદાસાહં, પાયસં અમતાય સો;
તેન કમ્મવિપાકેન, દેવલોકે મનોરમે.

૧૭. જાતોમ્હિ દિબ્બકામેહિ, મોદમાનો અનેકધા;
દીઘાયુકો વણ્ણવન્તો, તેજસ્સીચ અહોસહન્તિ.

એવં દેવપુત્તો અત્તના કતપુઞ્ઞકમ્મં વિત્તારેન કથેસિ, થેરોપિ મનુસ્સલોકં આગન્ત્વા મનુસ્સાનં અત્તના પચ્ચક્ખતો દિટ્ઠદિબ્બસમ્પત્તિં પકાસેસિ. તં સુત્વા મહાજનો કુસલકમ્મં કત્વા યેભુય્યેન સગ્ગે નિબ્બત્તોતિ.

૧૮. અનાલયો દુગ્ગતદીનકોપિ,
દાનં દદન્તો ધિગતો વિસેસં;
સઞ્ઞા પવઞ્ઞં યદિ પત્થયવ્હો,
હન્ત્વાન મચ્છેરમલં દદાથાતિ.

કપણસ્સ વત્થું અટ્ઠમં.

૨૯. દેવપુત્તસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ઇતો પુબ્બે નારદસ્સ કિર સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ કાલે અયં દીપો અઞ્ઞતરેન નામેન પાકટો અહોસિ, સો પનેકસ્મિં કાલે દુબ્ભિક્ખો અહોસિ દુસ્સસ્સો, મહાછાતકભયં સત્તે પીળેતિ. તસ્મિં સમયે નારદસ્સ ભગવતો એકો સાસનિકો સાવકો અઞ્ઞતરસ્મિં ગામે પિણ્ડાય ચરિત્વા યથા ધોતપત્તોવ નિક્ખમિ. અથઞ્ઞતરસ્મિં ગેહે મનુસ્સા એકં તણ્ડુલનાળિંપોટલિકાય બન્ધિત્વા ઉદકે પક્ખિપિત્વા પચિત્વા ઉદકં ગહેત્વા પિવન્તો જીવન્તિ, તદા થેરં દિસ્વા વન્દિત્વા પત્તં ગહેત્વા તેન તણ્ડુલેન ભત્તં પચિત્વા પત્તે પક્ખિપિત્વા થેરસ્સ અદંસુ. અથ તેસં સદ્ધાબલેન સા ઉક્ખલિ ભત્તેન પરિપુણ્ણા અહોસિ, તે તં અબ્ભુતં દિસ્વા અય્યસ્સ દિન્નદાને વિપાકો અજ્જેવ નો દિટ્ઠોતિ સોમનસ્સજાતા મહાજનં સન્નિપાતેત્વા તે ભત્તં ભોજેત્વા પચ્છા સયં ભુઞ્જિંસુ. ભત્તસ્સ ગહિતગહિતટ્ઠાનં પૂરતેવ. તતો પટ્ઠાય તે સમ્પત્તમહાજનસ્સ દાનં દદન્તા આયુપરિયોસાને દેવલોકે નિબ્બત્તિંસુ, અથ સો થેરો ભત્તં આદાય ગન્ત્વા અઞ્ઞતરસ્મિં રુક્ખમૂલે નિસીદિત્વા ભુઞ્જિતુમારતિ. તસ્મિં કિર રુક્ખે નિબ્બત્તો એકો દેવપુત્તો આહારેન કિલન્તો ભુઞ્જમાનં થેરં દિસ્વા અત્તભાવં વિજહિત્વા મહલ્લકવેસેન તસ્સ સમીપે અટ્ઠાસિ. થેરો અનાવજ્જિત્વાવ ભુઞ્જતિ. દેવપુત્તો ચરિમાલોપં ઠપેત્વા ભુત્તકાલે ઉક્કાસિત્વા અત્તાનં ઠિતભાવં જાનાપેસિ. થેરો તં દિસ્વા વિપ્પટિસારિ હુત્વા ચરિમં ભત્થપિણ્ડં તસ્સ હત્થે ઠપેસિ, તતો સો ભત્તપિણ્ડં ગહેત્વા ઠિતો ચિન્તેસિ. ઇતો કિર મયા પુબ્બે સમણબ્રાહ્મણાનં વા કપણદ્ધિકાનં વા અન્તમસો કાકસુનખા દીનમ્પિ આહારં અદિન્નપુબ્બં ભવિસ્સતિ, તેનવાહં દેવો હુત્વાપિ ભત્તં ન લભામિ. હન્દાહં ઇમં ભત્તપિણ્ડં થેરસ્સેવ દસ્સામિ, તં મે ભવિસ્સતિ દીઘરત્તં હિતાય સુખાય ચાતિ. એવઞ્ચ પન ચિન્તેત્વા ભત્તપિણ્ડે આસં પહાય થેરં ઉપસઙ્કમ્મ સામિ દાસસ્સ વો અલં ઇધ લોકેન સઙ્ગહં. પરલોકેન મે સઙ્ગહં કરોથાતિ વત્વા તસ્સ પત્તે ઓકિરિ. અથસ્સ ભત્થપિણ્ડં [ભત્થપિણ્ડં ઇતિસબ્બત્થ] પત્તે પતિતમત્તેયેવ તિગાવુતટ્ઠાને દિબ્બમયાનિ ભત્તભાજનાનિપઞ્ઞાયિંસુ. દેવપુત્તો થેરં પઞ્ચપતિટ્ઠિતેન વન્દિત્વા તતો દિબ્બભોજનં ગહેત્વા પથમં દાનં દત્વા પચ્છા સયં ભુઞ્ચિ. તતો દેપુત્તો દુતિયદિવસતો પટ્ઠાય થેરસ્સ ચ સમ્પત્તમહાજનસ્સ ચ મહાદાનં દેન્તો આયુપરિયોસાને 0 દેવલોકે નિબ્બત્તિત્વા છસુ કામસગ્ગેસુ અપરાપરં દિબ્બસમ્પત્તિ મનુભવમાનો પદુમુત્તરસ્સ ભગવતો કાલે તતો ચુતો બારાણસિયં અનેકવિભવસ્સ મિચ્છાદિટ્ઠિકસ્સ કુટુમ્બિકસ્સ ગેહે નિબ્બત્તિ. દેવોતિસ્સ નામં અકંસુ. અપરભાગે વિઞ્ઞુતં પત્તસ્સ તસ્સ માતાપિતરો કાલમકંસુ. સોવણ્ણમણિમુત્તાદિપૂરિતકોટ્ઠાગારાદયો ઓલોકેત્વા મમ માતાપિતરો મિચ્છાદિટ્ઠિકત્તા ઇતો દાનાદિકિઞ્ચિકમ્મં અકરિત્વા પરલોકં ગચ્છન્તા કાકણિકમત્તમ્પિ અગહેત્વા ગતા, અહં પન તં ગહેત્વાવ ગમિસ્સામીતિ સન્નિટ્ઠાનં કત્વા ભેરિં ચરાપેત્વા કપણદ્ધિકવનિબ્બકે સન્નિપાતેત્વા સત્તાહબ્ભન્તરે સબ્બં સાપતેય્યં દાનમુખેન દત્વા અરઞ્ઞં પવિસિત્વા ઇસિપ્પબ્બજ્જં પબ્બજિત્વા કસિણપરિકમ્મં કત્વા પઞ્ચ ભિઞ્ઞા અટ્ઠ સમાપત્તિયો નિબ્બત્તેત્વા આકાસચારી અહોસિ. અથ તસ્મિંસમયે પદુમુત્તરો નામ ભગવા હંસવતીનગરે પટિવસન્તો દેવબ્રહ્માદિપરિવુતો ચતુસચ્ચપટિસંયુત્તં ધમ્મં દેસેન્તો નિસિન્નો હોતિ, તદા સો તાપસો આકાસેન ગચ્છન્તો મહાજનસમાગમઞ્ચ ભગવતો સરીરતો નિક્ખન્તછબ્બણ્ણરંસિયો ચ દિસ્વા કિમેતંતિ વિમ્હિતો આકાસા ઓતરિત્વા મહતિયા બુદ્ધલીળાય નિસીદિત્વા ધમ્મં દેસેન્તં ભગવન્તં દિસ્વા પસન્નમાનસો પરિસન્તરે નિસિન્નો ધમ્મં સુત્વા ભગવન્તં વન્દિત્વા અત્તનો અસ્સમમેવ અગમાસિ. અથ સો તત્થ યાવતાયુકં ઠત્વા આયુપરિયોસાને તાવતિંસભવને નિબ્બત્તો તિંસકપ્પે દિબ્બસમ્પત્તિમનુભવન્તો છસુ કામસગ્ગેસુ અપરાપરિયવસેન સંસરિ. એકપઞ્ઞાસઅત્તભાવે સક્કો દેવરાજા અહોસિ, એકકવીસતિઅત્તભાવે ચક્કવત્તિ હુત્વા મનુસ્સસમ્પત્તિ મનુભવિત્વા ઇમસ્મિંબુદ્ધુપ્પાદે ભગવતિ પરિનિબ્બુતે સાવત્થિયં અઞ્ઞતરસ્મિં કુલગેહે નિબ્બત્તિત્વા સત્તવસ્સિકો એકં ભિક્ખું ધમ્મં દેસેન્તં અદ્દસ. દિસ્વા તં ઉપસઙ્કમિત્વા ધમ્મં સુત્વા અનિચ્ચસઞ્ઞં પટિલભિત્વા તત્થ નિસિન્નોવ અરહત્તં

પાપુણિ, તતો સો પત્તપટિસમ્ભિદો અત્તના કતપુઞ્ઞકમ્મં ઓલોકેન્તો તં પુબ્બચરિયં ભિક્ખૂનં મજ્ઝે પકાસેન્તો આહ. તસ્મા.

૧. નારદો કિર સમ્બુદ્ધો, પુબ્બે આસિ નરુત્તમો;
લોકં દુક્ખા પમોચેન્તો, દદન્તો અમતં પદં.

૨. તસ્મિં તુ સમયે તસ્સ, સાવકો છિન્નબન્ધનો;
ભિક્ખિત્વા દીપકે લદ્ધ, માહારં પરિભુઞ્જિતું.

૩. રુક્ખમૂલ મુપા ગચ્છિ, તત્થાસિં રુક્ખદેવતા;
બુભુક્ખિતા ઉદિક્ખન્તી, અટ્ઠાસિં તસ્સ સન્તિકે.

૪. અદાસિ મે ભત્તપિણ્ડં, કરુણાપૂરિતન્તરો;
ગહેત્વાન ઠિતો પિણ્ડં, સહમાનો ખુદં તદા.

૫. અદિન્નત્તા મયા પુબ્બે, કિઞ્ચિ દાનં સુપેસલે;
જિઘચ્છાપીળિતો હોમિ, જાતોપિ દેવયોનિયં.

૬. અજ્જ ખેત્તં સુલદ્ધંમે, દેય્યધમ્મોપિ વિજ્જતિ;
બીજમેત્થ ચ રોપેમિ, ભવતો પરિમુત્તિયા.

૭. ઇતિ ચિન્તિય વન્દિત્વા, દાસસ્સ સામિ વો અલં;
સઞ્હં ઇધ લોકસ્મિં, કરોથ પારલોકિકં.

૮. ઇતિ વત્વા અદાસાહં, ભુઞ્જિ સોપિ દયાપરો;
તેનાહં પુઞ્ઞકમ્મેન, સુધન્નમલભિં ખણે.

૯. તતો ચુતો છદેવેસુ, વિન્દન્તો મહતિંસિરિં;
ચિરકાલં વસિં તત્થ, દેવિદ્ધીહિ સમઙ્ગિતા.

૧૦. સતસહસ્સે ઇતો કપ્પે, પદુમુત્તરનામકો;
ઉપ્પજ્જિ લોકનાયકો, ધમ્મરાજા તથાગતો.

૧૧. મહિદ્ધિકો તદા આસિં, તાપસો કાનને વને;
સમ્પત્તપઞ્ચા ભિઞ્ઞાણો, આકાસેન ચરામહં.

૧૨. તદા કાસેન ગચ્છન્તો, રમ્મે હંસવતીપુરે;
બુદ્ધરંસિપરિક્ખિત્તં, કેતુમાલાવિલાસિતં.

૧૩. દેવસઙ્ઘપરિબ્બૂળ્હં, દેસેન્તં અદ્દસં જિનં;

સો તં દિસ્વાન નભસા, ઠિતોહં પરિસન્તરે.

૧૪. ધમ્મં સુત્વા ઉદગ્ગોહં, કાલં કત્વાન સત્થુનો;
તતો ચુતો પપન્નોસ્મિ, તાવતિંસે મનોરમે.

૧૫. તિંસકપ્પસહસ્સાનિ, ચરન્તો દેવમાનુસે;
દુગ્ગતિં નાભિજાનામિ, લભામિ વિપુલં સુખં.

૧૬. એકપઞ્ઞાસતિક્ખત્તું, દેવરજ્જમકારયિં;
અથેકવીસતિક્ખત્તું, ચક્કવત્તી અહોસહં.

૧૭. પદેસરજ્જં કાસાહં, બહુક્ખત્તું તહિં તહિં;
ઇમસ્મિં ભદ્દકે કપ્પે, નિબ્બુતેતુ [નિબ્બુતેસુ ઇતિસબ્બત્થ] તથાગતે.

૧૮. ચોદિતો પુઞ્ઞકમ્મેન, સાવત્થિપુરમુત્તમે;
ઉપ્પજ્જિત્વા કુલે સેટ્ઠે, જાતિયા સત્તવસ્સિકો.

૧૯. સુત્વા ધમ્મં કથેન્તસ્સ, ભિક્ખુસ્સઞ્ઞતરસ્સહં;
ભવસ્સન્તં કરિત્વાન, અરહત્તમપાપુણિં.

૨૦. સુદિન્નં મે તદા દાનં, સુસ્સુતં ધમ્મમુત્તમં;
દુક્ખસ્સન્તં અકાસાહં, તસ્સ કમ્મસ્સ વાહસાતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા બહૂ જને કુસલકમ્મે નિયોજેસીતિ.

૨૧. દાનેનપેવં ચરિમાય પિણ્ડિયા,
સવણાય ધમ્મસ્સ મુહુત્તકેન;
લભન્તિ સત્તા તિવિધમ્પિ સમ્પદં,
ફલં વદે કો બહુદાયકસ્સ ભો.

દેવપુત્તસ્સ વત્થું નવમં.

૩૦. સીવલિત્થેરસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ઇતો કિર કપ્પસતસહસ્સમત્થકે પદુમુત્તરો નામ સત્થા લોકે ઉદપાદિ ધમ્મદેસનાય સત્તે અમતમહાનિબ્બાણં પાપેન્તો, તસ્મિં સમયે ભગવા હંસાવતિયં સરાજિકાય પરિસાય મજ્ઝે એકં ભિક્ખું લાભીનં અગ્ગટ્ઠાને ઠપેસિ. તદા રાજા તં દિસ્વા તં ઠાનં કામયમાનો બુદ્ધપમુખસ્સ સઙ્ઘસ્સ મહાદાનં દત્વા ભગવતો પાદમૂલે સિરસા નિપજ્જિ, તદાસ્સ ભગવા અનાગતે ગોતમસ્સ ભગવતો સાસને તં ઠાનં લભિસ્સસીતિ વત્વા બ્યાકાસિ. તં સુત્વા મુદિતો રાજા પુઞ્ઞાનિ કત્વા દેવલોકે નિબ્બત્તિ. તતો અપરભાગે બારાણસિયં સેટ્ઠિપુત્તો હુત્વા પચ્ચેકબુદ્ધસહસ્સં ચતુપચ્ચયદાનેન યાવજીવં પટિજગ્ગિત્વા દેવલોકે નિબ્બત્તો મહન્તં સમ્પત્તિ મનુભવિત્વા તતો ચુતો વિપસ્સિસ્સ

ભગવતો કાલે બન્ધુમતીનગરે અઞ્ઞતરસ્મિં કુલગેહે નિબ્બત્તિ. સો તસ્મિં સમયે સેનગુત્તટ્ઠાને ઠત્વા રઞ્ઞો કમ્મં કરોતિ, તદા નગરવાસિનો ઉપાસકગણા વિપસ્સીસમ્માસમ્બુદ્ધં ઉપસઙ્કમ્મ વન્દિત્વા ભગવા ભન્તે સસાવકો અમ્હાકં અનુગ્ગહં કરોતૂતિ સ્વાતનાય નિમન્તેત્વા મહાદાનં દત્વા સબ્બે એકચ્છન્દા ભગવન્ત મુદ્દિસ્સ મહારહં મહાપરિવેણં કારાપેત્વા પરિવેણમહે મહાદાનં દદન્તા દાનગ્ગે અસુકં નામ નત્થીતિ ન વત્તબ્બન્તિ વત્વા દાનં પટિયાદેત્વા દાનગ્ગં ઓલોકેન્તા નવદધિઞ્ચ પટલમધુઞ્ચ અપસ્સન્તા પુરિસે પક્કોસિત્વા સહસ્સં દત્વા દધિમધું ખિપ્પં પરિયેસિત્વા આનેથાતિ પેસેસું, તે સહસ્સં ગહેત્વા દધિમધું ઉપધારેતું તત્થ તત્થ વિચરન્તા દ્વારન્તરે અદ્દંસુ, તદા અયં સેનગુત્તો રઞ્ઞો સભત્તં દધિમધું આદાય ગચ્છન્તો મહાદ્વારં સમ્પાપુણિ, અથ તે દધિમધું દિસ્વા ભો કહાપણં ગહેત્વા ઇમં દેહીતિ યાચિંસુ. તેન [તેનદસ્સામિ ઇતિપિકત્તચિ] ન દસ્સામીતિ વુત્તે યાવસહસ્સં વડ્ઢેત્વા યાચિંસુ. તતો સેનગુત્તો ઇમં અપ્પગ્ઘં સહસ્સેન યાચથ, કિં મનેન કરોથાતિ પુચ્છિ, તેહિ સમ્બુદ્ધત્થાયાતિ વુત્તે તેનહિ અહમેવ દસ્સામીતિ જીરમરિચાદીહિ સક્ખરમધુફાણિતાદયો યોજેત્વા દાનગ્ગં ઉપનામેસિ. તં સત્થુ આનુભાવેન બુદ્ધપમુખસ્સ અટ્ઠસટ્ઠિભિક્ખુસતસહસ્સસ્સ પહોણકં અહોસિ. તતો સો તેન પુઞ્ઞકમ્મેન દેવમનુસ્સલોકેસુ સમ્પત્તિ મનુભવિત્વા અપરભાગે અમ્હાકં ભગવતો કાલે કોલિયનગરે મહાલિલિચ્છવિરઞ્ઞો ઉપનિસ્સાય સુપ્પિયાય નામ અગ્ગમહેસિયા કુચ્છિસ્મિં પટિસન્ધિં ગણ્હિ. સો સત્તમાસસત્તસંવચ્છરાનિ માતુકુચ્છિયં વસિત્વા સત્તદિવસાનિ મૂળ્હગબ્ભો દુક્ખમનુભવિ. માતુકુચ્છિતો નિક્ખમન્તસ્સ તસ્સ માતાપિતરો સીવલીતિ નામ મકંસુ. એવં મહાપુઞ્ઞસ્સ એત્તકં કાલં માતુકુચ્છિમ્હિ દુક્ખાનુભવનં અત્તનાવ કતેન પાપબલેન અહોસિ, સો કિર અતીતે રાજા હુત્વા અત્તનો સપત્તરઞ્ઞા સદ્ધિં સઙ્ગામેન્તો માતરા સદ્ધિં મન્તેસિ. સા નગરં રુન્ધિત્વા અમિત્તે ગણ્હિતું સક્કાતિ ઉપાય મદાસિ, સોપિ તસ્સા વચનેન નગરં રુન્ધિત્વા સત્તમે દિવસે અગ્ગહેસિ, તેન પાપકમ્મબલેન માતાપુત્તાનં એવં મહન્તં દુક્ખં અહોસીતિ. તતો સા પુત્તં વિજાયનકાલે સત્તમે દિવસે ભગવન્તં અનુસ્સરિત્વા સુખેન ભારં મુઞ્ચિ. તુટ્ઠા સા સત્તમે દિવસે બુદ્ધપમુખસ્સ ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ મહાદાનં અદાસિ, અથસ્સા પુત્તો સત્તવસ્સિકકાલે ગેહા નિક્ખમ્મ સત્થારં દિસ્વા પબ્બજ્જં યાચિ. સત્થા સારિપુત્તત્થેરસ્સ નિયોજેસિ, તતો સારિપુત્તત્થેરેન ઉપજ્ઝાયેન મોગ્ગલ્લાનમાચરિયં કત્વા પબ્બજિ, અથ સો ખુરગ્ગેયેવ અરહત્તં પત્વા બુદ્ધસાસનં સોભેસિ, સો પુબ્બે કતપુઞ્ઞાનુભાવેન મહાપુઞ્ઞો અહોસિ લાભીનઞ્ચ અગ્ગો. અથેકસ્મિં સમયે ભગવા રેવતત્થેરં દસ્સનાય ખદિરવનવિહારં ગચ્છન્તો તિંસભિક્ખુસહસ્સેહિ સદ્ધિં તિંસયોજનિકં છટ્ટિતકન્તારં સમ્પાપુણિ નિરૂદકં અપ્પભક્ખં. યેભુય્યેન દેવતા સીવલિત્થેરે પસન્ના. તસ્મા ભગવા સીવલિત્થેરં પુરતો ચારિકં કત્વા દેવતાહિ કારાપિતે વિહારે વસન્તો દેવતાહિ સજ્જિતદાનં પરિભુઞ્જન્તો રેવતત્થેરં સંપાપુણિત્વા ગતકમ્મં નિટ્ઠાપેત્વા જેતવનમાગમ્મ લાભીનં અગ્ગટ્ઠાને તં ઠપેસીતિ. તેન વુત્તં અપદાને.

૧. પદુમુત્તરો નામ જિનો, સબ્બધમ્મેસુ ચક્ખુમા;
ઇતો સતસહસ્સમ્હિ, કપ્પે ઉપ્પજ્જિ નાયકો.

૨. સીલં તસ્સ અસઙ્ખ્યેય્યં, સમાધિ વજિરૂપમો [વજિરૂપમા ઇતિકત્થચિ];
અસંખિયં ઞાણવરં, વિમુત્તિ ચ અનોપમા.

૩. મનુજામરનાગાનં, બ્રહ્માનઞ્ચ સમાગમે;
સમણબ્રાહ્મણાકિણ્ણે, ધમ્મં દેસેતિ નાયકો.

૪. સસાવકં મહાલાભિં, પુઞ્ઞવન્તં જુતિન્ધરં,

ઠપેસિ એતદગ્ગમ્હિ, પરિસાસુ વિસારદો.

૫. તદાહં ખત્તિયો આસિં, પુરે હંસવતીવ્હયે [હંસાવતવ્હયે ઇતિસબ્બત્થ];
સુત્વા જિનસ્સ તં વાક્યં, સાવકસ્સ ગુણં બહું.

૬. નિમન્તયિત્વા સત્તાહં, ભોજયિત્વા સસાવકં;
મહાદાનં દદિત્વાન, તં ઠાનમભિપત્થયિં.

૭. તદા મં વિનતં પાદે, દિસ્વાન પુરિસાસભો;
સો સરેન મહાવીરો, ઇમં વચનમબ્રવી.

૮. તતો જિનસ્સ વચનં, સોતુકામા મહાજના;
દેવદાનવગન્ધબ્બા, બ્રહ્માનોચ મહિદ્ધિકા.

૯. સમણબ્રાહ્મણા ચાપિ, નમસ્સિસું કતઞ્જલી;
નમો તે પુરિસાજઞ્ઞ, નમો તે પુરિસુત્તમ.

૧૦. ખત્તિયેન મહાદાનં, દિન્નં સત્તાહકમ્પિ [સત્તાહકંપિતો ઇતિપિકત્થચિ] નો;
સોતુકામા ફલં તસ્સ, બ્યાકરોહિ મહામુને.

૧૧. તતો અવોચ ભગવા, સુણોથ મમ ભાસિતં;
અપ્પમેય્યમ્હિ બુદ્ધસ્મિં, ગુણમ્હિ સુપ્પતિટ્ઠિતા.

૧૨. દક્ખિણા દાયકં પત્વા, અપ્પમેય્યફલાવહા;
અપિ ચે સ મહાભોગો, ઠાનં પત્થેતિ મુત્તમં.

૧૩. લાભી વિપુલલાભીનં, યથા ભિક્ખુ સુદસ્સનો;
તથાહંપિ ભવેય્યન્તિ, લચ્છતે તં અનાગતે.

૧૪. સતસહસ્સિતો કપ્પે, ઓક્કાકકુલસમ્ભવો;
ગોતમોનામ નામેન, સત્થા લોકે ભવિસ્સતિ.

૧૫. તસ્સ ધમ્મેસુ દાયાદો, ઓરસો ધમ્મનિમ્મિતો;
સીવલિ નામ નામેન, હેસ્સતિ સત્થુસાવકો.

૧૬. તેન કમ્મેન સુકતેન, ચેતનાપણિધીહિ ચ;
જહિત્વા માનુસં દેહં, તાવતિંસૂપગો અહં.

૧૭. તતોપરસ્મિંસમયે, બારાણસિપુરુત્તમે;
સેટ્ઠિપુત્તો અહં આસિં, અડ્ઢપ્પત્તો મહાધનો.

૧૮. સહસ્સમત્તે પચ્ચેક, નાયકે ચ નિમન્તિય;
મધુરેનન્નપાનેન, સન્તપ્પેસિંતદાદરો.

૧૯. તતો ચુતો છકામગ્ગે, અનુભોસિંમહાયસં;
દેવચ્છરાપરિવુતો, પાસાદે રતનામયે.

૨૦. એવં અચિન્તિયા બુદ્ધા, બુદ્ધધમ્મા અચિન્તિયા;
અચિન્તિયે પસન્નાનં, વિપાકોપિ અચિન્તિયો.

૨૧. એકનવુતિતો કપ્પે, વિપસ્સીનામ નાયકો;
ઉપ્પજ્જિ ચારુનયનો, સબ્બધમ્મવિપસ્સકો.

૨૨. તદાહં બન્ધુમતિયા, કુલસ્સઞ્ઞતરસ્સ ચ;
દયિતો પત્થિતો પુત્તો, આસિં કમ્મન્તબ્યાવટો.

૨૩. તદા અઞ્ઞતરો પૂગો, વિપસ્સિસ્સ મહેસિનો;
પરિવેણં અકારેસિ, મહન્ત મિતિ વિસ્સુતં.

૨૪. નિટ્ઠિતે ચ મહાદાનં, દદં ખજ્જકસંયુતં;
નવં દધિ મધુઞ્ચેવ, વિચિનં ન ચ મદ્દસ.

૨૫. તદાહં તં ગહેત્વાન, નવં દધિ મધુમ્પિચ,
કમ્મસામિઘરં ગચ્છં, તમેનં [તમેસં ઇતિસબ્બત્થ] દાન મદ્દસં.

૨૬. સહસ્સમ્પિ ચ દત્વાન, ન લતિંસુ ચ તં દ્વયં;
તતો એવં વિચિન્તેસિં, નેતં હેસ્સતિ ઓરકં.

૨૭. યથા ઇમે જના સબ્બે, સક્કરોન્તિ તથાગતં;
અહમ્પિ કારં કસ્સામિ, સસઙ્ઘે લોકનાયકે.

૨૮. તદાહમેવં ચિન્તેત્વા, દધિંમધુઞ્ચ એકતો;
યોજેત્વા લોકનાથસ્સ, સસઙ્ઘસ્સ અદાસહં.

૨૯. તેન કમ્મેન સુકતેન, ચેતનાપણિધીહિ ચ;
જહિત્વા માનુસં દેહં, તાવતિંસ મગચ્છહં.

૩૦. પુનાહં બારાણસિયં, રાજા હુત્વા મહાયસો;
સત્તુકસ્સ તદા રુદ્ધો, દ્વારરોધં અકારયિં.

૩૧. તતો સપત્તિનો [સમ્પત્તિનો; સપત્તાનો ઇતિચકત્થચિ] રુદ્ધા, એકાહં રક્ખિતા અહું;

તતો તસ્સ વિપાકેન, પાપુણિં નિરયં ભુસં.

૩૨. પચ્છિમે ચ ભવે દાનિ, જાતોહં કોલિયે પુરે;
સુપ્પવાસા ચ મે માતા, મહાલિ લિચ્છવી પિતા.

૩૩. ખત્તિયે પુઞ્ઞકમ્મેન, દ્વારરોધસ્સ વાહસા;
સત્તમાસે સત્તવસ્સે, વસિંકુચ્છિમ્હિ દુક્ખિતો.

૩૪. સત્તાહં દ્વારમૂળ્હોહં, મહાદુક્ખસમપ્પિતો;
માતા મે છન્દદાનેન, એવ માસિ સુદુક્ખિતા.

૩૫. સુવત્થિતોહં નિક્ખન્તો, બુદ્ધેન અનુકમ્પિતો;
નિક્ખન્તદિવસેયેવ, પબ્બજિં અનગારિયં.

૩૬. ઉપજ્ઝા સારિપુત્તો મે, મોગ્ગલ્લાનો મહિદ્ધિકો;
કેસે ઓરોપયન્તો મે, અનુસાસિ મહામતિ.

૩૭. કેસેસુ છિજ્જમાનેસુ [છિન્નમનેસુ ઇતિપિકત્થચિ], અરહત્તમપાપુણિં;
દેવો નાગા મનુસ્સા ચ, પચ્ચયાનુ પનેન્તિ મે.

૩૮. પદુમુત્તરનામઞ્ચ, વિપસ્સિંચ વિનાયકં;
સંપૂજયિં પમુદિતો, પચ્ચયેહિ વિસેસતો.

૩૯. તતો તેસં વિપાકેન, કમ્માનં વિપુલુત્તમં;
લાભં લભામિ સબ્બત્થ, વને ગામે જલે થલે.

૪૦. રેવતં દસ્સનત્થાય, યદા યાતિ વિનાયકો;
તિંસભિક્ખુસહસ્સેહિ, સહ લોકગ્ગનાયકો.

૪૧. તદા દેવો પનીતેહિ [પણીતેહિ ઇતિસબ્બત્થ], મમત્થાય મહામતિ;
પચ્ચયેહિ મહાવીરો, સસઙ્ઘો લોકનાયકો.

૪૨. ઉપટ્ઠિતો મયા બુદ્ધો, ગન્ત્વા રેવતમદ્દસ;
તતો જેતવનં ગન્ત્વા, એતદગ્ગે ઠપેસિમં.

૪૩. લાભીનં સીવલિ અગ્ગો, મમ સિસ્સેસુ ભિક્ખવો;
સબ્બેલોકહિતો સત્થા, કિત્તયી પરિસાસુમં.

૪૪. કિલેસા ઝાપિતા મય્હં, ભવા સબ્બે સમૂહતા;
નાગોવ બન્ધનં છેત્વા, વિહરામિ અનાસવો.

૪૫. સ્વાગતં વત મે આસિ, બુદ્ધસેટ્ઠસ્સ સન્તિકં;
તિસ્સો વિજ્જા અનુપ્પત્તો, કતં બુદ્ધસ્સ સાસનં.

૪૬. પટિસમ્ભિદા ચતસ્સોપિ, વિમોક્ખા પિચ અટ્ઠિમે;
છળભિઞ્ઞા સચ્છિકતા, કતં બુદ્ધસ્સ સાસનન્તિ.

ઇત્થં સુદં આયસ્મા સીવલિત્થેરો ઇમા ગાથાયો અભાસિત્થાતિ.

૪૭. સુત્વાન એતં ચરિતં મહબ્ભુતં,
પુઞ્ઞાનુભાવઞ્ચ સિરિં સિરીમતં;
હિત્વા કુસીતં કુસલં કરોથ,
કામાત્થ કામં ભવભોગનિબ્બુતિં.

સીવલિત્થેરસ્સ વત્થું દસમં.

યક્ખવઞ્ચિતવગ્ગો તતિયો.

મહાસેનવગ્ગો

૩૧. મહાસેનરઞ્ઞો વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ભગવતિ પરિનિબ્બુતે પાટલિપુત્તનગરે મહાસેનો નામ રાજા રજ્જં કારેસિ ધમ્મિકો ધમ્મરાજા. સો પન પિતુપિતામહાદીનં ધનરાસિં ઓલોકેત્વા ઇમે ઇમં સાપતેય્યં પહાય મચ્ચુનો મુખમુપગતા. અહો સંસારિકાનં અઞ્ઞાણતા. ધનં ઠપેત્વા અત્તનો વિનાસઞ્ચ અત્તાનં ઠપેત્વા ધનવિનાસઞ્ચ ન જાનન્તીતિ સમ્પત્તિયા અધિગમઞ્ચ વિનાસં યાતિ સબ્બં ચિન્તેત્વા ધમ્મઞ્ચ સુત્વા પટિલદ્ધસદ્ધો દિવસે દિવસે દસસહસ્સાનં ભિક્ખૂનં મધુરેન અન્નપાનેન સન્તપ્પેન્તો અનેકાનિ પુઞ્ઞાનિ ઉપચિનન્તો એકદિવસં રહો પટિસલ્લિનો એવં ચિન્તેસિ. એવં રાજનિયોગેન જનસ્સ પીળનં કત્વા દિન્નદાનતો સહત્થેન કમ્મં કત્વા લદ્ધેન દિન્નદાનં મહપ્ફલં મહાનિસંસં ભવિસ્સતિ, એવં મયા કાતબ્બન્તિ સો સુહદા મચ્ચસ્સ રજ્જં નીય્યાતેત્વા અત્તનો કણિટ્ઠિકં આદાય કિઞ્ચિ અજાનાપેત્વા અઞ્ઞતરવેસેન નગરા નિક્ખમ્મ ઉત્તરમધુરં નામ નગરં અગમાસિ, તત્થ મહાવિભવો એકો સેટ્ઠિ પટિવસતિ, તે સેટ્ઠિનો સમીપ મુપગમ્મ ઠિતા. તેન કિમત્થાયાગતાતિ વુત્તે રાજા તવ ગેહે ભતિયા કમ્મં કરિસ્સામીતિ વત્વા તેનાનુઞ્ઞાતો તીણિ વસ્સાનિ કમ્મ મકાસિ, તતો એકદિવસં સેટ્ઠિ તે દિસ્વા પક્કોસિત્વા અતીવ તુમ્હે સુખુમાલતરા. તથાપિ ઇમસ્મિં ગેહે કમ્મકરણેન ચિરં વસિત્થ, એત્તકં કાલં કિસ્મિઞ્ચિ કમ્મેપિ કુસીતત્તં ન પઞ્ઞાયતિ. પગેવ અનાચારમ્પિ, યાગુભત્તં ઠપેત્વા અઞ્ઞં ઉપકારમ્પિ મમ સન્તિકા નત્થિ, કેનત્થેન કમ્મં કરોથાતિ પુચ્છિ. રાજા તસ્સ વચનં સુત્વા ઇમસ્મિં જનપદે સાલિનો મનાપભાવો બહુસો સૂયતિ. તસ્મા સાલીનમત્થાય ઇધા ગતમ્હાતિ આહ, તં સુત્વા તેસં તુટ્ઠો સેટ્ઠિ સાલીનં સકટસહસ્સં અદાસિ, રાજા સાલિંલભિત્વા સેટ્ઠિનો એવમાહ, ભો ઇમં અમ્હાકં નગરં પાપેથાતિ, તં સુત્વા સેટ્ઠિ સાધૂતિ વત્વા સાલિપરિપુણ્ણસકટસહસ્સં રઞ્ઞો નગરં પાપેસિ, રાજા નગરં ગન્ત્વા સેટ્ઠિસ્સ નાનાવણ્ણવત્થહિરઞ્ઞસુવણ્ણાદીહિ સકટે પૂરેત્વા પટિપેસેત્વા મેત્તિં થિરં કત્વા આભતવીહયો રાજગેહે સન્નિચયમકાસિ, અથ રાજા કતિપાહચ્ચયેન મુસલં પગ્ગય્હ સહત્થેનેવ વીહિં કોટ્ટેતિ, કોટ્ટિતકોટ્ટિતં કણિટ્ઠિકા પપ્ફોટેતિ. એવં ઉભોપિ તણ્ડુલાનં મહન્તં રાસિં કત્વા દારૂદકાદયો આહરિત્વા અમ્બિલભત્તં પચિત્વા રાજગેહે પઞ્ચસતઆસનાનિ પઞ્ઞાપેત્વા કાલં ઉગ્ઘોસેસું, આગચ્છન્તુ અય્યા અનુકમ્પં ઉપાદાય મમ ગેહે ભુઞ્જન્તૂતિ. તં સુત્વા પઞ્ચસતા ભિક્ખૂ આકાસેન આગમિંસુ, રાજા તે યાવદત્થં પરિવિસિ, તતો તેસં અન્તરે પિયંગુદીપવાસી એકો મહાસિવત્થેરો નામ ભત્તં ગહેત્વા એતે મં પસ્સન્તૂતિ અધિટ્ઠહિત્વા આકાસેન પિયંગુદીપં ગન્ત્વા ભત્તં પઞ્ચસતાનં ભિક્ખૂનં દત્વા પરિભુઞ્જિ. તં તસ્સાનુભાવેન સબ્બેસં યાવદત્થં અહોસિ. એવં અપ્પકેનાપિ દેય્યધમ્મેન સપ્પુરિસા દાયકાનં મનં પસાદેત્વા પતિટ્ઠં કરોન્તીતિ. વુત્તઞ્હિ.

૧. અપ્પકેનપિ મેધાવી, દાયકાનં મનં પતિ;
   સદ્ધં વડ્ઢેન્તિ ચન્દોવ, રંસિના ખીરસાગરં.

૨. અદ્ધાને ન નિયોજેન્તા, કરોન્તા નેવ સન્નિધિં;
   પરિભોગ મકત્વાન, નેવ નાસેન્તિ પચ્ચયં.

૩. ન પાપેન્તાય થેય્યસ્સ, ન કરોન્તા તથેવિણં;
   વિભજન્તિ સુસીલેસુ, સયં ભુત્વાન સીલવાતિ.

અથ રાજા કણિટ્ઠિકાય સદ્ધિં થત્થેવ ઠિતો પિયંગુદીપે પરિભુઞ્જન્તે પઞ્ચસતભિક્ખૂ દિસ્વા હટ્ઠો ઉદગ્ગો અહોસિ. અથ તે અપરભાગે અત્તના કતં દાનવરં અનુસ્સરન્તા ન ચિરેનેવ ઉભોપિ સોતાપન્ના અહેસુંતિ.

૪. ન ગણેન્તાત્તનો દુક્ખં, વિહાય મહતિં સિરિં;
આયતિંભવમિચ્છન્તા, સુજનેવં સુભે રતા.

૫. આયાસેન કતં પુઞ્ઞં, મહન્તફલદાયકં;
ઇતિ મન્વાન મેધાવી, સહત્થેનેવ તં કરેતિ.

મહાસેનરઞ્ઞો વત્થું પથમં.

૩૨. સુવણ્ણતિલકાય વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

લઙ્કાદીપે કિર અનુરાધપુરનગરે એકો માતુગામો [એકામાતુગામાતિવા એકામાતુગામોતિવા કત્થચિ] સદ્ધાસમ્પન્ના નિચ્ચં અભયુત્તરચેતિયે પુપ્ફપૂજં કરોતિ, અથેકદિવસં સા અત્તનો ધીતુયા સદ્ધિં તસ્મિં ચેતિયે પુપ્ફપૂજનત્થાય [પુપ્ફપૂજત્થાય ઇતિકત્થચિ] ગન્ત્વા પુપ્ફાસનસાલાય ઉદકં અપસ્સન્તી ધીતુ હત્થે પુપ્ફચઙ્ગોટકં ઠપેત્વા ઘટ માદાય પોક્ખરણિં અગમાસિ, તતો સા દારિકા માતરિ અનાગતાયયેવ [અનાગતેયેવ ઇતિસબ્બત્થ] અધોતાસને પુપ્ફમુટ્ઠિંગહેત્વા મણ્ડલં કત્વા પૂજેત્વા એવં પત્થનમકાસિ. તથા હિ.

૧. મહાવીરસ્સ ધીરસ્સ, સયમ્ભુસ્સ મહેસિનો;
તિલોકગ્ગસ્સ નાથસ્સ, ભગવન્તસ્સ સત્થુનો.

૨. ય મહં પૂજયિં પુપ્ફં, તસ્સ કમ્મસ્સ વાહસા;
રૂપીનં પવરા હેસ્સં, આરોહપરિણાહવા.

૩. મં દિસ્વા પુરિસા સબ્બે, મુચ્છન્તુ કામમુચ્છિતા;
નિચ્છરન્તુ સરીરા મે, રંસિમાલીવ રંસિયો.

૪. હદયઙ્ગમા કણ્ણસુખા, મઞ્જુભાણી સુભા મમ;
કિન્નરાનં યથા વાણી, એવમેવ પવત્તતૂતિ.

અથસ્સા માતા આગમ્મ અધોતાસને પૂજિતાનિ પુપ્ફાનિ દિસ્વા કસ્મા ચણ્ડાલી અધોતાસને ભગવતો પુપ્ફાનિ પૂજેસિ, અયુત્તં તયા કતન્તિ આહ, તં સુત્વા સા માતુયા કુજ્ઝિત્વા ત્વં ચણ્ડાલીતિ અક્કોસિ, સા એત્તકં પુઞ્ઞાપુઞ્ઞં કત્વા અપરભાગે તતો ચુતા જમ્બુદીપે ઉત્તરમધુરાયં એકસ્સ ચણ્ડાલગન્ધબ્બબ્રાહ્મણસ્સ ધીતા હુત્વા નિબ્બત્તિ, ઉત્તમરૂપધરા અહોસિ, તસ્સા સરીરતો મેઘમુખતો વિજ્જુલ્લતાવિય રંસિયો નિચ્છરન્તિ. સમન્તા ચતુહત્થટ્ઠાને સરીરપ્પભાય અન્ધકારે વિધમતિ. મુખતો ઉપ્પલગન્ધો વાયતિ, કાયતો ચન્દનગન્ધો, તસ્સા દ્વિન્નં થનાન મન્તરે સુવણ્ણવણ્ણં એકં તિલકં અહોસિ, તેન બાલસુરિયસ્સ વિય પભા નિચ્છરતિ. દિટ્ઠદિટ્ઠા યેભુય્યેન ઉમ્મત્તા વિય કામમદેન વિસઞ્ઞિનો હોન્તિ, અહો કુસલાકુસલાનં આનુભાવો. તથા હિ.

૫. યેન સા કોધસામાતુ, ચણ્ડાલી ઇતિ ભાસિતા;
તેન સા આસિ ચણ્ડાલી, જેગુચ્છા હીનજાતિકા.

૬. સલ્લક્ખેત્વાન સમ્બુદ્ધ, ગુણં પૂજેસિ યં તદા;
તેન પુઞ્ઞાનુભાવેન, સા ભિરૂપી મનોરમા.

૭. યેન યેન પકારેન, પુઞ્ઞપાપાનિ યો કરે;
તસ્સ તસ્સાનુરૂપેન, મોરોવ લભતે ફલં.

૮. પાપેન ચ તિરચ્છાને, જાયન્તિ કુસલેન તે;
વણ્ણપોક્ખરતા હોતિ, મોરાનં કમ્મ મીદિસન્તિ.

તતો તસ્સા માતાપિતરો સુવણ્ણતિલકાતિ નામ મકંસુ. તસ્મિંકિર નગરે મનુસ્સા તસ્સા રુપદસ્સનેનચ સવણેનચ સમ્પત્તાપિ ચણ્ડાલધીતા અયન્તિ પરિભવભયેન આવાહં ન કરોન્તિ. અથ તસ્મિં નગરે જેટ્ઠચણ્ડાલબ્રાહ્મણસ્સ પુત્તો એતમત્થાય તસ્સા માતાપિતુન્નં સન્તિકં વત્થાભરણગન્ધમાલાદયો પેસેસિ સુવણ્ણતિલકં અમ્હાકં દદન્તૂતિ, તે તં પવત્તિં તસ્સા આરોચેસું. સાસ્સ જિગુચ્છન્તી પરિહાસ મકાસિ. તતો બ્રાહ્મણસ્સ પુત્તો લજ્જિતો રઞ્ઞો સન્તિકં ગન્ત્વા વીણં મુચ્ચેત્વા ગાયમાનો એવમાહ.

૯. લલના નનાની ચલલોચનાની,
તરુણા રુણાની ચલિતાધરાણી;
મનુજો હિ યો નેત્તપિયં કરોતિ,
સ તુ નીચજાતિં અપિ નો જહાતિ.

કિમિદન્તિ રઞ્ઞા પુટ્ઠો આહ.

૧૦. સમેતિ કિં દેવ છમાય મત્તિકા,
કદાચિ ચામીકરજાતિકાય;
સિગાલધેનુ અપિ નીચજાતિકા,
સમેતિ કિંસીહવરેન દેવાતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા દેવ ઇમસ્મિંનગરે સુવણ્ણતિલકા નામેકા ચણ્ડાલધીતા અત્થિ, સા સમાનજાતિકેહિ પેસિતપણ્ણાકારં ન ગણ્હાતિ, કુલવન્તેયેવ પત્થેતિ, કદા નામ કાકી સુવણ્ણહંસેન સમાગચ્છતિ દેવાતિ. રાજા તં સુત્વા તસ્સા પિતરં પક્કોસાપેત્વા તમત્થં વત્વા સચ્ચં ભણેતિ પુચ્છિ, સોપિ સચ્ચં દેવ, સા જાતિસમ્પન્નમેવ કામેતીતિ આહ. રાજા એવં સતિ ભણે પઞ્ચમધુરનગરે ઉદ્દાળબ્રાહ્મણો નામ અત્થિ, સો જાતિસમ્પન્નો માતિતોચ પિતિતોચ અનુપક્કુટ્ઠો , જેગુચ્છા પટિક્કૂલા એતાતિ માતુગામેન સદ્ધિં ન સંવસતિ. અત્તનો ગેહતો રાજગેહં ગચ્છન્તોચ આગચ્છન્તો ચ સોળસખીરોદકઘટેહિ મઝ્ઝે સિઞ્ચાપેસિ. માતુગામે દિસ્વા કાલકણ્ણી મયા દિટ્ઠાતિ ખીરોદકેન મુખં ધોવતિ. તવ ધીતા સક્કોન્તી તેન સદ્ધિં સંવસતુ, એતમત્થં તવ ધીતરં કથેહીતિ આહ, સોપિ તં સુત્વા ગેહં ગન્ત્વા ધીતરં પક્કોસિત્વા રઞ્ઞા વુત્તનિયામેનેવ તસ્સા કથેસિ. તાય તં સુત્વા સક્કોન્તી અહં

ઉદ્દાળબ્રાહ્મણેન સદ્ધિં વસિસ્સામિ, મા તુમ્હે ચિન્તેથ, પપઞ્ચમ્પિ મા કરોથ, પાતોવ ગમિસ્સામીતિ વુત્તે પિતા પનસ્સા સાધૂતિ સહસ્સગ્ઘનકચિત્તકમ્બલકઞ્ચુકેન ધીતુ સરીરં પારુપાપેત્વા વીણાદિતુરિયભણ્ડાનિ ગાહાપેત્વા ધીતુયા સદ્ધિં અદ્ધાનમગ્ગં પટિપજ્જિ. ગચ્છન્તો અન્તરામગ્ગે અઞ્ઞતરસ્મિં નગરે રઞ્ઞો ગન્ધબ્બં કરોન્તો ધીતરં પિટ્ઠિપસ્સે નિસીદાપેત્વા ગન્ધબ્બમકાસિ. અથસ્સ પિટ્ઠિપસ્સનિસિન્ના સુવણ્ણતિલકા નયનકોટિયા દિટ્ઠિં પાપેન્તી સરસેન તં ઓલોકેત્વા પારુતકઞ્ચુકં કિઞ્ચિ અપનેત્વા સરીરપ્પભં પઞ્ઞાપેસિ, રાજા પનસ્સા સરીરપ્પભંચ રૂપસમ્પદંચ દિસ્વા કામાતુરો વિગતસઞ્ઞો સમ્મૂળ્હો હુત્વા મુહુત્તેન પટિલદ્ધસ્સાસો તસ્સા સસ્સામિકાસ્સામિકભાવં પુચ્છિત્વા ચણ્ડાલધીતાતિ સુત્વા પરિભવભયેન તં આનેતુ મસક્કોન્તો એવરૂપં વણ્ણપોક્ખરસમ્પન્નં ઇત્થિરતનં અલભન્તસ્સ મે કો અત્થો જીવિતેનાતિ સોચન્તો પરિદેવન્તો કામમુચ્છિતો કત્તબ્બા કત્તબ્બં અજાનન્તો અસિં ગહેત્વા અત્તનો સીસં સયમેવ છિન્દિત્વા કાલ મકાસિ. એવમેવ અન્તરામગ્ગે પઞ્ચરાજાનો તસ્સા રૂપસમ્પત્તિમદમત્તા અસિના છિન્નસીસા જીવિતક્ખયં પાપુણિંસુ. તથા હિ સત્તા હિરઞ્ઞસુવણ્ણદાસિદાસ પુત્તદારાદીસુ [પુત્તદારાદીહિ ઇતિસબ્બત્થ] પિયં નિસ્સાય કામેન મુચ્છિતા અનયબ્યસનં પાપુણન્તીતિ. વુત્તઞ્હેતં ભગવતા.

૧૧. પિયતો જાયતે સોકો,
પિયતો જાયતે ભયં;
પિયતો વિપ્પમુત્તસ્સ,
નત્થિ સોકો કુતો ભયં.

૧૨. પેમતો જાયતે સોકો,
પેમતો જાયતે ભયં;
પેમતો વિપ્પમુત્તસ્સ,
નત્થિ સોકો કુતો ભયં.

૧૩. રતિયા જાયતે સોકો,
રતિયા જાયતે ભયં;
રતિયા વિપ્પમુત્તસ્સ,
નત્થિ સોકો કુતો ભયં.

૧૪. કામતો જાયતે સોકો,
કામતો જાયતે ભયં;
કામતો વિપ્પમુત્તસ્સ,
નત્થિ સોકો કુતો ભયં.

૧૫. તણ્હાય જાયતે સોકો,
તણ્હાય જાયતે ભયં;
તણ્હાય વિપ્પમુત્તસ્સ,
નત્થિ સોકો કુતો ભયં.

તતો સો અનુક્કમેન પઞ્ચમધુરનગરં ગન્ત્વા અત્તનો આગતભાવં રઞ્ઞા કથાપેત્વા તેન અનુઞ્ઞાતો ગન્ત્વા રાજાનં અદ્દસ. તદા ઉદ્દાળબ્રાહ્મણો રઞ્ઞો અવિદૂરે કમ્બલભદ્દપીઠે નિસિન્નો હોતિ, ગન્ધબ્બબ્રાહ્મણોપિ ધીતુયા સદ્ધિં ગન્ધબ્બં કુરુમાનો નિસીદિ. તસ્મિંખણે પિતુ પિટ્ઠિપસ્સે નિસિન્ના સુવણ્ણતિલકા ઉદ્દાળબ્રાહ્મણો કતમોતિ પુચ્છિત્વા એતસ્મિં ભદ્દપીઠે નિસિન્નો એસોતિ સુત્વા નિલામલલોચનેહિ તં ઓલોકન્તિ દસનરંસિના સમ્ભિન્નસુરત્તાધરેન મન્દહસિતં કરોન્તી તં ઓલોકેત્વા પારુતકઞ્ચુકં અપનેત્વા સરીરપ્પભં વિસ્સજ્જેસિ. તં દિસ્વા બ્રાહ્મણો ઉમ્મત્તો સોકેન પરિદડ્ઢગત્તો ઉણ્હવાતેન પૂરિતમુખનાસો અસ્સુના કિલિન્નનેત્તો વિસઞ્ઞી અહોસિ. તતો સો મુહુત્તેન લદ્ધસ્સાસો રોગીવિય રઞ્ઞો સકાસા અપસરન્તો અત્તનો ગેહં ગન્ત્વા સુહદે પક્કોસિત્વા તેસં એવમાહ. ભવન્તેત્થ.

૧૬. યો આપદે સમુપ્પન્ને,
ઉપતિટ્ઠતિ સન્તિકે;
સુખદુક્ખે સમો હોતિ,
સો મિત્તો સોચ ઞાતકો.

૧૭. યો ગુણં ભાસતે યસ્સ, અગુણઞ્ચ નિગૂહતિ;
પટિસેધેત્ય [પટિસેધેતિકત્તબ્બા ઇતિસબ્બત્થ] કત્તબ્બા, સો મિત્તો સોચ ઞાતકો.

૧૮. સુવણ્ણતિલકાનામ, લલના કામલાલયા;
નીલક્ખિચણ્ડકણ્ડેહિ, વિખણ્ડેસિ મનો મમ.

૧૯. તસ્સા મુખમ્બુજે સત્તા, મમ નેત્તમધુબ્બતા,
અપ્પમ્પિન સરન્તામં, તત્થેવા ભિરમન્તિ તે.

૨૦. સહેવ તેહિ મે ચિત્તં, ગતં ઉલ્લંઘિયુદ્ધતો;
લજ્જાગમ્ભીરપરિખં, ધિતિપાકારમુગ્ગતં.

૨૧. સમ્મુય્હામિ પમુય્હામિ, સબ્બા મુય્હન્તિ મે દિસા;
તસ્સ મે સરણં હોથ, કરોથ મમ સઙ્ગહન્તિ.

તં સુત્વા તે એવમાહંસુ.

૨૨. યં ત્વમાચરિય પત્થેસિ, ચણ્ડાલી સા અસઙ્ગમા;
કિન્નુ મીળ્હેન સંયોગો, ચન્દનસ્સ કદા સિયા.

૨૩. અગમ્મગમના યાતિ, નરાનં દૂરતો સિરી;
કિત્તિચાયુ બલં બુદ્ધિ, અયસંચ સ ગચ્છતીતિ.

અથ તેસં બ્રહ્મણો આહ.

૨૪. ન પરિચ્ચજતિ લોકોયં, અમેજ્ઝે મણિમુત્તમં;

થીરતનં યુવાણી ચ, દુક્કુલા અપિ ગાહિયાતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા તસ્સા સસ્સામિકાસ્સામિકભાવં ઞત્વા આનેથાતિ આહ, તે તથા અકંસુ. તતો બ્રાહ્મણો તાય ગેહં આગતકાલતો પટ્ઠાય ચત્તારો માસે રઞ્ઞો ઉપટ્ઠાનં નેવ અગમાસિ. તસ્સ પન બ્રહ્મણસ્સ સન્તિકે પઞ્ચસતરાજકુમારા નાનાવિધાનિ સિપ્પાનિ ઉગ્ગણ્હન્તિ. તે તં કારણં ઞત્વા સુવણ્ણતિલકાય વિજ્જમાનાય અમ્હાકં સિપ્પુગ્ગહણસ્સ અન્તરાયો ભવિસ્સતિ, યેન કેનચિ ઉપાયેન એતં મારેતું વટ્ટતીતિ, ચિન્તેત્વા તે હત્થા ચરિયં પક્કોસિત્વા લઞ્ઝં દત્વા એવમાહંસુ, હત્થિં સુરાય મત્તં કત્વા સુવણ્ણતિલકં મારેહીતિ. તતો તે સબ્બે રાજઙ્ગણે સન્નિપતિત્વા દૂતં પાહેસું, આચરિયં દટ્ઠુકામમ્હાતિ. તતો બ્રાહ્મણેન આગન્ત્વા નિસિન્નેન પટિસન્થારં કત્વા આચરિય આચરિયાનિં પસ્સિતુકામમ્હાતિ આહંસુ. અથ સો સુવણ્ણતિલકં ગહેત્વા આગચ્છથાતિ મનુસ્સે પેસેસિ. તે તથા કરિંસુ, અથ તસ્સા વીથિમજ્ઝં સમ્પત્તકાલે હત્થિં વિસ્સજ્જાપેસું. સો સોણ્ડાય ભૂમિયં પહરન્તો [પહરન્તોઉપધાવિત્વા ઇતિકત્થચિ] ગચ્છન્તો ઉપધાવિત્વા સોણ્ડેન તં ઉક્ખિપિત્વા કુમ્ભે નિસીદાપેસિ. તતો રાજાનો તથા તં મારાપેતુ મસક્કોન્તા પુન દિવસે મનુસ્સે પયોજેત્વા રત્તિયં મારાપેસું. બ્રાહ્મણોપિ એવરૂપં ઇત્થિં અલભિત્વા જીવનતો મતમેવ [મતંમેસેય્યો ઇતિકત્થચિ] સેય્યોતિ સોચન્તો પરિદેવન્તો રાજઙ્ગણે દારુચિતકં કારાપેત્વા અગ્ગિંપવિસિત્વા મતોતિ. એવં માતુગામવસઙ્ગતા મહન્તં અનયબ્યસનઞ્ચ મરણઞ્ચ પાપુણન્તીતિ. વુત્તઞ્હેતં ભગવતા.

૨૫. માયાવેસા [માયાચેસા ઇતિકત્થચિ] મરીચીવ,
સોકો રોગો ચુપદ્દવો;
ખરાવ બન્ધના ચેસા,
મચ્ચુપાસો ગુહાસયો;
તાસુ યો વિસ્સસે પોસો,
સો નરેસુ નરાધમોતિ.

૨૬. અયોનિસો સા પુરિમાય જાતિયા,
પુઞ્ઞં કરિત્વા અલભીદિસં ગતિં;
ધીસમ્પયુત્તં [ધિતિસમ્પયુત્તં ઇતિકત્થચિ] કુસલં કરોન્તા,
નિબ્બાણમેવાભિમુખં કરોથાતિ.

સુવણ્ણતિલકાય વત્થું દુતિયં.

૩૩. કપણાય વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ભગવતિ પરિનિબ્બુતે જમ્બુદીપે તત્થ તત્થ ભિક્ખુભિક્ખુણિયો ચ ઉપાસકઉપાસિકાયો ચ જયમહાબોધિં વન્દિસ્સામીતિ યેભુય્યેન ગન્ત્વા વન્દન્તિ. અથા પરભાગે બહૂ ભિક્ખૂ સઙ્ગમ્મ મહાબોધિં વન્દનત્થાય ગચ્છન્તા અઞ્ઞતરસ્મિં ગામકે ભિક્ખાય ચરિત્વા આસનસાલં ગન્ત્વા કતભત્તકિચ્ચા થોકં વિસ્સમિંસુ, તદા તત્થ એકા કપણા દુગ્ગતિત્થી તથા નિસિન્નભિક્ખૂ દિસ્વા ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ચપતિટ્ઠિતેન વન્દિત્વા એકમન્તે ઠિતા અય્યા કુહિં ગચ્છન્તીતિ પુચ્છિ. ભિક્ખૂ તં સુત્વા જયમહાબોધિસ્સ આનુભાવઞ્ચ તં વન્દનત્થાય અત્તાનં ગમનઞ્ચ કથેન્તા એવમાહંસુ.

१. યત્થાસીનો જિનો જેસિ, સસેનં મકરદ્ધજં;
હન્ત્વા કિલેસસેનઞ્ચ, બુદ્ધો આસિ નિરુત્તરો.

२. યં પૂજેસિ મહાવીરો, ઠિતો પદ મકોપયં;
સત્તરત્તિન્દિવં નેત્ત, નીલનીરજરંસિના.

૩. સુરાસુરનરાદીનં, નેત્તાલિ પાળિપાતના;
મેચકાકારપત્તેહિ, સિખણ્ડીવિય ભાતિ યો.

४. સુરપાદપોવ સત્તાનં, યં તિટ્ઠતિ મહીતલે;
ઇહ લોકે પરત્તે ચ, દદન્તો ઇચ્છિતિચ્છિતં.

५. યસ્સ પુરાણપણ્ણમ્પિ, પતિતં યો નરો ઇધ;
પૂજેતિ તસ્સ સો દેતિ, ભવભોગં મહીરુહો.

६. ગન્ધમાલેહિ સલિલેહિ, યમુપાસતિ સદા નરો;
અજ્ઝત્તઞ્ચ બહિદ્ધા ચ, દુરિતં સો નિહઞ્ઞતિ.

७. યો દેતિ ઇહલોકત્થં,
યો દેતિ પારલોકિકં,
સમ્પદં જયબોધિંતં,
ભોતિ ગચ્છામ વન્દિતું.

તં સુત્વા ઉદગ્ગા સોમનસ્સજાતા ભિક્ખૂનં એવમાહ. અહં ભન્તે પરકુલે ભતિયા કમ્મં કરોન્તી દુક્ખેન કસિરેન જીવિકં કપ્પેમિ. સ્વાતનાય મે તણ્ડુલનાલિપિ [ભણ્ડુલનામ્પ ઇતિસબ્બત્થ] નત્થિ, પગેવ અઞ્ઞં ધનં, ઇમં વિના અઞ્ઞં સાટકમ્પિ નત્થિ, કસ્મા પુબ્બે અકતપુઞ્ઞત્તા, તસ્મા ઇમં ભન્તે સાટકં મમાનુગ્ગહાય બોધિમ્હિ ધજં બન્ધથાતિ યાચિત્વા સાટકં ધોવિત્વા તેસં અદાસિ. ભિક્ખૂપિ તસ્સાનુગ્ગહાય તં ગહેત્વા અગમંસુ. સા સાટકં દત્વા પીતિપામોજ્જમાનસા ગેહં ગન્ત્વા તદહેવ રત્તિયા મજ્ઝિમયામે સત્થકવાતેન ઉપહતા કાલં કત્વા તેસં ભિક્ખૂનં ગમનમગ્ગે એકસ્મિં રમણીયે વનસણ્ડે ભુમ્મદેવતા હુત્વા નિબ્બત્તી, અથસ્સા પુઞ્ઞાનુભાવેન તિયોજનિકે ઠાને દિબ્બકપ્પરુક્ખા પાતુરહંસુ, તત્ત તત્ત નાનાવિરાગધજપતાકા ઓલમ્બન્તિ. દેવપુત્તા ચ દેવધીતરો ચ સબ્બાભરણવિભૂસિતા તથેવ ધજપતાકાદયો ગહેત્વા કીળન્તિ. નચ્ચગીતાદિનેકાનિ અચ્છરિયાનિ પયોજેન્તિ. અથ દુતિયદિવસે તેપિ ભિક્ખૂ બોધિમણ્ડલં ગચ્છન્તા સાયણ્હે તં ઠાનં પત્વા અજ્જ ઇમસ્મિં વનસણ્ડે વસિત્વા ગમિસ્સામાતિ તત્થ વાસં ઉપગમિંસુ, તતો તે રત્તિભાગે નાનાવણ્ણધજે ચ દેવતાહિ પયોજિયમાના ગીતવાદિતાદયો ચ તિયોજનટ્ઠાને કપ્પરુક્ખાનિ ચ ઇદં સબ્બં દેવિસ્સરિયં તસ્સાનુભાવેન નિબ્બત્તભાવં દિસ્વા વિમ્હિતમાનસા દેવધીતરં આમન્તેત્વા ત્વં કેન કમ્મેન ઇધ નિબ્બત્તાતિ પુચ્છિંસુ. સા ભિક્ખૂ વન્દિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગય્હ ઠિતા ભન્તે મં ન સઞ્જાનિત્થાતિ આહ. ભિક્ખૂહિ ન મયં સઞ્જાનામ ભગિનીતિ વુત્તે સા અત્તનો સભાવં કથેન્તી એવમાહ.

૮. હીય્યો આસનસાલાય, નિસીદિત્થ સમાગતા;
તુમ્હકં સન્તિકં ગમ્મ, યા વરાકીભિવાદયિ.

૯. યા બોધિં પૂજનત્થાય, વત્થકં પટિપાદયિ;
સાહં હીય્યો ચુતા આસિં, રત્તિયં બ્યાધિપીળિતા.

૧૦. નાનાસમ્પત્તિસંયુત્તા, નાનાભૂસનભૂસિતા;
વિમાને રતના કિણ્ણે, જાતાહં એત્થ કાનને.

૧૧. હીય્યો પસ્સિત્થ મે ગત્તં, રજોજલ્લેહિ સંકુલં;
અજ્જ પસ્સથ મે ગત્તં, વણ્ણવન્તં પભસ્સરં.

૧૨. હીય્યો પસ્સિત્થ મે ભન્તે, નિવત્થં મલિનમ્બરં;
અજ્જ પસ્સથ મે ભન્તે, દિબ્બમમ્બરમુત્તમં.

૧૩. વિકિણ્ણફલિતગ્ગેહિ , કેસેહિ વિરલા કુલં;
ઊકાગૂથપટિક્કૂલં, હીય્યો આસિસિરં મમ.

૧૪. અજ્જ તં પરિવત્તિત્વા, મમ પુઞ્ઞાનુભાવતો;
સુનીલમુદુધમ્મિલ્લં, કુસુમા ભરણભૂસિતં.

૧૫. પુરા મે સકસીસેન, વહિતં દારૂ દકાદિકં;
પુઞ્ઞેનાહં અજ્જ માલા, ભારં સીસે સમુબ્બહે.

૧૬. ધજત્થાય મયા હીય્યો, પદિન્નં થૂલસાટકં;
અજ્જ નિબ્બત્તિ મે ભોન્તો, મહન્તં દિબ્બસમ્પદં.

૧૭. જાનમાનેન કત્તબ્બં, દાનાદીસુ મહપ્ફલં;
દેવલોકે મનુસ્સેસુ, સુખદં દાન મુત્તમન્તિ.

તં સુત્વા સબ્બે ભિક્ખૂ અચ્છરિયબ્ભુતચિત્તા અહેસું. સા દેવતા તસ્સા રત્તિયા અચ્ચયેન ભિક્ખૂ નિમન્તેત્વા દિબ્બેહિ ખજ્જભોજ્જેહિ સહત્થા સન્તપ્પેત્વા તેહિ સદ્ધિં આગચ્છન્તી અન્તરામગ્ગે દાનં દદમાના મહાબોધિં ગન્ત્વા સબ્બેહિ ધજપતાકા દીહિ ચ નાનાવિધવણ્ણગન્ધસમ્પન્નપુપ્ફેહિ ચ દીપધૂપેહિ ચ બોધિં પૂજેત્વા ભિક્ખૂનં ચીવરત્થાય દિબ્બવત્થાનિ દત્વા આગમ્મ તસ્મિંયેવ વનસણ્ડે વસન્તી નાનાવિધાનિ પુઞ્ઞાનિ કત્વા તાવતિંસભવને નિબ્બત્તિ. ભિક્ખૂપિ તં અચ્છરિયં તત્થ તત્થ પકાસેન્તા બહૂજને પુઞ્ઞકમ્મે નિયોજેસુંતિ.

૧૮. એવં વિધાપિ કપણા જિનસાસનમ્હિ,
કત્વા પસાદ મથ થૂલકુચેલકેન;
પૂજેત્વ દિબ્બવિભવં અલભીતિ ઞત્વા,

પૂજાપરા ભવથ વત્થુસુ તીસુ સમ્માતિ.

કપણાય વત્થું તતિયં.

૩૪. ઇન્દગુત્તત્થેરસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અમ્હાકં ભગવતો પરિનિબ્બાણતો ઓરભાગે જમ્બુદીપે કિર પાટલિપુત્તં નામ નગરં અહોસિ. તત્થ ધમ્માસોકો નામ મહિદ્ધિકો મહાનુભાવો આણાચક્કવત્તિ રાજા રજ્જં કારેતિ. ઉદ્ધં આકાસતો હેટ્ઠા પથવિયા યોજનપ્પમાણે સકલજમ્બૂદીપે તસ્સ આણા પવત્તતિ, તદા સકલજમ્બુદીપવાસિનો ચ ચતુરાસીતિ નગરસહસ્સે રાજાનો ચ અત્તનો અત્તનો બલવાહને ગહેત્વા આગમ્મ ધમ્માસોકમહારઞ્ઞો ઉપટ્ઠાનં કરોન્તિ. તસ્મિં સમયે દેવપુત્તનગરે દેવપુત્તો નામ મહારાજા અત્તનો બલવાહનં ગહેત્વા રઞ્ઞો ઉપટ્ઠાનં અગમાસિ. ધમ્માસોકો દેવપુત્તમહારાજાનં દિસ્વા મધુરપટિસન્થારં કત્વા તુમ્હાકં રટ્ઠે બહુસ્સુતા આગતાગમા મહાગુણવન્તા અય્યા અત્થીતિ પુચ્છિ. તં સુત્વા દેવપુત્તરાજા અત્થિ દેવ તસ્મિં નગરે સીહકુમ્ભકં નામ મહાવિહારં. તત્થ અનેકસહસ્સભિક્ખૂ વિહરન્તિ સીલવન્તા અપ્પિચ્છા સન્તુટ્ઠા વિવેકકામિનો. તેસુ સાટ્ઠકથાતિપિટકધરો ઇન્દગુત્તત્થેરો નામ તેસં પામોક્ખો અહોસિ. સો અનેકપરિયાયેન સનરામરાનં ભિક્ખૂનં ધમ્મંવણ્ણેતિ. ગુણવા અત્તનો ગુણં નિસ્સાય લોકે પાકટોતિ. તં સુત્વા રાજા તુટ્ઠમાનસો થેરં પસ્સિતુકામો હુત્વા સમ્મ ત્વમેવ ગન્ત્વા થેરં યાચિત્વા ઇધા નેહીતિ આહ. તં સુત્વા દેવપુત્તરાજા અત્તનો હત્થસ્સબલવાહના દિમહા સેનઙ્ગપરિવુતો ઇન્દગુત્તત્થેરસ્સ સન્તિકં ગન્ત્વા વન્દિત્વા અય્ય અય્યં ધમ્માસોકમહારાજા દટ્ઠુકામોતિ આહ. થેરેન સાધૂતિ સમ્પટિચ્છિતે રાજા થેરેન સમ્પટિચ્છિતભાવં ધમ્માસોકમહારાજિનો પેસેસિ. તતો ધમ્માસોકમહારાજા સોમનસ્સપ્પત્તો અત્તનો આણાપવત્તિતટ્ઠાને રાજૂનં સાસનં પેસેસિ. સબ્બેવ થેરાગમનમગ્ગં અલઙ્કરોન્તૂતિ. અથ તે રાજાનો તુટ્ઠપહટ્ઠા અત્તનો અત્તનો નગરે ભેરિં ચરાપેત્વા દેવપુત્તનગરતો યાવ પાટલિપુત્તનગરં એત્થન્તરે પઞ્ચપણ્ણાસયોજનિકં મગ્ગં વિસમં સમં કરોન્તો દેવતાનં દિબ્બવીથિમિવ અલઙ્કરિત્વા ધમ્માસોકમહાનરિન્દસ્સ એવં સાસનં પેસેસું. ભવન્તેત્થ.

૧. ઇન્દગુત્તમહાથેર, સામિનો ગમનાય નો;
મગ્ગં અલઙ્કરોન્તૂતિ, મહારાજેન પેસિતં.

૨. તતો તે અપનેત્વાન, પાસાણકણ્ટકાદિકં;
વિસમં સમં કરિત્વાન, સમ્મજ્જિત્વાન સાધુકં.

૩. ધોતમુત્તા સમાભાસા, ઓકિરિત્વાન વાલુકા;
ઉસ્સાપિતા તત્થ તત્થ, દુસ્સતોરણપન્તિયો.

૪. કલધોતહેમરમ્ભાદિ, નાનાતોરણપન્તિયો;
તથા પુપ્ફમયા નેક, તોરણૂપરિતોરણા.

૫. તેસુ તેસુચ ઠાનેસુ, સજ્જિતા કુસુમગ્ઘિકા;
તથેવ ગન્ધતેલેહિ, દીપિતા દીપપન્તિયો.

૬. પદુમુપ્પલસઞ્ચીર, પુપ્ફપલ્લવ લઙ્કતા;

ઠપિતા ઘટમાલાયો, પુણ્ણા સોગન્ધવારિહિ.

૭. નિલપીતા દિસમ્ભિન્ન, પતાકાહિ ધજેહિ ચ;
મગ્ગસ્સ ઉભતો પસ્સે, વનમાસિ સમાકુલં.

૮. કેતવો ઉગ્ગતા તત્થ, મન્દમન્દસમીરણા;
અવ્હયન્તાવ સોભન્તિ, બ્રહ્મોરગસુરાદયો.

૯. નાગચમ્પપુન્નાગ, કેતકીવકુલાદિહિ;
પદુમુપ્પલા દિજલજેહિ, માલતી કુસુમા દિહિ.

૧૦. માલાદામેહિ નેકેહિ, મગ્ગમાસિ વિચિત્તકં;
પત્થરિત્વા પાદપટે, સિત્તસમ્મત્તભૂમિયં.

૧૧. લાજાદિપઞ્ચપુપ્ફાનિ, વિકિરિંસુ મનોરમં;
અલઙ્કરિત્વા હત્તસ્સા, કુસુમા ભરણાદિહિ.

૧૨. મગ્ગાલઙ્કરણત્થાય, ઠપિતાસું તતો તતો;
તેસુ તેસુ ચ ઠાનેસુ, ભેરિમણ્ડલમજ્ઝગા.

૧૩. નચ્ચન્તિ ચાતુરા નારી, રસભાવનિરન્તરા;
કંસવંસાદિપગ્ગય્હ, વજ્જેન્તાનેકતન્તિયો.

૧૪. ગાયન્તિ મધુરં ગીતં, ગાયન્તેત્થ લયાન્વિતં;
મગ્ગોસો સાધુવાદેહિ, ભેરિતન્તિનદેહિચ.

૧૫. કરીનં કોઞ્ચનાદેહિ, હયાનં હેસિતેહિ ચ;
નેકવિટઙ્કસદ્દેહિ, સો કરીહિ સમાકુલો.

૧૬. મગ્ગસ્સ ઉભતો પસ્સે, દેવકઞ્ઞૂપમા સુભા;
માલાકલાપે પગ્ગય્હ, તિટ્ઠન્તિ તુટ્ઠમાનસા.

૧૭. તથા પુણ્ણઘટે ગય્હ, પદુમુપ્પલસંકુલે,
અટ્ઠમઙ્ગલમુગ્ગય્હ, તિટ્ઠન્તિ પમદા તહિં.

૧૮. સીતલૂદકસમ્પન્ન, પપાહિ સમલઙ્કતા;
સિનાનત્થં ખતા આસું, પોક્ખરઞ્ઞો તહિંતહિં.

૧૯. તહિંતહિંકતા આસું, દાનસાલા મનોરમા;
નિચિતાસુમનેકાનિ, દાનોપકરણા તહિં.

૨૦. એવં નેકવિધા પૂજા, અમ્હેહિ પટિપાદિતા;
ઠપેત્વાન મહાગઙ્ગં, તં જાનાતુ મહીપતીતિ.

તં સુત્વા અસોકમહારાજા ગઙ્ગં અલઙ્કરોથાતિ સોળસયક્ખે પેસેસિ, તે સપરિવારા તત્થ ગન્ત્વા અત્તનો આનુભાવેન ગઙ્ગાય અન્તો તિગાવુતટ્ઠાને ઉદ્કખલપાસાણે ઠપેસું. ઠપેત્વા થમ્ભે ઉસ્સાપેત્વા તુલાસંઘાટે દત્વા હિમવન્તતો રત્તચન્દનસારે આહરિત્વા પદરે સન્થરિત્વા અનેકેહિ પૂજાવિધાનેહિ અલઙ્કરિત્વા રઞ્ઞો એવં સાસનં પેસેસું. ભવન્તેત્થ.

૨૧. યમત્થાય મયં સબ્બે, મહારાજેન પેસિતા;
અમ્હેહિ દાનિ તં સબ્બં, કતમેવ સુણોથ તં.

૨૨. ગાવુતત્તયગમ્ભીરં, ગઙ્ગં યોજનવિત્થતં;
થમ્ભે પતિટ્ઠપેત્વાન, અનગ્ઘં રત્તચન્દનં.

૨૩. હિમવન્તતો હરિત્વાન, સેતું તત્થ સુમાપિતં;
તોરણા ચ ઉભો પસ્સે, રતનેહિ સુનિમ્મિતા.

૨૪. પુણ્ણકુમ્ભદ્ધજા ચેવ, પદીપાવલિયો તથા;
ઉભો પસ્સેસુ રતનાનિ, માપેત્વાલમ્બનાનિચ.

૨૫. સુવણ્ણમણિમુત્તાદિ, દામેહિ સમલઙ્કતા;
વાલુકત્થાય ઓકિણ્ણા, ધોતમુત્તા પભસ્સરા.

૨૬. તેસુ તેસુ ચ ઠાનેસુ, ઠપિતાસું મહામણી;
નાનારાગવિતાનેહિ, સોભિતા સેતુનો પરિ.

૨૭. ઓલમ્બિતાસું તત્થેવ, દિબ્બાદિકુસુમાદયો;
નિટ્ઠિતં ઇધ કાતબ્બ, યુત્તં પૂજાવિધિંતુ નો;
દેવોતં પટિજાનાતુ, ઇતિ વત્વાન પેસયુંતિ.

તમ્પિ સુત્વા અસોકો મહારાજા તુમ્હેવ થેરં ઇધાનેથાતિ તેસંયેવ સાસનં પટિપેસેસિ, તે સાધૂતિ ઇન્દગુત્તત્થેરસ્સ સન્તિકં ગન્ત્વા વન્દિત્વા ભન્તે પાટલિપુત્તનગરસ્સ ગમનાય કાલોતિ આહંસુ, તતો થેરો સટ્ઠિસહસ્સમત્તેહિ ભિક્ખુસઙ્ઘેહિ પરિવુતો પઞ્ચપણ્ણાસયોજનમગ્ગં પટિપજ્જિ. અથાપરં દેવપુત્તનગરવાસિનો અનેકવિધમાલાગન્ધવાસચુણ્ણદ્ધજપતાકાદીહિ અનેકેહિ તાલાવચરેહિ નચ્ચગીતવાદિતેહિ પૂજેત્વા અગમંસુ. અથ થેરો મહન્તેન પૂજાવિધાનેન જમ્બુદીપવાસીહિ પૂજિયમાનો અનુક્કમેન ચન્દભાગાય ગઙ્ગાય સેતું પત્વા તત્થ મહન્તં પૂજાવિધાનં ઓલોકેન્તો એવં ચિન્તેસિ, એવં ઉળારં પૂજાવિધાનં ઇદાનિ જમ્બુદીપે નાઞ્ઞસ્સ હોતિ, મય્હમેવેતં કતં. અહમેવેત્ત ઉત્તમો અપ્પટિમોતિ એવં સેય્યસ્સ સેય્યોહમસ્મીતિ માનં ઉપ્પાદેત્વા અટ્ઠાસિ. તસ્મિં ખણે એકો ખીણાસવત્થેરો તં માનેનુપત્થદ્ધચેતસા ઠિતં દિબ્બચક્ખુના દિસ્વા ઉપસઙ્કમિત્વા વન્દિત્વા થેરસ્સ ઓવદન્તો એવમાહ. તસ્મા.

૨૮. મા માનસ્સ વસી હોથ, માનો ભન્તે વસંગતં [માનંભન્તેવસીકતં ઇતિસબ્બત્થ];
અનત્થદો સદા હોતિ, પાતેત્વાન ભવા વટે.

૨૯. માનો પલાલિતો સત્તો, તણ્હાપટિઘસઙ્ગતો;
મક્કટોરગસોણાદિ, હુત્વા જાયતિ જાતિસુ.

૩૦. મા માનં સામિ પૂરેહિ, અત્તાનં પરિસોધય;
અપરિસુદ્ધા સયો ભિક્ખુ, દાયકં ન પરિતોસતિ.

૩૧. દદન્તાનં સરન્તાનં, પૂજેન્તાનં સચે તુવં;
મહપ્ફલં મહાભૂતિં, કામત્થ હોથ નિબ્બણાતિ [નિમ્મના ઇતિકત્તચિ].

તં સુત્વા થેરો સંસારે નિબ્બિન્દો તત્થેવ ઠિતો તિલક્ખણં પટ્ઠપેત્વા કરજકાયં સમ્મસન્તો સહપટિ સમ્ભિદાહિ અરહત્તં પત્વાવ નિક્ખમિ. તતો ધમ્માસોકમહારાજા બલવાહનપરિવુતો મહન્તેન પૂજાવિધાનેન પટિમગ્ગં આગમ્મ વન્દિત્વા તતો દિગુણં પૂજાસક્કારં કુરુમાનો મહાભિક્ખુસઙ્ઘેન સદ્ધિં થેરં અત્તનો નગરં નેત્વા તસ્સ ધમ્મકથં સુત્વા પસન્નમાનસો પઞ્ચસીલે પતિટ્ઠાય મહન્તં વિહારં કારેત્વા થેરેન સહાગતાનં સટ્ઠિસહસ્સાનં ભિક્ખૂનં ચતુપચ્ચયેહિ ઉપટ્ઠાન મકાસિ, અથ થેરો સાટ્ઠકથં પિટકત્તયં પકાસેન્તો તસ્મિં ચિરં વસિત્વા તત્થેવ પરિનિબ્બાયિ. તતો રાજા સપરિસો તસ્સ સરીરનિક્ખેપં કારેત્વા ધાતુયો ગહેત્વા મહન્તં ચેતિયં કારાપેસીતિ.

૩૨. પુરાતનાનં ભુવિ પુઞ્ઞકમ્મિનં,
ગુણાનુભાવેન મહેન્તિ એવં;
સદેવકા નં મનસીકરોન્તા,
પુઞ્ઞં કરોથા યતને સદા દરાતિ.

ઇન્દગુત્તત્થેરસ્સ વત્થું ચતુત્થં.

૩૫. સાખમાલપૂજિકાય વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અમ્હાકં ભગવા દસપારમિયો પૂરેત્વા અનુક્કમેન તુસિતભવને નિબ્બત્તો દેવેહિ આરાધિતો સક્કરાજકુલે પટિસન્ધિં ગહેત્વા માતુકુચ્છિતો નિક્ખન્તો અનુક્કમેન પરમાભિસમ્બોધિં પત્વા તતો પટ્ઠાય પઞ્ચચત્તાલીસસંવચ્છરાનિ ઠત્વા ચતુરાસીતિધમ્મક્ખન્ધસહસ્સાનિ દેસેત્વા ગણનપથમતીતે સત્તે ભવકન્તારતો સન્તારેત્વા સબ્બબુદ્ધકિચ્ચાનિ નિટ્ઠાપેત્વા કુસિનારાયં ઉપવત્તને મલ્લાનં સાલવને યમકસાલાન મન્તરે ઉત્તરસીસકં પઞ્ઞત્તે મઞ્ચકે વેસાખપુણ્ણદિવસે દક્ખિણેન પસ્સેન સતો સમ્પજાનો અનુટ્ઠાનસેય્યાય નિપન્નો પચ્છિમયામે ભિક્ખૂ ઓવદિત્વા બલવપચ્ચૂ-સ સમયે મહાપથવિંકમ્પેન્તો અનુપાદિસેસાય નિબ્બાણધાતુયા પરિનિબ્બાયિ, નિબ્બુતે પન ભગવતિ લોકનાથે આનન્દત્થેરો મલ્લરાજૂનં એતં પવત્તિં આરોચેસિ. તતો કોસિનારકા ચ દેવબ્રહ્માદયો ચ સન્નિપતિત્વા નચ્ચગીતવાદિતેહિ માલાગન્ધાદીહિ ચ સક્કરોન્તા ગરુકરોન્તા માનેન્તા પૂજેન્તા ચેલવિતાનાદયો કરોન્તા ભગવતો સરીરં નગરમજ્ઝે યત્થ મકુટબન્ધનં નામ મલ્લાનં ચેતિયં, તત્થ નેત્વા ચક્કવત્તિસ્સ સરીરં વિય અહતેન વત્થેન વેઠેત્વા તતો વિહતેન કપ્પાસેન વેઠેત્વાતિ એવં

પઞ્ચદુસ્સયુગસતેહિ વેઠેત્વા આયસાય તેલદોણિયા પક્ખિપિત્વા અઞ્ઞિસ્સાય આયસાય દોણિયા પટિકુજ્જિત્વા સબ્બગન્ધાનં ચિતકં કરિત્વા ભગવતો સરીરં ચિતકં આરોપેસું. અથ મહાકસ્સપત્થેરેન ભગવતો પાદે સિરસા વન્દિતે દેવતાનુભાવેન ચિતકો સમન્તા એકપ્પહારેનેવ પજ્જલિ. ભગવતો પન સરીરે દડ્ઢે સુમનમકુળસદિસા ધાતુયો અવસિસ્સિંસુ. તસ્મિં કિર સમયે કોસલરઞ્ઞો જનપદે અઞ્ઞતરા ગામવાસિકા ઇત્થી ભગવતિ પરિનિબ્બુતે સાધુકીળ્હં આગચ્છમાના અન્તરામગ્ગે અત્તનો સરીરે ઉપ્પન્નવાતરોગેન ઉપદ્દુતા સાધુકીળ્હં સમ્પાપુણિતું અસક્કોન્તી સત્થુ આળાહનં ગન્ત્વા ભગવતો ધાતુસરીરે તીણિ સાખપુપ્ફાનિ પૂજેત્વા પસન્નમાનસા પઞ્ચપતિટ્ઠિતેન વન્દિત્વા ગતા તાય એવ રત્તિયા મજ્ઝિમયામે કાલં કત્વા તાવતિંસભવને તિંસયોજનિકે કનકવિમાને નિબ્બત્તિ. તસ્સા પુબ્બકમ્મપકાસનત્થં ચક્કમત્તાનિ સાખપુપ્ફાનિ તત્ત તત્થ ઓલમ્બન્તિ. તેહેવ સબ્બં વિમાનં એકોભાસી [એકોભાસિ તતો ઇતિસબ્બત્થ] અહોસિ. તતો સુગન્ધકરણ્ડકં વિય ચ અહોસિ, સા પન અત્તનો સોભગ્ગપ્પત્તં અત્તભાવઞ્ચ વિમાનસમ્પદઞ્ચ પરિવારસમ્પત્તિયો ચ દિસ્વા વિમ્હિતમાનસા પુબ્બે કતેન [પુબ્બેકિસ્સમે. પુબ્બેકતેનમે ઇતિચકત્થચિ] કેન મે પુઞ્ઞકમ્મેના યં લદ્ધાતિ ઓલોકન્તી ભગવતો ધાતુસરીરસ્મિં પૂજિતાનિ તીણિ સાખપુપ્ફાનિ દિસ્વા પસન્નમાનસા મહાચક્કપ્પમાણં સાખમાલં હત્થેન ધારેન્તી ધાતુપૂજનત્થાય અગમાસિ. તદા તત્થ સન્નિપતિતા મનુસ્સા તસ્સા રૂપસમ્પદઞ્ચ હત્તે મહન્તં સાખમાલઞ્ચ દિસ્વા વિમ્હિતમાનસા અમ્મ ત્વં કત્થ વાસિકા. કત્થ પનિમં પુપ્ફં પટિલદ્ધન્તિ પુચ્છિંસુ, તં સુત્વા દેવધીતા અત્તના ભગવતો ધાતુસરીરસ્સ પૂજિતસાખમાલત્તયાનુભાવેન પટિલદ્ધસમ્પત્તિયો ચ દિબ્બવિમાનઞ્ચ પુબ્બે મતકલેવરં ચાતિ સબ્બં તેસં દસ્સેત્વા ધમ્મદેસનાવસાને આહ.

૧. સમાગતા ભવન્તા ભો, પસ્સન્તુ મમ સમ્પદં;
કતમપ્પેન કારેન, સમ્માસમ્બુદ્ધધાતુયા.

૨. સાખમાલાનિ તીણેવ, હીય્યોહં મુનિધાતુયા;
પૂજયિત્વાન સન્તુટ્ઠા, નિવત્તા તાય રત્તિયા.

3. મરન્તી ખરવાતેન, તમહં સુચરિતં સરિં;
તેનાહં પુઞ્ઞકમ્મેન, તાવતિંસૂપગાઅહું.

૪. તત્થ મે આસિ પાસાદો, તિંસયોજનમુગ્ગતો;
કૂટાગારવરાકિણ્ણો, સાખમાલાતિ [સાધમાલો ઇતિપિકત્થચિ], વિસ્સુતો.

૫. યથા સબ્બસુગન્ધેહિ, કરણ્ડં પરિભાવિતં;
તથા દિબ્બસુગન્ધેહિ, ગન્ધિતં ભવનં મમ.

૬. ચક્કમત્તા સાખપુપ્ફા, તત્થ તત્થૂપલમ્બરે [તતવત્થુપલબ્બરે ઇતિપિકત્થચિ];
દિબ્બગન્ધા પવાયન્તિ, મધુબ્બભનિસેવિતા.

૭. ભસ્સન્તિ એકપુપ્ફસ્મા, તુમ્બમત્તા હિ રેણવો;
તેહિ પિઞ્ઞરિતા દેવા, કીળન્તિ ચ લલન્તિચ.

८. પીળન્ધિત્વાન માલાધયા, સુદિબ્બા ભરણાનિચ;
સહચ્છરા દેવપુત્તા, નચ્ચગીતાદિબ્યાવટા.

૯. પસ્સથેમં ભુજઙ્ગા ભો, સત્તા મોહેન પારુતા;
હીય્યો મતં પવિદ્ધં મે, પૂતિભૂતં કલેવરં.

૧૦. પુળવેહિ સમાકિણ્ણં, મક્ખિકાગણકીળિતં;
કાકસોણાદિસત્તાન, માહારં કુણપાલયં.

૧૧. પત્થેન્તિ પુરિસા પુબ્બે, અનેકોપાયનેન તં;
દટ્ઠુમ્પિદાનિ નિચ્છન્તિ, તઞ્હાયઞ્ઞાણતા અહો.

૧૨. લોકપજ્જોતકસ્સાહં, વિમલસ્સ યસસ્સિનો;
ધાતું હીય્યો મહિં સમ્મા, અજ્જ સગ્ગે પતિટ્ઠિતા.

૧૩. હિત્વાને તાદિસં કાયં, લદ્ધંદાનિ મમેદિસં;
દિબ્બત્તભાવં સોભાહિ, ભાસમાન મુદિક્ખથ.

૧૪. ભાસમાનાય મે વાચં, સુણોથેત્થ સમાગતા;
નત્થેવાકતપુઞ્ઞસ્સ, અણુમત્તં ભવે સુખં.

૧૫. બિન્દુમત્તમ્પિ યો પુઞ્ઞ, બીજં રોપેતિ સાસને;
ન હા નત્થફલં [નહપનન્તફલં ઇતિપિકત્થચિ] હોતિ, યાવ નિબ્બાણપત્તિયાતિ.

એવં સા દેવતા અત્તના પટિલદ્ધદિબ્બવિભવં દસ્સેત્વા જનકાયં ઓવદિત્વા દિબ્બસાખપુપ્ફેહિ જિનધાતું પૂજેત્વા મનુસ્સાનં પસ્સન્તાનંયેવ સદ્ધિં વિમાનેન દેવલોકમેવ અગમાસિ. તં દિસ્વા મહાજનો દાનાદીનિ પુઞ્ઞાનિ કત્વા દેવલોકં પૂરેસીતિ.

૧૬. એવમ્હિ સા પુપ્ફમત્તેન ધાતું,
પૂજેત્વ દેવેસુ અલત્થ ભૂતિં;
તુમ્હેપિ ભોન્તો તિદિવેસુ સાતં,
કામત્થ ચે કત્થ પુઞ્ઞાનિ સાધુંતિ.

સાખમાલપૂજિકાય વત્થું પઞ્ચમં.

૩૬. મોરિયબ્રહ્મણસ્સ વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અમ્હાકં ભગવતિ પરિનિબ્બુતે મગધરટ્ઠે મચલં નામ મહાગામં અહોસિ. તત્થ મોરિયોનામ બ્રાહ્મણો પટિવસતિ સદ્ધો પસન્નો, તસ્સ સેનાનામે કા ભરિયા અત્થિ. સાપિ સદ્ધા પસન્ના રતનત્તયેસુ. તે ઉભોપિ સમગ્ગા સમ્મોદમાના ભિક્ખુસઙ્ઘં નિમન્તેત્વા નિચ્ચં દાનં પવત્તેન્તા ચીવરાદિચતુપચ્ચયેહિ ઉપટ્ઠહન્તા સીલં રક્ખન્તા

ઉપોસથકમ્મં કરોન્તા દિવસં વીતિનામેન્તિ. અથસ્સ ગેહે વિભવં યેભુય્યેન દાનાદીસુ પરિક્ખયમગમાસિ. તતો બ્રાહ્મણી સામિ નો ગેહે ધનં પરિક્ખીણં. કથં દાનં પવત્તેય્યામાતિ બ્રાહ્મણસ્સ આરોચેસિ, તતો બ્રાહ્મણો મા ભદ્દે ચિન્તેસિ. યેનકેનચિ ઉપાયેન દાનં પતિટ્ઠપેસ્સામાતિ વત્વા તસ્મિંયેવ અત્તનો સઉસ્સાહતં પકાસોન્તો આહ.

૧. જાનમાનો હિ લોકસ્મિં, દાનસ્સેદં ફલં ઇતિ;
ન દજ્જા કો સુસીલેસુ, અપ્પમ્પિ દિવસમ્પતિ.

૨. સગ્ગલોકનિદાનાનિ, દાનાનિ મતિમા ઇધ;
કોહિનામ નરો લોકે, ન દદેય્ય હિતે રતોતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા ભદ્દે વનં પવિસિત્વા અનેકવિધાનિ પણ્ણાનિ ચ ફલાનિ ચ પચ્છિપૂરં આહરિત્વા વિક્કિણિત્વાપિ દાનં ન ઉપચ્છિન્દિસ્સામાતિ વત્વા તતો પટ્ઠાય વનં ગન્ત્વા પણ્ણાનિ ચ ફલાનિ ચ આહરિત્વા વિક્કિણિત્વા દાનં દેન્તો પટિવસતિ. અથેકદિવસં બ્રાહ્મણો વનં પવિટ્ઠો પણ્ણેહિ ચ ફલેહિ ચ પચ્છિં પૂરેત્વા સીસેના દાય ગેહં આગચ્છન્તો પુપ્ફફલપલ્લવેહિ વિનતં નેકતરુગણનિચિતં સમ્મત્તાનેકચાતકચતુપ્પદનિસેવિતં વિપ્પકિણ્ણાનન્તપુપ્ફપત્તકિઞ્જક્ખચ્છન્નવાળુકાતલં સન્દમાનસીતલા મલજલપ્પવાહં અકદ્દમાનિન્નસુપતિત્તેહિ સુન્દરં કન્દરં દિસ્વા પચ્છિં તીરે ઠપેત્વા ઓતિણ્ણો નહાયતિ, તસ્મિં ખણે તત્થ એકસ્મિં રુક્ખે અધિવત્થો દેવપુત્તો તં તત્થ નહાયન્તં દિસ્વા કિન્નુ ખો એસ કલ્યાણજ્ઝાસયો વા ઉદાહુ પાપજ્ઝાસયો સત્તોતિ દિબ્બચક્ખુના ઉપધારન્તો અચ્છરિયપુરિસો એસો દુગ્ગતોપિ હુત્વા અત્તનો દાનપ્પવેણિયા ઉપચ્છિજ્જનભયેન વનં ગન્ત્વા પણ્ણાનિ ચ ફલાનિ ચ આહરિત્વા દુક્ખેન કસિરેન જીવિકં કપ્પેન્તો દાનધમ્મં ન ઉપચ્છિન્દતીતિ ચિન્તેત્વા તસ્સ ગુણાદયો પટિચ્ચ પચ્છિયં ઠપિતપણ્ણાનિ ચ ફલાનિ ચ સબ્બાનિ સુવણ્ણાનિ હોન્તૂતિ અધિટ્ઠાસિ. અથસ્સાનુભાવેન સબ્બં સુવણ્ણં અહોભિ, અથ સો સુવણ્ણપુણ્ણપચ્છિયં ઉપરિ સુવણ્ણરાસિમત્થકે સબ્બકામદદં મહન્તં મણિરતનં ઠપેત્વા અન્તરહિતો પટિક્કમ્મ અટ્ઠાસિ, તતો બ્રાહ્મણો નહાત્વા ઉત્તિણ્ણો પચ્છિયં સમ્પુણ્ણસુવણ્ણવણ્ણરંસિના સમ્ભિન્નવિજ્જોતમાનમણિરતનં દિસ્વા કિમેતંતિ આસઙ્કિતપરિસઙ્કિતો પચ્છિસમીપં ગન્ત્વા હત્થં પસારેતું અવિસહન્તો અટ્ઠાસિ. તં દિસ્વા દેવપુત્તો દિસ્સમાનસરીરેન ઠત્વા મા ત્વં ભાયિ બ્રાહ્મણ. મયા એતાનિ નિમ્મિતાનિ, ગહેત્વા ગચ્છાહીતિ આહ, અથ બ્રાહ્મણો દેવપુત્તસ્સ કથં સુત્વા અયં દેવપુત્તો ઇમં મયા નિમ્મિતં, ગહેત્વા ગચ્છાતિ વદતિ. કિન્નુ ખો સો અત્તનો આનુભાવેન દેતિ, ઉદાહુ મયા કતપુઞ્ઞેનાતિ પુચ્છિસ્સામિ તંતિ પઞ્જલિકોવ દેવપુત્તં પુચ્છન્તો આહ.

૩. પુચ્છામિ પઞ્જલી દાનિ, દેવપુત્ત મહિદ્ધિક;
દદાસિ મે સુવણ્ણઞ્ચ, કામદં મણિમુત્તમં.

૪. નાપિ કો નો તુવં ઞાતિ,
ન મિત્તો નોપકારકો;
કિં ત્વં અત્થવસં દિસ્વા,
મમ દજ્જાસિમં ધનં.

૫. કેન તપેન સીલેન, કેનાચારગુણેન ચ;
યેન દજ્જાસિ મે દેવ, કિં મે સુચરિતં ચિતં.

૬. કિન્નુ પુરાતનં કમ્મં, કેન કમ્મેન દસ્સસિ;
અથવા તવિદ્ધિયા દેસિ, તં મે અક્ખાહિ પુચ્છિતોતિ.

તતો દેવપુત્તો ન ખો પનાહં બ્રાહ્મણ દેવોતિ પરેસં કિઞ્ચિ દાતું સક્કોમિ, તયા પુબ્બે કતસુચરિતાનુભાવેન નિબ્બત્તતીતિ વત્વા દિબ્બચક્ખુના તસ્સ પુબ્બકમ્મં દિસ્વા તસ્સ પકાસેન્તો આહ.

૭. કસ્સપે લોકપજ્જોતે, સમ્બુદ્ધે પરિનિબ્બુતે;
સબ્બત્થ પત્થટં આસિ, તસ્સ બુદ્ધસ્સ સાસનં.

૮. તદા પચ્ચન્તિમે ગામે, ત્વમાસિ કુલદારકો;
સદ્ધો આસિ પસન્નો ચ, દાયકો કુસલે રતો.

૯. તદા પબ્બજિતો એકો, ગચ્છન્તો અન્તરાપથે;
ચોરેહિ અનુબદ્ધોસિ, અચ્છિન્નપત્તચીવરો.

૧૦. સાખાભઙ્ગં નિવાસેત્વા, પારુપિત્વા તથેવ તં;
અન્તોગામં પવિટ્ઠોસિ, એસમાનો પિલોતિકે.

૧૧. તતો ત્વં ચરમાનં તં, દિસ્વા કમ્પિતમાનસો;
વત્થયુગં અદાસિ ત્વં, સદ્દહં દાનતો ફલં.

૧૨. પત્થોદનેન તં ભિક્ખું, પરિવિસિત્વા યથાબલં;
પેસેસિ અભિવાદેત્વા, સદ્ધાય સુદ્ધમાનસો.

૧૩. ઇમં ત્વં અકરી પુઞ્ઞં, તુય્હેતં ચરિતં ઇમં;
તસ્સ તે પુઞ્ઞકમ્મસ્સ, અમુખ્યફલ મીદિસંતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા ઇદં તે બ્રાહ્મણ ધનં રાજાદીહિ મયા અનાહરણીયં કતં, ત્વં અપરિસઙ્કન્તો ગહેત્વા યથાધિપ્પાયં કરોહિ, ઇમં ખો પન મણિરતનં ઇચ્છિતિચ્છિતં પસવતિ, તેનાપિ આનુભાવેન તવ દાનં અનુપચ્છિન્દન્તો પુત્તદારાદયો પોસેહીતિ અનુસાસિ, તં સુત્વા બ્રાહ્મણો તેન વુત્તનિયામેનેવ ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ મહાદાનં દદન્તો સીલં રક્ખન્તો ચિરં વસિત્વા અપરભાગે તતો ચુતો દેવલોકે નિબ્બત્તીતિ.

૧૪. એવં નિહીનાપી ધનેન સન્તો,
દાનન્વયં નેવ પરિચ્ચજન્તિ;
તસ્મા હિ ભોન્તો સતિ દેય્યધમ્મે,
મા કત્થ દાનેસુ પમાદભાવંતિ.

મોરિયબ્રાહ્મણસ્સ વત્થું છટ્ઠમં.

૩૭. પુત્તવત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

એકસ્મિં કિર સમયે લઙ્કાદીપવાસિનો સદ્ધિમત્તા ભિક્ખૂ જયમહાબોધિં વન્દિતુકામા એકતો મન્તેત્વા મહાતિત્થેન નાવં આરુય્હ જમ્બુદીપં પત્વા તામલિત્તિપટ્ઠને [તમલિત્તપટ્ટને ઇતિકત્થચિ] ઓતરિત્વા અનુક્કમેન પાટલિપુત્તનગરં પાપુણિંસુ. અથ તસ્મિં નગરે પિણ્ડાય ચરન્તે તે ભિક્ખૂ એકો દુગ્ગતમનુસ્સો દિસ્વા ચિરેન [ચિરેનાહંદિટ્ઠા ઇતિસબ્બત્થ] મયા દિટ્ઠા બુદ્ધપુત્તાતિ સોમનસ્સો ભરિયં પક્કોસિત્વા ભદ્દે ઇમેસં અય્યાનં દાનં દાતુકામોમ્હિ, પુબ્બે નો અકતપુઞ્ઞત્તા ઇદાનિ દુગ્ગતા જાતા, ઇમેસુ પુઞ્ઞક્ખેત્તેસુ બીજં નો ચે રોપેસ્સામ, પુનપિ એવમેવ ભવિસ્સામાતિ વત્વા કિં મે ગેહે દેય્યધમ્મં અત્થીતિ પુચ્છિ. સા તં સુત્વા ઘરે નો સામિ અય્યાનં કિઞ્ચિ દાતબ્બં ન પસ્સામિ. અપિ ચ મમ પુત્તં મારેત્વા દાનં દાતું સક્કાતિ. સો તસ્સા કથં સુત્વા ભદ્દે પુત્તં મારેત્વા કિં દાનં દેમાતિ આહ. તાય તં સુત્વા સામિ કિં ન જાનાસિ, પુત્તે નો મતે સન્દિટ્ઠસમ્ભત્તા ઞાતિમિત્તસુહજ્જા ચ અમ્હાકં સન્તિકં આગચ્છાન્તા કિઞ્ચિ પણ્ણાકારં ગહેત્વા આગચ્છન્તિ. મયં તેન પણ્ણાકારેન દાનં દસ્સામાતિ વુત્તે ઉપાસકો સાધુ તથા કરોહીતિ માતુયા એવ ભારમકાસિ, સા પુત્તં મારેતું અવિસહન્તી આહ. તથા હિ.

૧. કિચ્છા લદ્ધં પિયં પુત્તં, અમ્મમ્માતિ પિયં વદં;
સુનીલનેત્તં સુભમું, કો પક્કમિતુમિચ્છતિ.

૨. માતરા મારિયન્તોપિ, માતરમેવ રોદતિ;
મારેતું તં ન સક્કોમિ, હદયં મે પવેધતીતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા અહં સામિ ન સક્કોમિ પુત્તં મારેતું. ત્વં મારેહીતિ પુત્તં પિતુસન્તિકં પેસેસિ. અથ સોપિ તં મારેતુ મસક્કોન્તો એવમાહ. વુત્તઞ્હિ.

3. તાયન્તિ પિતુનો દુક્ખં, પુત્તા પુત્તાતિ કિત્તિતા;
પિતુ દુક્ખં સુખં પુત્તા, દાયાદા હોન્તિ સબ્બદા.

૪. તસ્મા મે સદિસં પુત્તં, પિલ્લકં મઞ્જુભાસનં;
ન સક્કોમિ અહં ભદ્દે, જીવિતા તં વિયોજિતું.

૫. અયસઞ્ચ અકિત્તિઞ્ચ, પપ્પોતિ પુત્તઘાતકો;
પાણાતિપાતકમ્મમ્પિ, કામં સો કુસતે નરોતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા સો ત્વમેવ તવ પુત્તં મારેહીતિ પેસેસિ, એવં તેન વુત્તે પુત્થસ્સ મારપાણૂપાયં પરિયેસન્તા એવમાહંસુ, અમ્હે પનિમં મારેતું ન સક્કોમિ, અમ્હાકં પચ્છાગેહે મહન્તો વમ્મિકો અત્થિ, તસ્મિં એકો નાગરાજા પટિવસતિ. કુમારં તત્થ પેસેસ્સામ, સો તં ડસિત્વા મારેસ્સતીતિ. ઇચ્ચેતે એસો ખો ઉપાયો એવાતિ ચિન્તેત્વા કુમારં પક્કોસિત્વા અઞ્જના વલિવલયાદીહિ મણ્ડેત્વા તસ્સ હત્થે ગેણ્ડું [તેણ્ડું ઇતિસબ્બત્થ] ઠપેત્વા તાત પચ્છાગેહે વમ્મિકસમીપં ગન્ત્વા કીળાતિ પેસેસું. તતો દારકો ગન્ત્વા ગેણ્ડુકેન કીળન્તો વમ્મિકબિલે ગેણ્ડુકં પાતેસિ. અથ સો ગેણ્ડુકં ગણ્હિસ્સામીતિ વમ્મિકસુસિરે હત્થં પવેસેસિ. તતો સપ્પો કુજ્ઝિત્વા સુસૂતિસદ્દં કરોન્તો મહન્તં ફણં કત્વા બિલતો સીસં ઉક્ખિપિત્વા ઓલોકેન્તો અદ્દાસિ કુમારસ્સ હત્થતો પરિગલિતપાસંવિય. અથસ્સ કુમારો કિઞ્ચિ અજાનન્તો સપ્પસ્સ ગીવં દળ્હં ગણ્હિ. અથસ્સ માતાપિતુન્નં સદ્ધાબલેન નાગરાજા કુમારસ્સ કરતલે અઙ્કુસં ઇચ્છાદાયકં કણ્ઠમણિરતનં પાતેસિ. કુમારસ્સ માતાપિતરો દ્વારં નિસ્સાય ઠિતા તસ્સ કિરિયં ઓલોકેન્તો તં

મણિરતનં દિસ્વા સીઘં ગન્ત્વા પુત્તં ઉક્ખિપિત્વા હત્થતો મણિરતનં ગણ્હિંસુ. તતો તે તં મણિરતનં પરિસુદ્ધાસને ઠપેત્વા ઉપચારં કત્વા અમ્હાકં ઇદઞ્ચિદઞ્ચ દેથાતિ અબ્ભુક્કિરિંસુ. અથ તે મણિરતનાનુભાવેન ગેહદ્વારે મહન્તં મણ્ડપં કારેત્વા વિતાનાદિના મણ્ડપં અલઙ્કરિત્વા ભિક્ખૂનં આસનાનિ પઞ્ઞાપેત્વા તે સઙ્ઘિમત્તે ભિક્ખૂ નિસીદાપેત્વા મહાદાનં અદંસુ. તતો નગરવાસિનો મણિરતનાનુભાવં સુત્વા સન્નિપતિંસુ. અથ તે તેસં મજ્ઝે અત્તનો સદ્ધાબલેન મણિરતનસ્સ લાભં પકાસેત્વા ઇમસ્મિં દાનત્થાયેવ પરિચ્ચજ્જામાતિ એકસ્મિં ઠાને પતિટ્ઠાપેત્વા તેનાનુભાવેન યાવજીવં દાનં દદન્તા સીલં રક્ખન્તા આયુપરિયોસાને દેવલોકે નિબ્બત્તિંસૂતિ.

૬. છેત્વાન પેમં અપિ અત્રજેસુ,
દદન્તિ દાનં ઇધ માનુસેવં;
ન દદાતિ કો નામ નરો સમિદ્ધો,
દાનઞ્હિ દાનસ્સ ફલં સરન્તોતિ.

પુત્તવત્થું સત્તમં.

૩૮. તેભાતિકમધુવાણિજકાનં વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

અતીતે કિર બારાણસિયં તે ભાતિકા એકતો હુત્વા મધું વિક્કિણન્તા પુત્તદારે પોસેન્તિ. તતો તેસુ એકો પચ્ચન્તં ગન્ત્વા મલયવાસીનં [મલવાસીનં ઇતિપિકત્થચિ] હત્થતો મધું કિણિત્વા [વક્કિણિત્વા ઇતિસબ્બત્થ] ગણ્હાતિ, એકો ગહિતગહિતમધું નગરં આહરતિ. એકો તેન આહટાહટમધૂનિ બારાણસિયં નિસીદિત્વા વિક્કિણાતિ. તસ્મિં સમયે ગન્ધમાદનપબ્બતે એકો પચ્ચેકબુદ્ધો વણરોગેના તુરો અહોસિ. અથઞ્ઞતરો પચ્ચેકબુદ્ધો તસ્સ મધુના ફાસુ ભવિસ્સતીતિ ઞત્વા ગન્ધમાદનપબ્બતેયેવ ઠિતો ચીવરં પારુપિત્વા આકાસેના ગન્ત્વા નગરદ્વારે ઓતરિત્વા કત્થ મધું લભામીતિ [લબ્ભતિ ઇતિસબ્બત્થ] ઓલોકેન્તો અટ્ઠાસી, તદા તસ્મિંપરકુલે ભતિં કત્વા જીવમાના એકા ચેટિકા ઘટમાદાય ઉદકત્થં તિત્થં ગચ્છન્તી મગ્ગા ઓક્કમ્મ ઘટં ઠપેત્વા વન્દિત્વા એકમન્તં અટ્ઠાસિ, તદા પચ્ચેકબુદ્ધો ભગિની એત્થ ભિક્ખાય ચરન્તાનં કતરસ્મિં ઠાને મધુ લબ્ભતીતિ પુચ્છિ. સા તસ્સ કથં સુત્વા મધુઆપણસ્સ પઞ્ઞાયનટ્ઠાને ઠત્વા હત્થં પસારેત્વા એસ ભન્તે મધુઆપણોતિ દસ્સેત્વા યજ્જાયં પચ્ચેકબુદ્ધો આપણતો મધું ન લભતિ. મમ નિવત્થવત્થકં દત્વાપિ મધું દસ્સામીતિ ચિન્તેત્વા ઓલોકેન્તી તત્થેવ અટ્ઠાસિ, અથ પચ્ચેકબુદ્ધો અનુપુબ્બેન વિચરન્તો [ચરન્તો ઇતિપિકત્થચિ] મધુઆપણં સમ્પાપુણિ, તતો કુટિમ્બિકો [કુટિમ્બ કો ઇતિપિકત્થચિ] તં દિસ્વા હત્થતો પત્તં ગહેત્વા આધારકે ઠપેત્વા મધુઘટં આદાય પત્તસ્સ ઉપનામેન્તો સહસા નિક્કુજ્જિ. તતો મધુ પત્તં પૂરેત્વા ઉત્તરન્તો પુન ભૂમિયં પગ્ઘરિ. તં દિસ્વા સોમનસ્સો વાણિજો એવં પત્થનમકાસિ.

વુત્તઞ્હિ મહાવંસે.

૧. તત્થ પત્તસ્સ બુદ્ધસ્સ, વાણિજો સો પસાદવા;
વિસ્સન્દયન્તો મુખતો, પત્તપૂરં મધું અદા.

૨. પુણ્ણઞ્ચ ઉપ્પતીતઞ્ચ, પતિતઞ્ચ મહીતલે;
દિસ્વા મધું પસન્નો સો, એવં પણિદહી તદા.

૩. જમ્બુદીપે એકરજ્જં, દાનેનાનેન હોતુ મે;
આકાસે યોજને આણા, ભૂમિયં યોજનેપિતિ.

એવઞ્ચ પન વત્વા પત્તં અદાસિ, પચ્ચેકબુદ્ધો પત્તં પટિગ્ગહેત્વા તત્થેવ ઠિતો.

૪. ઇચ્છિતં પત્થિતં તુય્હં, ખિપ્પમેવ સમિજ્ઝતુ;
પૂરેન્તુ ચિત્થસંકપ્પા, ચન્દો પણ્ણરસો યથા.

૫. ઇચ્છિતં પત્થિતં તુય્હં, સબ્બમેવ સમિજ્ઝતુ;
પૂરેન્તુ ચિત્તસંકપ્પા, મણિજોતિરસો યથાતિ.

વત્વા મઙ્ગલં વડ્ઢેત્વા અગમાસિ. અથન્તરામગ્ગે ઠિતા ઘટચેટિકા પચ્ચેકબુદ્ધાભિમુખં ગન્ત્વા મધું લભિત્થ ભન્તેતિ પુચ્છિ. તેન લદ્ધં ભગિનીતિ વુત્તે કિં વત્વા સો અદાસીતિ પુચ્છિ. પચ્ચેકબુદ્ધો સબ્બં કથેસિ. સા તં સુત્વા થોકં ભન્તે ઇધેવ હોથ દાસિયા અનુગ્ગહત્થાયાતિ સીઘં ગેહં ગન્ત્વા નિવત્થપિળોતિકા અત્તનો સાટકં ધોવિત્વા આહરિત્વા ચુમ્બટકં કત્વા પચ્ચેકબુદ્ધસ્સ અદાસિ, યદા સો ભન્તે મધુદાયકો સકલજમ્બુદીપે એકરજ્જં કારેતિ. તદાહં તસ્સ અગ્ગમહેસી ભવેય્યંતિ વત્વા પત્થનં કરોન્તીએવમાહ.

૬. યદા તે મધુદો ભન્તે, ભૂભુજો હોતિ ભૂતલે;
તસ્સ હેસ્સં તદા ભન્તે, પિયા અગ્ગમહેસિકા.

૭. સુરૂપાચ સુવાણીચ, સુયસા સુબ્બતા સુભા;
અસ્સં તસ્સ પિયાચાથ, મનાપા ઇચ્છદા [ઇચ્છિદા ઇતિપિકત્થચિ] સદાતિ.

તસ્સાપિ તદા પચ્ચેકબુદ્ધો તથેવ હોતૂતિ મઙ્ગલં વત્વા આકાસેન ગન્ધમાદનમેવ અગમાસિ, અથાપરભાગે તે તયોપિ એકતો હુત્વા મધુલોકનં કરોન્તા તં મધુઘટં કુહિંતિ પુચ્છિંસુ, સો તેનત્તના કતકમ્મં વત્વા સચે તુમ્હે તસ્મિં પત્તિં અનુમોદેય્યાથ, તં સાધુ. નો ચે. મધુઅગ્ઘનકં મમ હત્થતો ગણ્હથાતિ વત્વા તેહિ તતો ન નો અત્થો [નનોહત્થો ઇતિસબ્બત્થ] મધુના, કીદિસસ્સેતં અદાસીતિ વુત્તે તં સુત્વા ઇતરો પચ્ચેકબુદ્ધા નામે તે ગન્ધમાદને વસન્તિ કાસાવં પારુપિત્વા કુલે કુલે ભિક્ખં ચરન્તિ, સન્તો એતે સીલવન્તાતિ કથેસિ, અથ તેસુ જેટ્ઠો બ્રાહ્મણચણ્ડાલકાપિ કાસાવં પરિદહિત્વા ચરન્તિ. નૂનાયં ચણ્ડાલકોતિ મઞ્ઞામીતિ આહ, મજ્ઝિમો કુજ્ઝિત્વા તવ પચ્ચેકબુદ્ધં પરસમુદ્દે ખિપાહીતિ અવોચ, અથ તેસં કથં સુત્વા મધુદાયકો મા ભો તુમ્હે અરિયાનં મહેસક્ખાનં મહાનુભાવાનં પચ્ચેકબુદ્ધાનં ફરુસં કથેથ. નિરયદુક્ખા ન ભાયથાતિઆદિના અનેકા કારેન નિવારેત્વા તેસં ગુણં પકાસેસિ, તં સુત્વા તે ઉભોપિ સાધૂતિ પસન્નાચિત્તા અનુમોદિંસુ, અપરભાગે તે કાલં કત્વા દેવમનુસ્સેસુ સંસરન્તા તત્થ તત્થ મહાસમ્પત્તિયો અનુભવિત્વા અમ્હાકં સત્થુ પરિનિબ્બાણતો દ્વિન્નં વસ્સસતાનં અચ્ચયેન અત્તનો અત્તનો સમ્પત્તટ્ઠાને નિબ્બત્તિંસુ. તેન વુત્તં.

૮. અસોકો મધુદો સન્ધિ, મિત્તાદેવી તુ ચેટિકા;
ચણ્ડાલવાદી નિગ્રોધો, તિસ્સો સો પારવાદિકોતિ.

તેસુ ચણ્ડાલવાદી જેટ્ઠવાણિજો બિન્દુસારરઞ્ઞો જેટ્ઠપુત્તસ્સ સુમનરાજકુમારસ્સ પુત્તો હુત્વા નિબ્બત્તિ. તસ્સાયમાનુપુબ્બીકથા. બિન્દુસારરઞ્ઞો કિર દુબ્બલકાલેયેવ અસોકકુમારો અત્તના લદ્ધં ઉજ્જેનિયા રજ્જં પહાય આગન્ત્વા સબ્બનગરં અત્તનો હત્થગતં કત્વા સુમનરાજકુમારં અગ્ગહેસિ. તં દિવસમેવ સુમનસ્સ રાજકુમારસ્સ સુમના નામ દેવી પરિપુણ્ણગબ્ભા અહોસિ. સા અઞ્ઞાતકવેસેન નિક્ખમિત્વા અવિદૂરે અઞ્ઞતરં ચણ્ડાલગામં સન્ધાય ગચ્છન્તી જેટ્ઠકચણ્ડાલસ્સ ગેહતો અવિદૂરે નિગ્રોધો અત્થિ, તસ્મિં રુક્ખે અધિવત્થાય દેવતાય ઇતો એહિ સુમનેતિ વદન્તિયા સદ્દં સુત્વા તસ્સા સમીપં ગતા, દેવતા અત્તનો આનુભાવેન એકં સાલં નિમ્મિણિત્વા એત્થ વસાહીતિ પાદાસિ. સા તં સાલં પાવિસિ, ગતદિવસેયેવ સા પુત્તં વિજાયિ. સા તસ્સ નિગ્રોધદેવતાય પરિગ્ગહિતત્તા નિગ્રોધોત્વેવ નામં અકાસિ. જેટ્ઠકચણ્ડાલો દિટ્ઠદિવસતોપ્પભુતિ તં અત્તનો સામિધીતરં વિય મઞ્ઞમાનો નિબદ્ધવત્તં પટ્ઠપેસિ. રાજધીતા તત્થ સત્તવસ્સાનિ વસિ, નિગ્રોધકુમારોપિ સત્તવસ્સિકો જાતો, તદા મહાવરુણત્થેરો નામ એકો અરહા દારકસ્સ હેતુસમ્પદં દિસ્વા વિહરમાનો સત્તવસ્સિકો દાનિ દારકો. કાલો નં પબ્બાજેતુંતિ ચિન્તેત્વા રાજધીતાય આરોચાપેત્વા નિગ્રોધકુમારં પબ્બાજેસિ, કુમારો ખુરગ્ગેયેવ અરહત્તં પાપુણિ. તેન વુત્તં મહાવંસે.

૯. તં મહાવરુણો થેરો, તદા દિસ્વા કુમારકં;
ઉપનિસ્સયસમ્પન્નં, અરહા પુચ્છિ માતરં;
પબ્બાજેસિ ખુરગ્ગે સો, અરહત્તમપાપુણીતિ.

સો કિર એકદિવસં પાતોવ સરીરં પટિજગ્ગિત્વા આચરિયુપજ્ઝાયવત્તં કત્વા પત્તચીવર માદાય માતુઉપાસિકાય ગેહદ્વારં ગચ્છામીતિ નિક્ખમિ. માતુનિવાસટ્ઠાનઞ્ચસ્સ દક્ખિણદ્વારેન નગરં પવિસિત્વા નગરમજ્ઝેન ગન્ત્વા પાચીનદ્વારેન નિક્ખમિત્વા ગન્તબ્બં હોતિ. તેન ચ સમયેન અસોકો ધમ્મરાજા પાચીનદિસાભિમુખો સીહપઞ્જરે ચઙ્કમતિ. તં ખણંયેવ નિગ્રોધો રાજઙ્ગણં સમ્પાપુણિ સન્તિન્દ્રિયો સન્તમાનસો યુગમત્તં પેક્ખમાનો, તેન વુત્તં એકદિવસં સીહપઞ્જરે ઠિતો અદ્દસ નિગ્રોધં સામણેરં રાજઙ્ગણેન ગચ્છન્તં દન્તં ગુત્તં સન્તિન્દ્રિયં ઇરિયાપથસમ્પન્નન્તિ. દિસ્વા પનસ્સ એતદહોસિ. અયં જનો સબ્બોપિ વિક્ખિત્તચિત્તો ભન્તમિગપટિભાગો. અયં પન દહરકો અવિક્ખિત્તો અતિવિયસ્સ આલોકિતવિલોકિતં સમ્મિઞ્જનપસારણઞ્ચ સોભતિ. અદ્ધા એતસ્સબ્ભન્તરે લોકુત્તરધમ્મો ભવિસ્સતીતિ રઞ્ઞો સહ દસ્સનેનેવ સામણેરે ચિત્તં પસીદિ, પેમં સણ્ઠહિ, કસ્મા. પુબ્બે કિર પુઞ્ઞકરણકાલે રઞ્ઞો જેટ્ઠકભાતા વાણિજકોયં.

૧૦. પુબ્બેવ [પુબ્બેન ઇતિકત્થચિ] સન્નિવાસેન, પચ્ચુપ્પન્નહિતેન વા;
એવં તં જાયતે પેમં, ઉપ્પલંવ યથોદકેતિ.

અથ રાજા સઞ્જાતપેમો સબહુમાનો સામણેરં પક્કોસથાતિ અમચ્ચે પેસેસિ, તે અતિચિરાયન્તીતિ પુન દ્વે તયો પેસેસિ તુરિતં આગચ્છતૂતિ. સામણેરો અત્તનો પકતિયા એવ અગમાસિ. રાજા પતિરૂપાસનં ઞત્વા નિસીદથાતિ આહ. સો ઇતોચિતો ચ વિલોકેત્વા નત્થિ દાનિ અઞ્ઞો ભિક્ખૂતિ સમુસ્સિતસેતચ્છત્તં રાજપલ્લઙ્કં ઉપસઙ્કમિત્વા પત્તં ગણ્હનત્થાય રઞ્ઞો આકારં દસ્સેસિ. રાજા તં પલ્લઙ્કસમીપં ગચ્છન્તં એવ દિસ્વા ચિન્તેસિ અજ્જેવ દાનિ અયં સામણેરો ઇમસ્સ ગેહસ્સ સામિકો ભવિસ્સતીતિ, સામણેરો રઞ્ઞો હત્થે પત્તં દત્વા પલ્લઙ્કં અભિરુહિત્વા નિસીદિ. રાજા અત્તનો અત્થાય સમ્પાદિતં સબ્બં યાગુખજ્જકભત્તવિકતિં ઉપનામેસિ. સામણેરો અત્તનો યાપનમત્તમેવ સમ્પટિચ્છિ. ભત્તકિચ્ચાવસાને રાજા આહ સત્થારા તુમ્હાકં દિન્નઓવાદં જાનાથાતિ. જાનામિ મહારાજ

એકદેસેનાતિ. તાત મય્હમ્પી નં કથેહીતિ. સાધુ મહારાજાતિ રઞ્ઞો અનુરૂપં ધમ્મપએદ અપ્પમાદવગ્ગં અનુમોદનત્થાય અભાસિ. રાજા પન અપ્પમાદો અમતપદં, પમાદો મચ્ચુનો પદંતિ સુત્વાવ અઞ્ઞાતં તાત, પરિયોસાપેહીતિ આહ. સામણેરો અનુમોદના વસાને દ્વત્તિંસધુવભત્તાનિ [દ્વિત્તિંસધુરભત્તાનિ ઇતિસબ્બત્થ] લભિત્વા પુન દિવસે દ્વત્તિંસભિક્ખૂ ગહેત્વા રાજન્તોપુરં પવિસિત્વા ભત્તકિચ્ચ મકાસિ. રાજા અઞ્ઞેપિ દ્વત્તિંસભિક્ખૂ તુમ્હેહિ સદ્ધિંસ્વે ભિક્ખં ગણ્હન્તૂતિ એતેનેવ ઉપાયેન દિવસે દિવસે વડ્ઢાપેન્તો સટ્ઠિસહસ્સાનં બ્રાહ્મણપરિબ્બાજકાનં ભત્તં ઉપચ્છિન્દિત્વા અન્તોનિવેસને સટ્ઠિસહસ્સાનં ભિક્ખૂનં નિચ્ચભત્તં પટ્ઠપેસિ નિગ્રોધત્થેરગતેનેવ પસાદેન. નિગ્રોધત્થેરોપિ રાજાનં સપરિસં તીસુ સરણેસુ પઞ્ચસુ સીલેસુ પતિટ્ઠાપેત્વા બુદ્ધસાસને પોથુજ્જનિકેન પસાદેન અચલપ્પસાદં કત્વા પતિટ્ઠાપેસિ. રાજાપિ અસોકારામં નામ મહાવિહારં કારાપેત્વા સટ્ઠિસહસ્સાનં ભિક્ખૂનં નિચ્ચભત્તં પટ્ઠપેસિ. સકલજમ્બુદીપે ચતુરાસીતિયા નગરસહસ્સેસુ ચતુરાસીતિવિહારસહસ્સાનિ કારાપેસિ. તેન વુત્તં.

૧૧. ચણ્ડાલવાદિદોસેન,
જાતો ચણ્ડાલગામકે;
પત્તાનુમોદના પાકા,
આસે સો [અસેસો ઇતિપિકત્થચિ] હિ અનાસવોતિ.

અયં નિગ્રોધત્થેરસ્સ કથાનયો.

મધુદાયકો પન વાણિજો દેવલોકતો ચવિત્વા પુપ્ફપુરે રાજકુલે ઉપ્પજ્જિત્વા પિયદાસો નામ કુમારો હુત્વા છત્તં ઉસ્સાપેત્વા સકલજમ્બુદીપે એકરજ્જં અકાસિ. કથં.

બિન્દુસારરાજસ્સ એકસતપુત્તા અહેસું. તે સબ્બે અસોકો અત્તના સદ્ધિં એકમાતિકં તિસ્સકુમારં ઠપેત્વા ઘાતેસિ. ઘાતેન્તો ચત્તારિ વસ્સાનિ અનભિસિત્તોવ રજ્જં કારેત્વા ચતુન્નં વસ્સાનં અચ્ચયેન તથાગતસ્સ પરિનિબ્બાણતો દ્વિન્નં વસ્સસતનં ઉપરિ અટ્ઠારસમે વસ્સે સકલજમ્બુદીપે એકરજ્જાભિસેકં પાપુણિ. અથ તં સકલજમ્બુદીપે ચતુરાસીતિનગરસહસ્સે રાજાનો આગન્ત્વા ઉપટ્ઠહિસ્સન્તિ. તિણ્ણં ઉતૂનં અનુચ્છવિકા તયો પાસાદા અહેસું. એકો મહાસપ્પિકો , એકો મોરગીવો, એકો મઙ્ગલો નામ, તેસુ નેકનાટકસહસ્સપરિવુતો પટિવસતિ. યાસ્સ મધુઆપણં દસ્સેસિ, સા અસન્ધિમિત્તા નામ દેવચ્છરપરિભાગા રાજધીતા હુત્વા સટ્ઠિસહસ્સાનં ઇત્થીનં જેટ્ઠિકા ધમ્માસોકરઞ્ઞો અગ્ગમહેસી અહોસિ. અભિસેકાનન્તરં તસ્સ ઇમા રાજિદ્ધિયો આગતા, પથવિયા ચ હેટ્ઠા યોજનપ્પમાણે આણા પવત્તતિ. તથા ઉપરિ આકાસે. અનોતત્તદહતો અટ્ઠહિ કાજેહિ સોળસપાનીયઘટે દિવસે દિવસે દેવતા આહરન્તિ. યતો સાસને ઉપ્પન્નસદ્ધો હુત્વા અટ્ઠઘટે ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ અદાસિ. દ્વે ઘટે સટ્ઠિમત્તાનં તેપિટકભિક્ખૂનં દ્વે ઘટે અગ્ગમહેસિયા અસન્ધિમિત્તાય. ચત્તારો ઘટે અત્તના પરિભુઞ્જિ દેવતા [દેવતાએવં ઇતિસબ્બત્થ], એવ હિમવન્તતો નાગલતાદન્તકટ્ઠં સિનિદ્ધં મુદુકં રસવન્તં દિવસે દિવસે આહરન્તિ, તેન રઞ્ઞો ચ મહેસિયા ચ સોળસન્નં નાટકસહસ્સાનઞ્ચ સટ્ઠિમત્તાનઞ્ચ ભિક્ખુસહસ્સાનં દેવસિકં દન્તપોણકિચ્ચં નિપ્ફજ્જતિ. દેવસિકમેવસ્સ દેવતા અગદામલકં અગદહરીટકં સુવણ્ણવણ્ણઞ્ચ ગન્ધરસસમ્પન્નં અમ્બપક્કં આહરન્તિ. છદ્દન્તદહતો પઞ્ચવણ્ણં નિવાસનપારુપનં પીતકવણ્ણં હત્થપુઞ્છનકપટં [હત્થપુચ્છનકપટ્ટં ઇતિસબ્બત્થ] દિબ્બઞ્ચ પાનં આહરન્તિ. દેવસિકમેવસ્સ અનુલેપનગન્ધં પારુપનત્થાય અસુત્તમયિકં સુમનપુપ્ફપટં મહારહઞ્ચ અઞ્જનં નાગભવનતો નાગરાજાનો આહરન્તિ. છદ્દન્તદહતોયેવ ઉટ્ઠિતસ્સ સાલિનો નવવાહસહસ્સનિ દિવસે દિવસે સુવા

આહરન્તિ. તે મૂસિકા નિત્થુસકાનિ કરોન્તિ. એકોપિ ખણ્ડતણ્ડુલો નાહોસિ. રઞ્ઞો સબ્બટ્ઠાનેસુ અયમેવ તણ્ડુલો પરિભોગં ગચ્છતિ. મધુમક્ખિકા મધું કરોન્તિ. કમ્મારસાલાસુ અચ્છા કૂટં પહરન્તિ. કરવીકસકુણા આગન્ત્વા મધુરસ્સરં વિકૂજેન્તા રઞ્ઞો બલિકમ્મં કરોન્તિ. ઇમાહિ ઇદ્ધીહિ સમન્નાગતો રાજા એકદિવસં સુવણ્ણસઙ્ખલિકબન્ધનં પેસેત્વા ચતુન્નં બુદ્ધાનં અધિગતરૂપદસ્સનં કપ્પા યુકં મહાકાલનાગરાજાનં આનયિત્વા સેતચ્છત્તસ્સ હેટ્ઠા મહારહે પલ્લઙ્કે નિસીદાપેત્વા અનેકસત વણ્ણેહિ જલજથલજપુપ્ફેહિ સુવણ્ણપુપ્ફેહિ ચ પૂજં કત્વા સબ્બા લઙ્કારપતિમણ્ડિતેહિ સોળસહિ નાટકસહસ્સેહિ સમન્તતો પરિક્ખિપિત્વા અનન્તઞાણસ્સ તાવ મે સદ્ધમ્મવરચક્કવત્તિનો સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ [સમ્માસમ્બુદ્ધરૂપં ઇતિસબ્બત્થ] રૂપં ઇમેસં અક્ખીનં આપાથં કરોહીતિ વત્વા તેન નિમ્મિતં સકલસરીરે વિપ્પકિણ્ણપુઞ્ઞપ્પભાવનિબ્બત્તાસીતિ અનુબ્યઞ્જનપતિમણ્ડિત દ્વત્તિંસ મહાપુરિસલક્ખણ સસ્સિરીકતાય વિકચકમલુપ્પલપુણ્ડરીકપતિમણ્ડિતમિવ સલિલતલં તારાગણરંસિજાલવિસરવિપ્ફુરિતસોભાસમુજ્જલમિવ ગગનતલં નીલપીતલોહિતા દિભેદં વિચિત્તવણ્ણરંસિવિનદ્ધબ્યામપ્પભાપરિક્ખેપવિલાસિતાય સઞ્ઝાપ્પભાનુરાગઇન્દધનુવિજ્જુલ્લતાપરિક્ખિત્તમિવ કણકગિરિસિખરં નાનાવિરાગવિમલકેતુમાલાસમુજ્જલિતચારુમત્થકસોભનં નયનરસાયનમિવ ચ બ્રહ્મદેવમનુજનાગયક્ખગણાનં બુદ્ધરૂપં પસ્સન્તો સત્તદિવસાનિ અક્ખિપૂજં નામ અકાસિ. રાજા કિર અભિસેકં પાપુણિત્વા તીણિયેવ સંવચ્છરાનિ બાહિરકપાસણ્ડં પરિગણ્હિ, ચતુત્થે સંવચ્છરે બુદ્ધસાસને પસીદિ, તસ્સ પન પિતા બિન્દુસારો બ્રાહ્મણભત્તો અહોસિ. સો બ્રાહ્મણાનઞ્ચ બ્રાહ્મણજાતિપાસણ્ડાનં પણ્ડરઙ્ગપરિબ્બાજકાનઞ્ચ સટ્ઠિસહસ્સમત્તાનં નિચ્ચભત્તં પટ્ઠપેસિ. અસોકોપિ પિતરા પવત્તિતં દાનં અત્તનો અન્તોપુરે [અન્તેપુરે ઇતિસબ્બત્થ] તથેવ દદમાનો એકદિવસં સીહપઞ્જરે ઠિતો તે ઉપસમપરિબાહિરેન આચારેન ભુઞ્જમાને અસંયતિન્દ્રિયે અવિનીતઇરિયાપથે દિસ્વા ચિન્તેસિ, ઈદિસં દાનં ઉપપરિક્ખિત્વા યુત્તટ્ઠાને દાતું વટ્ટતીતિ. એવં ચિન્તેત્વા અમચ્ચે આહ, ગચ્છથ ભણે અત્તનો અત્તનો સાધુસમ્મતે સમણબ્રાહ્મણે અન્તોપુરં અભિહરથ દાનં દસ્સામીતિ, અમચ્ચા સાધુ દેવાતિ રઞ્ઞો પટિસ્સુત્વા તે તે પણ્ડરઙ્ગપરિબ્બાજકા જીવક નિગણ્ઠાદયો આનેત્વા ઇમે મહારાજ અમ્હાકં અરહન્તોતિ આહંસુ, અથ રાજા અન્તોપુરે ઉચ્ચાવચાનિ આસનાનિ પઞ્ઞાપેત્વા આગચ્છન્તૂતિ વત્વા આગતાગતે આહ અત્તનો અનુરૂપે આસને નિસીદથાતિ, એકચ્ચે ભદ્દપીઠકેસુ એકચ્ચે ફલકપીઠકેસુ નિસીદિંસુ, તં દિસ્વા રાજા નત્થિ એતેસં અન્તો સારોતિ ઞત્વા તેસં અનુરૂપં ખાદનીયભોજનીયં દત્વા ઉય્યોજેસિ. એવં ગચ્છન્તે કાલે એકદિવસં સીહપઞ્જરે ઠિતો નિગ્રોધસામણેરં દિસ્વા તસ્મિં ગતેન પસાદેન બુદ્ધસાસને પસન્નો સટ્ઠિસહસ્સમત્તે પાસણ્ડિયે અપનેત્વા સટ્ઠિસહસ્સમત્તે ભિક્ખૂ ભોજેન્તો બુદ્ધસાસને પસીદિત્વા અસોકારામં કારેત્વા તત્થ તે વસાપેન્તો એકદિવસં અસોકારામે સટ્ઠિસહસ્સભિક્ખૂનં દાનં દત્વા તેસં મજ્ઝે નિસજ્જ સઙ્ઘં ચતૂહિ પચ્ચયેહિ પવારેત્વા ઇમં પઞ્હં પુચ્છિ, ભન્તે ભગવતા દેસિતધમ્મો નામ કિત્તકો હોતીતિ, મહારાજ નવ અઙ્ગાનિ, ખન્ધતો ચતુરાસીતિધમ્મક્ખન્ધસહસ્સાનીતિ. રાજા ધમ્મે પસીદિત્વા એકેકં ધમ્મક્ખન્ધં એકેકવિહારેન પૂજેસ્સામીતિ એકદિવસમેવ છન્નવુતિકોટિખનં વિસ્સજ્જેત્વા અમચ્ચે આણાપેસિ, એકમેકસ્મિં નગરે એકમેકં વિહારં કારેન્તા ચતુરાસીતિયા નગરસહસ્સેસુ ચતુરાસીતિવિહારસહસ્સાનિ કારાપેથાતિ, સયઞ્ચ અસોકારામે અસોકમહાવિહારત્થાય [સયંચઅસોકહોવિહારત્થાય ઇતિપિકત્થચિ] કમ્મં પટ્ઠપેસિ, સઙ્ઘો ઇન્દગુત્તત્થેરં નામ મહિદ્ધિકં મહાનુભાવં ખીણાસવં નવકમ્માધિટ્ઠાયકં અદાસિ, થેરો યં યં ન નિટ્ઠાતિ, તં તં અત્તનો આનુભાવેન નિટ્ઠાપેસિ, એવંપિતીહિ સંવચ્છરેહિ વિહારકમ્મં નિટ્ઠાપેસિ, એકદિવસમેવ સબ્બનગરેહિ પણ્ણાનિ આગમિંસુ, અમચ્ચા રઞ્ઞો આરોચેસું નિટ્ઠિતાનિ દેવ ચતુરાસીતિમહાવિહારસહસ્સાનીતિ. અથ રાજા ભિક્ખુસઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા ભન્તે મયા ચતુરાસીતિવિહારસહસ્સાનિ કારિતાનિ, ધાતુયો કુતો લચ્છામીતિ પુચ્છિ, મહારાજ ધાતુનિધાનં નામ અત્થીતિ સુણોમ, ન પન પઞ્ઞાયતિ અસુકટ્ઠાનેતિ. રાજા રાજગહે ચેતિયં ભિન્દાપેત્વા ધાતું અપસ્સન્તો

પટિપાકતિકં કારાપેત્વા ભિક્ખુભિક્ખુણિયો ઉપાસકઉપાસિકાયોતિ ચતસ્સો પરિસા ગહેત્વા વેસાલિયં ગતો. તત્રાપિ અલભિત્વા કપિલવત્થું ગતો, તત્રાપિ અલભિત્વા રામગામં ગતો, રામગામે નાગા ચેતિયં ભિન્દિતું નાદંસુ. ચેતિયે નિપતિતકુદ્દાલો ખણ્ડાવણ્ડં હોતિ, એવં તત્રાપિ અલભિત્વા અલ્લકપ્પં પાવં કુસિનારંતિ સબ્બચેતિયાનિ ભિન્દિત્વા ધાતું અલભિત્વા પટિપાકતિકાનિ કત્વા રાજગહં ગન્ત્વા ચતસ્સો પરિસા સન્નિપાતાપેત્વા અત્થિ કેનચિ સુતપુબ્બં અસુકટ્ઠાને ધાતુનિધાનંતિ પુચ્છિ. તત્થેકો વીસંવસ્સ સતિકો થેરો અસુકટ્ઠાને ધાતુનિધાનંતિ ન જાનામિ, મય્હં પન પિતામહત્થેરો મયિ સત્તવસ્સિકાલે માલાચઙ્ગોટકં ગાહાપેત્વા એહિ સામણેર અસુકગચ્છન્તરે પાસાણથૂપો અત્થિ. તત્થ ગચ્છામાતિ ગન્ત્વા પૂજેત્વા ઇમં ઠાનં ઉપધારેતું વટ્ટતિ સામણેરાતિ આહ. અહં એતમેવ જાનામિ મહારાજાતિ આહ. રાજા એતદેવ ઠાનંતિ વત્વા ગચ્છે હરાપેત્વા પાસાણથૂપં પંસુંચ અપનેત્વા હેટ્ઠા સુધાભૂમિં અદ્દસ, તતો સુધા ચ ઇટ્ઠકાયો ચ હરાપેત્વા અનુપુબ્બેન પરિવેણં ઓરુય્હ સત્તરતનવાલિકં અસિહત્થાનિ ચ કટ્ઠરૂપકાનિ સમ્પરિવત્તન્તાનિ અદ્દસ, સો યક્ખદાસકે પક્કોસાપેત્વા બલિકમ્મં કારાપેત્વાપિ નેવ અન્તં પસ્સન્તો દેવતા નમસ્સમાનો અહં ઇમા ધાતુયો ગહેત્વા ચતુરાસીતિવિહારસહસ્સે નિદહિત્વા સક્કારં કરોમિ. મા મે દેવતા અન્તરાયં કરોન્તૂતિ આહ, સક્કો દેવરાજા ચારિકં ચરન્તો તં દિસ્વા વિસ્સકમ્મં આમન્તેત્વા તાત અસોકધમ્મરાજા ધાતુયો નીહરિસ્સામીતિ પરિવેણં ઓતિણ્ણો. ગન્ત્વા કટ્ઠરૂપાનિ નીહરાપેહીતિ. સો પઞ્ચચૂલકગામદારકવેસેન ગન્ત્વા રઞ્ઞો પુરતો ધનુકહત્થો ઠત્વા હારેમિ મહારાજાતિ આહ, હર તાતાતિ સરં ગહેત્વા સન્ધિમ્હિયેવ વિજ્ઝિ, સબ્બં વિપ્પકિરીયિત્થ, અથ રાજા આવિઞ્ઝને [અવિઞ્ચિને ઇતિપિકત્થચિ] બન્ધકુઞ્ચિકમુદ્દિકં ગણ્હિ, મણિક્ખન્ધં પસ્સિત્વા અનાગતે દળિદ્દરાજાનો ઇમં મણિં ગહેત્વા ધાતૂનં સક્કારં કરોન્તૂતિ પણ્ણે અક્ખરાનિ દિસ્વા કુજ્ઝિત્વા માદિસાનં પન રાજૂનં [રાજાનં ઇતિસબ્બત્થ] દળિદ્દરાજાતિ વત્તું અયુત્તંતિ પુનપ્પુનં ઘટેત્વા દ્વારં વિવરિત્વા અન્તોગેહં પવિટ્ઠો અટ્ઠારસવસ્સાધિકાનં દ્વિન્નં વસ્સસતાનં ઉપરિ આરોપિતદીપા તથેવ પજ્જલન્તિ, નીલુપ્પલપુપ્ફાનિ તંખણંયેવ આહરિત્વા આરોપિતાનિ વિય પુપ્ફસન્થારો તં ખણં સન્થતો વિય ગન્ધા તં મુહુત્તં પિંસિત્વા ઠપિતા વિય અહેસું. રાજા સુવણ્ણપટ્ટં ગહેત્વા અનાગતે પિયદાસો નામ કુમારો છત્તં ઉસ્સાપેત્વા અસોકો નામ ધમ્મરાજા ભવિસ્સતિ, સો ઇમા ધાતુયો વિત્થારિતા કરિસ્સતીતિ વાચેત્વા દિટ્ઠોહં અય્યેન મહાકસ્સપત્થેરેનાતિ વત્વા વામહત્થં આભુજિત્વા દક્ખિણહત્થેન અપ્ફોટેસિ. સો તસ્મિં ઠાને પરિચરણકધાતુમત્તમેવ ઠપેત્વા સેસધાતુયો સબ્બા ગહેત્વા ધાતુઘરં પુબ્બે પિહિતનયેનેવ પિદહિત્વા સબ્બા યથા પકતિયાયેવ કારેત્વા ઉપરિપાસાણચેતિયં પતિટ્ઠાપેત્વા ચતુરાસીતિયા વિહારસહસ્સેસુ ધાતુયો પતિટ્ઠાપેસિ. અથેકદિવસં રાજા વિહારં ગન્ત્વા ભિક્ખુસંઘં વન્દિત્વા એકમન્તે નિસિન્નો યદિ ભન્તે છન્નવુતિકોટિધનં વિસ્સજ્જેત્વા ચતુરાસીતિવિહારસહસ્સાનિસચેતિયાનિ કારાપેત્વાપિ અહં ન દાયાદો. અઞ્ઞો કો દાયાદોતિ, પચ્ચયદાયકો નામ ત્વં મહારાજ, યો પન અત્તનો પુત્તઞ્ચ ધીતરઞ્ચ પબ્બાજેતિ, અયં સાસને દાયાદો નામાતિ એવં વુત્તે અસોકો રાજા સાસને દાયાદભાવં પત્થયમાનો અવિદૂરે ઠિતં મહિન્દકુમારં દિસ્વા સક્ખિસ્સસિ તાત ત્વં પબ્બજિતુંતિ આહ. કુમારો પકતિયા પબ્બજિતુકામો રઞ્ઞો વચનં સુત્વા અતિવિય પામોજ્જજાતો પુબ્બજામિ [પબ્બજ્જામિ ઇતિસબ્બત્થ] દેવ. મં પબ્બાજેત્વા સાસને દાયાદો હોથાતિ આહ. તેન ચ સમયેન રાજધીતા સંઘમિત્તાપિ તસ્મિં ઠાને ઠિતા હોતિ. તં દિસ્વા આહ ત્વમ્પિ અમ્મ પબ્બજિતું સક્ખિસ્સસીતિ, સાધુ તાતાતિ સમ્પટિચ્છિ. રાજા પુત્તાનં મનં લભિત્વા પહટ્ઠચિત્તો ભિક્ખુસંઘં ઉપસઙ્કમિત્વા ભન્તે ઇમે દારકે પબ્બાજેત્વા મં સાસને દાયાદં કરોથાતિ. સઙ્ઘો રઞ્ઞો વચનં સમ્પટિચ્છિત્વા કુમારં મોગ્ગલિપુત્તતિસ્સત્થેરેન ઉપજ્ઝાયેન મહાદેવત્થેરેન આચરિયેન પબ્બજાપેસિ [પબ્બજ્જાપેસિ ઇતિસબ્બત્થ]. મજ્ઝન્તિકત્થેરેન આચરિયેન ઉપસમ્પાદેસિ, સો ઉપસમ્પદામાલકેયેવ સહ પટિસમ્ભિદાહિ અરહત્તં પાપુણિ. સઙ્ઘમિત્તાયપિ રાજધીતાય આચરિયાણી આયુપાલત્થેરી નામ [અચારિયા આયુપાલત્થેરીનામ ઇતિસબ્બત્થ]. ઉપજ્ઝાયા ધમ્મપાલત્થેરી

નામ અહોસિ. રાજા પન અનેકાકારેન બુદ્ધસાસનં સોભેત્વા મોગ્ગલિપુત્તતિસ્સત્થેરસ્સ સહાયેન [સહય્યેન. સાહાય્યેન. સાહય્યેન ઇતિપિકત્થચિ] સટ્ઠિસહસ્સમત્તે દુસ્સીલે તિત્થિયે બુદ્ધસાસના ઉપ્પબ્બાજેત્વા તતિયધમ્મસંગીતિં નિટ્ઠાપેસિ. તસ્મિં કિર સમાગમે ભિક્ખુભિક્ખુણિયો કિત્તકાતિ [કિત્તકાનીતિ ઇતિસબ્બત્થ], વુત્તઞ્હિ.

૧૨. તસ્મિં સમાગમે આસું, અસીતિભિક્ખુકોટિયો;
અહેસું સતસહસ્સાનિ, તેસુ ખીણાસવા યતી.

૧૩. નવુતિસતસહસ્સાનિ, અહૂ ભિક્ખુણિયો તહિં;
ખીણાસવા સિક્ખુણિયો, સહસ્સં આસુ તાસુ ચાતિ.

એવં સો અસોકો ધમ્મરાજા સકલજમ્બુદીપે અગ્ગરાજા હુત્વા બુદ્ધસાસનં સોભેન્તો વિહાસિ. અયં પનેત્થ સઙ્ખેપો, વિત્થારો પન મહાવંસે વુત્તોતિ. વુત્તઞ્હિ.

૧૪. સમ્પુણ્ણત્તા અયં તિસ્સો, ચેતનાયો મધુપ્પદો;
સબ્બત્થ સબ્બદા સબ્બ, સમ્પત્તિમભિસમ્ભુણીતિ.

મજ્ઝિમો પન વાણિજો અત્તનો પારવાદિદોસેન પરસમુદ્દે લઙ્કાયં નિબ્બત્તિ. તસ્સેવં કથાપટિપાટિ વેદિતબ્બા. તમ્બપણ્ણિદીપે કિર મુટસીવો નામ રાજા સટ્ઠિવસ્સાનિ રજ્જં કારેસિ, તસ્સ પુઞ્ઞપઞ્ઞાગુણોપેતા અઞ્ઞમઞ્ઞં હિતેસિનો દસ પુત્તા અહેસું. દ્વે ચ ધીતરો. સબ્બે તે સમગ્ગા સમ્મોદમાના વસન્તિ. અથાપરસ્મિં સમયે અમચ્ચા મુટસીવરઞ્ઞે કાલકતે દેવાનંપિયતિસ્સકુમારં અભિસિઞ્ચિંસુ, અભિસેકસમકાલમેવસ્સ અનેકાનિ અચ્છરિયાનિ અહેસું. તાનિ પકાસેન્તા મહાવંસકથાચરિયા આહંસુ.

૧૫. દેવાનંપિયતિસ્સોતિ, વિસ્સુતો દુતિયો સુતો;
તેસુ [અહોસિમુટસીવસ્સ, દસપુત્તેસુપુઞ્ઞવા ઇતિકત્થચિ] ભાતુસુ સબ્બેસુ, પુઞ્ઞપઞ્ઞાધિકો અહુ.

૧૬. દેવાનંપિયતિસ્સો સો, રાજાસિ પિતુઅચ્ચયે;
તસ્સાભિસેકેન સમં, બહૂનચ્છરિયાનહૂ.

૧૭. લઙ્કાદીપમ્હિ સકલે, નિધયો રતનાનિચ;
અન્તોઠિતાનિ ઉગ્ગન્ત્વા, પથવીતલમારુહું.

૧૮. લઙ્કાદીપસમીપમ્હિ, ભિન્નનાવા ગતાનિ ચ;
તત્ર જાતાનિ ચ થલં, રતનાનિ સમારુહું.

૧૯. છાતપબ્બતપાદમ્હિ, તિસ્સો ચ વેળુયટ્ઠિયો;
જાતા રથપતોદેન, સમાના પરિમાણતો.

૨૦. તાસુ એકા લતાયટ્ઠિ, રજતાભા તહિં લતા;

સુવણ્ણવણ્ણા રુચિરા; દિસ્સન્તેતા મનોરમા.

૨૧. એકા કુસુમયટ્ઠીતુ; કુસુમાનિ તહિંપન;
નાનાનિ નાનાવણ્ણાનિ; દિસ્સન્તેતિકુટાનિ ચ.

૨૨. એકા સકુણયટ્ઠી તુ, તહિંપક્ખિમિગા બહૂ;
નાના ચ નાનાવણ્ણા ચ, સજીવાવિય દિસ્સરે.

૨૩. હયગજરથા મલક્યા, વલયઙ્ગુલિવેઠકા ચેવ;
કકુધફલા પાકતિકા, ઇચ્ચે તા અટ્ઠ જાતિયા.

૨૪. મુત્તા સમુદ્દા ઉગ્ગન્ત્વા; તીરે વટ્ટિવિયટ્ઠિતા;
દેવાનંપિયતિસ્સસ્સ; સબ્બં પુઞ્ઞવિજમ્ભિતં.

૨૫. ઇન્દનીલં વેળુરિયં, લોહિતઙ્કમણી ચિ મે;
રતનાનિ પને તાનિ, મુત્તા તા તાચ યટ્ઠિયો;
સત્તાહબ્ભન્તરેયેવ, રઞ્ઞો સન્તિકમાહરુંતિ.

તેન ચ સમયેન દેવાનંપિયતિસ્સમહારાજા ચ અસોકો ધમ્મરાજા ચ અદિટ્ઠસહાયા હોન્તિ. તસ્મા સો એતાનિ રતનાનિ ચ અઞ્ઞાનિ બહૂનિ ઉપાયનાનિ મમ સહાયસ્સ દેથાતિ ધમ્માસોકમહાનરિન્દસ્સ પણ્ણાકારત્થાય પેસેસિ. સોપિ તં દિસ્વા પસીદિત્વા પઞ્ચરાજકકુધભણ્ડાનિ ચ અઞ્ઞઞ્ચ બહુપણ્ણાકારઞ્ચ અભિસેકત્થાય પેસેસિ. મય્હં સહાયં અભિસેકં કરોન્તૂતિ. ન કેવલઞ્ચેતં આમિસપણ્ણાકારં. ઇમં કિર ધમ્મપણ્ણાકારમ્પિ પેસેસિ.

૨૬. અહં બુદ્ધંચ ધમ્મંચ; સંઘંચ સરણં ગતો;
ઉપસકત્તં વેદેસિં; સક્યપુત્તસ્સ સાસને.

૨૭. ઇમેસુ તીસુ વત્થૂસુ; ઉત્તમેસુ નરુત્તમ;
ચિત્તં પસાદયિત્વાન, સદ્ધાય સરણં વજાતિ.

અમચ્ચા પુન લઙ્કમાગમ્મ રાજાનં અભિસિઞ્ચિંસુ, તેન ખો પન સમયેન મોગ્ગલિપુત્તતિસ્સત્થેરો કત્થ નુખો અનાગતે સાસનં સુપ્પતિટ્ઠિતં ભવેય્યાતિ ઉપપરિક્ખન્તો પચ્ચન્તિમે સુપ્પતિટ્ઠિતં ભવિસ્સતીતિ ઞત્વા તે તે થેરે તત્થ તત્થ પેસેત્વા મહામહિન્દત્થેરં ગન્ત્વા તમ્બપણ્ણિદીપં પસાદેહીતિ નિયોજેસિ, સક્કો ચ દેવાનમિન્દો મહામહિન્દત્થેરં ઉપસંકમિત્વા કાલકતો ભન્તે મુટસીવો રાજા. ઇદાનિ દેવાનંપિયતિસ્સમહારાજા રજ્જં કારેતિ. સમ્માસમ્બુદ્ધેન ચ તુમ્હે બ્યાકતા અનાગતે મહિન્દો નામ ભિક્ખુ તમ્બપણ્ણિદીપં પસાદેસ્સતીતિ. તસ્મા તિહ ખો ભન્તે કાલો દીપવરં ગમનાય, અહમ્પિ સહાયો ભવિસ્સામીતિ, થેરો તસ્સ વચનં સમ્પટિચ્છિત્વા અત્તસત્તમો ચેતિયપબ્બતવિહારતો વેહાસં ઉપ્પતિત્વા અનુરાધપુરસ્સ પુરત્થિમદિસાય મિસ્સકપબ્બતે પતિટ્ઠહિ, ઇમં એતરહિ ચેતિયપબ્બતોતિપિ સઞ્જાનન્તિ. તદા તમ્બપણ્ણિયં ઉસ્સવદિવસો હોતિ, રાજા છણં કરોથાતિ અમચ્ચે આણાપેત્વા ચત્તાળીસસહસ્સપુરિસેહિ પરિવારિતો નગરમ્હા નિક્ખમિત્વા મિસ્સકપબ્બતં પાયાસિ મિગવં કીળિતુકામો. અથ તસ્મિં પબ્બતે અધિવત્થા એકા દેવતા રઞ્ઞો થેરે દસ્સેસ્સામીતિ રોહિતમીગવણ્ણેન અવિદૂરે તિણપણ્ણાનિ

ખાદમાના વિય ચરતિ, રાજા અયુત્તં દાનિ પમત્તં વિજ્ઝિતુંતિ જિયં પોઠેસિ, મિગો અમ્બત્થલમગ્ગં ગહેત્વા પલાયિતું આરભિ, રાજા તં અનુબન્ધન્તો અમ્બત્થલમેવ અભિરુહિ, મિગોપિ થેરાનં અવિદૂરે અન્તરધાયિ, મહિન્દત્થેરો રાજાનં અવિદૂરે આગચ્છન્ત મંયેવ રાજા પસ્સતુ, મા ઇતરેતિ અધિટ્ઠહિત્વા તિસ્સ તિસ્સ ઇતો એહીતિ આહ, રાજા તં સુત્વા ચિન્તેસિ. ઇમસ્મિં તમ્બપણ્ણિદીપે જાતો મં તિસ્સોતિ નામં ગહેત્વા આલપિતું સમત્થો નામ નત્થિ. અયં પન છિન્નભિન્નપટધરો ભણ્ડુકાસાવ વસનો મં નામેના લપતિ, કો નુખો યં ભવિસ્સતિ મનુસ્સો અમનુસ્સો વાતિ. થેરો આહ.

૨૮. સમણા મયં મહારાજ, ધમ્મરાજસ્સ સાવકા;
    તવેવ અનુકમ્પાય, જમ્બુદીપા ઇધાગતાતિ.

રાજા ધમ્માસોકનરિન્દેન પેસિતસાસનાનુસારેન અનુસ્સરમાનો અય્યા નુખો આગતાતિ તાવદેવ આયુધં નિક્ખિપિત્વા એકમન્તં નિસીદિ સમ્મોદનીયં કથં કથયમાનો સારણીયં [સમ્મોદનીયં-ઇતિસબ્બત્થ] કથં કુરુમાનો. તસ્મિં તાનિપિ ચત્તાળીસપુરિસસહસ્સાનિ આગન્ત્વા તં પરિવારેસું, તદા થેરો ઇતરેપિ જને દસ્સેસિ, રાજા દિસ્વા ઇમે કદા આગતાતિ પુચ્છિ, મયા સદ્ધિંયેવ મહારાજાતિ. ઇદાનિ પન જમ્બુદીપે અઞ્ઞેપિ એવરૂપા સમણા સન્તીતિ. મહારાજ એતરહિ જમ્બુદીપો કાસાવપજ્જોતો ઇસિવાતપટિવાતો, તસ્મિં.

૨૯. તેવિજ્જા ઇદ્ધિપ્પત્તા ચ, ચેતોપરિઞ્ઞકોવિદા;
    ખીણાસવા અરહન્તો, બહૂ બુદ્ધસ્સ સાવકાતિ.

રાજા તં સુત્વા પસન્નો અહોસિ, અથ થેરો રુક્ખોપમાદિના તસ્સ પઞ્ઞાવેય્યત્તિયં ઞત્વા ધમ્મં દેસેસિ સનરામરેહિ સાધુકારં કારયમાનો. તેન વુત્થં.

૩૦. પણ્ડિતોતિ વિદિત્વાન, ચુલ્લહત્થિપદોપમં;
    સુત્તન્તં દેસયી થેરો, મહીપસ્સ મહામતિ [મહીમતી ઇતિપિકત્થચિ].

દેસનાપરિયોસાને સો સદ્ધિં તેહિ નરેહિ ચત્તાળીસસહસ્સેહિ સરણેસુ પતિટ્ઠહીતિ. અથસ્સ રાજા સ્વે ભન્તે મમ ગેહે ભિક્ખં ગણ્હાથાતિ યાચિત્વા ગન્ત્વા નગરઞ્ચ રાજગેહઞ્ચ અલઙ્કરિત્વા થેરે નિસીદાપેત્વા પણીતેનાહારેન પરિવિસિત્વા અનુળાદેવિપ્પમુખાહિ પઞ્ચસતઇત્થીહિ સદ્ધિં એકમન્તં નિસીદિ. અથ થેરો ધમ્મરતન વસ્સં વસ્સાપેસિ. તતો તા પઞ્ચસતઇત્થિયો સોતાપત્તિફલં પાપુણિંસુ. તતો હત્થિસાલાયં સહસ્સં, નન્દનવને સહસ્સંતિ એવં દુતિયદિવસે અડ્ઢતેય્યાનિ પાણસહસ્સાનિ સોતાપત્તિફલે પતિટ્ઠાપેસિ. તતિયદિવસે અડ્ઢનવપ્પમાણં પાણસહસ્સંતિ એવં અનેકસતાનં અનેકસહસ્સાનં અનેકસત સહસ્સાનં ધમ્મા મતં પાયેસિ. વુત્તઞ્હિ.

૩૧. મહામહિન્દસુરિયો, લઙ્કાવેહાસમજ્ઝગો;
    બોધનેય્યમ્બુજે કાસિ, વિકાસં ધમ્મરંસિના.

૩૨. મહામહિન્દચન્દો સો, લઙ્કાવેહાસમજ્ઝગો;
    બોધેસિ ધમ્મરંસીહિ, વેનેય્યકુમુદાકરે.

૩૩. મહામહિન્દમેઘો સો, વસ્સં ધમ્મમ્બુવુટ્ઠિયા;

સાધૂનં ચિત્તબીજેસુ, જનેસિ કુસલઙ્કુરેતિ.

અથ રાજા સુમનસામણેરેન ધમ્માસોકસ્સ હત્થતો સમ્માસમ્બુદ્ધપરિભુત્તપત્તપૂરધાતુયો ચ સક્કસ્સ સન્તિકા દક્ખિણક્ખકધાતુંચ આહરાપેત્વા [આહારિત્વા-ઇતિસબ્બત્થ] ચેતિયપબ્બતે થૂપં આદિંકત્વા સકલલઙ્કાદીપે યોજને યોજને થૂપાનિ કારેત્વા દક્ખિણકધાતું નિદહિત્વા થૂપારામથૂપઞ્ચ પતિટ્ઠાપેસિ. અથ સઙ્ઘમિત્તાય થેરિયા આનીતં જયમહાબોધિનો દક્ખિણમહાસાખં પતિટ્ઠાપેત્વા પૂજં કારેસિ. સબ્બો પનેત્થ કથાવિત્થરો મહાવંસતો વેદિતબ્બો.

૩૪. પારવાદિકદોસેન, જાતેવં પરસાગરે;
પત્તાનુમોદના એવં, લઙ્કાયં આસિ ઇસ્સરો.

૩૫. પાપમ્પિ એવં ફલતીતિ મન્ત્વા,
ઞત્વાન પુઞ્ઞસ્સ ફલં ઇદન્તિ;
ભો યોનિસો કુબ્બથ પુઞ્ઞકમ્મે,
ગન્ત્વાન યે યત્થ ન સોચયન્તીતિ.

તેભાતિકમધુવાણિજકાનં વત્થું અટ્ઠમં.

૩૯. બોધિરાજધીતુયા [બોધિરાજધીતાય ઇતિસબ્બત્થ] વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

ભગવતિ પરિનિબ્બુતે લઙ્કાયં સાસને સુપ્પતિટ્ઠિતે તત્થ હકુરેળીતિ એકો ગામો અહોસિ, તત્થેકા દારિકા ગામાદારિકાહિ સદ્ધિં તત્થ તત્થ કીળન્તી વિહરતિ, તદા ગામસમીપે મહાસોબ્ભં હોતિ. તત્થેકો મરુત્થરુક્ખો સબ્બદા પાળિકુલ્લોવ તિટ્ઠતિ. મનુસ્સા બુદ્ધપૂજનત્થં પુપ્ફાનિ વિચિણન્તા ઉદકં ઓગહેત્વા રુક્ખમભિરુય્હ પુપ્ફાનિ ઓચિણન્તિ, કુમારિકા તે દિસ્વા મનુસ્સા સુખેન ગન્ત્વા પુપ્ફાનિ ઓચિણન્તૂતિ એકં સુક્ખપાલિભદ્દદણ્ડકં આહરિત્વા સેતું કત્વા ઠપેસિ, તતો પટ્ઠાય મનુસ્સા તેનગન્ત્વા પુપ્ફાનિ ઓચિણન્તિ. અથ સા તતો ચુતા તેનેવ કુસલકમ્મેન જમ્બુદીપે પાટલિપુત્તનગરે સોમદત્તરઞ્ઞો ધીતા હુત્વા નિબ્બત્તિ, ઉત્તમરૂપધરા દેવચ્છરપટિભાગા અહોસિ. માતાપિતરો પનસ્સા બોધિરાજકુમારિકાતિ વોહરિંસુ. પુબ્બે કતસેતુઆનુભાવેન તસ્સા સુવીરકો નામેકો આકાસગામી સિન્ધવપોતકો નિબ્બત્તિ. રાજધીતુયા પન પિતા બુદ્ધમામકો ધમ્મમામકો સઙ્ઘમામકો હુત્વા મહન્તં પુઞ્ઞં પસવન્તો સિન્ધવપોતકં દિસ્વા પુઞ્ઞકરણસ્સ મે સહાયો લદ્ધોતિ તુટ્ઠમાનસો અસ્સં અભિરુહિત્વા દિવસસ્સ તિક્ખત્તું ગન્ત્વા મહાબોધિં વન્દતિ. રાજધીતા નં દિસ્વા પિતુસન્તિકં ગન્ત્વા અભિણ્હં તાત કુહિં ગચ્છસીતિ પુચ્છિ. રાજા ન કિઞ્ચિ કથેસિ, અથ સા પુનપ્પુનં પિતરં નિબન્ધન્તી પુચ્છિ. તતો રાજા તસ્સાવિ કરોન્તો એવમાહ.

૧. અમ્હાકં ભગવા પુબ્બે, પૂરેન્તો દસપારમી;
અદાસિ સીસરત્તક્ખિ, મંસં જીવિતમેવ ચ.

૨. પુત્તદારે ચ રજ્જે ચ, પત્વા [દત્વા ઇતિપિકત્થચિ] પારમિમત્થકં;
અનપ્પકપ્પકોટીનં, ખેપેત્વા કપિલવુયે.

૩. સક્કરાજકુલે જાતો, લોકે અપ્પટિપુગ્ગલો;
સમ્પત્તચક્કવત્તિત્તં, પહન્ત્વાન નરાધિપો.

૪. દિસ્વા નિમિત્તે ચતુરો, નિક્ખમ્મ અભિનિક્ખમં;
બોધિમૂલમુપાગમ્મ, નિસિન્નો વજિરાસને.

૫. સહસ્સબાહું માપેત્વા, નાનાયુધસમાકુલં [નાનાવુધસમાકુલં-ઇતિસબ્બત્થ];
મહાભીતિકરં વેસં, કાળપબ્બતસાદિસં.

૬. માપેત્વાન સમારુય્હ, ગિરિમેખલવારણં;
મારસેનં સમાનેત્વા, આગતં મકરદ્ધજં.

૭. પારમિતાબલેન તં, મારસેનં પલાપિય;
યત્થાસીનો કિલેસારિ, સહસ્સં ઘાતયી જિનો.

૮. નયનં સુજલસેકેહિ, સત્તાહં જિનસેવિતં;
પૂજિતં દેવબ્રહ્મેહિ, સિદ્ધોરગનરાદિહિ;
વન્દિતું જયબોધિંતં, ગચ્છામિ સતતં અહં.

૯. ઉપાસતિ સદા ગન્ત્વા, યો નરો બોધિપાદપં;
ગન્ધોદદીપધૂપાદિ, નાનાપૂજાહિ સાધુકં.

૧૦. સ નરો નિરામયો હોતિ, પચ્ચત્તે ચ પરત્થ ચ;
પૂજિતો માનિતો હોતિ, દીઘાયુ બલવા સુખી.

૧૧. તદત્થં પત્થયન્તેન, અત્થકામેન જન્તુના;
ઉપાસનીયં સદ્ધાય, નિચ્ચં તં બોધિપાદપંતિ.

તં સુત્વા કુમારિકા પીતિયા ફુટસરીરા પિતરં વન્દિત્વા અહમ્પિ તાત ગચ્છામીતિ આહ. રાજા પનસ્સા ઉપદ્દવભયેન ગમનં ન ઇચ્છિ. તતો સા યાવતતિયં પિતરં યાચિત્વા રઞ્ઞા અનુઞ્ઞાતા. તતો પટ્ઠાય પિતરા સદ્ધિં સિન્ધવમારુય્હ બોધિં વન્દિતું સતતં ગચ્છતિ. અથાપરભાગે રાજા મરણમઞ્ચે નિપન્નો ચિન્તેસિ. ધીતા મે નિરન્તરં બોધિઉપટ્ઠાનંગચ્છતિ, એતિસ્સા અનાગતે યંકિઞ્ચિ ભયં ઉપ્પજ્જમાનં તતો ઉપ્પજ્જતિ. તત્થ મે કિં કાતબ્બન્તિ. તતો સિન્ધવં પક્કોસાપેત્વા તસ્સ કણ્ણમૂલે મન્તેન્તો એવમાહ, તાત મમ ધીતા અભિણ્હં તવ સહાયં કત્વા બોધિં વન્દિતું ગચ્છતિ. તત્થસ્સા યંકિઞ્ચિ ભયં ભવેય્ય. તં નપ્પતિરૂપં. તત્થ ગમનાગમને મમ ધીતરં રક્ખેય્યાસીતિ તસ્સ ધીતરં પટિપાદેત્વા કાલમકાસિ. તતો રાજધીતા પિતુસરીરકિચ્ચં કારેત્વા દિવસસ્સ તિક્ખત્તું અસ્સમભિરુય્હ બોધિઉપટ્ઠાનં ગચ્છતિ. મનુસ્સા પનસ્સા રૂપસમ્પત્તિં દિસ્વા વિમ્હિતમાનસા રાજારહં વત નો ઇદં પણ્ણાકારં દિટ્ઠં. ગન્ત્વા રઞ્ઞો આચિક્ખિસ્સામ. અપ્પેવ નામ રાજા સો કિઞ્ચિ નો દદેય્યાતિ ચિન્તેત્વા રઞ્ઞો સન્તિકં ગન્ત્વા વન્દિત્વા ઠિતા એવમાહંસુ.

૧૨. બોધિમણ્ડં સમાગમ્મ, અભિણ્હં તુટ્ઠમાનસા;
વન્દન્તી યાતિ કઞ્ઞેકા, વિજ્જૂવ સિરિયા જલં.

૧૩. નીલધમ્પિલ્લભારા સા, વિસાલાયતલોચના;
સોણ્ણદોલાભસવણ્ણા, સામા સુભપયોધરા.

૧૪. સતરંસીહિ સમ્મિસ્સ, સઞ્ચ્યામ્બુદસમાધરા;
તુઙ્ગનાસા નીલભમુ, હાસભાસા મનોરમા.

૧૫. ઈદિસં નો મહારાજા [મહારાજદિટ્ઠપુબ્બ ઇતિપિકત્થચિ], દિટ્ઠપુબ્બં કુદાચનં;
એહિ તસ્સા સિરિંદેવ, બોધિમણ્ડમ્હિ દક્ખસીતિ.

તં સુત્વા રાજા સવણસંસગ્ગેનેવ તાય પટિબદ્ધચિત્તો ચતુરઙ્ગિનિંસેનં ગહેત્વા રાજધીતરં બોધિવન્દનત્થાય આગતકાલે બહિપાકારે સેનં પરિક્ખિપાપેત્વા ગણ્હથેતન્તિ મનુસ્સે નિયોજેસિ. તતો સેનાપિ તં ગહણસજ્જા અટ્ઠાસિ. રાજધીતા તે દિસ્વા સીઘં સિન્ધવં ઉપસઙ્કમિત્વા તસ્સ પિટ્ઠિયં નિસિન્ના પણ્હિયા સઞ્ઞં અદાસિ. સો તં ગહેત્વા વેગેન આકાસં પક્ખન્દિ. સા પન દુન્નિસિન્નભાવેન અસ્સસ્સ વેગં સન્ધારેતુમસક્કોન્તી અસ્સપિટ્ઠિતો પરિગલિ. સિન્ધવો રાજધીતરં પતમાનં દિસ્વા રાજોવાદં સરમાનો વેગેનાગન્ત્વા તસ્સા કેસે ડંસિત્વા ઉક્ખિપિત્વા પતમાનાય તસ્સા પિટ્ઠિંદત્વા નિસીદાપેત્વા આકાસેન તં નેત્વા પાટલિપુત્તનગરેયેવ પતિટ્ઠાપેસિ [પાતલિપુત્તનગરેયેવતં પવિઠાપેસિઇતિપિકત્થચિ].

૧૬. તિરચ્છાનગતાપેવં, સરન્તા ઉપકારકં;
ન જહન્તીતિ મન્ત્વાન, કતઞ્ઞૂ હોન્તુ [હોન્તિપાણિનો-ઇતિપિકત્થચિ] પાણિનોતિ.

તતો પટ્ઠાય સા પુઞ્ઞકમ્મં કત્વા સગ્ગપરાયના અહોસીતિ.

૧૭. યો યં દુમિન્દંયતિનન્દનેન;
સમ્પૂજિતં પૂજયતે સ પઞ્ઞો;
સ ભોગવા હોતિ અનીતિકો ચ,
સબ્બત્થ સો હોતિ પસત્થરૂપો.

બોધિરાજધીતુયા વત્થું નવમં.

૪૦. કુણ્ડલિયા વત્થુમ્હિ અયમાનુપુબ્બીકથા

લઙ્કાદીપે રોહણજપદે મહાગામો નામ અહોસિ, તત્થ તિસ્સવિહારં નામ અનેકસતભિક્ખૂહિ સમાકિણ્ણં અનેકપરિવેણપતિમણ્ડિતં વિહારં અહોસિ. તત્થેકો તિસ્સો નામ સામણેરો પટિવસતિ. સો એકસ્મિંસમયે જનપદચારિકં ચરન્તો પાસાણવાપિગામે ભિક્ખં ચરિત્વા યાપનમત્તં ભત્તં સપ્પિના સદ્ધિં લભિત્વા નિક્ખમ્મ ગામદ્વારં પત્વા મહાગામાભિમુખો ગચ્છન્તો મનુસ્સે ઉદકફાસુકટ્ઠાનં પુચ્છિ. તેહિ ભન્તે તુમ્હાકં અભિમુખે અવિદૂરટ્ઠાને કકુબન્દકન્દરં નામ સન્દમાનસીતલોદકં ધવલવાલુકાતલં તત્થ તુમ્હે ગન્ત્વા નહાત્વા સીતલચ્છાયાય વાલુકાતલે નિસિન્નો ભત્તકિચ્ચં કત્વા ગચ્છથાતિ વુત્તે સામણેરો સાધૂતિ વત્વા તત્થ ગન્ત્વા ફાસુકટ્ઠાને નિસિન્નો ભત્તં ભુઞ્જિતુમારભિ. તદા એકેન વનકમ્મિકેન સદ્ધિંઅરઞ્ઞં ગતા એકા સુનખી તસ્મિં કન્દરે એકસ્મિં પબ્ભારટ્ઠાને દારકે વિજાયિત્વા છાતજ્ઝત્તા પવેધમાનગત્તા દારકાનં સમીપેનિપન્ના સામણેરસ્સ પત્તે

આહારગન્ધં ઘાયિત્વા નિપન્નટ્ઠાનતો વુટ્ઠાય પવેધમાના તસ્સ સમીપં આગમ્મ નઙ્ગુટ્ઠં ચાલેન્તી અટ્ઠાસિ, સામણેરો તં દિસ્વા કમ્પિતમાનસો અત્તનો ભોજનત્થાય વટ્ટિતં પથમાલોપં તસ્સા પુરતો ઠપેસિ, તતો સા સોમનસ્સા તં ભુઞ્જિ. તં દિસ્વા તુટ્ઠો પુનપ્પુનં આલોપં કરોન્તો તસ્સા ભત્તં દત્વા પત્તં ધોવિત્વા થવિકાય પક્ખિપિત્વા અગમાસિ. તતો સા સુનખી સામણેરગતેન પસાદેન તતો ચુતા જમ્બુદીપે દેવપુત્તનગરે રાજાનં પટિચ્ચ તસ્સ મહેસિયા કુચ્છિમ્હિ પટિસન્ધિં ગણ્હિત્વા દસમાસચ્ચયેન માતુકુચ્છિતો નિક્ખમિ, અથસ્સા સિખામઙ્ગલદિવસે સમ્પત્તે માતાપિતરો પનસ્સા કુણ્ડલાવટ્ટકેસત્તા કુણ્ડલાતિ નામ મકંસુ. સા અનુક્કમેન સોળસવસ્સુદ્દેસિકા અહોસિ, તસ્મિં કિર સમયે તિસ્સો સામણેરો મહાબોધિં વન્દિસ્સામીતિ નાવં અભિરુય્હ જમ્બુદીપં ગન્ત્વા અનુપુબ્બેન દેવપુત્તનગરં પત્વા સુનિવત્થો સુપારુતો યુગમત્તદસો ભિક્ખાય ચરન્તો મહાવીથિં સમ્પાપુણિ. રાજધીતા સીહપઞ્જરં ઉગ્ઘાટેત્વા અન્તરવીથિં ઓલોકેન્તી ભિક્ખન્તં સામણેરં દિસ્વા પુબ્બસિનેહં પટિલભિ, તસ્મિંખણે તસ્સા જાતિસ્સરઞાણં અહોસિ. સા કિર પુબ્બે ભિક્ખુણી હુત્વા પણ્ણસૂચિયા સદ્ધિં પોત્થકઞ્ચ પદીપિયતેલઞ્ચ દત્વા જાતિસ્સરા ભવેય્યંતિ પત્થનં ઠપેસિ, તતો સાજાતિં અનુસ્સરન્તી સામણેરેન અત્તનો કતૂપકારં દિત્વા સોમનસ્સા નં પક્કોસાપેત્વા રાજગેહે આસનં પઞ્ઞાપેત્વા તત્થ નિસિન્નં નાનગ્ગરસ ભોજનેન પરિવિસિત્વા ઓનીતપત્તપાણિં સામણેરં ઉપસઙ્કમિત્વા વન્દિત્વા એકમન્તં નિસિન્ના તેન સદ્ધિં સલ્લપન્તી એવમાહ.

૧. ન સઞ્જાનાસિ મં ધીર, પુબ્બેહં તવ દાસિકા;
તેનાહં સુખિતા આસિં, તસ્મા ત્વમસિ ઇસ્સરોતિ.

તં સુત્વા સામણેરો આહ.

૨. નત્થિ મે તાદિસી દાસી, ન સઞ્જાનામિ તં અહં;
કાસિ ત્વં કસ્સ વા ધીતા, તં મે અક્ખાહિ પુચ્છિતાતિ.

તતો સા તં સારાપેન્તી આહ.

૩. સારાપેમિ તુવં અજ્જ, યથા જાનાસિમં ઇસે;
બુજ્ઝસ્સુ બોધિતો દાનિ, મયા જાતિંસરન્તિયા.

૪. પાસાણવાપિગામમ્હિ, તમ્બપણ્ણિમ્હિ રોહણે;
ભિક્ખિત્વાન તુવં ભન્તે, યદા કકુબન્દકન્દરે.

૫. નિસીદિત્વાન ત્વં ભત્તં, ભુત્તકાલં સરિસ્સસિ;
તદાહં સુનખી આસિં, વિજાતા લદ્ધગોચરા.

૬. દારકે ખાદિતું મય્હ, માસન્ના ખુદપીળિતા;
પવેધમાનસબ્બઙ્ગા, અટ્ઠાસિં તવ સન્તિકે.

૭. દિસ્વા તં મં તદા ભન્તે, વેધમાનં બુભુક્ખિતં;
છિન્નભત્તો તુવં હુત્વા, મમં ભત્તેન તોસયી.

૮. તદાહં મુદુચિત્તેન, ચિત્તં તયિ પસાદયિં;
તેનાહં પુઞ્ઞકમ્મેન, દુતિયે અત્તસમ્ભવે.

૯. ઇધ રાજકુલે જાતા, સબ્બકામસમિદ્ધિની;
ચિત્તપ્પસાદમત્તેન, લોકનાથસ્સ સાસને.

૧૦. તદહુપબ્બજિતસ્સાપિ, ઈદિસા હોન્તિ સમ્પદા;
કીદિસં હોતિ સમ્બુદ્ધે, પસાદેન ફલં અહો.

૧૧. અઞ્ઞાનિ પન કિચ્ચાનિ, પહાયાત્તહિતે રતો;
અતન્દિતો દિવારત્તિં, સરાતુ રતનત્તયંતિ.

એવં સામણેરેન કતૂપકારં સારાપેત્વા ભન્તે તવ દાસિયા અનુગ્ગહં પટિચ્ચ ઇધેવ વસથાતિ નિમન્તિત્વા તેન સમ્પટિચ્છિતે મહન્તં વિહારં કારાપેત્વા સામણેરં આદિં કત્વા અનેકભિક્ખુસતે નિમન્તેત્વા વિહારે વસાપેત્વા સુલભં કત્વા ચતુપચ્ચયેહિ ઉપટ્ઠાસિ. સામણેરોપિ સુનખિયા દિન્નદાનં અનુસ્સરિત્વા તુટ્ઠો બુદ્ધાનુસ્સતિં મનસિકરોન્તો ન ચિરેનવ અરહત્તં પત્વા તસ્મિંયેવ વિહારે વસન્તો આયુપરિયોસાને તત્થેવ પરિનિબ્બાયીતિ.

૧૨. તિયદ્ધેસુ તિલોકસ્મિં, નત્થિ વત્થુત્તયં વિના;
સત્તાન મઞ્ઞ મિચ્છત્થ, દાયકં સુરપાદપં.

કુણ્ડલિયા વત્થું દસમં.

મહાસેનવગ્ગો ચતુત્થો.

એત્તાવતા જમ્બુદીપુપ્પત્તિકથા સમત્તા.